Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

RET ER HVER MANDS EJE

EN SAMLING DANSKE LOVE

1915
GRØNVALD-FYNBO'S FORLAG
VAMMEN PR. VIBORG

Ret er hver Mands Eje.

En Samling danske Love.

Pris 95 Øre hæftet, 1 Kr. 30 Øre indbunden.

1915.
Grønvald-Fynbos Forlag,
Vammen pr. Viborg.
A/S. Centraltrykkeriet, Vejle

Lov om Valg til Rigsdagen.

I. Folketinget.

Valgret og Valgbarhed.

§ 1. Valgret til Folketinget tilkommer med de i den følgende Paragraf indeholdte Indskrænkninger enhver Mand og Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 25de Aar (jfr. dog § 112) og har fast Bopæl i Landet.

§ 2. Ingen kan udøve Valgret, der

a) ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling uden at have faaet Æresoprejsning,
b) nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt,
c) er ude af Raadighed over sit Bo paa Grund af Konkurs eller Umyndiggørelse.

Ingen kan udøve Valgret uden at være optaget paa Valglisten.

§ 3. Valgbar til Folketinget er med de i § 2 a, b og c nævnte Undtagelser enhver Mand og Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 25de Aar og har fast Bopæl i Landet.

Valglister.

§ 4. For hver Kommune eller, for saa vidt Kommunen er delt mellem flere Valg- eller Afstemningskredse, da for hver af disse Dele skal der ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning føres Lister over de Valgberettigede, der har fast Bopæl i Kommunen eller i de særlige Dele af den. Hvor et Landdistrikt er henlagt under et Købstadsogn uden at have sit eget Sogneraad, henregnes det for saa vidt til Købstaden.

Den, som har fast Bopæl paa flere Steder, skal optages paa Valglisten paa hver af disse. Han kan ved samme Valg kun afgive Stemme ét Sted, men bestemmer selv, paa hvilket af disse han vil gøre sin Valgret gældende.

§ 5. Valglisterne skal i forskellige dertil indrettede Rækker indeholde Vælgernes fulde Navn, Alder, Livsstilling og Bopæl samt en Rubrik til Afkrydsning af Vælgerens Navn. Paa hver Valgliste ordnes Vælgernes Navne efter Bogstavfølge, dog saaledes, at en Hustru kan indføres umiddelbart efter sin Mand.

§ 6. Valglisterne skal affattes en Gang hvert Aar; de gælder fra 1. April til 31. Marts i det paafølgende Aar. Til Grund for Valglisternes Affattelse lægges de gældende Valglister med Udeladelse af de Vælgere, som i Mellemtiden er afgaaet ved Døden eller er bortflyttet eller har tabt deres Valgret (§ 2), og med Tilføjelse af dem, som har opnaaet eller inden 1. April vil kunne opnaa Valgret. Endvidere skal de, der kan ventes i Løbet af det Aar, for hvilket Valglisterne gælder, at ville opfylde Betingelserne for Valgret, opføres paa en særskilt Liste (Tillægsliste) med udtrykkelig Angivelse af den Dag i Aaret, da Valgretten indtræder.

§ 7. Denne Valglisternes Fornyelse og Fuldstændiggørelse skal foretages i de sidste fjorten Dage af Februar Maaned. De derved opstaaede Tvivl afgøres, efter indhentede Oplysninger, af Kommunalbestyrelsen.

§ 8. Fra den 1. Marts til den 8. s. M., begge Dage indbefattede, skal Valglisterne ligge fremme til almindeligt Eftersyn paa et for Kommunens Beboere bekvemt Sted i otte Timer hver Dag. Bestaar en Landkommune af to eller flere Sogne, skal Valglisterne fremlægges i hvert Sogn, ligesom de ogsaa skal fremlægges paa flere Steder i et Sogn, naar dettes Udstrækning eller andre Forhold taler derfor. Denne Fremlæggelse kan ske i Afskrifter, hvis Rigtighed er bekræftet af Sogneraadets Formand. Fremlæggelsens Tid og Sted bekendtgøres med mindst 8 Dages Varsel til Kirkestævne eller paa den for offentlige Kundgørelser paa vedkommende Sted ellers brugelige Maade.

§ 9. Inden 3 Dage fra Udløbet af den Tid, hvori Valglisterne ligger fremme, kan enhver, som tror sig uden Føje at være udeladt, eller som mener, at en Uberettiget er optaget, skriftlig fremsætte Paastand om sin Optagelse eller om en andens Udslettelse, ledsaget af en kort Angivelse af de Grunde, hvorpaa Paastanden er bygget.

§ 10. De mod Valglisterne saaledes fremkomne Anker

paakendes af Kommunalbestyrelsen i et Møde, som afholdes i Løbet af de paafølgende fjorten Dage. Til dette Møde tilsiges med 3 Dages Varsel saavel de, der har fremført Anker, som de, mod hvem Indsigelse er gjort; en Genpart af den mod de sidstnævnte rettede Skrivelse skal leveres samtidig med Tilsigelsen. Efter de af Parterne fremlagte Dokumenter og de fremstillede Vidners Forklaringer afgøres de opstaaede Spørgsmaal, hvorom en kort Kendelse tilføres Kommunalbestyrelsens sædvanlige Forhandlingsprotokol og skriftligt Svar tilstilles Klagerne. De derefter fornyede Valglister underskrives af Kommunalbestyrelsens Formand. I Aarets Løb kan herefter ingen Forandring foretages uden i Henhold til Dom (§ 15).

§ 11. Af enhver fornyet Valgliste for en Kommune, hvor Valgstedet ikke er beliggende, skal Kommunalbestyrelsens Formand ufortøvet sende en bekræftet Afskrift til Formanden for Valgstedets Kommunalbestyrelse (jfr. § 20).

Naar Valg til Folketinget er udskrevet, tilbagesendes Afskriften til vedkommende Kommunalbestyrelse, der overleverer saavel Afskriften som den originale Valgliste til det for Kommunen valgte Medlem af Valgbestyrelsen.

§ 12. Formanden for Valgstedets Kommunalbestyrelse skal inden 3 Dage efter den 1. April indberette til vedkommende Amtmand, om han har modtaget samtlige Genparter, og i modsat Fald, hvilke der savnes.

Amtmanden drager da, i fornødent Fald ved Anvendelse af passende Tvangsbøder, Omsorg for, at de savnede Afskrifter uopholdelig bringes til Veje.

§ 13. Opdages det, at Valglisterne ikke paa lovbefalet Maade er fornyede, skal Indberetning gøres til vedkommende Minister, og der skal da straks tages Beslutning om Sags Anlæg, hvorhos Amtmanden skal paalægge Kommunalbestyrelsen, i fornødent Fald under passende Tvangsbøde, ufortøvet at træffe de i Loven befalede Foranstaltninger. Amtmanden er i saa Tilfælde bemyndiget til at forkorte de i Loven fastsatte Frister.

§ 14. For Københavns Vedkommende skal Valglisterne fornyes og de mod samme fremkomne Anker paakendes af den samlede Kommunalbestyrelse ved et Udvalg af syv Medlemmer, hvoraf to udnævnes af Magistraten og fem af Borgerrepræsentantskabet. For Frederiksbergs Vedkom-

mende foretages Fornyelsen og Paakendelsen af Anker ved et af Kommunalbestyrelsen nedsat Udvalg paa fem Medlemmer.

§ 15. Den, som er utilfreds med Kommunalbestyrelsens Kendelse, hvorved Valgret er nægtet ham, kan fordre en Udskrift af Kendelsen meddelt uden Betaling og indbringe Spørgsmaalet til Afgørelse ved Domstolene. Saadanne Sager behandles gæsteretsvis. Parterne er i første Instans fritagne for at erlægge Retsgebyrer og for Brugen af stemplet Papir, ligesom der af det Offentlige skal beskikkes en Sagfører for den indstævnede Kommunalbestyrelse. Opnaar Klageren Dom for at være valgberettiget, skal han optages paa Valglisten eller Tillægslisten, saa snart han foreviser en Udskrift af Dommen.

§ 16. Efter de i Henhold til § 6 affattede og derefter fornyede Valglister foretages alle i Aarets Løb forefaldende Valg til Folketinget, dog saaledes, at det paases, at de paa Tillægslisten opførte Personer kun er stemmeberettigede, dersom de paa Valgdagen har opfyldt Betingelserne for Valgret. Dersom der i Aarets Løb gentagne Gange foretages Valg, og Valglisterne en Gang er benyttede ved Afstemning skal fornødne, af Kommunalbestyrelsen bekræftede Afskrifter af Listerne tilvejebringes til Benyttelse ved den nye Valghandling.

Valgkredse og Valgbestyrelser.

§ 17. Til Folketinget vælges ialt 140 Medlemmer.

København-Frederiksberg udgør 1 Kreds, hvori ved Forholdstalsvalg vælges 24 Medlemmer. Afstemningen finder Sted i de 18 Afstemningskredse, som er opførte i vedføjede Fortegnelse.

I hver af de paa Fortegnelsen opførte 93 Kredse vælges et Medlem ved Flertalsvalg. Endvidere vælges efter Reglerne i §§ 42—48 10 Medlemmer for Øerne og 13 for Jylland.

Kredsens Valgsted er det i Fortegnelsen opførte; hvor 2 Valgsteder er opførte, skifter Valgstedet efter hvert Valg; Hovedvalg og Omvalg betragtes i denne Henseende som ét Valg.

§ 18. For København og Frederiksberg danner de 2 i § 14 omhandlede Udvalg tilsammen Valgbestyrelsen.

Denne, der selv vælger sin Formand, modtager Anmeldelse af Kandidatlister og forestaar iøvrigt Forberedelsen og Opgørelsen af Valget (§§ 20—21).

§ 19. For hver af de øvrige Valgkredse dannes en Valgbestyrelse, bestaaende af Udsendinge fra de til Valgkredsen hørende Kommuner. For hver Kommune vælges i det mindste ét Medlem af Valgbestyrelsen uden Hensyn til dens Indbyggerantal. Har en Kommune 3000 Indbyggere, vælger den to, og saa fremdeles én for hver 1500 Indbyggere, den har efter den senest offentliggjorte Folketælling. Valgbestyrelsens Medlemmer vælges af Kommunalbestyrelserne og blandt disses egne Medlemmer; disse Udnævnelser skal uopholdelig iværksættes, saa snart Valg er udskrevet for Valgkredsen.

Saafremt en Kommunalbestyrelse skal vælge et større Antal Medlemmer af Valgbestyrelsen end Kommunalbestyrelsens eget Medlemsantal, vælges det overskydende Antal blandt de i Kommunen indenfor Valgkredsen bosatte Vælgere.

For de under en særlig Valgkreds henlagte Dele af Odense, Aarhus og Aalborg Kommuner vælger Kommunalbestyrelsen de paagældende Medlemmer af hver Valgbestyrelse. Efter hver almindelig Folketælling bestemmer Indenrigsministeren Antallet af disse Medlemmer.

§ 20. Det Medlem af Valgbestyrelsen, som er valgt for den Kommune, hvori Valgets Udfald endeligt offentligt opgøres (Valgstedet), forestaar alle Forberedelser til selve Valget og modtager Anmeldelser af Kandidater og andre til Valgbestyrelsen rettede Meddelelser. Straks efter Udløbet af Fristen for Kandidaters Anmeldelse (jfr. § 25) tilvejebringer han de til Brug ved Valget fornødne Stemmesedler og dertil passende Konvolutter (jfr. § 31). Endvidere sammenkalder han Valgbestyrelsen senest 2 Dage før Afstemningen og leder Valget af dens Formand.

Saafremt der for vedkommende Kommune er valgt flere Medlemmer af Valgbestyrelsen, fordeler disse de ovennævnte Forretninger imellem sig efter Overenskomst.

Valgbestyrelsen drager Omsorg for, at alt er til Rede til Afstemningen. Endvidere drager den Omsorg for, at de originale Valglister samt de i §§ 11 ff. omhandlede Afskrifter af Valglisterne er til Stede ved Afstemningen; sav-

nes nogen original Valgliste, skal den tilstedeværende bekræftede Afskrift benyttes. I de Kredse, hvor Kommuneafstemning anvendes, træffer den de fornødne Foranstaltninger gennem de for de enkelte Kommuner valgte Medlemmer; til disse udleveres det fornødne Antal Stemmesedler og Konvolutter. Det paahviler Kommunalbestyrelserne at stille det tilstrækkelige Antal Stemmekasser og Stemmerum af den i § 32 angivne Beskaffenhed til Valgbestyrelsens Raadighed.

Ved alle til Valgbestyrelsen overladte Beslutninger gør, i Tilfælde af Stemmelighed, Formandens Stemme Udslaget.

§ 21. Valgbestyrelsen fører en Valgbog, hvori indføres det væsentligste Indhold af alt, hvad der vedrører Valget og Afstemningen, navnlig Antallet af de til Brug ved Valget tilvejebragte Stemmesedler og Konvolutter, Antallet af afgivne gyldige Stemmesedler, Antallet af afgivne ugyldige Stemmesedler, Antallet af Stemmer paa hver Kandidat eller Kandidatliste, Oplysning om de Partier, til hvilke Kandidaterne har sluttet sig eller støtter, eller om Kandidaterne staar udenfor Partierne, og hvad Valgbestyrelsen har erklæret for at være Valgets Udfald. Valglisterne og de til Bestyrelsen indkomne Skrivelser fremlægges til Valgbogen. Denne underskrives af Valgbestyrelsen og opbevares af Kommunalbestyrelsen for Valgstedet.

Senest Dagen efter Valgets (Omvalgets, jfr. § 39) endelige Opgørelse skal Formanden for Valgbestyrelsen tilstille Indenrigsministeren en fuldstændig af ham bekræftet Udskrift af, hvad der er tilført Valgbogen om det stedfundne Valg; til denne Indberetning skal benyttes de af Ministeriet dertil udfærdigede Skemaer. Ministeren tilstiller derefter Folketinget ved dets Sammentræden den indsendte Udskrift tillige med de Oplysninger, han har fundet Anledning til at indhente.

Valgpartier og Valgkandidater.

§ 22. Naar nye almindelige Valg til Folketinget skal foretages, meddeler Folketingets Formand til Indenrigsministeren, hvilke Partier der da findes i Folketinget. Senest 14 Dage før Valgets Afholdelse kan mindst 10,000 Vælgere meddele Indenrigsministeren, at de agter at deltage i Valget som et nyt Parti.

Snarest muligt efter Fristens Udløb bringes de saaledes af Indenrigsministeren modtagne Anmeldelser til almindelig Kundskab.

§ 23. I København-Frederiksberg sker Afstemningen i Henhold til Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg.

Enhver saadan Kandidatliste skal være indleveret til Formanden for Valgbestyrelsen senest inden Kl. 10 femte Aften før Valget. Listen skal være underskrevet af de opstillede Kandidater og af mindst 25, højest 100 i København-Frederiksberg boende Vælgere som Stillere. Den Stiller, som indleverer Listen, har Ret til paa en af ham medbragt Afskrift af Listen at faa Formandens Tilstaaelse for, at Listen er indleveret, og hvornaar dette er sket.

I Anmeldelsen af Listen skal tillige — til Brug ved Fordelingen af Tillægsmandaterne (jfr. §§ 42—48) — indeholdes Oplysning om, hvilket Parti de paa Listen opførte Kandidater slutter sig til eller vil støtte, eller om de staar udenfor Partierne.

En Kandidatliste maa ikke indeholde flere Navne end det dobbelte Antal af Folketingsmænd, der skal vælges. Kandidaterne skal være saa bestemt betegnede ved Fornavn og Efternavn, Stilling eller Bopæl, at der ikke kan finde Forveksling Sted med nogen anden valgbar Person. Er nogen af de paa Listen opførte Kandidater saa utilstrækkeligt betegnet, at Valgbestyrelsen ikke kan skønne, til hvilken valgbar Person der sigtes, udstryges hans Navn paa Listen.

Saafremt Valgbestyrelsen af de forannævnte Grunde finder Anledning til at erklære en Kandidatliste for ugyldig eller til at udstryge noget Navn af Listen, skal den i Løbet af den 3dje Dag før Valget give Meddelelse derom til den Stiller, som har besørget Indleveringen. En ny Liste kan da indleveres eller den fornødne Forandring i Listen foretages inden Kl. 12 Middag den 2den Dag før Valget. Sker dette ikke, afsiger Valgbestyrelsen sin Kendelse om Listens Ugyldighed eller om vedkommende Navns Udslettelse af Listen. Denne Kendelse tilføres Valgbogen, og en Udskrift gives Stilleren.

Kandidatlister kan for Valgbestyrelsen anmeldes at ville støtte hinanden (Listeforbund). Anmeldelsen, som

maa underskrives af de samme Personer, som har underskrevet Listerne, sker senest Kl. 12 Middag den 2den Dag før Valget.

De af Valgbestyrelsen godkendte Kandidatlister mærkes hver med sit Bogstav (A., B., C o. s. v.), og paa hver Liste sættes Numer (1, 2, 3 o. s. v.) foran Kandidaternes Navne i den Rækkefølge, hvori de af Stillerne er opførte. Listerne samt Oplysning om anmeldte Listeforbund bekendtgøres senest Dagen før Valget ved passende Opslag og i Statstidende. Paa Valgdagen skal Listerne tilligemed Angivelse af deres Partibetegnelse og af anmeldte Listeforbund være opslaaede paa Stemmestederne og i Stemmerummene.

§ 24. I de 93 Folketingskredse, i hvilke Flertalsvalg finder Sted, kan ingen komme i Betragtning til Valg, som ikke selv har stillet sig og anbefales af i det mindste én af Valgkredsens Vælgere som Stiller. En Kandidat maa ikke have mere end 50 Stillere.

§ 25. Skriftlig Anmeldelse saavel om Kandidaten som om den eller dem, der vil understøtte hans Valg, underskrevet af Kandidaten selv, skal være gjort til det i § 20 nævnte Medlem af Valgbestyrelsen senest inden Kl. 10 femte Aften, før Valget finder Sted. Afgaar en Kandidat ved Døden i Tiden mellem Anmeldelsesfristens Udløb og Valgets Afholdelse, kan der indgives skriftlig Anmeldelse om en Kandidat i hans Sted.

I den nævnte Anmeldelse gives der tillige — til Brug ved Fordelingen af Tillægsmandaterne (jfr. §§ 42—48) — Meddelelse til Valgbestyrelsen om, hvilket Parti den paagældende slutter sig til eller vil støtte, eller om han staar udenfor Partierne.

§ 26. Kandidaten behøver ikke for Valgbestyrelsen at godtgøre sin Valgbarhed. Fremkommer der Indsigelser eller endog Beviser mod den, kan Valgbestyrelsen dog ikke undslaa sig for at stille Kandidaten til Valg.

§ 27. Ingen maa melde sig til samtidigt Valg i og udenfor København—Frederiksberg eller i Valgkredse, som hører til forskellige Amter (jfr. Valgkredsfortegnelsen I.—XIX.). Handler nogen herimod, bliver Valget, hvis det falder paa ham, ugyldigt.

Valget.

§ 28. Dagen og Klokkeslettet, da Afstemningen skal foregaa, kundgøres mindst 1 Gang, senest 8 Dage før Valget, for de københavnske og frederiksbergske Afstemningskredses Vedkommende i *Statstidende* og for de øvrige Kredses Vedkommende i de stedlige Dagblade, der fortrinsvis læses i den paagældende Valgkreds. For Landkommunernes Vedkommende skal Kundgørelse tillige ske ved Kirkestævne de to sid te Søndage før Valgdagen. Afstemningsstedet kundgøres samtidig dermed eller saa snart derefter, som ske kan.

I Valgkredse, der omfatter flere Kommuner eller Dele af Kommuner, finder Afstemningen Sted i hver Kommune eller Del af en Kommune for sig.

Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at Afstemningsomraadet deles i forskellige Afdelinger til Stemmesedlernes Modtagelse og Optælling. En saadan Deling skal foretages, efter Kommunalbestyrelsens nærmere Bestemmelse, naar mindst 10 pCt. af Vælgerne fremsætter Andragende derom. Andragendet skal være indgivet mindst ½ Aar forud for Valglisternes Fremlæggelse, for at Delingen skal kunne kræves iværksat ved denne, foran første Valg efter denne Valglovs Bestemmelser dog mindst 3 Maaneder før Valglisternes Fremlæggelse.

§ 29. Afstemningen ledes af Valgstyrere.

For hver af Afstemningskredsene i København—Frederiksberg eller, saafremt de er delt i flere Afdelinger til Stemmesedlernes Modtagelse og Optælling (§ 28), for hver af disse udnævner de paagældende Kommunalbestyrelser mindst 5, højst 9 Valgstyrere, dels blandt sine egne Medlemmer, dels blandt de i Afstemningskredsen bosatte Vælgere.

I Valgkredse udenfor København-Frederiksberg, der kun har ét Afstemningssted, er Valgbestyrelsens Medlemmer tillige Valgstyrere.

I Valgkredse udenfor København-Frederiksberg med flere Afstemningssteder udnævner vedkommende Kommunalbestyrelse dels blandt sine egne Medlemmer, dels blandt de i Kommunen boende Vælgere mindst 5, højst 9 Valgstyrere for hvert Afstemningsomraade.

Valgstyrerne vælger selv deres Formand (jfr. § 20, 1ste Stykke). De fører en af Kommunalbestyrelsen stad-

fæstet Valgbog. Valgstyrerne kan bestemme, at der i det Værelse, hvori et Stemmerum er anbragt, ikke under Afstemningen, foruden Medlemmer af Valgbestyrelsen, Valgstyrerne, Listeførerne og de ved Valget tilforordnede Vælgere, maa opholde sig andre end de med Afgivning af Stemme sysselsatte og de paa Adgang til Stemmeafgivning ventende Vælgere — hvilke sidstnævnte Tal kan begrænses, efter hvad Ordenen kræver — samt Kandidaterne og paa hvert Stemmested og for hver Kandidat én af Kandidaten til Valgstyrerne opgiven Vælger eller, hvor Listevalg finder Sted, to Stillere for hver Liste. De Tilstedeværende er pligtige at rette sig efter Valgstyrernes nærmere Bestemmelser.

§ 30. Stemmegivningen sker i et eller flere af vedkommende Kommunalbestyrelse anviste Lokaler. En af Valgstyrerne oplæser Kandidaternes og Stillernes Navne, som derhos skal være opslaaede i Stemmelokalerne. I de Kredse, hvor Afstemning til Listevalg finder Sted, nævner han, hvilke Lister og Listeforbund der er anmeldt. Han meddeler tillige, hvor de enkelte Stemmelokaler er, og, hvis der er flere saadanne, i hvilket Lokale der, efter at Afstemningen ved disse er tilendebragt, vil blive givet Lejlighed til endnu at afgive Stemmer. Der skal endvidere ved Opslag gives Vælgerne Vejledning om, hvor de enkelte Stemmelokaler findes.

§ 31. Afstemningen foregaar ved Afgivelse af de dertil tilvejebragte Stemmesedler, indlagte i dertil hørende Konvolutter (§ 20).

Paa hver Stemmeseddel ved Flertalsvalg skal, naar flere Kandidater er anmeldte, disses Navne, opførte i Bogstavfølge med Tilføjelse af det Parti, de slutter sig til eller støtter, eller om de staar udenfor Partierne, være tydelig trykte over hverandre, indbyrdes adskilte ved en trykt vandret Streg mellem hver 2 Navne.

Ved Listevalg skal Stemmesedlen i tydeligt Tryk indeholde Betegnelserne „Kandidatliste A.“, „Kandidatliste B.“, „Kandidatliste C.“ o. s. v. med Tilføjelse af det Parti, Listen slutter sig til eller støtter, eller om den staar udenfor Partierne, i saa mange Linjer, som der foreligger godkendte Kandidatlister; hver Valgbetegnelse skal staa i en Linje for sig, og hver 2 Valgbetegnelser skal være indbyrdes adskilte ved en trykt vandret Streg.

Intet andet Ord eller Bogstav og intet Navn, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Stemmeseddel ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Konvolutterne skal være uigennemsigtige og saaledes tildannede, at de helt dækker den indlagte Stemmeseddel; paa hver Konvolut skal være trykt Valg- eller Afstemningskredsens Betegnelse og Valgets Aar og Dag. Intet andet Navn, Ord, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Konvolut enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

§ 32. Stemmerummet skal være et ved Opstilling eller Ophængning dannet Rum af saadan Beskaffenhed, at en Mand kan staa oprejst deri uden at kunne ses af nogen udenfor Rummet værende Person. Stemmerummet skal være tilstrækkelig lyst til, at Skrift tydeligt kan læses derinde; det skal være forsynet med almindelig sort Blyant og en fast Plade til Underlag ved Skrivning.

Stemmekassen skal være aflaaset og saaledes indrettet, at ingen Stemmeseddel kan udtages af den, uden at Kassen aabnes.

§ 33. Valgstyrerne fordeler Valglisterne, Stemmesedlerne med Konvolutter og Stemmekasserne mellem sig og det fornødne Antal af tilforordnede Vælgere. Derpaa deles Arbejdet saaledes mellem dem, at der ved hvert Stemmerum findes en Valglisteforer, en Stemmelisteforer, en Stemmemodtager og en Mand ved Indgangen til Stemmerummet for at paase, at alt gaar retteligt til. Valglisteføreren har Valglisten, Stemmelisteføreren har Stemmesedlerne og Konvolutterne, Stemmemodtageren har Stemmekassen. For de større Kommuner kan Afskrifter af forskellige Dele af Valglisten benyttes i Stedet for selve Valglisten, naar hver Dels Overensstemmelse med Valglisten er bekræftet af Kommunalbestyrelsen.

§ 34. Ved Afstemningens Begyndelse, inden den første Stemmeseddel nedlægges i Kassen, aabner Stemmemodtageren denne og viser de Tilstedeværende, at den er tom, hvorpaa han straks i de Tilstedeværendes Paasyn lukker og aflaaser den samt leverer Valglisteføreren Nøglen.

Valgret udøves ved personligt Møde (jfr. dog § 98). I den Orden, hvori Vælgerne møder, fremstiller de sig til Valglisten, for der at anerkendes som Vælgere. Naar Valg-

listeføreren har fundet Vælgerens Navn paa Valglisten, sætter han et Kryds derved, og Stemmelisteføreren opfører paa en Liste Vælgerens Navn og hans Løbenumer paa Valglisten. Derpaa udleverer Stemmelisteføreren til Vælgeren en Stemmeseddel og en Konvolut.

Efter at have modtaget Stemmeseddel og Konvolut skal Vælgeren straks begive sig ind i Stemmerummet, hvor ingen anden maa være til Stede. Her sætter han paa Stemmesedlen et Kryds i Rubriken for den Kandidat eller den Liste, for hvilken han vil stemme, og lægger Stemmesedlen i Konvolutten, hvorefter han straks gaar ud af Stemmerummet og leverer Konvolutten med den indlagte Stemmeseddel til Stemmemodtageren, alt med saa lidet Ophold som muligt.

I Vælgerens og andre Tilstedeværendes Paasyn og uden at aabne Konvolutten nedlægger Stemmemodtageren den konvoluterede Stemmeseddel i den aflaasede Stemmekasse.

Hvis en Stemmeseddel eller Konvolut efter Udlevering til Vælgeren, men inden Nedlægning i Stemmekassen, findes ubrugelig eller af Uagtsomhed bliver ubrugeliggjort, kan den paagældende Vælger gaa tilbage til Stemmelisteføreren, og naar han tilfredsstillende forklarer det Skete og tilbageleverer saavel Stemmeseddel som Konvolut, faa dem ombyttet.

Naar en Vælger fremfører for Valgstyrerne, at han ikke er i Stand til at foretage Afstemningen paa den foreskrevne Maade, og Valgstyrerne skønner, at det saaledes fremførte er rigtigt, skal en af Valgstyrerne eller en dertil særlig tilforordnet Vælger yde den paagældende Vælger fornøden Bistand ved Stemmegivningen, hvorved da tillige de nødvendige Lempelser i den foreskrevne Fremgangsmaade maa foretages. Er den paagældende Vælger blind, kan han forlange, at 2 af Valgstyrerne eller af de tilforordnede Vælgere yder ham Bistand ved Stemmeafgivningen.

§ 35. I København og paa Frederiksberg begynder Afstemningen Kl. 10 Formiddag og fortsættes til Kl. 9 Aften og saa længe, der endnu derefter indfinder sig Vælgere, men sluttes, naar efter Kl. 9, uagtet Opfordning, ingen Vælger melder sig for at afgive Stemme.

I de øvrige Kommuner begynder Afstemningen Kl. 10

Formiddag og fortsættes til Kl. 1 Eftermiddag, hvorefter den udsættes til Kl. 3 Eftermiddag; derefter fortsættes den til Kl. 8 Aften og saa længe, der endnu derefter indfinder sig Vælgere, men sluttes, naar efter Kl. 8, uagtet Opfordring, ingen Vælger melder sig for at afgive Stemme.

Medens Valget er udsat, skal Stemmekasser og Valglister være forvarede under behørig Aflaasning og Forsegling. Naar Valget er afsluttet, sammenbinder Stemmelisteførerne i særskilte Pakker: 1) de ikke udleverede Stemmesedler, 2) de dertil hørende Konvolutter, 3) de ved Ombytning tilbageleverede Stemmesedler og 4) de dertil hørende Konvolutter. Valglisteføreren, medførende Valglisten, Stemmelisteføreren, medførende Stemmelisten og de betegnede Pakker, og Stemmemodtageren, medførende Stemmekassen, begiver sig derpaa til det af Valgstyrerne før Afstemningens Begyndelse for Vælgerne som Slutningsstemmested betegnede Lokale. Her kundgøres, at Afstemningen vil blive sluttet, naar Ingen nu er til Stede, som begærer at deltage i Valget. De Vælgere, som efter denne Kundgørelse melder sig for at afgive Stemme, skal have Adgang dertil. Naar disse Stemmer er modtagne, eller naar ingen efter den skete Kundgørelse melder sig, afgiver Valgstyrerne og Medhjælperne deres egne Stemmer.

Afstemningen paa Slutningsstemmestedet foregaar paa samme Maade som i de enkelte Stemmelokaler, kun at Vælgerne fra samtlige Valglister kan betjenes med ét Stemmerum, og at Valgstyrerne bestemmer, hvem der til ethvert Tidspunkt skal betjene Valgliste, Stemmeliste og Stemmekasse.

Naar Valgstyrerne og deres Medhjælpere har stemt, underskriver hver Valglistefører sin Valgliste og hver Stemmelistefører sin Stemmeliste, hvorpaa disse Lister saavel som Stemmekasserne, Nøglerne hertil og Pakkerne med ikke nedlagte Stemmesedler og Konvolutter afgives til Valgstyrerne, som da kundgør, at Afstemningen er sluttet.

§ 36. Valgstyrerne og Medhjælperne udtager derefter Konvoluterne af Stemmekasserne og blander dem, før Stemmesedlerne udtages af Konvolutterne. Indeholder en Konvolut andet eller mere end én Stemmeseddel, er dens Indhold ugyldigt. En Stemmeseddel er endvidere ugyldig, 1) naar det ikke med Sikkerhed fremgaar, hvilken af Kandidaterne

eller Listerne Vælgeren har villet give sin Stemme, 2) naar Beskaffenheden af Stemmesedlen eller den Konvolut, der har omgivet den, giver Grund til at antage, at Stemmesedlen ikke er en af en Stemmelisteforer udleveret og i et Stemmerum mærket Stemmeseddel, 3) naar der paa Stemmesedlen eller Konvolutten findes skrevet, tegnet eller paa anden Maade anbragt noget, hvorved det findes forsætlig tilkendegivet, hvem den Stemmende er, eller der overhovedet ved en Behandling, som kun kan antages at være foretaget af Vælgeren, findes forsætlig at være givet Stemmesedlen et Særpræg. Stemmesedlerne oplæses, og det optegnes af to Medlemmer, hvor mange Stemmer der er faldet paa hver af de stillede Kandidater eller Kandidatlister. Naar Virksomheden med Stemmesedlernes Optælling fordeles mellem forskellige af Medlemmerne, opgør Valgstyrerne det samlede Tal efter de særskilte Optællinger.

I Afstemningskredsene København—Frederiksberg, og hvor det iøvrigt paa Grund af Antallet af afgivne Stemmer skønnes at være hensigtsmæssigt, foregaar Optællingen efter nedenstaaende Regler:

Til at bistaa ved Optællingen i Kredsen udnævner Formanden for Valgstyrerne det fornødne Antal af tilforordnede Vælgere og fordeler dem i saa mange Grupper, som han skønner hensigtsmæssigt. For hver af disse træder en af Valgstyrerne eller en tilforordnet Vælger til som Leder. Naar Konvolutterne er udtagne af Stemmekasserne og blandede, fordeles de blandt de enkelte Grupper. Lederen udtager derpaa af Konvolutterne Stemmesedlerne, oplæser dem og henlægger dem saaledes, at de enslydende Stemmesedler samles i Bunker for sig. Under Oplæsningen optegner to af de tilforordnede Vælgere i hver Gruppe, hvor mange Stemmer der er faldet paa hver af Listerne eller Kandidaterne, medens en tredje af de tilforordnede Vælgere kontrollerer Oplæsningens Rigtighed. Hvor der i noget Tilfælde er Tvivl om Stemmesedlens Gyldighed eller om, paa hvilken Kandidat eller Liste, der er stemt, oplæses Stemmesedlen ikke, men lægges foreløbig til Side. Formanden deltager ikke personlig i denne Del af Optællingen, men paaser, at denne foregaar behørigt i de forskellige Grupper.

Naar Oplæsningen i den enkelte Gruppe er endt, undersøger Lederen, om de to Tilforordnedes Optegnelser stem-

mer overens, og om det Antal Stemmer, der i Følge disse er faldet paa hver Liste eller Kandidat, svarer til Antallet af de henlagte Stemmesedler. Er Optællingen saaledes befundet rigtig, underskriver de Tilforordnede de af dem førte Lister, og disse tilligemed de tvivlsomme Stemmesedler afgives af Lederen til Formanden.

Valgstyrerne afgør derpaa, om de tvivlsomme Stemmesedler skal anses for gyldige eller ej, og anfører, for saa vidt nogen af disse kasseres, Grunden hertil i Valgbogen. Endelig opgøres Valget ved Sammenlægning af de enkelte Gruppers Opgørelse og ved til disse at lægge de af Valgstyrerne godkendte tvivlsomme Stemmer.

§ 37. I de Valgkredse, der kun har et Afstemningssted, og hvor Valgstyrerne derfor er Kredsens Valgbestyrelse, tilføjes Udfaldet af Stemmeoptællingen straks Kredsens Valgbog, hvorefter det kundgøres for de Tilstedeværende.

I Valgkredse med flere Afstemningssteder kundgøres Udfaldet af Stemmeoptællingen paa hvert Afstemningssted for de Tilstedeværende, hvorpaa Meddelelse snarest muligt (telegrafisk eller telefonisk) gives til Formanden for Kredsens Valgbestyrelse. I disse sidste Kredse samles Valgbestyrelsen snarest muligt og senest 2 Dage efter, at Afstemningen har fundet Sted, paa Kredsens Valgsted til Opgørelse af Valgets Udfald. De for vedkommende Kommuner valgte Medlemmer af Valgbestyrelsen medbringer Udskrift af Kommunernes (Afstemningsafdelingernes) Valgbøger, de i § 35 under 1—4 nævnte Pakker, de af Stemmekasserne udtagne Stemmesedler, de hertil hørende Konvolutter samt de benyttede Valglister og Stemmelister. Valgbestyrelsen foretager en fornyet Optælling og Bedømmelse af de i Kommunerne (Afdelingerne) afgivne Stemmesedler efter Reglerne i § 36 og derefter den endelige Opgørelse af Valgets Udfald. Dette tilføres Kredsens Valgbog og kundgøres for de Tilstedeværende.

§ 38. Valgbogen underskrives af hele Valgbestyrelsen. Valglisterne tilbageleveres til vedkommende Kommune. Stemmelisterne vedlægges Valgbogen. Formanden lader i særskilte Pakker sammenbinde de i § 35 under 1—4 nævnte Arter af Stemmesedler og Konvolutter og 5) de af Stemmekasserne udtagne gyldige Stemmesedler, 6) de dertil hørende Konvolutter, 7) de af Stemmekasserne udtagne ugyldige

Stemmesedler samt 8) de dertil hørende Konvolutter; efter at hver Pakke er betegnet efter sit Indhold, forsegler han den. Disse Pakker vedlægges ligeledes Valgbogen, men de deri indeholdte Stemmesedler og Konvolutter opbevares kun, indtil et Aar er gaaet, uden at der i Anledning af Valget er gjort retslig Ansvar gældende imod nogen. Derefter skal de tilintetgøres.

Hver af de opstillede Kandidater har Ret til selv tilligemed to af ham til Formanden opgivne Vælgere at overvære Opgørelsen af Valgets Udfald.

§ 39. I de Kredse, hvor Enkeltmandsvalg finder Sted, er den Kandidat, som ved Afstemningen har faaet flere Stemmer end nogen anden, valgt.

Har flere lige mange Stemmer, afgøres Valget ved Lodtrækning, som ledes af Formanden.

Har en Kandidat opnaaet Valg i flere Kredse (§ 27), bestemmer han selv, hvilken af Kredsene han ønsker at repræsentere. Omvalg finder da Sted i de øvrige Kredse, hvori han opnaaede Valg.

Omvalget foretages paa Ugedagen efter første Valg.

Omvalget kundgøres mindst 1 Gang, senest næstsidste Aften før Valget, i de stedlige Dagblade, der fortrinsvis læses i den paagældende Valgkreds. Ved Omvalg benyttes i øvrigt den samme Fremgangsmaade, som ved første Valg.

Saafremt et Kredsmandat bliver ledigt indenfor Valgperioden, foretages der et nyt Valg i Valgkredsen.

§ 40. I København—Frederiksberg tilstiller Valgstyrerne for hver af Afstemningskredsene eller disses Afdelinger snarest muligt og senest inden 2 Dage efter Valget Formanden for Valgbestyrelsen (§ 18) en Udskrift af Valgbogen om Udfaldet af Stemmeoptællingen i Kredsen. Naar Formanden for Valgbestyrelsen har modtaget Udskrifter fra alle Kredsene, sammenkalder han snarest muligt og senest 3 Dage efter Valget Valgbestyrelsen til et Møde, i hvilket Valgets Udfald endeligt opgøres. Dette Møde er offentligt.

Valgbestyrelsens Formand sammenlægger Resultaterne af Stemmeafgivningen i de enkelte Kredse og opgør, hvor mange Stemmer der er afgivet for hver Kandidatliste og Listeforbund.

Hvert Listeforbunds eller hver Listes Stemmetal deles derefter med 1, 2, 3 o. s. v., indtil hvert Stemmetal er delt

med et Tal saa stort som det Antal Valgte, der i det højeste kan ventes at blive Forbundet eller Listerne til Del. Den største af de saaledes fremkomne Kvotienter giver det Forbund eller den Liste, den er tilfaldet, Ret til det første Folketingsmedlem, den næststørste Kvotient giver det Forbund eller den Liste, den er tilfaldet, Ret til det andet Medlem, og saaledes fremdeles, indtil det Antal, der skal vælges, er valgt. Er Kvotienterne lige store, gør Lodtrækning Udslaget.

Det Antal Mandater, der er tilfaldet et Listeforbund, fordeles paa de Lister, hvoraf Forbundet bestaar, med Benyttelse af samme Fremgangsmaade.

Af hver enkelt Liste udtages de Valgte efter den Orden, hvori de er opførte paa Listen; indenfor Listeforbundet udtages de Valgte efter Størrelsen af de Kvotienter, der opnaaedes ved Fordelingen paa de enkelte Lister, og efter den Orden, hvori de er opførte paa disse Lister. Navne paa dem, der allerede er valgte paa en anden Liste, overstreges.

Valgbestyrelsens Formand erklærer derpaa de Paagældende for valgte.

De paa en Liste ved Valg af Folketingsmedlemmer opførte Kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som Stedfortrædere for de Valgte af samme Liste i den Rækkefølge, i hvilken de er opførte paa Listen, og træder i den angivne Orden i Stedet for de Valgte. En Stedfortræder tager kun Sæde i Folketinget, naar et Folketingsmedlem ophører at være Medlem af dette.

§ 41. For Folketingsvalget paa Færøerne gælder fremdeles de i Lov Nr. 27 af 2. Marts 1903, jfr. Lov Nr. 100 af 10. Maj 1912, indeholdte Bestemmelser angaaende Valgmaaden.

Tillægsmandaternes Fordeling.

§ 42. Efter at Indenrigsministeren har modtaget de i § 21 omhandlede Udskrifter, lader han paa følgende Maade opgøre, hvorledes Tillægsmandaterne skal fordeles.

Først fordeles 20 Tillægsmandater med 9 til Øerne og 11 til Jylland. Det udregnes, hvor mange Stemmer hvert Parti har faaet paa Øerne og i Jylland. Har der i Henhold til § 39 været afholdt Omvalg i Kredsene, bliver der ved Opgørelsen kun at tage Hensyn til Omvalgets Stemmetal.

De paa Kandidaterne faldne Stemmer betragtes som afgivne paa det Parti, Kandidaterne har anmeldt at slutte sig til eller at ville støtte. Det i de to ovenfor nævnte Omraader afgivne Antal Stemmer deles henholdsvis med 50 og 62. Med de herved fremkomne Tal (Valgtallene) deles de forskellige Partiers Stemmetal, og ved denne Beregning udfindes det, hvor mange af de omhandlede 50 og 62 Mandater hvert Parti i Forhold til sit Stemmetal har Krav paa i de to Omraader. Hvis de ved Delingen fremkomne Kvotienter, naar Brøkerne bortkastes, tilsammen ikke giver det hele Antal Mandater, forhøjes de største Brøker, indtil Antallet er naaet (den største Brøks Metode).

Det undersøges derpaa, hvor mange Kandidater hvert Parti har faaet valgt i Kredsene i de to Omraader, og herefter afgøres det, hvor mange af de 9 og 11 Tillægsmandater de forskellige Partier har Krav paa. De Partier, der hverken ved Kredsvalgene i de to Omraader eller ved Listevalgene i København—Frederiksberg har opnaaet noget Mandat, kan ikke faa noget Tillægsmandat. Partier, som ved Kredsvalgene har opnaaet det Antal Mandater, de i et af de to Omraader har Krav paa, eller flere, faar ingen Andel i Tillægsmandaterne for dette Omraade. Naar det, særskilt for hvert af de 2 Omraader, er udfundet, hvilke Partier der herefter er berettigede til Omraadets Tillægsmandater, fordeles disse paa følgende Maade: De nævnte Partiers samlede Stemmetal deles med Summen af deres Kredsmandater og Omraadets Tillægsmandater (henholdsvis 9 og 11); med det herved fremkomne Forholdstal deles hvert Partis Stemmetal, og saaledes udfindes — paa den ovenfor i 2det Stykke beskrevne Fremgangsmaade —, hvor mange af det hele Mandattal og af Tillægsmandaterne hvert Parti er berettiget til i Omraadet.

Endelig fordeles 3 Tillægsmandater med 1 til Øerne og 2 til Jylland. Det udregnes, hvor mange Stemmer hvert Parti har faaet i Landet, saavel ved Listevalgene i København—Frederiksberg som ved Kredsvalgene paa Øerne og i Jylland. Det afgivne Antal Stemmer deles med 139. Med det herved fremkomne Tal deles de forskellige Partiers Stemmetal, og ved denne Beregning udfindes, hvor mange af de 139 Mandater hvert Parti i Forhold til sit Stemmetal har Krav paa i hele Landet, idet i øvrigt Reglerne i 2det

Stykke følges. Det undersøges derpaa, hvor mange Mandater hvert Parti ialt har opnaaet saavel ved Valg (Liste og Kredsvalg) som ved Fordelingen af de første 20 Tillægsmandater, og herefter afgøres det, hvor mange af de 3 sidste Tillægsmandater de forskellige Partier har Krav paa, idet i øvrigt Reglerne i 3dje Stykke følges.

Tillægsmandaterne fordeles derpaa efter Antallet af Partiernes urepræsenterede Stemmer (jfr. § 43, 2det Stykke) paa Øerne og i Jylland.

§ 43. Fordelingen af de 23 Tillægsmandater, 10 paa Øerne og 13 i Jylland, foretages særskilt for hvert Omraade paa følgende Maade:

For de Partier, der skal have Tillægsmandater, foretages der for Folketingskredsene indenfor hvert Amt (jfr. Valgkredsfortegnelsen I—XIX) en samlet Opgørelse over det Antal Stemmer og det Antal Mandater, Partiet har opnaaet i Amtet, samt en Opgørelse af det Antal urepræsenterede Stemmer, Partiet har indenfor Amtet. Antallet af urepræsenterede Stemmer i Amtet findes ved at multiplicere Valgtallet (jfr. § 42, 2det Stykke) med Antallet af de Partiet tilfaldne Mandater og trække det udkomne Tal fra det hele Antal Stemmer, Partiet har opnaaet.

Hvert Partis Tillægsmandater fordeles derefter paa Amterne i Forhold til Antallet af urepræsenterede Stemmer paa samme Maade som i § 42 angivet.

§ 44. De Tillægsmandater, der efter Udregningen i § 43 tilkommer et Parti i et af Amterne, tildeles blandt Partiets ikke kredsvalgte Kandidater dem, der fik det største Antal af de afgivne Stemmer indenfor Amtet. Skulde to Kandidater have faaet samme Antal Stemmer, tilfalder Mandatet den, der har opnaaet det største Antal Stemmer i en af Amtets Kredse.

§ 45. Efter at Indenrigsministeren har ladet foretage Fordelingen af Tillægsmandaterne, tilstiller han de paagældende Meddelelse om deres Valg.

§ 46. Sammen med den i § 21 omhandlede Udskrift fremsender Indenrigsministeren til Folketinget de i §§ 42—44 omhandlede Beregninger og det Materiale, der ligger til Grund for disse, samt en Fortegnelse over de Kandidater, hvem Tillægsmandaterne er tilfaldet, og en Liste over de Kandidater, hvert Parti i øvrigt har i de forskellige Amter,

med Angivelse af det Antal Stemmer, de har opnaaet i Amtet og i de enkelte Kredse indenfor dette.

§ 47. Naar den af Ministeren foretagne Fordeling af Tillægsmandaterne er godkendt af Folketinget, vedbliver den at gælde, uanset om der senere afholdes nye Valg af et eller flere kredsvalgte Medlemmer. Bliver en af de Kandidater, hvem Tillægsmandaterne er tilfaldet, valgt i den Kreds, hvori nyt Valg foretages, forholdes der med det ledigblevne Tillægsmandat som i § 48 foreskrevet.

§ 48. Bliver et Tilllægsmandat ledigt indenfor Valgperioden, tilfalder det den af samme Partis Kandidater i samme Amt, der i Følge den i § 46 nævnte Liste har nærmest Krav derpaa. Findes ingen saadan berettiget i Amtet, overføres Partiets Mandat til det Amt og den Kandidat, som i Følge fornævnte Liste har nærmest Krav derpaa.

II. Landstinget.

Valgret og Valgbarhed.

§ 49. Ingen kan, som Vælger eller Valgmand, deltage i Valget af Landstingsmedlemmer, med mindre han fyldestgør de i Grundlovens § 30 (Valglovens §§ 1 og 2) fastsatte almindelige Betingelser for Valgret til Folketinget; endvidere maa den paagældende have fyldt sit 35te Aar (jfr. dog § 113).

Den, der har fast Bopæl i flere Kommuner, kan kun deltage i Valg til Landstinget paa det Sted, hvor han gør sin Valgret til Folketinget gældende (§ 4).

Paa Færøerne foretages Landstingsvalget af Lagtinget.

§ 50. Valgbar til Landstinget er ved Kredsvalgene enhver, der har Valgret til Landstinget, naar han har fast Bopæl i Kredsen.

Ved det efter Reglerne i § 83 foretagne Valg af 18 andre Landstingsmedlemmer er enhver Landstingsvælger valgbar.

Landstingskredsene.

Landstinget bestaar af 72 Medlemmer. 54 vælges i følgende Landtingskredse:

1. Kreds: Københavns og Frederiksberg Kommuner vælger 10
2. — De sjællandske Amter og Maribo Amt vælger . 12

3. Kreds: Bornholms Amt vælger 1
4. — Fyns Amter vælger 6
5. — Vejle, Skanderborg, Aarhus, Ringkøbing og Ribe Amter vælger 12
6. — Randers, Aalborg, Hjørring, Thisted og Viborg Amter vælger 12
7. — Færø Amt vælger 1

Efter de i § 83 foreskrevne Regler vælges 18 Medlemmer.

Samtidig med Valg af Landstingsmedlemmer foretages Valg af Stedfortrædere for disse.

§ 52. Med Hensyn til den i Grundlovens § 39 foreskrevne Afgang af Landstingets Medlemmer deles Landstinget i 2 Grupper, hvoraf den ene bestaar af de 28 Medlemmer for 1ste, 4de og 6te Landstingskreds, den anden af de 26 Medlemmer for 2den, 3dje, 5te og 7de Kreds. Ved Lodtrækning afgøres det, hvilken af disse Grupper, der først skal afgaa; det samme sker senere, naar efter en foregaaet Opløsning Landstinget helt er fornyet.

Valgbestyrelser.

§ 53. Valgene til Landstinget ledes af en Valgbestyrelse for hver Kreds.

§ 54. I 1ste Landstingskreds bestaar Valgbestyrelsen af en Formand, som Kongen udnævner, samt af 2 Medlemmer af Københavns Magistrat; 4 Medlemmer vælges af Borgerrepræsentantskabet og 2 af Frederiksberg Kommunalbestyrelse. I 2den og 4de—6te Kreds bestaar Valgbestyrelserne af en af Kongen udnævnt Formand samt af 2 Medlemmer af hvert af de Amtsraad, som findes i Valgkredsen, og 1 Medlem af Kommunalbestyrelsen for den største Købstad i hver af Valgkredsens Amtsraadskredse.

Kjøbenhavns Magistrat og Borgerrepræsentantskab samt Frederiksberg Kommunalbestyrelse udnævner, hver for sig, aarlig af deres Midte de Medlemmer, der tager Sæde i Valgbestyrelsen; ligeledes vælger Amtsraadene og Købstædernes Komunalbestyrelser aarlig de Medlemmer, som paa deres Vegne tiltræder Valgbestyrelsen.

I 3dje Kreds (Bornholm) bestaar Valgbestyrelsen af en af Kongen udnævnt Formand og 6 Medlemmer, valgte af det for By- og Landkommunerne fælles Amtsraad.

Valglister.

§ 55. Saa snart der er udskrevet Landstingsvalg, udarbejdes til Brug ved Valgmandsvalgene Valglister paa Grundlag af Folketingsvalglisterne, idet de Personer, der ikke senest paa Dagen for Valgmandsvalget har fyldt 35 Aar, udskydes (jfr. dog § 113).

De omhandlede Lister fremlægges til almindeligt Eftersyn i 8 Dage — under Iagttagelse af Forskrifterne i § 8 — paa samme Sted som Folketingsvalglisterne. Med Hensyn til Fremsættelse af Anker mod Listerne og Paakendelse af disse Anker gælder Forskrifterne i § 9, § 10, 1ste—4de Punktum, og § 14, dog saaledes, at det til Paakendelse af Ankerne berammede Møde afholdes inden 5 Dage efter Klagefristens Udløb.

Valg af Valgmænd.

§ 56. I 1ste—6te Landstingskreds vælges Landstingsmedlemmerne og Stedfortrædere for disse af Valgforsamlinger af Valgmænd.

§ 57. Valgmændene vælges i Valgmandskredse, som er ens med de Folketingskredse (i København—Frederiksberg Afstemningskredse), hvoraf Landstingskredsene bestaar. Antallet af Valgmænd fastsættes og bekendtgøres af Indenrigsministeren efter den sidst afholdte almindelige Folketælling. Der vælges 1 Valgmand for hvert paabegyndt Antal af 1000 Indbyggere i Valgmandskredsen.

§ 58. Valget af Valgmænd finder Sted mindst 10 Dage før Valget af Landstingsmedlemmer. Tiden, da Valget skal foregaa, saavel som Mødestedet bekendtgøres af Valgbestyrelsen for Valgmandskredsen med 2 Ugers Varsel og i øvrigt paa den i § 28 fastsatte Maade. Tiden for Stemmeafgivningen skal fastsættes i Overensstemmelse med Reglerne i § 35. Valget ledes af de samme Valgbestyrelser (Valgstyrere), som leder Folketingsvalgene (§§ 18—20).

§ 59. I Valgmandskredse, der omfatter flere Kommuner, finder Afstemningen Sted i hver Kommune for sig. For Dele af en Kommune, som i Forbindelse med andre Kommuner udgør en Valgkreds, foretages Afstemningen efter samme Regler, som gælder for Kommuneafstemning. Afstemningen ledes af Kommunens Valgstyrere under Iagttagelse af de i § 30 ff. angivne Regler.

I de Kommuner, der er delt i flere Afdelinger til Stemmernes Modtagelse, forholdes med Afstemningen som i § 30 ff. angivet.

Med Hensyn til Deling af Kommunen (Kredsen) i Afdelinger til Stemmesedlernes Modtagelse og Optælling forholdes som i § 28, 3dje Stykke, angivet.

§ 60. Afstemningen ved Valgmandsvalg sker i Henh. til Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg.

Enhver saadan Kandidatliste skal være indleveret til Formanden for Valgbestyrelsen senest Kl. 10 Aften Ugedagen før Valget. Listen skal være underskrevet af mindst 15, højst 50 i vedkommende Valgmandskreds boende Vælgere som Stillere. Den Stiller, som indleverer Listen, har Ret til paa en af ham medbragt Afskrift af Listen at faa Formandens Tilstaaelse for, at Listen er indleveret, og hvornaar dette er sket.

En Kandidatliste maa ikke indeholde flere Navne end det dobbelte Antal af Valgmænd, der skal vælges. Kandidaterne skal være saa bestemt betegnede ved Fornavn og Efternavn, Stilling eller Bopæl, at der ikke kan finde Forveksling Sted med nogen anden valgbar Person. Er nogen af de paa Listen opførte Kandidater saa utilstrækkelig betegnet, at Valgbestyrelsen ikke kan skønne, til hvilken valgbar Person der sigtes, udstryges hans Navn af Listen.

Saafremt Valgbestyrelsen af de forannævnte Grunde finder Anledning til at erklære en Kandidatliste for ugyldig eller til at udstryge noget Navn af Listen, skal den i Løbet af den 6te Dag før Valget give Meddelelse derom til den Stiller, som har besørget Indleveringen. En ny Liste kan da indleveres eller den fornødne Forandring i Listen foretages inden Kl. 10 Aften den 5te Dag før Valget. Sker dette ikke, afsiger Valgbestyrelsen sin Kendelse om Listens Ugyldighed eller om vedkommende Navns Udslettelse af Listen. Denne Kendelse tilføres Valgbogen, og en Udskrift gives Stilleren.

I 1ste Landstingskreds kan Kandidatlister for Valgbestyrelsen anmeldes at ville støtte hinanden (Listeforbund). Med Hensyn til Anmeldelsen forholdes som i § 23, 6te Stykke angivet.

De af Valgbestyrelsen godkendte Kandidatlister mærkes hver med sit Bogstav (A., B., C. o. s. v.), og paa hver

Liste sættes Nummer (1, 2, 3 o. s. v.) foran Kandidaternes Navne i den Rækkefølge, hvori de af Stillerne er opførte. Listerne kundgøres senest Dagen før Valget ved passende Opslag og i de efter Valgbestyrelsens Skøn til saadan Kundgørelse bedst egnede Blade, i København—Frederiksberg i Statstidende. Paa Valgdagen skal de være opslaaede paa Stemmestederne og i Stemmerummene. I 1ste Landstingskreds skal Kundgørelsen og Opslagene tillige indeholde Oplysning om anmeldte Listeforbund.

§ 61. Valgbestyrelsen tilvejebringer til Brug ved Valget Stemmesedler og dertil passende Konvolutter i fornødent Antal. De saaledes tilvejebragte Stemmesedler og Konvolutter skal haves til Stede ved Valget. Afstemningen foregaar ved Afgivelsen af saadanne Stemmesedler, indlagte i de dertil hørende Konvolutter.

Stemmesedlen skal i tydeligt Tryk indeholde Betegnelserne „Kandidatliste A.", „Kandidatliste B.", „Kandidatliste C." o. s. v. i saa mange Linjer, som der foreligger godkendte Kandidatlister; hver Valgbetegnelse skal staa i en Linje for sig, og hver 2 Valgbetegnelser skal være indbyrdes adskilte ved en trykt vandret Streg. Intet andet Ord eller Bogstav og intet Navn, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Stemmeseddel ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Konvolutterne skal være ugennemsigtige og saaledes tildannede, at de helt dækker den indlagte Stemmeseddel. Paa hver Konvolut skal være trykt Valgets Aar og Dag. Intet andet Navn, Ord, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Konvolut enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Kommunalbestyrelsen tilvejebringer endvidere Stemmekasser og Stemmerum af den i § 32 angivne Beskaffenhed.

§ 62. Foreligger der kun én godkendt Kandidatliste, aflyser Formanden Afstemningen og erklærer de paa denne Liste opførte Kandidater for valgte Valgmænd og Stedfortrædere.

Er der flere Kandidatlister, skrides der straks og uden forudgaaende Forhandling til Afstemning paa følgende Maade:

Valgret udøves ved personligt Møde (jfr. dog § 98). Valgstyrerne kan bestemme, at der i det Værelse, hvori et Stemmerum er anbragt, ikke under Afstemningen, foruden

Medlemmer af Valgbestyrelsen, Valgstyrere og tilforordnede Valgberettigede, maa opholde sig andre end de med Afgivning af Stemme sysselsatte og de paa Adgang til Stemmeafgivning ventende Valgberettigede — hvilke Sidstnævntes Antal kan begrænses efter, hvad Ordenen kræver — og en af hver Stiller, der har indleveret en Kandidatliste, til Formanden opgiven Valgberettiget.

I den Orden, hvori de Paagældende møder, fremstiller de sig for Valgstyrerne for af disse at anerkendes som Valgberettigede. Naar Valglisteføreren har fundet Vælgerens Navn paa Valglisten, sætter han et Kryds derved, og Stemmelisteføreren opfører paa en Liste Vælgerens Navn og hans Løbenummer paa Valglisten. Derpaa udleverer Stemmelisteføreren til Vælgeren en Stemmeseddel med dertil hørende Konvolut.

Efter at have modtaget Stemmeseddel og Konvolut skal den Paagældende straks begive sig ind i Stemmerummet, hvor ingen anden maa være til Stede. Her udfylder han Stemmesedlen. Udfyldningen sker ved, at den Paagældende sætter paa Stemmesedlen et Kryds i Rubriken for den Liste, paa hvis Kandidatur han vil stemme. I øvrigt forholdes som i § 34 angivet.

§ 63. Med Afslutningen af Stemmegivningen, Optællingen af Stemmerne og Kundgørelsen af Udfaldet forholdes som i §§ 35, 36 og 37, 1., foreskrevet.

§ 64. I de til 2den—6te Landstingskreds hørende Valgmandskredse, der kun har ét Afstemningssted, sammenlægger Valgbestyrelsen, efter at have forvisset sig om, at Valghandlingen er foregaaet paa lovlig Maade, alle de for hver Kandidatliste afgivne Stemmer. Hver Listes Stemmetal deles derefter med 1, 2, 3 o. s. v., indtil hver Liste er delt med et Tal saa stort som det Antal Valgte, der i det højeste kan ventes at ville blive den til Del. Den største af de saaledes fremkomne Kvotienter giver den Liste, den er tilfaldet, Ret til Valgmand Nr. 1; den næststørste Kvotient giver den Liste, den er tilfaldet, Ret til Nr. 2, og saaledes fremdeles, indtil det Antal, der skal vælges, er valgt.

Er Kvotienterne lige store, gør Lodtrækning Udslaget.

Af hver enkelt Liste udtages de Valgte efter den Orden, hvori de paa Listen er opførte; Navne paa dem, der allerede er valgte paa anden Liste, overstreges.

Naar det fornødne Antal Valgmænd efter foranstaaende Regler er udfundet, erklæres de Paagældende for valgte.

I 1ste Landstingskreds opgør Valgbestyrelsen i hver Valgmandskreds, hvor mange Stemmer der er afgivet for hver Liste og hvert Listeforbund. Opgørelsen af Valgmandsvalget foretages i øvrigt efter de i § 40, 3dje—5te Stykke, foreskrevne Regler.

§ 65. De paa en Liste ved Valg af Valgmænd opførte Kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som Stedfortrædere for de Valgte af samme Liste i den Rækkefølge, i hvilken de er opførte paa Listen, og træder i den angivne Orden i Stedet for de Valgte.

§ 66. Naar Valget er fuldbyrdet, indføres Navnene paa de Valgte i en af Valgbestyrelsen stadfæstet Valgbog.

§ 67. I Valgkredse med flere Afstemningssteder samles Valgbestyrelsen snarest muligt og senest 2 Dage, efter at Afstemningen har fundet Sted, paa Kredsens Valgsted til Opgørelse af Valgets Udfald. De vedkommende Valgstyrere medbringer Udskrift af Kommunernes Valgbøger, de i § 35 under 1—4 nævnte Pakker, de af Stemmekasserne udtagne Stemmesedler, de hertil hørende Konvolutter samt de benyttede Valglister og Stemmelister. Valgbestyrelsen foretager en fornyet Optælling og Bedømmelse af de i Kommunerne (Afdelingerne) afgivne Stemmesedler efter Reglerne i § 36 og derefter den endelige Opgørelse af Valgets Udfald (§ 64 og 65). Dette tilføres Kredsens Valgbog og kundgøres for de Tilstedeværende.

§ 68. Enhver er pligtig at modtage Valg som Valgmand og at udføre det ham overdragne Hverv, med mindre han kan oplyse lovligt Forfald. Dersom den Valgte er til Stede ved Valghandlingen, har han straks at erklære, om han har nogen særlig Undskyldningsgrund, hvis Tilstrækkelighed da paakendes af Bestyrelsen for Valgmandsvalget. Er han ikke til Stede, har Valgbestyrelsens Formand straks at meddele ham Underretning om Valget, og dersom han da ikke inden 2 Dage fremkommer med en Undskyldning, som Bestyrelsen for Valgmandsvalget finder gyldig, anses han for ikke at have noget at indvende. I alle Tilfælde, hvor den anførte Undskyldningsgrund findes antagelig, betragtes vedkommende Stedfortræder som valgt til Valgmand.

§ 69. Naar Valgene er endeligt i Orden, gøres derom

Meddelelse til den Valgbestyrelse, der forestaar Valgene til Landstinget. Valgmanden modtager et af vedkommende Valgbestyrelse udfærdiget Valgbrev, hvori ogsaa indføres, hvor mange Kilometer han har at rejse i Anledning af Valghandlingen (jfr. § 72). Dette Valgbrev affattes efter en af vedkommende Minister foreskreven Form.

Naar det forinden Valget oplyses for Landstingsvalgbestyrelsen, at en Valgmand har faaet lovligt Forfald, gives der snarest muligt Underretning herom til vedkommende Stedfortræder, der da skal deltage i Valget som Valgmand.

§ 70. Udebliver nogen Valgmand eller indfinder sig for silde til Deltagelse i Valget eller undlader at deltage i dette uden at oplyse lovligt Forfald, ikendes han af den Valgbestyrelse, der forestaar Landstingsvalget i den vedkommende Kreds, en Bøde af 40 Kr., der tilfalder Hjælpekassen i den Kommune, hvor den Paagældende er bosat, eller, hvor ingen Hjælpekasse findes, Kommunens Kasse.

§ 71. Det Valgmændene overdragne Hverv ophører med Fuldførelsen af det forestaaende Landstingsvalg, dog saaledes, at de Omvalg, som maatte blive fornødne, fordi Valget af Landstinget erklæres for ugyldigt, foretages af de samme Valgmænd. Skulde imidlertid et Valg blive kendt ugyldigt paa Grund af væsentlige, selve Valgmændene vedkommende Mangler, bestemmer Landstinget tillige, hvorvidt nye Valgmænd skal vælges til Omvalgets Foretagelse.

§ 72. Valgmændene oppebærer i Rejseomkostninger et Beløb, svarende til 2den Klasses Jernbanebillet mellem nærmeste Jernbanestation og det Sted, hvor Valget foregaar, samt 15 Øre pr. Kilometer mellem Vedkommendes Bopæl og nærmeste Jernbanestation. For saa vidt den Paagældende ikke er bosat i den Kommune, hvor Valget foregaar, tilkommer der ham endvidere et Vederlag af 10 Kr.

Valget af Landstingsmedlemmer.

§ 73. I 1ste—6te Landstingskreds bestemmes Valgstedet af Kongen eller, ved et enkelt Valgs Foretagelse, af vedkommende Minister (jfr. § 86). Dagen og Klokkeslettet samt Stedet for Valgmødets Afholdelse kundgøres af Valgbestyrelsen med det i § 28 bestemte Varsel og paa den der fastsatte Maade.

§ 74. Valgmændene har til den af Valgbestyrelsen op-

givne Tid at indfinde sig paa det fastsatte Valgsted. Valgmødet er offentligt.

§ 75. Valgmødet indledes af Formanden for Valgbestyrelsen, der navnlig har at henlede Valgmændenes Opmærksomhed paa, at de paa Stemmesedlen har tydelig at betegne de Personers Navn og Stilling, paa hvilke de stemmer. Samtlige Valgmænd har derefter i den Orden, Formanden bestemmer, at henvende sig til Valgbestyrelsen; naar Valgmanden er anerkendt af Valgbestyrelsen, overleverer Formanden ham en Stemmeseddel, der er behørigt mærket og inddelt til saa mange Navne, som der skal vælges Landstingsmedlemmer, og, adskilt ved en tyk Streg, endvidere til Navnene paa lige saa mange, dog mindst 3 Stedfortrædere. Saa snart Valgmanden har modtaget Stemmesedlen, udfylder han denne og afleverer den til Valgbestyrelsen. Naar uagtet Paaraab ikke flere Valgmænd melder sig, sluttes Afstemningen.

§ 76. Valgene foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalg paa følgende Maade:

Stemmegivningen sker ved Navnenes Opskrivning paa den enhver Valgmand i Henhold til § 75 overgivne Stemmeseddel. En Stemmeseddel er i og for sig gyldig, om der end paa samme kun er anført Navn paa et Landstingsmedlem og en Stedfortræder. Valgmændene har i en af Formanden bestemt Orden at aflevere Stemmesedlerne til Valgbestyrelsen, som modtager alle Stemmesedlerne og eftertæller dem. Det udkomne Antal deles med én mere end Antallet af de Landstingsmedlemmer, som skal vælges for Kredsen; det derved fremkomne Forholdstal, forhøjet til det paafølgende hele Tal („Fordelingstallet"), lægges til Grund for Valget.

Efter at Stemmesedlerne er nedlagte og blandede i en dertil bestemt Urne, fremtages de en for en af Formanden, der forsyner dem med Løbenumer og oplæser det første paa enhver af dem anførte Navn, hvilket samtidig nedskrives af to af Valgbestyrelsens andre Medlemmer. De Sedler, paa hvilke det samme Navn er anført øverst, lægges sammen, og saa snart et Navn er forekommet saa ofte, at de derpaa faldne Stemmer har opnaaet det i Medfør af det foranstaaende udfundne Fordelingstal, standses der med Optællingen. Naar en Eftertælling af Stemme-

sedlerne har godtgjort Rigtigheden af de nedskrevne Stemmeantal, erklæres den paagældende for valgt. De saaledes eftertalte Stemmesedler kommer ikke videre i Betragtning ved Valget af Landstingsmænd (jfr. § 78).

Derpaa fortsættes med Oplæsningen af de tilbagestaaende Stemmesedler, dog saaledes, at hvor paa nogle af disse den allerede Valgtes Navn findes som det første, udslettes dette, og det næste Navn betragtes som det først skrevne. Fremkommer paany det forannævnte Stemmetal for Nogen, forholdes atter paa den nys beskrevne Maade, og naar dette Valg derved er bleven afgjort, fortsættes paany Oplæsningen med Iagttagelse af den foran beskrevne Fremgangsmaade, saaledes at Navnene paa de allerede Valgte, hvor de er først anført, udslettes, indtil samtlige Stemmesedler er gennemgaaede.

§ 77. Opnaas det ikke herved at faa valgt det hele Antal Landstingsmænd, som Kredsen skal have, eftertælles til Godtgørelse af Rigtigheden af de nedskrevne Stemmetal (jfr. § 76, 3dje Stykke), hvor mange Stemmer der er faldet paa hver af de Kandidater, som ikke har opnaaet Valg. Paa Stemmesedlerne for den Kandidat, der har faaet færrest Stemmer (har flere faaet samme Stemmetal, gør Lodtrækning Udslaget), udslettes derpaa denne Kandidats Navn, og Stemmen overføres til næste, endnu uvalgte Kandidat paa Stemmesedlen. Disse Stemmesedler oplæses paany med Iagttagelse af den i § 76 beskrevne Fremgangsmaade.

Opnaar Nogen herved Fordelingstallet, erklæres han for valgt. Sker dette ikke, fortsættes der med Oplæsningen af Stemmesedlerne for den Kandidat, der herefter har det laveste Stemmetal — eller, hvis to nu staar lige i Tal, den, der tidligere havde færrest Stemmer — og saa fremdeles, indtil der kun er saa mange uvalgte Kandidater tilbage, som der endnu skal vælges Landstingsmænd for Kredsen. Disse Kandidater erklæres da for valgte, uanset om deres Stemmetal ikke har naaet Fordelingstallet.

§ 78. Naar Valget af Kredsens Landstingsmedlemmer er foretaget, bliver det at afgøre, hvem der skal være Stedfortræder for hver af disse.

For enhver af de valgte Landstingsmedlemmer foretages en fornyet Optælling af de Stemmesedler, som er medgaaet til den Paagældendes Valg, saaledes at nu de Navne op-

tælles, som staar øverst blandt Stedfortræder-Kandidaterne. Den Kandidat, hvis Navn herved fremkommer flest Gange, er valgt som Landstingsmandens første Stedfortræder.

Efter at første Stedfortræders Navn er slettet paa Stemmesedlerne, oplæses disse paa ny, og den Kandidat, hvis Navn nu fremkommer flest Gange som staaende øverst blandt Stedfortræder-Kandidaterne, er valgt til Landstingsmandens anden Stedfortræder.

Med Benyttelsen af samme Fremgangsmaade findes Landstingsmandens tredje Stedfortræder.

Samme Person kan samtidig være Stedfortræder for flere Landstingsmedlemmer.

§ 79. En Stedfortræder tager kun Sæde i Landstinget, naar et Landstingsmedlem ophører at være Medlem af dette.

Viser det sig ved indtrædende Ledighed, at der ikke efter den i § 78 angivne Regel kan ske Besættelse af den ledige Plads som Landstingsmedlem, skal der foretages Valg af nyt Medlem og Stedfortrædere.

§ 80. Paa Bornholm og Færøerne saavel som ellers, naar i en Kreds Valg af ét Medlem er udskrevet, foretages først Valg af et Landstingsmedlem. Ved dette Valg udkræves over Halvdelen af Stemmerne for at blive valgt. Opnaar ingen ved første Afstemning over Halvdelen af Stemmerne, foretages ny Stemmegivning. Bliver ej heller nogen herved valgt, stemmes tredje Gang mellem de tvende, der ved anden Afstemning har de fleste Stemmer. I Tilfælde af lige Stemmer gør Lodtrækning Udslaget. Efter at Landstingsmanden er valgt, afgøres det paa den i § 78 angivne Maade ved fornyet Optælling af de til hans Valg medgaaede Stemmesedler, hvem der skal være Stedfortræder for ham.

§ 81. Valgbestyrelsen kan ikke forkaste Stemmer, fordi disse falder paa Personer, om hvis Valgbarhed der kan rejses Tvivl, men saadanne Spørgsmaal bliver i fornødent Fald at afgøre af Landstinget.

§ 82. Over alt, hvad der foregaar ved Valg af Landstingsmedlemmer og Stedfortrædere, holdes en af Valgbestyrelsens Formand stadfæstet Bog, som føres af et af Valgbestyrelsens Medlemmer. Navnlig bør Valgbogen indeholde nøjagtig Oplysning om Afstemningens Udfald, saaledes at det angives, hvor mange Stemmesedler der er afgivet, hvorledes Stemmerne fordeler sig, om nogen Stemmeseddel er

erklæret ugyldig og da af hvilken Grund o. s. v. Derhos bør samtlige Stemmesedler opbevares under Forsegling ved Valgbogen.

Valgbestyrelsens Formand har uopholdelig at underrette enhver af de Valgte om hans Valg med Opfordring til ham om at erklære, hvorvidt han modtager Valget. Dersom han ikke inden 3 Dage derefter frasiger sig Valget, anses han for at have modtaget det. Frasiger han sig derimod Valget inden nævnte Frist, tilstiller Valgbestyrelsens Formand ufortøvet den paagældende Stedfortræder en tilsvarende Opfordring.

Senest 4 Dage efter Valget skal Formanden derhos tilstille vedkommende Minister en af ham bekræftet Afskrift af Valgbogen. Disse Afskrifter har Ministeren at tilstille Landstinget ved dets Sammentræden tilligemed de Oplysninger, som han har fundet Anledning til at indhente.

§ 83. Foruden de forannævnte 54 Medlemmer af Landstinget vælges 18 Medlemmer af en Valgforsamling, bestaaende af de Personer, der den Dag, nye Valg til Landstinget udskrives, er Medlemmer af Landstinget. Samtidig med Valg af Medlemmer vælges Stedfortrædere for disse. Samme Person kan samtidig være Stedfortræder for flere Landstingsmedlemmer. Valget foretages efter de til enhver Tid i Landstingets Forretningsorden optagne Regler om Forholdstalsvalg. De 18 Medlemmer afgaar alle paa én Gang efter 8 Aars Forløb eller, i Tilfælde af Landstingets Opløsning, samtidig med de øvrige Landstingsmedlemmer (jfr. § 110).

III. Almindelige Bestemmelser.

§ 84. De almindelige Valg foregaar ordentligvis hvert fjerde Aar paa samtlige Medlemmer af Folketinget og hvert fjerde Aar paa henholdsvis 26 og 28 af de i Landstingskredsene valgte Medlemmer (jfr. § 52). Saavel i dette Tilfælde, som naar enten hele Rigsdagen eller et enkelt Ting er opløst, gælder samtlige Valg fra den almindelige Valgdag, selv om et enkelt Valg af stedlige Grunde (saasom paa Færøerne) eller af andre tilfældige Omstændigheder ikke er foretaget paa den almindelige Valgdag. Dog regnes Tiden for Valgets Gyldighed, naar de almindelige Valg foregaar imellem 1. Oktober og 31. December, fra 1. Oktober.

Klager over Rigsdagsvalg skal indgives til det vedkommende Ting inden otte Dage efter Valget og indsendes gennem Indenrigsministeriet.

§ 85. Bliver Valget af en enkelt Rigdagsmand nødvendigt, gælder det nye Valg for saa lang Tid, som den, i hvis Sted den Nyvalgte indtræder, vilde have haft tilbage.

§ 86. Skal almindelige Valg foretages, enten fordi Valgtiden er udløbet, eller fordi hele Rigsdagen eller et af Tingene er opløst, vil derom udgaa et aabent Brev, hvori Kongen berammer Valgenes Afholdelse til en bestemt Dag over hele Landet. Skal der foretages almindelige Valg baade til Folketinget og Landstinget, afholdes Folketingsvalgene først.

Skal enkelte Valg foretages, udgaar Anordningen af samme fra vedkommende Minister.

Paa Færøerne kan det overlades Amtmanden at fastsætte en anden Dag til Valgets Foretagelse end den almindeligt bestemte.

§ 87. Enhver, som vælges til Rigsdagsmand, faar af Valgbestyrelsen et Valgbrev, som udfærdiges efter en af vedkommende Minister foreskreven Form og underskrives af den samlede Valgbestyrelse. Vedkommende Minister er ligeledes bemyndiget til at foreskrive Formularer til Valgbøger til Brug for Valgbestyrelserne.

§ 88. Forsømmer nogen Udførelsen af Forretninger, som denne Lov medfører, ikendes han, for saa vidt han ikke efter Lovgivningens Bestemmelser har gjort sig skyldig til en større Straf, en Bøde fra 20 indtil 400 Kroner.

Ingen Vælger, som har afgivet Stemme ved Folketingsvalg eller ved Valg af Valgmænd til Landstinget, skal være pligtig for Retten i nogen Sag at opgive, hvilken Kandidat eller hvilken Liste han har stemt paa.

§ 90. Intet Medlem af Valgbestyrelsen eller nogen Tilforordnet til samme eller nogen anden, som efter Bestemmelserne i denne Lov har Ret til at være til Stede i det Værelse, i hvilket Stemmesedler modtages, maa under Afstemningen give nogen Vælger Raad, Anvisning eller Opfordring med Hensyn til, paa hvilken Kandidat eller Liste han skal stemme. Ej heller maa nogen af dem nogen Sinde give nogen anden Underretning om, hvorvidt nogen Vælger har været til Stede, forlangt eller afleveret Stemmeseddel, eller nogen

Sinde meddele nogen anden, hvad han paa Stemmestedet maatte have erfaret med Hensyn til, hvilken Kandidat en Vælger har givet sin Stemme.

Overtrædelse af nogen af disse Bestemmelser straffes med Fængsel, ikke under 4 Ugers simpelt Fængsel.

Det er forbudt gennem Partibureauer eller paa anden Maade at føre systematisk Kontrol med, at Vælgerne møder og afgiver Stemme. Overtrædelse heraf straffes med Bøder fra 100 til 1000 Kr. Sagerne herom behandles som offentlige Politisager, og Bøderne tilfalder Kommunens Hjælpekasse eller, hvor ingen saadan findes, Kommunens Kasse.

§ 91. Omkostningerne ved Folketingsvalgene i København—Frederiksberg udredes forskudsvis af Københavns Kommunes Kasse med Ret til Godtgørelse af Frederiksberg Kommunes Kasse i Forhold til Folketallet i de 2 Kommuner.

Hvor disse Omkostninger udenfor København—Frederiksberg ikke udredes af hver enkelt Kommune, bliver de forskudsvis at afholde af Valgstedets Kommunalkasse. Valgbestyrelsens Formand foretager derefter en Fordeling af Omkostningerne imellem Valgkredsens Kommuner, i Forhold til deres Folketal. Det paa hver Kommune faldende Bidrag indsendes til Formanden senest 14 Dage efter, at den har modtaget Underretning om Beløbets Størrelse.

For Odense Amts 1ste Kreds, Aarhus Amts 4de Kreds samt Aalborg Amts 1ste og 2den Kreds bestemmer Indenrigsministeriet det Forhold, i hvilket Omkostningerne vil være at dele mellem de paagældende Kommuner.

§ 92. Som Omkostninger ved Landstingsvalgene bliver, foruden de Valgmændene i Følge denne Lovs § 72 tilkommende Ydelser, den samme Rejsegodtgørelse og det samme Vederlag at beregne Valgbestyrelsens Medlemmer for de Rejser, som de i deres Stillings Medfør maa foretage, ligesom ogsaa alle de til Kundgørelser, Trykning m. m. medgaaede Udgifter.

§ 93. De Valgmændene og Valgbestyrelsens Medlemmer tilkommende Rejsegodtgørelser betales dem under deres Ophold paa Valgstedet i Anledning af Valghandlingen af Formanden for den paagældende Valgbestyrelse.

Over samtlige Udgifter affatter Formanden for Landstingskredsens Valgbestyrelse snarest ske kan efter Valget et Regnskab, der bliver at gennemgaa af den samlede

Valgbestyrelse eller af dem af dens Medlemmer, som Bestyrelsen dertil vælger, hvorefter et Udtog af Regnskabet tilligemed de dertil gjorte Bemærkninger bliver at offentliggøre ved Trykken.

§ 94. Saasnart det i den foregaaende Paragraf fastsatte Gennemsyn er foretaget, fordeler Formanden samtlige Udgifter blandt alle de under Landstingskredsen hørende Kommuner i Forhold til Indbyggerantallet.

Enhver Købstadkommunalbestyrelse og ethvert Sogneraad har derefter, senest inden Udløbet af en Maaned fra den Dag, Opgørelsen er blevet samme tilstillet, under en Bøde af 2 Kr. for hver Dag, denne Frist oversiddes, til Formanden at indsende det Beløb, den har at udrede. Bidraget udredes i Købstæderne af Kæmnerkassen og i Sogneraadskredsene af Kommunekassen.

§ 95. Formanden for Valgbestyrelsen i 2den—6te Landstingskreds bemyndiges til af Amtsrepartitionsfonden i det Distrikt, hvor Valget foregaar, som Forskud at forlange det Beløb udbetalt, som han anser for nødvendigt til at dække de ovenfor omhandlede Udgifter, imod, at saadant Forskud senest 3 Maaneder efter enhver stedfunden Valghandling godtgøres.

§ 96. I første Kreds udredes Omkostningerne ved Landstingsvalgene forskudsvis af Københavns Kommunes Kasse med Ret til Godtgørelse af Frederiksberg Kommunes Kasse i Forhold til Folketallet i de 2 Kommuner. Paa Færøerne udredes Omkostningerne af Amtsrepartitionsfonden.

§ 97. Den Rigsdagens Medlemmer tilkommende Godtgørelse bestemmes til 10 Kr. for hver Dag, Rigsdagen er samlet. Rejseomkostningerne erstattes dem efter indgiven, af vedkommende Tings Formand bifaldet og anvist Regning.

Enhver Rigsdagsmand er forpligtet til at modtage den fastsatte daglige Godtgørelse.

VI. Søfolks Adgang til at deltage i Folketingsvalg og Valg af Valgmænd til Landstinget.

§ 98. Ved Folketingsvalg og ved Valgmandsvalg til Landstinget kan Søfolk, der ved deres Virksomhed som saadanne er forhindrede fra at komme personlig til Stede paa Afstemningsstedet, afgive Stemme ved til Kommunalbesty-

relsen i den Kommune, paa hvis Valglister den Paagældende findes, og i hvilken han ønsker at stemme (jfr. § 4), at indsende Stemmeseddel i Overensstemmelse med nedenstaaende Regler.

Ved Søfolk forstaas alle, der som Skibsfører eller Mandskab farer til Søs i eget Skib eller er befalede eller ved Kontraktforhold bundne til at forrette Tjeneste paa et Skib (dansk eller fremmed), uden Hensyn til Beskaffenheden af den Virksomhed, de udfører.

§ 99. Blanketter til Stemmesedler med tilhørende Konvolutter samt til de Skrivelser, hvormed disse fremsendes (Følgebreve), og Omslag hertil tilvejebringes ved Regeringens Foranstaltning paa Statskassens Regning; de skal stedse kunne faas udleveret hos Kommunalbestyrelserne, Toldvæsnet, Mønstringsbestyrerne og de danske Konsuler (Vicekonsuler) i Udlandet og bør, saa vidt muligt, altid findes om Bord i danske Skibe.

Blanketterne til Stemmesedlerne skal være af hvidt Papir uden Paategning eller Særmærke af nogen Art.

Konvolutterne skal være uigennemsigtige og saaledes tildannede, at de helt dækker den indlagte Stemmeseddel.

Skema for Følgebreve og de Attester, der paategnes samme, fastsættes af Indenrigsministeren.

Stemmeafgivningen er kun gyldig, naar den sker ved Benyttelse af de ommeldte Blanketter og Skemaer.

§ 100. Ved Folketingsvalg udenfor København-Frederiksberg skal Stemmesedlen lyde paa en navngiven Person blandt dem, der stiller sig til Valg, med Tilføjelse af vedkommendes Partibetegnelse (§ 25). Ved Folketingsvalg i København—Frederiksberg og ved Valgmandsvalgene til Landstinget skal Stemmesedlen lyde paa det Bogstav, som betegner den Liste, paa hvilken den Paagældende ønsker at stemme.

For de Vælgere, som afgiver Stemme her i Landet, maa Stemmesedlen ikke være afgivet paa et tidligere Tidspunkt end 14 Dage før Valgets Afholdelse. For de Vælgeres Vedkommende, som afgiver Stemme paa Færøerne eller paa Island, Grønland, de dansk vestindiske Øer eller i Udlandet, maa Stemmesedlen tidligst være afgivet 3 Maaneder før Valget. Saa snart Valg til Rigsdagen er udskrevet, underrettes de danske Konsuler (Vicekonsuler) i Udlandet — ved Opløsningsvalg om fornødent telegrafisk — derom

med Anmodning om paa Forespørgsel at sætte de herom-handlede Vælgere i Kundskab om Valgets Udskrivning og om Dagen for dets Afholdelse. Stemmesedlen anses for at være afgivet paa den Dag, da Følgebrevet underskrives (jfr. §§ 101 og 102).

Ingen maa i Anledning af samme Valg afgive mere end én Stemmeseddel. Stemmesedlen betragtes altid som gældende det første efter dens Afgivelse afholdte Valg.

§ 101. Den, der vil afgive Stemme her i Landet, skal i Enrum og uset udfylde den udleverede Stemmeseddel, indlægge den i en særskilt Konvolut og tilklæbe denne. Han affatter dernæst et dateret Følgebrev.

I Følgebrevet, der stiles til Kommunalbestyrelsen (jfr. § 98), skal der gives nøjagtig Oplysning om Vælgerens fulde Navn, Stilling og Bopæl i Kommunen samt om de Omstændigheder, som forhindrer ham fra at komme personlig til Stede paa Afstemningsstedet. Følgebrevet skal derhos indeholde en af Vælgeren paa Ære og Samvittighed afgiven Erklæring om, at han selv frivillig og uset i Enrum har udfyldt og lagt Stemmesedlen ind i Konvolutten og tilklæbet denne.

Følgebrevet skal være forsynet med en Attest om, at Underskriften er ægte og skrevet paa Tid og Sted som af Vælgeren anført, at Stemmesedlen er udfyldt i Enrum, og at den Stemmegivende er befalet eller ved Kontraktforhold bundet til at forrette Tjeneste paa et Skib. Denne Attest skal være underskrevet af et dansk Skibs Fører, der tilkalder en af Besætningen som Vidne, eller af vedkommende Mønstringsbestyrer eller Toldtjenestemand. Naar Skibsføreren selv vil afgive Stemme eller paa anden Maade er forhindret fra at udstede den ommeldte Attest kan denne meddeles af hans Stedfortræder om Bord.

Naar Attesten underskrives af Skibsføreren eller hans Stedfortræder, anføres i Skibets Dagbog eller i en anden særlig dertil indrettet Bog, at Stemmeafgivning er sket, og hvem der har været tilkaldt som Vidne, samt tilføjes Vælgerens fulde Navn, og til hvilken Valgkreds han hører.

Konvolutten med Stemmeseddel og Følgebrev indlægges af Vælgeren i et Omslag. Vælgeren lukker derefter Omslaget, adresserer det til Kommunalbestyrelsen i den Kommune, paa hvis Valglister han er opført, og i hvilken han ønsker at stemme, og forsyner det med Paategning om, at

det indeholder en Stemmeseddel, samt med sit Navn og Angivelse af sin Bopæl i Kommunen.

§ 102. Den, der vil afgive Stemme paa Færøerne eller paa Island, Grønland, de dansk vestindiske Øer eller i Udlandet, skal i Enrum og uset udfylde den udleverede Stemmeseddel, indlægge den i en særskilt Konvolut og tilklæbe denne.

Han affatter dernæst et dateret Følgebrev af det i § 101 anførte Indhold. Følgebrevet underskrives i Overværelse af et dansk Skibs Fører, der tilkalder en af Besætningen som Vidne, eller af en dansk Konsul (Vicekonsul) eller paa Færøerne, Island, Grønland eller de dansk-vestindiske Øer af en dansk eller islandsk Statstjenestemand. Skibsføreren, Konsulen eller Statstjenestemanden skal paaføre Følgebrevet en Attest om, at Underskriften er ægte og skrevet paa Tid og Sted som i Brevet anført, at Stemmesedlen er udfyldt i Enrum, og at den Stemmegivende er befalet eller ved Kontraktforhold bundet til at forrette Tjeneste paa et Skib.

Vælgeren lægger i Skibsførerens og Vidnets eller Konsulens Overværelse Konvolutten med Stemmeseddel ind i et Omslag og tillukker dette. Omslaget adresserer han til Kommunalbestyrelsen i den Kommune, paa hvis Valglister han er opført, og i hvilken han ønsker at stemme, og forsyner det med Paategning om, at det indeholder en Stemmeseddel, samt med sit Navn og Angivelse af sin Bopæl i Kommunen.

Skibsføreren eller Konsulen skal paa Forlangende af vedkommende Vælger besørge Omslaget uopholdeligt afsendt som anbefalet Brev. Portoomkostningerne afholdes af vedkommende Vælger selv.

I Stedet for Konsul og Skibsfører med Vidne kan ogsaa benyttes en notarius publikus paa vedkommende fremmede Sted.

Naar Skibsføreren selv afgiver Stemme eller paa anden Maade er forhindret fra at udføre de i nærværende Paragraf ommeldte Forretninger, kan disse udføres af hans Stedfortræder om Bord.

Naar Følgebrevet underskrives i Overværelse af Skibsføreren eller hans Stedfortræder, anføres i Skibets Dagbog eller i en anden særlig dertil indrettet Bog, at Stemmegivning er sket, og hvem der har været tilkaldt som Vidne, samt tilføjes Vælgerens fulde Navn, og til hvilken Valgkreds han hører, og eventuelt, hvornaar Omslaget er besørget afsendt.

§ 103. I en Bog, der skal indrettes efter et af vedkommende Ministerium foreskrevet Skema og avtoriseres af Amtmanden (i København af Magistraten), indfører Formanden for Kommunalbestyrelsen (i København og Frederiksberg de i § 14 ommeldte Udvalg) de modtagne Omslag i Numerorden, med Tilføjelse af Tiden for deres Modtagelse, og sætter tilsvarende Numre paa Omslagene.

I Kommuner med flere Afstemningssteder sender Kommunalbestyrelsen, naar Valg er berammet, de indkomne Omslag til vedkommende Valgstyrere saa betids, at de er dem i Hænde senest paa det for Afstemningens Begyndelse berammede Klokkeslet. Samtidig sendes Bogen til Kredsens Valgbestyrelse. Hvor der kun findes et Afstemningssted i Kommunen, sendes saavel Bogen som Omslagene til Kommunens Valgstyrere. Ved den endelige Opgørelse af Valget (jfr. §§ 37 og 67) skal den nævnte Bog, samtlige Omslag og Følgebreve være til Stede.

De Omslag, som derefter indkommer inden Afstemningens Afslutning, tilstilles Valgstyrerne, der numererer dem, men i den ommeldte Bog alene anfører, hvor mange saadanne Omslag der i alt er modtaget. Saafremt Bogen beror hos Valgbestyrelsen, gives der denne (telegrafisk eller telefonisk) Meddelelse om Antallet.

§ 104. De modtagne Omslag aabnes af 2 Valgstyrere, der for hvert enkelt af Omslagene nøje undersøger, om den Person, fra hvem det hidrører, er opført paa Valglisten, og i bekræftende Fald sættes et Kryds ved Vælgerens Navn paa Valglisten.

Viser det sig ved den nævnte Undersøgelse, at den Paagældende ikke er valgberettiget, eller at han tidligere har stemt, eller oplyses det, at han inden Valgdagen er afgaaet ved Døden, lægges den uaabnede Konvolut tilligemed Følgeskrivelsen paa ny ind i Omslaget, og dette kommer ikke videre i Betragtning. Det samme gælder, naar Omslaget indeholder andet eller mere end én Følgeskrivelse og én Konvolut, eller der efter Beskaffenheden af Omslaget, Følgebrevet eller Konvolutten er Grund til at antage, at de ikke hører til de ved Regeringens Foranstaltning tilvejebragte, eller at der ved deres Udfyldning, Underskrift eller Indsendelse ikke er gaaet frem som foreskrevet.

I Tvivlstilfælde skal de ommeldte tvende Valgstyrere

forelægge det paagældende Spørgsmaal for det samlede Valgstyre.

De Konvolutter, som ikke efter foranstaaende Regler lades ude af Betragning, blandes mellem de øvrige Stemmesedler, forinden Optællingen af disse begynder.

De efter Afstemningens Paabegyndelse, men før dens Afslutning indkomne Omslag behandles under ét paa samme Maade som sket med de tidligere indkomne Omslag.

§ 105. De her omhandlede Stemmesedler er ugyldige:

1. Naar det ikke med Sikkerhed kan afgøres, hvilken af Kandidaterne Vælgeren har villet give sin Stemme, eller — ved Folketingsvalg i København—Frederiksberg og ved Valgmandsvalgene til Landstinget — paa hvilken Liste den Paagældende stemmer.
2. Naar der ved et Valg, til hvilket kun én Kandidat har stillet sig, er stemt for en anden navngiven Person end denne.
3. Naar en Konvolut indeholder andet eller mere end én Stemmeseddel.
4. Naar der efter Beskaffenheden af en Stemmeseddel er Grund til at antage, at den ikke hører til de ved Regeringens Foranstaltning tilvejebragte, eller at der ved dens Udfyldning ikke er gaaet frem som i denne Lov foreskrevet.

§ 106. Det paahviler danske Skibsførere (Skibschefer), Statstjenestemænd, Konsuler (Vicekonsuler) samt Kommunalbestyrelsesmedlemmer uopholdelig at meddele Underretning til vedkommende Kommunalbestyrelse, saa snart det kommer til deres Kundskab, at nogen, som har afgivet Stemme efter de nævnte Regler, er afgaaet ved Døden inden Valgets Afslutning.

§ 107. Skibsfører paa dansk Skib skal sørge for, at der om Bord findes et Eksemplar af denne Lov, samt at der i Mandskabets Opholdsrum findes opslaaet et af vedkommende Ministerium affattet Uddrag af Reglerne om Søfolks Stemmegivning. Endvidere skal Skibsføreren paa danske Skibe eller hans Stedfortræder om Bord, saa snart det kommer til deres Kundskab, give Mandskabet Underretning om, naar et Valg, til hvilket fraværende Søfolk har Adgang til at stemme, finder Sted, og de maa, saafremt Mandskabet pr. Post eller anden Befordring er i Stand til at afsende Stemmeseddel rettidig, ikke nægte deres Medvirkning ved

Stemmeafgivningen eller Landlov til Stemmegivning for Konsul (Vicekonsul) eller anden Myndighed, alt forudsat, at ikke tvingende og uopsættelige Skibsforretninger er til Hinder derfor. Overtrædelse af disse Bestemmelser straffes med Bøder af indtil 400 Kroner. Bøderne tilfalder Statskassen.

Bekendtgørelsesmaaden i Søværnets Skibe fastsættes af Marineministeren.

Det ommeldte Uddrag skal ogsaa stadig findes paa ethvert dansk Konsulatskontor.

§ 108. For Affærdigelse af Attester, Paategninger og Bevidnelser, som afgives efter de her nævnte Regler, ydes ingen Betaling.

V. Slutningsbestemmelser og midlertidige Bestemmelser.

§ 109. Valgloven af 7. Februar 1901, Lov af 19. December 1903 om Ændring i § 99 i samme Lov og endvidere alle øvrige Bestemmelser, som maatte stride mod nærværende Lov, ophæves.

§ 110. De 18 Medlemmer af Landstinget og deres Stedfortrædere, der ifølge §§ 51 og 83 skal vælges af en særlig Valgforsamling, vælges første Gang af det Landsting, der, efter at grundlovsmæssig Opløsning af Rigsdagen har fundet Sted, paa ny har vedtaget Grundlovsforslaget. Straks efter, at Grundloven er stadfæstet, tages der Bestemmelse om, hvor mange af de 18 Medlemmer, det første Gang tilkommer hvert Parti at vælge.

§ 111. De nuværende af Kongen udnævnte Medlemmer af Landstinget bevarer deres Sæde i Tinget i Stedet for et tilsvarende Antal af de 18 landstingsvalgte Medlemmer efter følgende Regel:

De af Kongen udnævnte Medlemmer betragtes som valgte af de Grupper, hvori de har fundet Optagelse, i den Rækkefølge, hvori deres Udnævnelse til Medlemmer af Landstinget er sket, og i det Omfang, som Gruppens Krav paa forholdsmæssig Andel i de 18 Medlemmer tilsteder.

Saafremt et af de af Kongen udnævnte Medlemmers Mandater bliver ledigt i Tidsrummet mellem Kongens Stadfæstelse af Grundloven og dens Ikrafttræden, bliver ingen ny kongelig Udnævnelse af Landstingsmedlem at foretage.

§ 112. Paa Folketingsvalglisterne for det første Valg, der foretages efter nærværende Valglovs Regler, og de følgende 3 Aars Valglister, optages, uanset Bestemmelserne i § 1, kun de Mænd og Kvinder, der har fyldt deres 29de Aar, paa Valglisten for det femte og de derefter følgende 3 Aar optages de Mænd og Kvinder, der har fyldt deres 28de Aar, og saaledes fremdeles hvert 4de Aar en ny Aargang indtil den i § 1 fastsatte Valgretsalder.

§ 113. Uanset Bestemmelserne i §§ 49 og 55 om den Alder, der betinger Valgret til Landstinget, skal enhver, som har været optaget paa de Valglister, der har været brugte ved det i Henhold til § 95 i Danmarks Riges gennemsete Grundlov af 5. Juni 1849 foretagne Opløsningsvalg af Rigsdagen, medtages paa de nye Valglister, der affattes til Brug ved det førstkommende Valg til Landstinget efter nærværende Valglov, for saa vidt Vedkommende iøvrigt opfylder Betingelserne i saa Henseende.

§ 114. For det første Valg til Folketing og Landsting efter nærværende Lov skal Indenrigsministeren være bemyndiget til at lade træffe de fornødne Forberedelser med Hensyn til Affattelsen af Valglisterne, deres Fremlæggelse, Kommunernes Deling i Afstemningsafdelinger, Valgbestyrelsernes Dannelse m. v. i Tidsrummet mellem Grundlovens Stadfæstelse og dens Ikrafttræden.

Indenrigsministeren bemyndiges til at bestemme, at Udfærdigelsen af de Valglister, der i Henhold til Valgloven af 7. Februar 1901, §§ 8 f. og 53 f., skulde have været affattet for Aaret 1. April 1916 til 31. Marts 1917, bortfalder.

§ 115. Indtil en Ordning er fastsat, hvorved Folketingsvalget paa Færøerne foretages samtidig med Valget i det øvrige Land, medregnes de paa Færøerne afgivne Stemmer ikke ved Tillægsmandaternes Fordeling (jfr. §§ 42—48). Naar en saadan Ordning er fastsat, medregnes disse Stemmer ved Fordelingen, og da under Øernes Omraade, ligesom Mandattallene 50 og 139 i § 42 forøges med 1 (Mandatet for Færøerne).

§ 116. De i nærværende Lov indeholdte Bestemmelser kommer til Anvendelse, naar de Forandringer i Grundloven, til hvilke nærværende Lov er knyttet, er traadt i Kraft. Dog træder §§ 110, 111 og 114 i Kraft, naar Grundlovsforslaget er stadfæstet.

Folketingsvalgkredsene.

Valgloven er ledsaget af en Fortegnelse over samtlige Folketingsvalgkredse.

I København-Frederiksberg, som ved Forholdstals-Listevalg vælger 24 Folketingsmænd, bliver der følgende 18 Afstemningskredse:

1. Vesterbro-Kredsen. 2. Kristianshavns-Kredsen. 3. Raadhus-Kredsen. 4. Ravnsborg-Kredsen. 5. Blaagaards-Kredsen. 6. Østbane-Kredsen. 7. Rosenborg-Kredsen. 8. Havne-Kredsen. 9. Sundby-Kredsen. 10. Østerbro-Kredsen. 11. Nørrebro-Kredsen. 12. Bispeeng-Kredsen. 13. Enghave-Kredsen. 14. Valby-Kredsen. 15. Bispebjerg-Kredsen. Frederiksberg 1. Gl. Kongevej-Kredsen. Frbg. 2. Slots-Kredsen. Frbg. 3. Falkoner-Kredsen.

Udenfor Hovedstaden findes følgende 93 Enkeltmandskredse:

Københavns Amt: 1. Gentofte. 2. Lyngby. 3. Roskilde. 4. Køge. 5. Lejre.

Frederiksborg Amt: 1. Helsingør. 2. Fredensborg. 3. Hillerød. 4. Frederiksværk.

Holbæk Amt: 1. Holbæk. 2. Nykøbing. 3. Ruds-Vedby. 4. Kallundborg-Samsø.

Sorø Amt: 1. Ringsted. 2. Sorø. 3. Slagelse. 4. Skelskør.

Præstø-Amt: 1. Storehedinge. 2. Præstø. 3. Næstved. 4. Vordingborg-Stege.

Bornholms Amt: 1. Rønne. 2. Aakirkeby.

Maribo Amt: 1. Nakskov. 2. Maribo. 3. Sakskøbing. 4. Nykøbing. 5. Stubbekøbing.

Odense Amt: 1. Odense I. 2. Odense II. 3. Kerteminde. 4. Assens. 5. Middelfart. 6. Bogense. 7. Otterup.

Svendborg Amt: 1. Nyborg. 2. Gudme. 3. Svendborg. 4. Ærøskøbing-Faaborg. 5. Højrup. 6. Rudkøbing.

Hjørring Amt: 1. Frederikshavn. 2. Sæby. 3. Hjørring. 4. Vraa. 5. Halvrimme.

Thisted Amt: 1. Thisted. 2. Hurup. 3. Nykøbing.

Aalborg Amt: 1. Aalborg I. 2. Aalborg II. 3. Bælum. 4. Aars. 5. Nibe. 6. Nørre Sundby.

Viborg Amt: 1. Skive. 2. Viborg. 3. Kjellerup. 4. Sønder-Vinge. 5. Løvel.

Randers Amt: 1. Mariager. 2. Randers. 3. Borup. 4. Hornslet. 5. Grenaa. 6. Ebeltoft.

Aarhus Amt: 1. Odder. 2. Aarhus I. 3. Aarhus II. 4. Aarhus III. 5. Skjoldelev.

Skanderborg Amt: 1. Horsens. 2. Skanderborg. 3. Østbirk. 4. Silkeborg.

Vejle Amt: 1. Fredericia. 2. Kolding. 3. Vejle. 4. Give. 5. Bjerre. 6. Vonsild.

Ringkøbing Amt: 1. Ringkøbing. 2. Lemvig. 3. Holstebro. 4. Vinderup. 5. Herning. 6. Skern.

Ribe Amt: 1. Varde. 2. Esbjerg. 3. Ribe. 4. Bække. 5. Guldager.

Færø Amt: 1. Færøerne.

Lov om kommunale Valg

af 20. April 1908.

Valg til Borgerrepræsentantskabet i København, til Byraad, Ligningskommission og Sogneraad.

§ 1. Valgret til Borgerrepræsentantskabet i København, til Byraadene og Ligningskommissionerne i Købstæderne, derunder indbefattet Frederiksberg og Marstal, samt til Sogneraadene paa Landet tilkommer enhver uberygtet Mand og Kvinde, som

har Indfødsret,

har fyldt sit 25de Aar,

ved Valgets Foretagelse har Bopæl i Kommunen og er Skatteyder til denne, samt i det Skatteaar, hvori Valget foregaar, og i hele det umiddelbart forudgaaende uden Afbrydelse har haft Bopæl i Kommunen og indenfor det nævnte Tidsrum har svaret sin til Inddrivelse ved Udpantning forfaldne direkte Skat — i København Indkomstskat — til Kommunen,

medmindre vedkommende:

a) nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergiven eller tilbagebetalt. For en Enke, fraskilt, fraspareret eller forladt Hustru betragtes den Fattighjælp, der har været ydet hendes Ægtefælle i Løbet af de sidste 5 Aar, og medens hun levede i Samliv med ham, som tillige oppebaaren af hende selv; dette gælder dog ikke, naar hun i et Aar efter Samlivets Ophør ikke har modtaget Fattigunderstøttelse,

b) er ude af Raadighed over sit Bo.

Ingen kan anses som uberygtet, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling og ikke har faaet Æresoprejsning. Ej heller kan den anses som uberygtet, der har Erhverv ved Utugt, eller som i Løbet af de sidste 5 Aar har været anset med Straf for saadant Erhverv.

Den Vælger, som har Bopæl paa flere Steder, bestemmer selv, paa hvilket af disse han vil gøre sin Valgret gældende.

Naar en Ægtemand som Familieoverhoved har svaret direkte Skat til Kommunen af Ægteparrets fælles eller af Hustruens særlige Midler, betragtes de begge som Skatteydere. Mandens Raadighed over Fællesboet bringer ikke Hustruen ind under foranstaaende Litra b.

De herefter valgberettigede foretage Valget af samtlige valgte Medlemmer af fornævnte kommunale Forsamlinger samt af de valgte kommunale Revisorer i Købstæderne udenfor København.

Hvor ikke andet i nærværende Lov er bestemt, omfatte de for Købstæderne givne Regler tillige Frederiksberg og Marstal.

§ 2. Valgbar til Borgerrepræsentantskabet i København, til Byraad, Ligningskommission, Sogneraad samt til Hvervet som valgt kommunal Revisor i Købstæderne udenfor København er enhver, som er valgberettiget ved de kommunale Valg i den paagældende Kommune; dog kunne Medlemmer af Københavns Magistrat samt Politidirektøren og Vicepolitidirektøren i København ikke vælges til Borgerrepræsentantskabet.

§ 3. Efter samme Regler for Valgret og Valgbarhed som nævnt i §§ 1 og 2 foretages Valget af det Medlem for et Landsdistrikt, som ifølge Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26. Maj 1868 § 15, jfr. Lov Nr. 96 af 23. Maj 1902 § 7, tiltræder Byraadet i Sager angaaende Fattigvæsen, Alderdomsunderstøttelse og Skolevæsen, samt i de Landdistrikter, hvor særlige Bestyrelser ere oprettede, Valget af disses Medlemmer.

§ 4. Medlemmerne af Borgerrepræsentantskabet i København, af By- og Sogneraad — herunder Bestyrelserne for Landdistrikter, jfr. § 3 — vælges fremtidig paa 4 Aar, jfr. dog § 22, og samtlige Medlemmer afgaa samtidig. Enhver valgbar er pligtig at modtage Valg i to efter hinanden følgende Valgperioder.

Valgperioden for samtlige de fornævnte Kommunalforsamlinger regnes fra 1. April (jfr. dog § 22), og Valgene foregaa i den første Halvdel af Marts Maaned.

De valgte kommunale Revisorer i Købstæderne udenfor København afgaa fremtidig hvert 4de Aar og vælges samtidig med de ordentlige Valg til Byraadet.

Valgene til Ligningskommissionerne foretages fremtidig i November Maaned og gælde for 4 Aar; samtlige Medlemmer afgaa samtidig.

§ 5. Listerne over de valgberettigede til Borgerrepræsentantskabet i København blive fremtidig kun at affatte i de Aar, i hvilke ordentligt Valg skal foregaa.

Fra den 1. til den 8. Februar, begge Dage indbefattede, skulle Valglisterne fremligge til almindeligt Eftersyn paa et for Kommunens Beboere bekvemt Sted i seks Timer hver Dag.

Om Tiden og Stedet for Listernes Fremlæggelse sker Bekendtgørelse med mindst 8 Dages Varsel i Statstidende.

De mod Valglisterne indenfor den i Lov af 23. December 1865 § 8 ommeldte Frist af 3 Dage fra Udløbet af den Tid, hvori Listerne fremligge, fremkomne Erindringer paakendes af det i nævnte Lovs § 6 ommeldte Valgudvalg i et offentligt Møde, som afholdes i Løbet af de efter den 11. Februar følgende 14 Dage.

Listerne over de valgberettigede til Byraad, Ligningskommissioner, Sogneraad og Bestyrelser for Landdistrikter affattes paa Foranstaltning af Kommunalbestyrelsen en Gang hvert Aar og fremlægges fra den 16. til den 31. Januar, begge Dage indbefattede, til almindeligt Eftersyn paa et for Kommunens Beboere bekvemt Sted eller efter Omstændighederne paa flere Steder; om Tiden og Stedet for Valglisternes Fremlæggelse sker Bekendtgørelse med mindst 8 Dages Varsel paa den i § 6 angivne Maade. Klager over disse Valglister skulle fremsættes inden den 10. Februar, og senest den 14. Februar skulle Valglisterne foreligge endelig rettede. Paa Valglisterne opføres de Personer, som enten allerede have opnaaet Valgret, eller som inden 15. Februar ville have opfyldt Betingelserne med Hensyn til Alder og Bopæl. Endvidere bliver de, som kunne ventes at ville opfylde de nævnte Betingelser i Løbet af det Aar, for hvilket Valglisterne skulle gælde, at opføre paa en særskilt Liste med udtrykkelig Angivelse af Tidspunktet for deres Tilflytning til Kommunen samt for de ikke 25-aarige af den Dag i Aaret, da de fylde det 25de Aar.

Selv om der efter de Kommunalbestyrelsen foreliggende Oplysninger ikke i Kommunen findes nogen Person, som er berettiget til Optagelse paa nævnte særskilte Liste, og der saaledes ikke ved Valglisternes Affattelse kan opføres

noget Navn paa denne Liste, bliver en Liste under udtrykkelig Betegnelse af Tillægsliste dog at fremlægge.

Valglisterne gælde fra 15. Februar til 14. Februar i det paafølgende Aar, dog at de paa Valglisten opførte, der siden Valglistens Affattelse ere fraflyttede Kommunen, ikke have Ret til at afgive Stemme. Ved et Valgs Omstødelse (jfr. § 20) kan der tillige træffes Bestemmelse om, at den foreliggende Valgliste vil være at berigtige forinden det ny Valgs Afholdelse.

§ 6. Stedet, Tiden, Tallet paa dem, der skulle vælges, Fristen for Indlevering af Kandidatlister (jfr. § 9) m. v. Valget vedrørende bekendtgøres 3 Gange, sidste Gang mindst 8 Dage før Valget, for Københavns Vedkommende i Statstidende og for Købstad- og Landkommunernes i de stedlige Dagblade, der fortrinsvis læses i den paagældende kommunale Valgkreds. For Landkommunernes Vedkommende skal Bekendtgørelse tillige ske ved Kirkestævne mindst 8 Dage forinden Valgdagen.

Naar et kommunalt Raad udenfor København finder Anledning dertil, træffer Raadet Foranstaltning til at dele Kommunen i to eller flere kommunale Valgkredse, og der bliver da at affatte særlig Valgliste for hver Kreds. Saafremt mindst 10 pCt. af Vælgerne fremsætte Andragende derom, vil en Deling være at foretage efter Raadets nærmere Bestemmelse; Andragendet skal være indgivet mindst et halvt Aar forud for et ordentligt Valg, for at Delingen skal kunne kræves iværksat ved dette.

I Tilfælde af Deling af Kommunen i Valgkredse udarbejder Raadet under Hensyn til de for København gældende særlige Regler en Vedtægt angaaende Ordningen af Valghandlingen ved de kommunale Valg i Kommunen, paa hvilken Vedtægt bliver at indhente for Landkommunerne Amtsraadets, for Købstæderne Indenrigsministerens Stadfæstelse.

Den saaledes fastslaaede Deling gælder, indtil Raadet paa Grund af forandrede Forhold i Kommunen maatte beslutte at ændre den eller at sætte den ud af Kraft; saadan Beslutning maa dog tages mindst et Aar før et ordentlig Valgs Foretagelse for at have Gyldighed ved dette, medmindre Beslutningen skyldes, at Dele af Kommunen udskilles som selvstændig Kommune eller indlemmes i andre Kommuner.

§ 7. Valgudvalget i København (Lov af 23. December 1865 § 6) bestemmer Dag og Sted for Valghandlingen og udsteder de i nærværende Lovs §§ 5, 6 og 9 ommeldte Bekendtgørelser.

Valgbestyrelsen for hver enkelt Kreds i København skal bestaa af 5 Medlemmer, der udnævnes af Kommunalbestyrelsen i eller udenfor dens Midte; Suppleanter vælges ikke.

I Kommuner udenfor København forberedes og ledes Valget af en Valgbestyrelse paa mindst 3 Medlemmer. Kommunalbestyrelsens Formand er Formand for Valgbestyrelsen, hvis øvrige Medlemmer udnævnes af Kommunalbestyrelsen i eller udenfor dens Midte. Valgbestyrelsens Medlemsantal skal stedse være ulige.

Valgbestyrelsen kan tilforordne Vælgere til at yde Medhjælp ved Valget.

Vælgere, der ikke kunne undslaa sig ved at modtage Valg til Kommunens Bestyrelse, ere pligtige til at paatage sig Hvervet som Medlem af Valgbestyrelsen og som tilforordnet Medhjælper for samme.

§ 8. Ved Valg til Borgerrepræsentantskabet i København samt til Kommunalrepræsentationen paa Frederiksberg begynder Valghandlingen Kl. 10 Formiddag og fortsættes til Kl. 1 Eftermiddag, hvorpaa den udsættes til Kl. 5 Eftermiddag; derefter fortsættes den paany til Kl. 9 Aften og, saa længe der endnu derefter indfinder sig Vælgere, men sluttes, naar efter Kl. 9, uagtet Opfordring, ingen Vælger melder sig for at afgive Stemme.

Ved Valg til Byraad, Ligningskommission og Sogneraad samt Valg ifølge § 3 begynder Valghandlingen Kl. 10 Formiddag og fortsættes til Kl. 1 Eftermiddag, hvorefter den udsættes til Kl. 4 Eftermiddag; derefter fortsættes den til Kl. 8 Aften, og saa længe, der endnu derefter indfinder sig Vælgere, men sluttes, naar efter Kl. 8, uagtet Opfordring, ingen Vælger melder sig for at afgive Stemme.

Medens Valget er udsat, skulle Stemmekasser (§ 10) og Valglister være forvarede under behørig Aflaasning og Forsegling.

§ 9. Afstemningen ved samtlige de i § 4 omhandlede Valg sker i Henhold til Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg.

Enhver saadan Kandidatliste skal være indleveret til

Formanden for Valgbestyrelsen — i København det i Lov af 23. December 1865 § 6 ommeldte Valgudvalg — senest inden Kl. 7 fjerde Aften forinden Valget finder Sted. Listen skal være underskreven af mindst 5, højst 15 Vælgere som Stillere og være ledsaget af en Fortegnelse over Stillerne, hvori disses Navne, Stillinger og Bopæle ere tydelig angivne. I København kunne saavel Kandidater som Stillere bo enten i samme Valgkreds eller i forskellige Valgkredse.

Den Stiller, som indleverer Listen, har Ret til paa en af ham medbragt Afskrift af Listen at faa Formandens Tilstaaelse for, at og naar Listen er indleveret.

En Kandidatliste kan indeholde færre Navne end det Antal Repræsentanter, der skal vælges; derimod er den ugyldig, hvis den indeholder flere Navne. Kandidaterne skulle være saa bestemt betegnede ved For- og Efternavn, Stilling eller Bopæl, at der ikke kan finde Forveksling Sted med nogen anden valgbar Person. Er nogen af de paa Listen opførte Kandidater ikke valgbar, eller er han saa utilstrækkelig betegnet, at Valgbestyrelsen (Valgudvalget) ikke kan skønne, til hvilken valgbar Person der sigtes, udstryges hans Navn af Listen.

Saafremt Valgbetyrelsen (Valgudvalget) finder Grund til at erklære en Kandidatliste for ugyldig eller til at stryge noget Navn af Listen, skal dets Kendelse tilføres Valgprotokollen (Valgudvalgets Forhandlingsprotokol). En Udskrift af Kendelsen skal før Valgets Begyndelse meddeles den Stiller, som har besørget Indleveringen.

De af Valgbestyrelsen (Valgudvalget) godkendte Kandidatlister mærkes hver med sit Bogstav (A. B. C. osv.), og paa hver Liste sættes Nr. (1, 2, 3 osv.) foran Kandidaternes Navne i den Rækkefølge, hvori de af Stillerne ere opførte.

Listerne bekendtgøres i de i § 6 ommeldte Blade senest om Morgenen Dagen før Valget.

For saa vidt der til Formanden for Valgbestyrelsen til den i 2det Stykke foreskrevne Tid kun er indleveret én gyldig Kandidatliste, betragtes de paa samme opførte Kandidater som valgte uden Afstemning.

§ 10. Valgbestyrelsen (Valgudvalget) tilvejebringer til Brug ved Valget Stemmesedler og dertil passende Konvolutter i fornødent Antal. De saaledes tilvejebragte Stemmesedler og Konvolutter skulle alle haves til Stede ved Valget.

Afstemningen foregaar ved Afgivelse af saadanne Stemmesedler, indlagte i de dertil hørende Konvolutter.

Stemmesedlen skal i tydeligt Tryk indeholde Betegnelserne „Kandidatliste A", „Kandidatliste B", „Kandidatliste C" osv. i saa mange Linier, som der er Kandidatlister; hver Valgbetegnelse skal staa i en Linie for sig, og hver to Valgbetegnelser skulle være indbyrdes adskilte ved en trykt, vandret Streg. Intet andet Ord eller Bogstav og intet Navn, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Stemmeseddel enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Konvolutterne skulle være uigennemsigtige og saaledes tildannede, at de helt dække den indlagte Stemmeseddel. Paa hver Konvolut skal være trykt eller stemplet Valgets Aar og Dag. Intet andet Navn, Ord, Tal eller Tegn maa være paaført nogen Konvolut enten ved Tryk eller ved Skrift eller paa anden Maade.

Kommunalbestyrelsen — i København Valgudvalget — tilvejebringer endvidere Stemmekasser og Stemmerum af den nedenfor angivne Beskaffenhed og i et saadant Antal, som under Hensyn til Vælgerantallet i Kommunen maa anses fornødent, for at Afstemningen kan foregaa paa en for Vælgerne bekvem Maade.

Stemmerummet skal være et ved Opstilling eller Ophængning dannet Rum af saadan Beskaffenhed, at en Mand kan staa oprejst deri uden at kunne ses af nogen udenfor Rummet værende Person. Stemmerummet skal være tilstrækkelig lyst til, at Skrift tydelig kan læses derinde; det skal være forsynet med almindelig sort Blyant og en fast Plade til Underlag ved Skrivning.

Stemmeseddel ved Valg af Byraad.	**Stemmeseddel ved Valg af Revisorer.**
Kandidatliste A.	Kandidatliste A.
Kandidatliste B.	Kandidatliste B.
Kandidatliste C.	Kandidatliste C.

Stemmekassen skal være aflaaset og saaledes indrettet, at ingen Stemmeseddel kan udtages af den, uden at Kassen aabnes.

Afskrifter af forskellige Dele af Valglisten kunne benyttes i Stedet for selve Valglisten, naar hver Dels Overensstemmelse med Valglisten er bekræftet af Kommunalbestyrelsen, i København Magistraten.

§ 11. Paa Valgstederne skulle fra Valghandlingens Begyndelse Kandidatlisterne findes opslaaede trykte eller tydelig skrevne og mærkede med deres Bogstav. Ligeledes skal der findes opslaaet en trykt Vejledning for Vælgerne, indeholdende det væsentlige af nærværende Lovs Bestemmelser.

§ 12. Valghandlingen aabnes af Formanden med at bekendtgøre Navnene paa Valgbestyrelsens Medlemmer, det Antal Medlemmer, der skal vælges, og de i Henhold til § 9 modtagne Lister; han foreviser Kassen, hvori Stemmesedlerne skulle nedlægges, saaledes at det kan ses, at den er tom.

Under Tilsyn af Valgbestyrelsens Formand føres en Valgprotokol, der skal være autoriseret af Kommunalbestyrelsen (i København af Magistraten). I Valgprotokollen optegnes det væsentlige af, hvad der vedrører Valghandlingen, navnlig Antallet af indleverede Lister og Navnene paa hver Listes Kandidater i den paa Listen opførte Orden. Tallet af de til Brug ved Valget tilvejebragte Stemmesedler og Konvolutter, Tallet af afgivne gyldige Stemmesedler, Tallet af afgivne ugyldige Stemmesedler, Tallet af Stemmer paa hver Kandidatliste samt Navnene paa de valgte Kandidater med vedføjet Listebetegnelse. Efter Valgets Afslutning opbevares Valgprotokollen af Kommunalbestyrelsen (i København af Magistraten).

Til Valgmødet staar Adgangen aaben for enhver, dog at Valgbestyrelsen kan bestemme, at der i det Værelse, hvori et eller flere Stemmerum ere anbragte, ikke under Afstemningen foruden de derved ansatte Medlemmer af Valgbestyrelsen og dennes Medhjælpere (§ 7) maa opholde sig andre end de med Afgivning af Stemme sysselsatte og de paa Adgang til Stemmegivning ventende Vælgere, hvilke sidstnævntes Tal kan begrænses efter, hvad Ordenen kræver, samt Kandidaterne og 2 Stillere for hver Liste. De tilstedeværende ere pligtige til at rette sig efter Formandens nærmere Bestemmelser.

Vælgerne fremtræde efterhaanden, som de selv ville, og som der bliver Lejlighed til at modtage deres Stemmesedler. Efter at Valglisteføreren har fundet Vælgerens Navn paa Valglisten, erholder Vælgeren en Stemmeseddel og dertil hørende Konvolut og gaar ind i Stemmerummet, hvor ingen andre maa være til Stede. Her sætter han paa Stemmesedlen et Kryds ved Bogstavet for den Liste, som han vil stemme paa, og lægger Stemmesedlen i Konvolutten, hvorefter han straks gaar ud af Stemmerummet og leverer Konvolutten med den indlagte Stemmeseddel til Formanden eller det Medlem af Valgbestyrelsen, der hjælper ham ved Stemmernes Modtagelse. Formanden eller det nævnte Medlem nedlægger i Vælgernes Paasyn Konvolutten i Kassen uden at undersøge dens Indhold. Et af Valgbestyrelsens Medlemmer eller en af dennes Medhjælpere gør i Valglisten Bemærkning ved hver Vælger, der har afgivet sin Stemmeseddel, og et andet af Valgbestyrelsens Medlemmer eller Medhjælpere optegner i fortløbende Række de samme Vælgeres Løbenummer og Navn. Enhver Vælger, der vil deltage i Valget, maa personlig møde.

Ifald en Stemmeseddel eller Konvolut efter Udlevering til Vælgeren, men inden Nedlægning i Stemmekassen, findes ubrugelig eller bliver af Uagtsomhed ubrugeliggjort, kan den paagældende Vælger gaa tilbage til Stemmelisteføreren og, naar han tilfredsstillende forklarer det skete og tilbageleverer saavel Stemmeseddel som Konvolut, faa dem ombyttet.

Ifald en Vælger fremfører for Valgbestyrelsen, at han ikke er i Stand til at foretage Afstemningen paa den foreskrevne Maade, og Valgbestyrelsen skønner, at det saaledes fremførte er rigtigt, skal et dertil særlig udvalgt Medlem af Valgbestyrelsen eller en dertil af Valgbestyrelsen særlig tilforordnet Vælger yde den paagældende Vælger fornøden Hjælp ved Stemmegivningen, hvorved da tillige de nødvendige Lempelser i den foreskrevne Fremgangsmaade maa foretages.

Ved hvert Stemmerum skal et Medlem af Valgbestyrelsen eller en tilforordnet Vælger vaage over, at kun een Vælger ad Gangen opholder sig i Stemmerummet.

§ 13. Naar ingen Vælger mere efter Kl. 8 Aften — i København og paa Frederiksberg Kl. 9 Aften (§ 8) — forlanger at afgive sin Stemmeseddel, erklæres Stemmegiv-

ningen for sluttet, dog at Valgbestyrelsens Medlemmer og de andre valgberettigede Medhjælpere ved Valget umiddelbart derpaa have Ret til at afgive deres egne Stemmesedler — i København uden Hensyn til, om de høre til den paagældende Kreds eller ikke.

Ingen Vælger, som har afgivet Stemme, skal være pligtig til for Retten i nogen Sag at opgive, hvem han har stemt paa.

Intet Medlem af Valgbestyrelsen eller nogen anden, som ifølge § 12 har Ret til at være til Stede i det Værelse, i hvilket Stemmesedler modtages, maa under Afstemningen give nogen Vælger Raad, Anvisning eller Opfordring med Hensyn til, paa hvilken Liste han skal stemme. Ej heller maa nogen af dem nogen Sinde give nogen anden Underretning om, hvad han paa Stemmestedet maatte have erfaret med Hensyn til, hvilken Kandidat en Vælger har givet sin Stemme. Overtrædelse af disse Bestemmelser straffes med Fængsel, ikke under 4 Ugers simpelt Fængsel.

Det er forbudt gennem Partibureauer eller paa anden Maade at føre systematisk Kontrol med, at Vælgerne møde og afgive Stemme.

Overtrædelse heraf straffes med Bøder fra 100 til 1000 Kr. Sagerne herom behandles som offentlige Politisager, og Bøderne tilfalde Kommunens Hjælpekasse, eller, hvor ingen saadan findes, Kommunens Kasse.

§ 14. Stemmeoptællingen foregaar offentlig. Den kan finde Sted straks efter Stemmeafgivningens Slutning, eller den kan af Valgbestyrelsen udsættes til et senere Tidspunkt, dog ikke længere end til den følgende Søgnedag Kl. 10 Formiddag. I Tilfælde af Udsættelse skal Valgbestyrelsen give de tilstedeværende fornøden Underretning og drage Omsorg for, at Kassen med Stemmesedlerne samt Valglisterne forvares under tilbørlig Aflaasning og Forsegling.

§ 15. Den samlede Valgbestyrelse træffer Afgørelse af, hvorvidt en Stemmeseddel er gyldig eller ej, og anfører, for saa vidt nogen Stemmeseddel kasseres, Grunden hertil i Valgprotokollen. En Stemmeseddel er ugyldig, hvis der er stemt paa andet end en af Kandidatlisterne. Indeholder en Konvolut flere end een Stemmeseddel, er dens Indhold ugyldigt. En Stemmeseddel er endvidere ugyldig, 1) naar det ikke med Sikkerhed fremgaar, hvilken af Listerne, Væl-

geren har villet give sin Stemme, 2) naar Beskaffenheden af Stemmesedlen eller den Konvolut, der har omgivet den, giver Grund til at antage, at Stemmesedlen ikke er en af en Stemmelisteforer udleveret og i et Stemmerum mærket Stemmeseddel, 3) naar der paa Stemmesedlen eller Konvolutten findes skrevet, tegnet, eller paa anden Maade anbragt noget, hvorved det findes forsætlig tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller der overhovedet ved en Behandling, som kun kan antages at være foretagen af Vælgeren, findes forsætlig at være givet Stemmesedlen et Særpræg.

I København foregaar Optællingen af Stemmerne efter følgende Regler:

Til at bistaa ved Optællingen udnævner Valgbestyrelsen det fornødne Antal af tilforordnede Vælgere og fordeler dem i indtil 4 Grupper. For hver af disse træder et Medlem af Valgbestyrelsen til som Leder. Naar Konvolutterne ere udtagne af Stemmekasserne og blandede, fordeles de blandt de enkelte Grupper. Lederen udtager derpaa af Konvolutterne Stemmesedlerne, oplæser dem lydelig og henlægger dem saaledes, at de enslydende Stemmesedler samles i Bunker for sig. Under Oplæsningen optegne tvende af de tilforordnede Vælgere i hver Gruppe, hvor mange Stemmer der er faldet paa hver af Kandidatlisterne, medens en tredje af de tilforordnede Vælgere kontrollerer Oplæsningens Rigtighed. Hvor der i noget Tilfælde er Tvivl om Stemmesedlens Gyldighed eller om, paa hvilken Liste der er stemt, oplæses Stemmesedlen ikke, men lægges foreløbig til Side. Formanden deltager ikke personlig i denne Del af Optællingen, men paaser, at denne foregaar behørig i de forskellige Grupper.

Naar Oplæsningen i den enkelte Gruppe er endt, undersøger Lederen, om de tvende tilforordnedes Optegnelser stemme overens, og om det Antal Stemmer, der ifølge disse er faldet paa hver Kandidatliste, svarer til Antallet af de henlagte Stemmesedler. Er Optællingen saaledes befunden rigtig, underskrive de tilforordnede de af dem førte Lister, og disse tilligemed de tvivlsomme Stemmesedler afgives af Lederen til Formanden.

Endelig opgøres Resultatet ved Sammenlægning af de enkelte Gruppers Opgørelser og ved til disse at lægge de af Valgbestyrelsen godkendte tvivlsomme Stemmer.

Om Udfaldet af Stemmetællingen gøres Tilførsel i Valgprotokollen, som derpaa sluttes, underskrives af Valgbestyrelsen og tilstilles Formanden for Valgudvalget (§ 9). Naar denne har modtaget Valgprotokollerne fra alle Valgkredse, samler han Udvalget til et Møde for at afgøre Valgets Udfald. Dette Møde er offentligt.

Optællingen af Stemmerne foretages i Kommunerne udenfor København efter nedenstaaende Regler:

Valgbestyrelsens Formand aabner Kassen, og han, et andet eller flere andre af Valgbestyrelsens Medlemmer eller Medhjælpere udtager Konvolutterne af Kassen og blander dem, før Stemmesedlerne udtages af Konvolutterne. Vedkommende Valgbestyrelsesmedlem udtager Stemmesedlerne en for en, oplæser dem lydeligt og henlægger dem saaledes, at de enslydende Stemmesedler samles i Bunker for sig. Efterhaanden som Stemmesedlerne oplæses, optegne 2 Medlemmer af Valgbestyrelsen, hvor mange Stemmer der falder paa hver af Kandidatlisterne. Efter at alle Stemmesedlerne ere oplæste og Afgørelse truffen med Hensyn til de tvivlsomme Stemmesedler, meddeler den ene af Listeførerne lydeligt de paa hans Liste optegnede Stemmeantal og den anden Listefører ligeledes lydeligt, om de stemme overens med de paa hans Liste gjorte Optegnelser. Viser der sig nogen Uoverensstemmelse, gennemgaas Stemmerne paa ny til Rettelse af den indløbne Fejl. Endelig optælles samtlige Stemmesedler, og Tallet sammenholdes med den ifølge § 12 førte Fortegnelse over de Vælgere, der have afgivet Stemmeseddel.

For større Købstadkommuner udenfor København kan Indenrigsministeren dog efter Indstilling af vedkommende Kommunalbestyrelse fastsætte, at Optællingen af Stemmer sker efter de for København gældende Regler.

I samtlige Kommuner blive Stemmesedlerne efter Valget at indpakke og forsegle af Valgbestyrelsen; de gyldige, de ugyldige, de ombyttede og de ikke udleverede Stemmesedler holdes hver for sig i særskilte Pakker med tydelig Paaskrift om deres Indhold. Pakkerne afgives til Kommunalbestyrelsen, der opbevarer dem, indtil Ankefristen er udløben, eller Klage over Valget endelig er afgjort; derefter skulle de tilintetgøres.

§ 16. Efter at Valgbestyrelsen — i København Valg-

udvalget — har forvisset sig om, at Valghandlingen er foregaaet paa lovlig Maade, sammenlægges alle de for hver Kandidatliste afgivne Stemmer. Hver Listes Stemmetal deles derefter med 1, 2, 3 osv., indtil hver Liste er delt med et Tal saa stort som det Antal Medlemmer, der efter Forholdet mellem Listens Stemmetal og det samlede Stemmetal i det højeste kan blive den til Del. Det største af de saaledes fremkomne Delingstal giver den Liste, hvilken det er tilfaldet, Ret til Medlem Nr. 1, det næststørste Delingstal giver den Liste, det er tilfaldet, Ret til Medlem Nr. 2 og saaledes fremdeles, indtil alle Medlemmer ere valgte. Ere Delingstallene lige store, gør Lodtrækning Udslaget. Af hver enkelt Liste udtages de valgte Medlemmer efter den Orden, hvori de paa Listen ere opførte; Navne paa dem, der allerede ere valgte paa anden Liste, overstreges. Er en Kandidatliste udtømt, naar der tilkommer den et Medlem, tages dette af den Liste, som derefter har det højeste Tal.

Naar det fornødne Antal Medlemmer efter foranstaaende Regler er udfundet, erklæres de paagældende for valgte, og Meddelelse om Valgets Udfald gives Kommunalbestyrelsen, som giver de valgte Underretning om deres Valg. For Københavns Vedkommende bekendtgøres Udfaldet af Valget af Valgudvalgets Formand i Statstidenden, hvorhos der meddeles de valgte Repræsentanter særskilt Underretning derom, ligesom der ogsaa gøres Meddelelse saavel til Magistraten som til Borgerrepræsentantskabet.

§ 17. Saafremt kun een skal vælges, afgøres Valget ved simpelt Flertal; Kandidaterne stilles til Valg efter Reglerne i § 9. Paa hver Stemmeseddel skulle, naar flere Kandidater ere anmeldte, deres Navne opførte i Bogstavfølge være tydelig trykte over hverandre, indbyrdes adskilte ved en trykt vandret Streg mellem hver to Navne. Naar kun een Kandidat er anmeldt, erklærer Valgbestyrelsen denne for valgt uden Afstemning. Med Hensyn til Afstemningen og Stemmeoptællingen etc. gælde iøvrigt de ovenfor givne Regler. I Tilfælde af Stemmelighed afgøres Valget ved Lodtrækning, der foretages af Valgbestyrelsens Formand.

§ 18. De paa en Liste ved et almindeligt Valg opførte Kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes

som Suppleanter for de valgte af samme Liste i den Rækkefølge, i hvilken de ere opførte paa Listen, og træde i den angivne Orden i Stedet for de valgte som Medlemmer af vedkommende kommunale Raad, hvis nogen af disse i Valgperiodens Løb maatte afgaa ved Døden eller udtræde af Raadet.

Viser det sig ved indtrædende Lejlighed, at der ikke efter den angivne Regel kan ske Besættelse af den ledige Plads som Medlem, vil der være at afholde Udfyldningsvalg, medmindre Kommunalbestyrelsen beslutter, at saadant Valg ikke skal afholdes; i København vil der dog kun være at afholde Udfyldningsvalg, saafremt Repræsentanternes Antal gaar under 36.

§ 19. Hvis et Medlems Valg ved den derom endelig tagne Beslutning forkastes, eller vedkommendes Vægring ved at modtage Valg erkendes berettiget, betragtes hans Navn som ikke opført paa den paagældende Kandidatliste, og den af de øvrige Kandidater, som under denne Forudsætning vilde have været gyldig valgt, erklæres derefter for Medlem (Borgerrepræsentant). Naar i de anførte Tilfælde den nævnte Fremgangsmaade ikke kan finde Anvendelse, bliver Omvalg snarest muligt at foretage.

§ 20. Den, der har noget at anke over i Anledning af et stedfundet Valg, maa, for at hans Anke kan komme i Betragtning, inden 8 Dage efter Valghandlingens Slutning fremsætte skriftlig Indsigelse for Kommunalbestyrelsens (i København Borgerrepræsentantskabets) Formand. Saadan Indsigelse kan ikke blot rejses af Kandidaterne ved Valget og af enhver Vælger, men ogsaa af de kommunale Raads enkelte Medlemmer, i København tillige af Overpræsidenten og af Magistraten. Hvis en i et kommunalt Raad indvalgt Person ønsker sig fritagen for at modtage Valget, maa han ligeledes inden ovennævnte Frist derom skriftlig henvende sig til Kommunalbestyrelsens (i København Borgerrepræsentantskabets) Formand.

De i Overensstemmelse med foranstaaende Regler fremkomne Indsigelser eller Begæringer om Fritagelse afgøres af vedkommende Kommunalbestyrelse (i København Borgerrepræsentantskabet) i et Møde, som afholdes senest 14 Dage efter Fristens Udløb. — Forinden Afgørelsen skal Valgbestyrelsens Erklæring over Sagen indhentes.

Med Hensyn til Adgangen til at indanke de afsagte Kendelser i Anledning af de indgivne Klager har det sit Forblivende ved de hidtil gældende Regler.

Naar almindelige Valg ere blevne afholdte, fratræde de hidtidige Medlemmer af vedkommende kommunale Raad først, efter at de mulig indkomne Klager over de ny Valg paa ovennævnte Maade ere afgjorte, efter de ordentlige Valg dog i intet Tilfælde før den 31. Marts.

§ 21. De hidtil gældende Regler for alt, de ovennævnte Valg vedkommende, ere fremdeles gældende, for saa vidt de ikke staa i Strid med denne Lov.

For Københavns Vedkommende har det for Tiden indtil Marts 1909 sit Forblivende ved de i Lov Nr. 276 af 21. December 1906 §§ 1—3 givne Regler. Fra det nævnte Tidspunkt at regne skulle følgende Bestemmelser være gældende:

a) Antallet af Borgerrepræsentanter fastsættes til 42.

b) De Dele af Staden, som ere eller maatte blive henlagte under en udenbys Folketings-Valgkreds, udgøre i Henseende til kommunale Valg særlige Kredse for sig. Valby-Distriktet i Forbindelse med den Del af København, som ligger Vest for Stadens 13. Valgkreds betegnes som 14. Valgkreds og Brøndshøj Sogn som 15. Valgkreds.

c) I Tilfælde af Udfyldningsvalg træffer Borgerrepræsentantskabet Bestemmelse om, hvorvidt der i saa Fald bliver at affatte ny Valglister, eller om de senest affattede Valglister skulle benyttes. Blive ny Valglister at affatte, gælde med Hensyn til deres Fremlæggelse, Indgivelse af Klager over dem samt Klagernes Paakendelse lignende Frister, som ved de ordentlige Valg.

d) Den Omstændighed, at en til Borgerrepræsentant valgt og i Borgerrepræsentantskabet indtraadt Mand eller Kvinde ophører at være ansat til at svare Indkomstskat, medfører kun Berettigelse for vedkommende til at udtræde af Repræsentantskabet, men udelukker ikke den paagældende fra vedblivende at være Borgerrepræsentant indtil Valgtidens Udløb.

e) Den Forpligtelse der ifølge § 10 i Lovene Nr. 50—51 af 3. April 1900 og § 11 i Lov Nr. 52 af 3. April 1900 paahviler de for de indlemmede Distrikter valgte

Borgerrepræsentanter til at tiltræde Sessionen, overtages af Københavns Kommunalbestyrelse.

§ 22. I samtlige i dette Afsnit omhandlede Kommuner udenfor København underkastes Overslaget for det kommende Regnskabsaar 2 Behandlinger; 2den Behandling bliver at afholde senest den 15de Januar.

Saafremt Overslagets Vedtagelse eller Beslutning om Afholdelse af Udgift udenfor Overslaget vil medføre, at der noget Aar maa udskrives et større samlet Skattebeløb end paakrævet i Henhold til det sidste af den afgaaede Kommunalbestyrelse vedtagne Overslag med Tillæg af en Fjerdedel, vil der, inden en saadan Skatteudskrivning kan finde Sted, for Sognekommunernes og Landdistrikternes Vedkommende være at søge Amtsraadets, for Købstædernes Indenrigsministerens Samtykke. Anmodning om Samtykke vil da være at affatte og fremsende i samme Møde, hvor Sagen har været til Behandling. Gives saadant Samtykke ikke, hvorom Meddelelse skal tilsendes Kommunalbestyrelsen senest under 31te Januar — eller ved Spørgsmaal om Forhøjelse udenfor Overslaget senest 4 Uger efter Anmodningens Modtagelse —, vil der være at foranstalte nyt Valg af Kommunalbestyrelse, som bliver at afholde snarest muligt; i Tilfælde af, at Samtykke er begært ved Overslagets Vedtagelse, afholdes det ny Valg dog først efter 15. Februar.

Den nyvalgte Kommunalbestyrelses Funktionstid gælder for den resterende Del af Valgperioden, med mindre der i samme Kvartal skulde afholdes ordinært Valg, i hvilket Tilfælde den nyvalgte Kommunalbestyrelse tillige anses som valgt for den følgende Valgperiode.

Den nyvalgte Kommunalbestyrelse træffer endelig Bestemmelse om, hvorvidt den i Henhold til den af den afgaaede Kommunalbestyrelses Beslutning paakrævede eller en mindre Skatteudskrivning skal foretages, og kan ved en enkelt Behandling vedtage Kommunens Overslag for det kommende Aar.

Med Hensyn til Beregningen af Stigningen af Kommunens Skatteudskrivning bliver i Resten af Valgperioden at gaa ud fra det første af den nyvalgte Kommunalbestyrelse vedtagne Overslag eller — for saa vidt Nyvalget er foranlediget som Følge af Beslutning om forholdsvis

Forhøjelse i Aarets Løb af de paa Ligningen opførte Beløb — fra det ved saadan Forhøjelse paakrævede samlede Skatteudskrivningsbeløb for det paagældende Aar; det ovenfor omtalte Tillæg, hvormed Kommunalbestyrelsen i Løbet af 4 Aar uden videre Foranstaltning har Ret til at forhøje Skatteudskrivningsbeløbet, formindskes da i Forhold til den forløbne Del af Valgperioden.

I Kommuner, hvor Kommunens Skatteprocent (jfr. Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 § 8) overstiger 8 — og derhos tillige overstiger Kommunens Skatteprocent ved denne Bestemmelses Ikrafttræden med mere end en Fjerdedel af denne — vil der dog, forinden der kan udskrives større samlet Skattebeløb end for det løbende Aar, være at indhente Regeringens Samtykke, der kan meddeles af Indenrigsministeren efter forudgaaet Samraad med Finansministeren angaaende Hensynet til Statens finansielle Forhold.

Der vil aarlig af Indenrigsministeren være at tilstille Rigsdagen Meddelelse om Kommunernes Skatteprocenter for det forløbne Aar.

Samtidig med denne Bestemmelses Ikrafttræden ophæves § 19, andet Stykke, sidste Punktum, og § 20, 1ste Punktum, i Lov om Købstadkommunernes Styrelse m. v. af 26. Maj 1868, § 26 a. og f. i Lov om Landkommunernes Styrelse m. v. af 6. Juli 1867 og § 34, 1ste og 2det Stykke, i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903, for saa vidt angaar Skatteudskrivning i Købstadkommuner, Handelspladser og Sognekommuner.

Valg til Amtsraad.

§ 23. Amtsraadet bestaar af Amtmanden som Formand og efter Indenrigsministerens Bestemmelse paa Indstilling af Amtsraadet af 8 indtil 14 valgte Medlemmer, dog saaledes at disse Tal altid bliver lige. Antallet af Bornholms Amtsraads Medlemmer er 10.

Amtsraadsvalgene foretages efter følgende Regler:

Hvert Sogneraad i Amtsraadskredsen vælger af sin egen Midte 2 Valgmænd. Marstal Kommune regnes i denne Henseende som Sognekommune. Til Foretagelsen af Valget af Amtsraadsmedlemmerne sammentræder med Valgmændene et lige saa stort Antal, som der er Sognekommuner i Amtsraadskredsen, af de Ejendomsbesiddere, der

uden Afbrydelse har haft Bopæl i Amtsraadskredsen i det Skatteaar, hvori Valglisterne affattes, samt i hele det foregaaende, ere i Besiddelse af Betingelserne for Valgbarhed til Folketinget og for det Skatteaar, hvori Valglisterne affattes, have været ansatte til og have udredet den største Afgift til Amtsrepartitionsfonden. Paa Bornholm vælges 4 Medlemmer af Amtsraadet af samtlige Byraad paa Øen, saaledes at hver af disse af sin egen Midte vælger 1 Valgmand for hvert fulde Antal af 1000 Indvaanere i Købstadkommunen efter sidste almindelige Folketælling; dog at et overskydende Antal af mindst 500 regnes for fulde 1000, og at hvert Byraad altid vælger mindst 2 Valgmænd. De andre Medlemmer af Bornholms Amtsraad vælges efter samme Regler som i den øvrige Del af Landet.

Kvinder, der ere Ejendomsbesiddere i Amtskommunen, have Ret til at deltage i Amtsraadsvalget under samme Betingelser som Mænd.

Tilhører en Ejendom Ægtefæller som deres Fælleseje, kan kun Manden komme i Betragtning som umiddelbar Vælger.

Er det af flere, som have svaret lige stor Skat, nødvendigt at medtage nogen som umiddelbar Vælger, og de ikke alle kunne medtages, afgøres det ved Lodtrækning af Valgbestyrelsen, hvem der skal være Vælger.

Valglisterne over de umiddelbare Vælgere blive ved de ordentlige Valg at affatte inden Udgangen af Marts Maaned; ved overordentlige Valg affattes Listerne umiddelbart forud for Valget. Foruden Hovedlisten, der indeholder et saa stort Antal højstbeskattede Vælgere, ordnede efter Skattebeløbet, som der er Sognekommuner i Amtsraadskredsen, affattes der en Tillægsliste til Brug ved mulig indtrædende Forfald. Paa Tillægslisten optages, ordnede efter Skattebeløbet, de Vælgere, som følge nærmest efter Hovedlistens Vælgere, og saaledes, at Tillægslistens Vælgerantal udgør en Fjerdedel af Hovedlistens. Saa snart Listerne ere berigtigede, har Valgbestyrelsen skriftlig at underrette de paa Hovedlisten opførte højstbeskattede om deres Egenskab af umiddelbare Vælgere. De Vælgere, der ere forhindrede i at møde, skulle da uopholdelig opgive dette for Valgbestyrelsen, der straks tilskriver de øverst paa Tillægslisten opførte om deres Optagelse paa Hoved-

listen. De endelig berigtigede Valglister omsendes til Sogneraadene 14 Dage før Valgets Afholdelse samt bekendtgøres i Amtets Dagblade.

De ordentlige Valg afholdes i sidste Halvdel af April Maaned.

§ 24. Valgbar til Amtsraadet (for Bornholm 6 af dets Medlemmer) er enhver, der bor i Amtsraadskredsen og har Valgret efter § 1 til Sogneraadet — i Marstal Kommune til Kommunalrepræsentationen — eller ved Valg i Følge § 3.

Valgbar til Amtsraadet (for Bornholm 4 af dets Medlemmer) er derhos enhver, der har Valgret til Byraadet i de paagældende Købstæder.

§ 25. Valgperioden for Amtsraadets Medlemmer er 6 Aar, og samtlige Medlemmer afgaa samtidig.

§ 26. Stedet og Tiden for Valget samt Tallet paa dem, der skulle vælges, bekendtgøres 3 Gange, sidste Gang mindst 8 Dage før Valget, i de stedlige Dagblade, der fortrinsvis læses i Amtsraadskredsen, og kundgøres derhos ved Læsning til Kirkestævne mindst 8 Dage forinden Valgdagen.

§ 27. Valg af Medlemmer til Amtsraadet samt af Valgmænd i Henhold til § 23 foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalg paa den for Valg af Landstingsmænd foreskrevne Maade, jfr. Lov Nr. 16 af 7. Februar 1901, §§ 81—84. Saafremt kun een skal vælges, følges Reglen i Lov Nr. 16 af 7. Februar 1901, § 85.

Udfyldningsvalg foretages efter Reglerne for almindelige Valg. Udfyldningsvalg er altid nødvendigt, naar flere end 2 Amtsraadsmedlemmer afgaa i Løbet af Valgperioden.

§ 28. De hidtil gældende Regler for Valg til Amtsraad forblive i Kraft, for saa vidt de ikke staa i Strid med foranførte Bestemmelser.

Fælles- og Overgangsbestemmelser m. m.

§ 29. Ved et kommunalt Raads (i København Borgerrepræsentantskabets) Valg af to eller flere Medlemmer til Udvalg, Kommissioner, Bestyrelser, den kommunale Revision eller lignende skal Forholdstalsvalgmaaden anvendes, naar saadant kræves af noget Medlem af Raadet.

Indenrigsministeren fastsætter de nærmere Regler angaaende Valgmaaden.

Raadmændene i København vælges af Borgerrepræsentantskabet ved Forholdstalsvalg. Valget, der ikke behøver kongelig Stadfæstelse, foretages i April Maaned og gælder for 4 Aar. Ved Afgang i Løbet af Valgperioden afholdes snarest muligt ordentligt Valg, men den, der saaledes træder i Stedet for en før Tiden afgaaet Raadmand, vedbliver kun i Stillingen for den Del af de 4 Aar, som endnu staar tilbage.

De nærmere Regler om Valgmaaden samt Bestemmelser med Hensyn til de nuværende Raadmænds Fratræden, der foregaar til samme Tidspunkt for samtlige Raadmænds Vedkommende — eventuelt om Forlængelse af deres Funktionstid —, træffes af Indenrigsministeren efter forudgaaet Forhandling med Københavns Kommunalbestyrelse.

§ 30. I et kommunalt Raad, hvis Medlemstal er mindre end 20, kan hverken Mand og Hustru eller beslægtede i op- og nedstigende Linje samtidig være Medlemmer.

§ 31. Ordentligt Valg til Borgerrepræsentantskabet i København efter Reglerne i nærværende Lov foretages første Gang i den Marts Maaned, der indtræffer mindst $^1/_2$ Aar efter Lovens Ikrafttræden. Til dette Tidspunkt afgaa samtlige Medlemmer af Borgerrepræsentantskabet.

§ 32. I den Marts Maaned, der indtræffer mindst $^1/_2$ Aar efter nærværende Lovs Ikrafttræden, fratræde samtlige Medlemmer af Landets By- og Sogneraad samt Bestyrelserne for Landdistrikter og de valgte kommunale Revisorer i Købstæderne udenfor København, og der foretages ny Valg efter Reglerne i denne Lov.

I den November Maaned, der følger efter Afholdelsen af de første Valg til Byraadene i Henhold til denne Lovs Bestemmelser, fratræde samtlige Medlemmer af Ligningskommissionerne i Købstæderne, og der foretages nyt Valg.

Medlemmerne af de nuværende Byraad, Sogneraad, Landdistriktsraad samt Ligningskommissioner og de valgte kommunale Revisorer i Købstæderne udenfor København ere, selv om Valgperioden efter de hidtil gældende Regler for deres Vedkommende maatte udløbe tidligere, forpligtede til at vedblive deres Funktion indtil det Tidspunkt, da der foretages ny Valg i Henhold til denne Lov.

§ 33. Første Gang ordentligt Valg foregaar til Amtsraad, efter at der har været afholdt Sogneraadsvalg i Henhold til denne Lov, aftræde samtlige Medlemmer af Amtsraadet og der foretages nyt Valg til hele Raadet.

§ 34. Uanset Bestemmelsen i § 1 om Varigheden af det Ophold, der betinger Valgretten, skal enhver, der har været optagen paa Kommunens Valgliste i 1908, og som er forbleven boende i Kommunen, medtages paa Kommunens i Henhold til denne Lov affattede Valgliste, for saa vidt vedkommende iøvrigt opfylder Betingelserne i saa Henseende.

§ 35. Denne Lov gælder ikke for Færøerne.

Oversigt over den kommunale Valglovs Paragraffer.

Valg til Borgerrepræsentantskabet i København, til Byraad, Ligningskommission og Sogneraad.

§ 1. Valgretsbetingelserne.
§ 2. Valgbarhedsbetingelserne.
§ 3. Valgret og Valgbarhed til Bestyrelser for Landdistrikter.
§ 4. Valgperioden.
§ 5. Valglisternes Affattelse og Fremlæggelse til Eftersyn. Klager. Tillægsliste.
§ 6. Bekendtgørelser vedrørende Valget. Deling af Kommunen i 2 eller flere Valgkredse.
§ 7. Valgudvalg. Valgbestyrelse. Tilforordnede Vælgere.
§ 8. Tidspunktet for Valghandlingens Begyndelse og Afslutning.
§ 9. Kandidatlister.
§ 10. Stemmesedler, Konvolutter, Stemmekasser, Stemmerum. Afskrifter af Valglisten.
§ 11. Opslag af Kandidatlisterne paa Valgstedet. Vejledning for Vælgerne.
§ 12. Valghandlingen. Valgprotokol. Afstemningen.
§ 13. Stemmeafgivningens Afslutning. Forbud mod Paavirkning og Kontrol. Hemmeligholdelsespligt. Straf.
§§ 14 og 15. Stemmeoptællingen. Stemmesedlernes Gyldighed eller Ugyldighed. Stemmesedlernes Opbevaring.
§ 16. Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse. Meddelelse om Udfaldet.
§ 17. Flertalsvalg, naar kun én skal vælges.
§ 18. Suppleanter. Udfyldningsvalg.

§ 19. Forkastelse af et Medlems Valg. Vægring. Omvalg.
§ 20. Klager over Valget. Begæring om Fritagelse.
§ 21. Opretholdelse af hidtil gældende Regler. Bestemmelser om Borgerrepræsentanter i København.
§ 22. Overslagets Behandling. Skatteudskrivningens Størrelse.

Valg til Amtsraad.

§ 23. Antal Medlemmer. Valgenes Foretagelse. Valglister over de umiddelbare Vælgere. Tillægsliste.
§ 24. Valgbarhed.
§ 25. Valgperioden.
§ 26. Bekendtgørelser vedrørende Valget.
§ 27. Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse. Udfyldningsvalg.
§ 28. Opretholdelse af hidtil gældende Regler.

Fælles- og Overgangsbestemmelser m. m.

§ 29. Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse ved Valg til Udvalg m. v. Valg til Raadmænd i København.
§ 30. Ægtefællers eller beslægtedes Sæde i samme Raad.
§ 31. De nye Valgreglers Anvendelse første Gang i København.
§ 32. De nye Valgreglers Anvendelse første Gang udenfor København.
§ 33. Første Valg til Amtsraad efter de nye Regler.
§ 34. Optagelse paa Valglisten ved Valg i 1908 giver Ret til Optagelse paa Valglisten i 1909.
§ 35. Færøerne.

Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten.

§ 1. Der bliver aarlig at udrede en Skat til Staten af Indkomsten og Formuen overensstemmende med de i nærværende Lov indeholdte Forskrifter.

Indkomstskatten udredes efter følgende Skala:

Af Indtægter, der er under	1,000 Kr.				1,4	pCt.
—	paa 1,000 -	eller derover,	men under	2,000 Kr.	1,5	-
—	— 2,000 -	—	—	3,000 -	1,6	-
—	— 3,000 -	—	—	4,000 -	2,1	-
—	— 4,000 -	—	—	5,000 -	2,3	-
—	— 5,000 -	—	—	6,000 -	2,7	-
—	— 6,000 -	—	—	8,000 -	2,1	-
—	— 8,000 -	—	—	10,000 -	3,0	-
—	— 10,000 -	—	—	15,000 -	3,3	-
—	— 15,000 -	—	—	20,000 -	3,7	-
—	— 20,000 -	—	—	30,000 -	4,1	-
—	— 30,000 -	—	—	40,000 -	4,5	-
—	— 40,000 -	—	—	50,000 -	5,0	-
—	— 50,000 -	—	—	100,000 -	5,5	-
—	— 100,000 -	—			6,0	-

Formueskatten udredes efter følgende Skala:

Af Formuer, der er under	15,000 Kr.				0,65	p. m.
—	paa 15,000 -	eller derover,	men under	30,000	0,90	-
—	— 30,000 -	—	—	50,000	1,25	-
—	— 50,000 -	—	—	100,000	1,40	-
—	— 100,000 -	—	—	200,000	1,60	-
—	— 200,000 -	—	—	500,000	1,85	-
—	— 500,000 -	—	—	1,000,000	2,15	-
—	— 1,000,000 -	—			2,50	-

A. Indkomstskatten.

§ 2. Skattepligten paahviler:

1. enhver Person, der er bosat her i Landet (jfr. § 3, Nr. 3), eller som uden at have fast Bopæl gør Tjeneste om Bord paa Skibe, der have Hjemsted her, og som stadig befinde sig i Havne her i Landet eller paa Rejser mellem saadanne, eller som sejle i Routefart mellem Havne her i Landet og i Udlandet;
2. enhver Person, som, uden at opgive sin Bopæl her i Landet, tager midlertidigt Ophold i Udlandet;
3. enhver Person, som, uden at være bosat her i Landet, her ejer fast Ejendom eller Tiende eller har Del i saadan Ejendom eller nyder Indtægter af samme eller af Fideikommiskapitaler, eller som udøver eller er Deltager i nogen Næring eller Virksomhed her i Landet (jfr. § 4);
4. uafsluttede Dødsboer, der her i Landet ere undergivne offentlig Skiftebehandling, for saa vidt Dødsfaldet ligger forud for det sidste Kalenderaar før Ligningens Foretagelse;
5. her i Landet hjemmehørende
   a) Aktieselskaber, Kommanditaktieselskaber og andre Selskaber, hvis Medlemmer eller Deltagere ikke alle hæfte solidarisk uden Begrænsning for Foreningens eller Selskabets Forpligtelser, for saa vidt Overskuddet af Virksomheden ikke udelukkende anvendes i velgørende, humane, kunstneriske, videnskabelige eller deslige Øjemed;
   b) Brugsforeninger, naar de fordele Varer udenfor Medlemmernes Kreds;
   c) gensidige Forsikringsforeninger, som overtage Forsikringer uden Forpligtelse til Deltagelse i det gensidige Ansvar;
   d) Foreninger sigtende til Bearbejdelse, Forædling eller Salg af andre end Medlemmernes Produkter;
   e) Foreninger sigtende til Bearbejdelse, Forædling eller Salg af Medlemmernes Produkter med Hensyn til den Del af Virksomhedsn, der bestaar i Detailsalg fra Butik;
   f) Kreditforeninger, Kreditkasser og Hypothekforeninger samt Spare- og Laanekasser, saafremt Deltagelse i deres Udbytte er forbeholdt Stiftere, Garanter eller Aktionærer.

De her nævnte Institutioner, som ikke have Hjemsted her i Landet, blive skattepligtige under de i Nr. 3 angivne Forudsætninger. For Selskaber og Foreninger indtræder Skattepligten efter Udløbet af den første Regnskabsperiode.

Udenlandske Personers samt udenlandske Selskabers og Foreningers herværende befuldmægtigede ere medansvarlige for Skattebidraget.

§ 3. Undtagne fra Skattepligten ere:

1. Kongen, Medlemmer af det kongelige Hus saavel som Civillisten;
2. udenlandske Statsoverhoveder, Medlemmer af udenlandske regerende Fyrstehuse samt fremmede Magters Gesandter og Gesandtskabspersonale, alt forsaavidt der ikke er Spørgsmaal om de i § 2, Nr. 3, nævnte Indtægter. Det samme gælder Konsularembedsmænd, der ikke ere danske Statsborgere;
3. andre Udlændinge, der tage midlertidigt Ophold her i Landet, dog ikke for de Indtægters Vedkommende, der omhandles i § 2, Nr. 3. En Udlændings Ophold anses ikke for midlertidigt, naar han stadig har opholdt sig her i Landet i et Aar;
4. Nationalbanken, jfr. Oktroj af 4. Juli 1818 og Lov Nr. 157 af 12. Juli 1907.

Alle andre hidtil gældende Undtagelser fra Skattepligten bortfalde.

§ 4. Som skattepligtig Indkomst betragtes med de i det følgende fastsatte Undtagelser og Begrænsninger den skattepligtiges samlede Aarsindtægter, hvad enten de hidrøre her fra Landet eller ikke, bestaaende i Penge eller Formuegoder af Pengeværdi, saaledes f. Eks.:

a. af Agerbrug, Skovbrug, Industri, Handel, Haandværk, Fabrikdrift, Søfart, Fiskeri eller hvilken som helst anden Næring eller Virksomhed, saa og alt, hvad der er oppebaaret for eller at anse som Vederlag for videnskabelig, kunstnerisk eller litterær Virksomhed eller for Arbejde, Tjeneste eller Bistandsydelse af hvilken som helst Art;
b. af Bortforpagtning, Bortfæstning eller Udleje af rørligt og urørligt Gods, saavel som af vederlagsfri Benyttelse af andres rørlige eller urørlige Gods. Den Lejlighed, som en Ejer selv har beboet, beregnes som Indtægt for ham efter den Leje, han ved Udleje deraf maatte have kunnet faa;

c. af et Embede eller en Bestilling, saasom fast Lønning, Sportler, Embedsbolig, Naturalydelser, Emolumenter, Kontorholdsgodtgørelse (med Hensyn til Kontorudgifter jfr. § 6 b.), samt Pension, Ventepenge, Gaver, Understøttelser, Klosterhævning, Livrente, Overlevelsesrente, Aftægt og deslige;
d. af Tiender;
e. af Rente eller Udbytte af alle Slags Obligationer, Aktier og andre inden- eller udenlandske Pengeeffekter, saa og af udestaaende Fordringer og af Kapitaler, udlaante her i Landet eller i Udlandet, med eller uden Pant, mod eller uden Forskrivning;
f. af Lotterispil samt andet Spil og Væddemaal.

For de i § 2, Nr. 3, nævnte skattepligtige samt for udenlandske Selskaber og Foreninger bliver kun den Indtægt at tage i Betragtning, der hidrører fra de under Nr. 3 nævnte Kilder.

For de i § 2, Nr. 5, anførte Institutioner behandles som skattepligtig Indkomst ikke alene de Beløb, der udbetales Deltagerne som Rente eller Udbytte af indbetalte Beløb, men ogsaa i Aarets Løb stedfundne Afbetalinger paa Gæld, ekstraordinære Afskrivninger og Henlæggelser af Aarets Overskud til Reservefond, Sikkerhedsfond og andre lignende Fonds, herunder dog ikke Beløb, der af Forsikringsselskaber henlægges til Dækning af de overfor de forsikrede indgaaede Forpligtelser (Præmiereserve og Skadesreserve).

Overkurs, som et Selskab opnaar ved Udstedelse af Aktier eller ved Udvidelse af sin Aktiekapital, er at betragte som Forøgelse af Aktionærernes Kapitalindskud og indgaar derfor ikke i det skattepligtige Overskud.

§ 5. Til Indkomst henregnes ikke:

a. Formueforøgelse, der fremkommer ved, at de Formuegenstande, en skattepligtig ejer, stige i Værdi — medens der paa den anden Side ikke gives Fradrag i Indkomsten for deres Synken i Værdi —, eller Indtægter, som hidrøre fra Salg af den skattepligtiges Ejendele (herunder indbefattet Værdipapirer), for saa vidt disse Salg ikke henhøre til vedkommendes Næringsvej, for Eks. Handelsvirksomhed med faste Ejendomme, eller ere foretagne i Spekulationsøjemed, i hvilke Tilfælde den

derved indvundne Handelsfortjeneste henregnes til Indkomsten, ligesom ogsaa eventuelt Tab kan fradrages i denne.

b. Formueforøgelse, som hidrører fra Arv og Forskud paa saavel falden som ikke falden Arv eller fra Indgaaelse af Ægteskab, Udbetaling af Livsforsikringer, Brandforsikringer og deslige;
c. de Indtægter, der hidrøre fra Kapitalforbrug eller Optagelse af Laan;
d. Dagpenge og Rejsegodtgørelser, begge Dele under Udførelse af offentlige Hverv, der gøre det nødvendigt for den paagældende at tage Ophold udenfor hans Hjemstedskommune.

Den under a. og b. omhandlede Formueforøgelse, ligesom ogsaa den Formueformindskelse, der fremkommer ved Formuegenstandens Synken i Værdi, kommer derfor kun i Betragtning, for saa vidt som Formuens Udbytte derved er blevet forøget eller formindsket, og da kun med Beløbet af den saaledes fremkomne Udbytteforøgelse eller Udbytteformindskelse.

§ 6. Ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst bliver at fradrage:

a. Driftsomkostninger, d. v. s. de Udgifter, som i Aarets Løb ere anvendte til at erhverve, sikre og vedligeholde Indkomsten, derunder ordinære Afskrivninger;
b. fra Embedsindtægter de Udgifter til Kontorhold m. v., som Embedets Bestridelse har medført;
c. Pensioner og andre Byrder, der paahvile et Embede, dog ikke Bidrag til Pensionsfond eller Præmier for pligtig Livsforsikring (jfr. Slutningen af nærværende Paragraf);
d. de Beløb, som i det paagældende Aar ere udredede i personlig paalignede Skatter, i Skatter og Afgifter paa fast Ejendom og Næring til Stat, Kommune og Kirke, i Tiende, Fæste- og Forpagtningsafgifter, Aftægtsydelser og lignende Byrder;
e. Renter af Prioriteter og anden Gæld, samt hvad der er anvendt til blot Vedligeholdelse eller Forsikring af de af den skattepligtiges Ejendele, hvis Udbytte beregnes som Indkomst. Derimod kan ikke fradrages, hvad der af den skattepligtige er anvendt til Afdrag paa hans

Gæld, hvilket ogsaa gælder om Fideikommisbesidderes Afdrag paa Fideikommissets Gæld.

For saa vidt Skatteansættelsen kun omfatter Indtægter fra de i § 2, Nr. 3, nævnte Kilder, kunne kun de disse Kilder vedrørende Udgifter fradrages.

Den ved Lov Nr. 115 af 16. April 1907 om Tillæg til Lov Nr. 72 af 29. Marts 1904 om Livsforsikringsvirksomhed meddelte Bemyndigelse for Regeringen til overfor her i Landet tilladte udenlandske Livsforsikringsselskaber at fastsætte særlige Regler angaaende Ansættelsen af den Nettoindtægt, hvoraf Skatter og Afgifter til det offentlige beregnes, skal ogsaa kunne komme til Anvendelse overfor andre udenlandske Forsikringsselskaber, der drive Virksomhed her i Landet, paa det Grundlag, at som skattepligtig Indtægt her i Landet (Nettoindtægt) behandles den Del af Selskabets samlede Overskud, der svarer til Forholdet imellem dets Brutto-Præmieindtægt her i Landet og dets samlede Brutto-Præmieindtægt.

Den beregnede Skatteindtægt er skattepligtig uden Hensyn til, hvorledes den anvendes, altsaa hvad enten den benyttes til egen eller Families Underhold, Betjening, Nytte eller Behagelighed, eller til Formueforøgelse, til Forbedring af Ejendom, til Udvidelse af Næring eller Drift, Henlæggelse til Reserve- eller andre lignende Fonds, til Gaver eller paa anden Maade, derunder indbefattet, hvad der af Indtægten anvendes til egen og Enkes Pensionering, til Erhvervelse af Livsforsikring eller anden Personforsikring, hvad enten denne er tvungen eller frivillig.

§ 7. Den gifte Mand beskattes af hele sin og den med ham samlevende Hustrus Indkomst, selv om hun har Særformue.

Hjemmeværende Børn (herunder ogsaa Stif-, Adoptiv-, eller Plejebørn), der ere fuldmyndige, eller som have stadig Indtægt ved personligt Arbejde for fremmede, ansættes selvstændig til Skat af deres Indkomst, altsaa foruden af Arbejdsindtægten ogsaa af Indtægt af Formue m. v.

I modsat Fald medregnes deres Indkomst ved Familieoverhovedets Ansættelse til Skat.

Ved Beregningen af Indkomsten for hjemmeværende Børn, der ere selvstændig skattepligtige, medtages ikke, hvad der ydes dem i helt eller delvist Underhold af Familie-

overhovedet, medmindre saadant Underhold er Vederlag for Arbejde i Familieoverhovedets Virksomhed eller Bedrift.

Fraskilt Hustru og Hustru, der til Stadighed lever adskilt fra sin Mand, bliver at betragte som selvstændig skattepligtig Person, men beskattes ikke, naar Manden er bosat her i Landet, af den Del af sin Indkomst, der bestaar i Underholdsbidrag fra ham.

§ 8. I enhver Indkomst fradrages som skattefri: i København og Frederiksberg 800 Kr., i Købstadkommunerne og Marstal 700 Kr. og i Landkommunerne 600 Kr. For sidstnævnte Kommuners Vedkommende fradrages dog 700 Kr., saafremt der, efter Statens statistiske Bureaus Opgørelse over den sidste forud for Ligningens Foretagelse afholdte almindelige Folketælling, i Kommunen findes bymæssige Bebyggelser med over 2,000 Indbyggere, jfr. § 1 i Lov Nr. 113 af 27. Maj 1908 om Lønninger m. v. for Tjenestemænd ved Postvæsenet, Statsbanerne, Telegraf- og Toldvæsenet.

Oplyser den skattepligte, at den med ham samlevende Hustru har selvstændig Virksomhed, som ikke grundes eller vedligeholdes væsentlig ved Mandens eller Fællesboets Midler, indrømmes der et yderligere Fradrag paa Halvdelen af Indkomsten af Selverhvervet, men dog ikke udover det halve af de i 1ste Stykke for de forskellige Landsdele nævnte Beløb.

For hvert Barn (det er: Ægtebarn, Barn udenfor Ægteskab for Moderens Vedkommende, Stifbarn, Adoptivbarn og Plejebarn, for hvis Pleje der ikke ydes vedvarende Vederlag), som ved Begyndelsen af det Kalenderaar, i hvilket Skatten ansættes, er under 15 Aar, og som ikke har Midler til at bekoste sit eget Underhold, gives endelig i den ansatte Indkomst et Fradrag af 100 Kr.

De i nærværende Paragrafs 1ste, 2det og 3dje Stykke ommeldte Fradrag, blive ikke at foretage i de under § 2, Nr. 3, 4 og 5, nævnte skattepligtiges Indkomst. For de i § 2, Nr. 4, nævnte Dødsboer fradrages, hvad der i det forløbne Kalenderaar af Boet er udbetalt den længstlevende Ægtefælle som Renter eller Udbytte af Boeslodden og Arvinger som Renter eller andet Udbytte af de vedkommendes Arvekapital.

For de i § 2, Nr. 5, nævnte, her i Landet hjemmehørende

Selskaber og Foreninger fradrages i den beregnede Indkomst 4 pCt. p. a. af den indbetalte Aktiekapital eller de indbetalte Selskabsandele, indbetalte Andele af Garantifonds o. lign. For de i den nævnte Lovbestemmelse under b., c., d. og f. omhandlede Institutioner skal den skattepligtige dog kunne forlange de nævnte 4 pCt. beregnede enten efter det Beløb, til hvilket den paagældende Institutions Formue bliver at ansætte efter Reglerne i § 12, eller efter det 25-dobbelte Beløb af den gennemsnitlige i de sidste fem Driftsaar hafte, efter Reglerne i denne Lov skattepligtige Indkomst; for de i e. omhandlede Foreninger kan kun den sidstnævnte Fremgangsmaade anvendes. Har en Forening eller lignende begæret en bestemt Fremgangsmaade anvendt, skal denne benyttes ved alle paafølgende Ligninger, medmindre Finansministeren giver sit Samtykke til, at en anden Fradragsmaade anvendes. Godtgør et her i Landet hjemmehørende Selskab, at en vis Del af dets Bruttoindtægt — ved Forsikringsselskaber af dets Præmieindtægt — hidrører fra Virksomhed i Udlandet, bortfalder dets Skattepligt for en forholdsvis tilsvarende Del af dets efter Fradrag af de forannævnte 4 pCt. fremkommende Nettoindtægt.

Af enhver Indkomst bortkastes, efter at de her nævnte Fradrag har fundet Sted, det Beløb, der bliver tilovers, naar Indkomsten deles med 50.

Den Procent, hvormed Skatten ifølge § 1 skal udredes, udfindes, forinden noget af de her nævnte Fradrag finder Sted.

De i § 2, Nr. 3 og 4, nævnte skattepligtige svarer Skatten med 3 pCt. af Skatteindtægten. De i § 2, Nr. 5, nævnte skattepligtige svarer Skatten med 3 pCt. af den Del af Skatteindtægten, der ikke overstiger 6 pCt. af den indbetalte Aktiekapital m. v., og med 4 pCt. af Resten.

§ 9. Skatten ansættes efter Indkomsten i det Kalenderaar, der gaar forud for Ligningen, medmindre der i vedkommendes Næringsvej sædvanlig benyttes et andet Driftsaar, eller han gør Selvangivelse og derved paaviser, at han bruger et andet Regnskabsaar end Kalenderaaret, i hvilke Tilfælde Skatteraadet kan lade det paagældende Driftsaar eller Regnskabsaar træde i Stedet for Kalenderaaret.

B. Formueskatten.

§ 10. Skattepligten paahviler samtlige de i § 2 under Nr. 1—3 nævnte Personer samt udenlandske Selskaber og Foreninger, for saa vidt de eje Formue eller Formuerettigheder, som efter de i det følgende givne Regler ere underkastede Formueskatten. Lens-, Stamhus- og Fideikommisbesiddere betragtes som Ejere. For de i § 2, Nr. 3, nævnte skattepligtige samt for udenlandske Selskaber og Foreninger bliver kun den Formue at tage i Betragtning, hvorfra de i § 2, Nr. 3, nævnte Indkomster hidrøre, og Skatten svares for disses Vedkommende med 2,,, pro mille af Formuen.

§ 11. Undtagne fra Skattepligten ere:

1. De samme, som ifølge § 3 ere undtagne fra Indkomstskat, med de til Begrænsningerne i § 3, Nr. 2 og 3, for Indkomstens Vedkommende svarende Begrænsninger med Hensyn til Formuen;
2. de i Henhold til § 8 for Indkomstskat fritagne, hvis Formue ikke er over 6,000 Kr.

§ 12. Som skattepligtig Formue betragtes, med de i § 10 og i det følgende fastsatte Undtagelser og Begrænsninger, den skattepligtiges samlede rørlige og urørlige Formue.

Skattepligtig er saaledes navnlig:

a. Faste Ejendomme med alt Tilbehør, Kreaturer, Redskaber, Maskiner og i Behold værende Afgrøde i Sæd, Hø, Halm o. s. v.;
b. Skibe;
c. Varer, Raastoffer og andet Løsøre;
d. udestaaende Fordringer, Penge, Pengerepræsentativer, Værdipapirer, Kommandit- og andre Selskabsandele;
e. reelle Privilegier, Ret til at oppebære Tiende, Jordskyld eller Arvefæsteafgifter, samt overhovedet alle vedvarende Rettigheder og Fordringer, der have en Værdi, som kan ansættes i Penge.

Til skattepligtig Formue henregnes ikke:

1. Møbler, Husgeraad, Gangklæder, Smykker og andet til husligt Indbo hørende Løsøre samt Bog- og Kunstsamlinger eller lignende; for saa vidt derimod den skattepligtige anvender slige Genstande i sin Næring

eller driver Handel med dem eller iøvrigt besidder dem i Forretningsøjemed, ere de Formueskatten underkastede.

2. Suspensivt betingede Formuerettigheder, saasom Retten til en endnu ikke forfalden Livsforsikringssum, Retten til den fremtidige Besiddelse af en Kapital, hvoraf en anden foreløbig har Rentenydelsen, o. lign. Naar den, der har Ret til den fremtidige Besiddelse af en Kapital, er Descendent af eller arveberettiget efter Rentenyderen, svarer Rentenyderen Formueskat af Kapitalen.
3. Brugsrettigheder eller Krav paa periodiske Ydelser af offentlig eller privat Natur, der ere tillagte enkelte Personer for Livstid eller kortere Tid, saasom Ret til Pension, Livrente, Overlevelsesrente, Annuitet, Klosterhævning, Fribolig, Aftægtsydelse, Ydelse ifølge Forsikring for Ulykkestilfælde o. desl.

§ 13. Ved Beregningen af den skattepligtige Formue bliver at fradrage i den samlede Aktivmasse:

a. Den skattepligtiges Gæld;
b. Kapitalværdien af Pensioner, Aftægtsydelser og andre periodiske Ydelser, som det paahviler den skattepligtige at udrede.

I de Tilfælde, hvor Formueskatten svares i Henhold til § 10, 3dje Punktum, kan dog kun Værdien af de Byrder fradrages, som hvile paa de Formuedele, der ere inddragne under Beskatningen.

§ 14. Ved Værdsætningen af Formuen blive følgende Regler at iagttage:

1. Faste Fjendomme sættes til den Værdi, hvortil de i Henhold til Lov om Ejendomsskyld ere vurderede, med Fradrag af Arvefæsteafgifter og andre Byrder, hvortil intet Hensyn er taget ved Vurderingen til Ejendomsskyld, og med Tillæg af Værdien af Besætning, Inventar, Maskiner og andet Driftsmateriel.

   For saa vidt en Ejendom ikke maatte være vurderet til Ejendomsskyld paa det Tidspunkt, da Ansættelse efter nærværende Lov finder Sted, bliver Værdiansættelsen at foretage efter de i Loven om Ejendomsskyld foreskrevne Regler.

   En Landejendom, der bestaar af flere i Henhold til Lov om Ejendomsskyld § 2, 3dje Stykke, særskilt til Ejendomsskyld ansatte Dele, sættes til sin Værdi i Handel og Vandel som samlet Ejendom.

2. Værdipapirer ansættes, for saa vidt de noteres paa Københavns Børs, efter Kursværdien, i modsat Fald efter deres Paalydende, medmindre det skønnes, at deres Værdi er forskellig derfra.
3. Udestaaende Fordringer, som ikke kunne inddrives, medregnes ikke.
4. Skibe og andre Løsøregenstande ansættes efter deres Salgsværdi. Som Vejledning tjener særlig den Sum, for hvilken de maatte være forsikrede.
5. Reelle Privilegier samt vedvarende Indkomster og Ydelser (§ 12, e) ansættes efter den Vederlagssum, der kan paaregnes opnaaet for dem.

§ 15. Familieoverhovedet beskattes af Hustrus og Børns Formue, for saa vidt Indkomsterne deraf i Medfør af § 7 ved Ansættelsen til Indkomstskat skulle betragtes som skattepligtig Indkomst for ham.

§ 16. Naar den skattepligtige selv angiver sin Formues Størrelse (jfr. § 22), ansættes Skatten efter Formuens Værdi paa den Tid, da Angivelsen finder Sted. Enhver er berettiget til at lægge Værdien den 1. Januar til Grund for sin Angivelse. Ved Landbrugs- eller Næringsdrift, hvor der finder regelmæssige aarlige Regnskabsafslutninger Sted, kan den Formuestatus lægges til Grund for Angivelsen, som er fremkommen ved Afslutningen af det sidste Regnskabsaar.

Naar Selvangivelse ikke finder Sted, ansættes Skatten efter Formuens Værdi paa det Tidspunkt, da Skatteansættelsen foregaar.

Af enhver Formue bortkastes forinden Skatteberegningen det Beløb, der bliver tilovers, naar Formuen deles med 100.

C. Skatteligningen.

I. De skattelignende Myndigheder.

§ 17. For Københavns Vedkommende bliver der efter Forhandling med Københavns Kommunalbestyrelse ved kongelig Anordning at fastsætte Regler angaaende Ordningen af de i nærværende Lovs Afdelinger C., D., E. og F. omhandlede Forhold, ligesom der ved kongelig Anordning kan træffes

Bestemmelse om Ændringer i de tilsvarende nugældende Regler angaaende den kommunale Ligning m. v. i København.

For saa vidt de i denne Lovs §§ 4—9 givne Regler med Hensyn til Beregningen af den skattepligtige Indkomst ere forskellige fra dem, der ere gældende ved Ansættelse til Indkomstskat til Københavns Kommune, kan det endvidere efter Forhandling med Københavns Kommunalbestyrelse ved kongelig Anordning fastsættes, at de i de nævnte Paragraffer indeholdte Regler for Statsskatten ogsaa skulle gælde for den kommunale Skats Vedkommende.

Om Offentliggørelse af Skattelister og af andre Forhold vedrørende Ligningen skulle for Københavns kommunale Lignings Vedkommende gælde de for Statsskattens Vedkommende i nærværende Lov fastsatte Regler.

Hvad der i denne Paragraf er bestemt for Københavns Vedkommende, kan med de nødvendige Forandringer ogsaa finde Anvendelse paa Frederiksberg Kommune efter Forhandling mellem Indenrigsministeriet og Kommunalbestyrelsen.

For større Købstæders Vedkommende skal Indenrigsministeren derhos være bemyndiget til, hvor Omstændighederne maatte tale derfor, efter Samraad med Finansministeren og vedkommende Kommunes Bestyrelse at fastsætte Regler afvigende fra de i nærværende Lov foreskrevne angaaende Ordningen af de i Lovens Afdelinger C., D. og E. omhandlede Forhold.

§ 18. I det øvrige Land foretages Skatteligningen ved en Samvirken af de kommunale Myndigheder og særegne Skatteraad paa den Maade, som i det følgende nærmere fastsættes.

Det har sit Forblivende ved den i Finansministeriets Bekendtgørelse af 30. September 1903 fastsatte Inddeling af Landet i Skattekredse. Finansministeren bemyndiges til, saafremt det maatte anses for ønskeligt, at foretage Omdeling af Kredsene, hvorved dog maa iagttages, at ingen Kommune deles mellem flere Skattekredse, og at ingen Skattekreds kan strække sig ind i flere Amtsraadskredse, undtagen for saa vidt Dele af en Kommune maatte være beliggende i en anden Amtsraadskreds end den, hvortil den største Del af Kommunen hører.

De for Skattekredsene oprettede Skatteraad skulle frem-

tidig hvert bestaa af 3 Medlemmer og indtil 3 Stedfortrædere for disse. Samtlige Medlemmer af Skatteraadene og Stedfortrædere vælges af Finansministeren, der paaser, at Landbrug og Byerhverv repræsenteres forholdsmæssigt i samtlige de Skattekredse, der omfatte baade Agerbrug og bymæssige Bebyggelser, og tillige bestemmer, hvem af dem der skal være Formand, og hvem af dem der i dennes Forfald skal fungere som Formand. Skulde Antallet i enkelte Kredse vise sig utilstrækkeligt, skal Finansministeren være bemyndiget til at forøge Antallet saavel af Medlemmer som af Stedfortrædere i Kredsen med een. De beskikkes for 6 Aar, saaledes at Halvdelen fratræder hvert 3dje Aar. Hvem der første Gang skal fratræde, bestemmes ved Lodtrækning. Det skal afhænge af Finansministerens nærmere Bestemmelse, hvornaar de nuværende Skatteraads Virketid skal ophøre.

Gejstlige Embedsmænd og Personer, som ere over 60 Aar gamle, ere ikke pligtige at modtage Valg, men i øvrigt kan ingen undslaa sig herved, medmindre han derfor kan anføre Grunde, som af Finansministeren anses for fyldestgørende. Dog er den, der har fungeret i 6 Aar, ikke forpligtet til at lade sig beskikke paa ny, førend 6 Aar ere forløbne, siden han fratraadte. Udtræder et Medlem paa Grund af Dødsfald eller af andre Aarsager, gælder Udnævnelsen for den, der beskikkes i hans Sted, kun for den tilbageværende Del af Valgtiden.

Ingen kan samtidig være Medlem af et Skatteraad og nogen under samme hørende Ligningsmyndighed.

For at Raadet kan foretage nogen Skatteansættelse eller afsige nogen Kendelse, skulle samtlige Medlemmer eller Stedfortrædere for disse deltage i Afgørelsen, der træffes ved Stemmeflerhed. Ingen af Medlemmerne eller Stedfortræderne kan deltage i Afgørelsen af en Klage over den for hans eget Vedkommende stedfundne Ansættelse af den skattepligtige Indkomst og Formue.

Medlemmerne af Skatteraadene lønnes med Honrarer: Formanden med 800 Kroner og hvert af de øvrige Medlemmer med 300 Kr. aarlig. Desuden tilstaas der dem paa de Dage, de i Anledning af Udførelsen af deres Hverv opholder sig mere end 4 Timer udenfor deres Hjem, 6 Kr. daglig i Dagpenge samt Godtgørelse efter Regning for

hafte Befordringsudgifter, ligesom ogsaa Udgifter til Skriveri, Brevforsendelse og deslige blive at godtgøre. I ganske særlige Tilfælde, hvor Raadets Arbejde er meget omfattende, kan det af Finansministeren tillades, at Raadet antager lønnet Medhjælp, ligesom Udgifter til fast Kontorlokale eventuelt ville kunne godtgøres.

Stedfortrædere oppebære, naar de fungerer for et Medlem, foruden Dagpenge, Befordringsgodtgørelse m. v., som foran bestemt, et i ethvert Tilfælde af Finansministeren fastsat Honorar.

§ 19. For hele Landet oprettes et Landsoverskatteraad, bestaaende af 9 Medlemmer, af hvilke Formanden og 1 Medlem udnævnes af Kongen, 3 Medlemmer vælges af Finansministeren og 4 af Rigsdagen udenfor dens Midte, 2 af hvert Ting.

Formanden og det andet af Kongen udnævnte Medlem, der i Formandens Forfald skal fungere for denne, ansættes paa de henholdsvis for Departementschefer og Kontorchefer i Centraladministrationen gældende Vilkaar.

Virketiden for de af Finansministeren og Rigsdagen valgte Medlemmer er 6 Aar. Tillægsvalg gælde kun for den tilbageværende Del af Valgtiden. Disse Medlemmer lønnes med Honorarer, hvis Størrelse fastsættes af Finansministeren.

Til Medhjælp for Raadet udnævnes en Sekretær, der ansættes paa de for Fuldmægtige i Centraladministrationen gældende Vilkaar med Tillæg af Ekspeditionssekretærhonorar. Den øvrige til Raadets Virksomhed fornødne Medhjælp antages af Raadet selv.

Der tilkommer yderligere Landsoverskatteraadets Medlemmer og Medhjælpere Erstatning for de i Anledning af Virksomheden medgaaede Rejseudgifter; de til Medhjælp for Raadet — bortset fra den faste Sekretær — samt til Kontorhold m. v. fornødne Beløb fastsættes af Finansministeren.

II. Mandtalsliste, Stedet for Skatteansættelsen, Selvangivelse.

§ 20. Inden den 15. Januar forfattes der efter et af Finansministeren foreskrevet og udsendt Skema en Mand-

talsliste over alle de Personer, Dødsboer, Selskaber og Foreninger, der skulle sættes i Skat i Kommunen, jfr. § 21. Den affattes i Købstæderne og i Marstal af Ligningskommissionen og Ligningsmændene, hvor saadanne ere valgte, og i de øvrige Kommuner af disses Bestyrelser, som med Hensyn til Indkomst- og Formueskatten fungere som Ligningsmyndighed, ligeledes i Forening med Ligningsmændene, hvor saadanne ere valgte. Hvor et Landdistrikt, som ikke har eget Sogneraad, er forenet med en Købstad, tiltrædes dennes Ligningskommission af et blandt Distriktets Beboere af Amtsraadet valgt Medlem. Saafremt et Landdistrikts Størrelse og Folketal giver Anledning dertil samtidig med, at Distriktsraadet efter dets Sammensætning skønnes at afgive samme Garanti som et Sogneraad, skal Amtsraadet imidlertid kunne bemyndige Distriktsraadet til i øvrigt efter de i nærværende Lov givne Regler at foretage Ansættelsen og de dermed i Forbindelse staaende Arbejder i Landdistriktet. Det skal have sit Forblivende ved de af Amtsraadene alt tidligere givne Bemyndigelser af den omhandlede Art.

I et særligt Afsnit af Mandtalslisten opføres de skattepligtige, som uden at være bosatte eller have Hjemsted i Kommunen i den have Indtægter, af hvilke der i Henhold til de kommunale Beskatningsregler skal svares Erhvervsskat, med Angivelse af, om de antages at have Bopæl (for Dødsboer og Aktieselskaber m. m., jfr. § 2, Nr. 4 og 5, Bestyrelse eller Hovedkontor) her i Landet, og da hvor.

For de skattepligtige, der ere flyttede til Kommunen efter den sidste Skatteligning, gøres Bemærkning herom i Mandtalslisten, og paa lignende Maade gøres der, saafremt nogen, der er opført paa den ældre Ligningsliste, ikke optages paa Mandtalslisten, Bemærkning om Grunden hertil.

En Afskrift af Mandtalslisten bliver inden den 15. Januar at tilsende Skatteraadet for den Skattekreds, hvortil Kommunen hører.

§ 21. En skattepligtig bliver som Regel at sætte i Skat i den Kommune, hvor han den nærmeste Tid før den 15. Januar har haft Bopæl, selv om han da ikke er til Stede i Kommunen. Har han fast Bopæl i flere Kommuner, kan han selv bestemme, i hvilken af dem hans Ansættelse skal finde Sted, naar han inden den 15. Januar sender Anmel-

delse herom til Ligningsmyndighederne (i København: Direktoratet for Københavns Skattevæsen og i Frederiksberg: Frederiksberg Kommunes økonomiske Forvaltning) i alle de Kommuner, i hvilke han har fast Bopæl. Har han ikke gjort saadan Anmeldelse, ansættes han paa det Sted, hvor han den nævnte Dag eller senest forud for denne havde personligt Ophold. Skattepligtige, der uden at have fast Bopæl gøre Tjeneste om Bord paa her i Landet hjemmehørende Skibe (§ 2, Nr. 1), ansættes til Skat i den Kommune, der er Skibets Hjemsted. Dødsboer ansættes til Skat i den Kommune, hvor Behandlingen foregaar. For Aktieselskaber m. m. (§ 2, Nr. 5) finder Ansættelse Sted i den Kommune, hvor Bestyrelsen eller Hovedkontoret findes. Naar Indkomster, af hvilke der i Henhold til de kommunale Beskatningsregler skal svares Erhvervsskat, tilflyde skattepligtige, som ikke have Bopæl eller Hjemsted her i Landet, ansættes saavel Indkomsten som Værdien paa det Sted, hvor Indkomsten haves. Strækker en fast Ejendom sig ind i flere Kommuner, sker Ansættelsen i en af dem, hvor Avlsbygningerne findes eller, hvis der kun er Tale om et Skovbrug, da i den Kommune, hvor den største Del af Skoven findes. Har den paagældende Bopæl eller Hjemsted her i Landet, sker Ansættelsen af de nævnte Indkomster og Værdier, der skal foregaa samtidig med Mandtalslistens Udfærdigelse, efter samme Regel, og Underretning om Ansættelsen meddeles Bopælskommunens Ligningsmyndighed.

Finansministeren afgør alle tvivlsomme Spørgsmaal om, i hvilken Kommune en Ansættelse skal finde Sted.

§ 22. Ansættelsen af Indkomst og Formue sker hvert Aar og samtidig. Senest den 15. Januar opfordrer Ligningsmyndigheden ved Bekendtgørelse paa den i Kommunen brugelige Maade dem, som skulle ansættes til Skat i Kommunen, til selv eller ved en dertil betroet Fuldmægtig, dog i saa Fald under Fuldmagtsgiverens eget Ansvar, inden Udgangen af Januar Maaned — eller, for deres Vedkommende, der ere forpligtede til at føre autoriserede Handelsbøger, senest den 15. Februar — at angive deres Indkomst og Formue i Overensstemmelse med denne Lovs §§ 4, 5, 6 og 8, jfr. § 9, samt §§ 12 og 13, jfr. § 16. Det skal i Bekendtgørelsen udtrykkelig tilkendegives, at de Personer, der ikke selv angive deres Indkomst og Formue,

paadrage sig de i § 40 nævnte Følger, og at Selvangivelser, der ikke indkomme inden de ovennævnte Frister i behørig underskreven Stand, ikke have Krav paa at komme i Betragtning.

I Selvangivelsen skal Indkomsten være angivet særskilt for de forskellige Hovedarter af Indkomster, hvorefter de opgivne Beløb sammenlægges, saa at Selvangivelsen tillige udviser den samlede Indkomst, og for Formuens Vedkommende skal foruden Nettoformuens samlede Beløb være angivet, hvorledes dette fordeler sig paa 1) Nettoformue i fast Ejendom med alt Tilbehør, Kreaturer, Redskaber og Maskiner m. v. og 2) anden Nettoformue.

For Indkomsten kan dog ikke forlanges en Specifikation, der gaar ud over, hvad Reglerne om kommunal Kildebeskatning tilsige.

Skattepligtige Dødsboer, Selskaber og Foreninger skulle inden de foran angivne Frister til Ligningsmyndighederne indgive en af Bestyrelsen eller af en dertil bemyndiget Person underskreven Angivelse, indeholdende Indtægter og Udgifter for Virksomheden i Regnskabsaaret. Denne Angivelse indgives, hvad enten der foreligger Nettoindtægt eller ikke, og Regnskab skal vedlægges Angivelsen. Forsømmer Bestyrelsen at indsende behørig Angivelse i rette Tid, ifalder den en daglig Bøde af 10 Kr. fra den Dag, Paamindelsen derom er modtaget, indtil Angivelsen er indgiven. Bøden, for hvis Betaling enhver af Bestyrelsens Medlemmer er ansvarlig, tilfalder Kommunens Kasse og kan inddrives ved Udpantning.

Skemaer til Brug ved Selvangivelse udarbejdes paa Finansministerens Foranstaltning og tilstilles af Ligningsmyndighederne alle, der kunne anses for skattepligtige. Skemaer skulle være saaledes indrettede, at skattepligtige, der have Bolig i egen Ejendom, fri Bolig eller frit Ophold, eller som forbruge egne Produkter eller Varer, udtagne af egen Varebeholdning, kunne faa Lejlighed til at angive Værdien af disse Goder.

Selvangivelsen underskrives som udfærdiget efter bedste Overbevisning.

For den umyndiges Vedkommende underskrives Skemaet af Værgen; den mindreaarige underskriver i Forening med Kurator; Enke, for hvem der er beskikket Lavværge, underskriver i Forening med denne.

Ligningsmyndigheden indhenter derhos saa nøjagtige Oplysninger som muligt om alle de skattepligtiges Indkomster, Formueforhold og hele økonomiske Stilling til Vejledning ved Skatteansættelsen saavel for den selv som for Skatteraadet.

III. Den foreløbige Ansættelse af Indkomst og Formue.

§ 23. Umiddelbart efter Udløbet af Fristen for Indgivelse af Selvangivelser foretager Ligningsmyndigheden en foreløbig Ansættelse for alle dem, som skulle sættes til Skat i Kommunen. Denne Ansættelse skal i hver Kommune overværes af et af Skatteraadets Medlemmer, som er forpligtet til at meddele Anvisning til Lovens Forstaaelse og Anvendelse, overensstemmende med den af Finansministeren udarbejdede Vejledning (jfr. § 49), men ikke har Stemme ved Ansættelsen. Dagen og Tiden for de Møder, paa hvilke Ansættelsen finder Sted, fastsættes af Skatteraadet for den Skattekreds, hvortil Kommunen hører, efter Forhandling med den paagældende kommunale Myndighed. Skatteraadet bestemmer tillige, hvem af dets Medlemmer der skal overvære Ansættelsesmøderne i de enkelte Kommuner. Bestemmes det, at et Medlem skal overvære Ansættelsen i en Kommune, hvor han har sin Indkomst og Formue eller en Del deraf, skal han fratræde, medens hans egen Ansættelse finder Sted. Det bør saa vidt muligt iagttages, at et og samme Medlem af Skatteraadet overværer hele Ansættelsen i den enkelte Kommune. Denne Regel kan dog ikke finde Anvendelse i de Skattekredse, der kun bestaa af en enkelt Kommune, men Arbejdet maa for disse Kredses Vedkommende fordeles paa en passende Maade mellem Skatteraadets Medlemmer, ligesom der, naar der til en Skattekreds hører Kommuner, i hvilke Ansættelsen maa antages at ville kræve betydelig mere Tid end i de øvrige Kommuner, intet er til Hinder for, at flere af Skatteraadets Medlemmer efter nærmere bestemt Omgang overvære Ansættelserne i de paagældende Kommuner.

Først sker Ansættelsen for Ligningsmyndighedens egne Medlemmer, hvorved den paagældende dog fratræder, medens hans Ansættelse sker. Et Medlem af Ligningsmyndig-

heden kan ej heller deltage i Ansættelsen af hans beslægtede eller besvogrede i op- og nedstigende Linie eller hans Søskende eller disses Ægtefæller.

Derefter foretages Undersøgelsen af de fremkomne Selvangivelser. Formenes en Selvangivelse at være for lav, indbydes den paagældende til at give Møde for at meddele Oplysninger eller Bevisligheder, hvorefter Ligningsmyndigheden ansætter hans Indkomst og Formue, hvad enten han har givet Møde eller ej. Opholder han sig paa et Ligningsmyndigheden bekendt Sted i Landet udenfor Kommunen, anmoder den ham skriftlig om de manglende Oplysninger og Bevisligheder og foretager først hans Ansættelse efter at have modtaget hans Svar, saafremt dette indløber inden 14 Dage. Er hans Opholdssted ubekendt, eller opholder han sig udenfor Landet uden at have nogen Ligningsmyndigheden bekendt Fuldmægtig her i Landet, kan Forhøjelse finde Sted, uden at han har Krav paa at opfordres til at afgive yderligere Forklaringer eller Oplysninger.

Derpaa foretages Ansættelsen af de øvrige skattepligtige, hvorved der i Mangel af fyldestgørende Oplysninger og Bevisligheder om hver enkelts Indkomst og Formue skal tages Hensyn til, hvad hans og hans Families Underhold efter dennes Størrelse og Levemaade antages at koste, og hvad der for øvrigt vides om hans Formuesforfatning og om hans Bedrifts Omfang og Udbytte.

Endelig ansættes de i Henhold til § 20, 2det Stykke, i et særligt Afsnit af Mandtalslisten opførte skattepligtige, der ikke have Bopæl eller Hjemsted her i Landet, dog kun af de sammesteds nævnte Indkomster og den Formue, hvorfra disse hidrøre.

Saafremt det Medlem af Skatteraadet, der har overværet Ansættelsen, ikke billiger denne eller de Grundsætninger, hvorfra Ligningsmyndigheden er gaaet ud ved dens Foretagelse, skal han ved Tilførsel i Forhandlingsbogen fremsætte sine Indvendinger.

Hvor særlige Forhold, saasom Sygdom, Dødsfald, trykkende Familieforhold, Indkaldelse til Militærtjeneste og deslige, tale for, at en skattepligtig ikke ansættes efter sin hele Skatteindtægt, kan Ligningsmyndigheden vel ikke bevilge ham en saadan Lempelse, men den modtager Andragender

og indsender dem til Skatteraadet med sin Erklæring, ligesom Ligningsmyndigheden, ogsaa af egen Drift, i saadanne Tilfælde kan indstille, at Nedsættelse finder Sted.

§ 24. Ansættelsen i samtlige Kommuner skal være tilendebragt inden den 31. Marts, og senest den 1. April tilstiller Ligningsmyndigheden Skatteraadet en Fortegnelse over de foreløbige Ansættelser tilligemed de om de skattepligtiges Indkomst og Formue tilvejebragte Oplysninger og overhovedet alle saadanne Oplysninger, som maatte vedkomme Ansættelsen. Samtidig fremlægges efter forudgaaet Bekendtgørelse paa den i Kommunen brugelige Maade paa et for Kommunens Beboere belejligt Sted til almindeligt Eftersyn en Fortegnelse over Ansættelsen for de skattepligtige, som ikke have gjort Selvangivelse, eller hvis Selvangivelse befindes ikke at være indkommen i rette Tid; i denne sidste Fortegnelse optages tillige Ansættelsen for de ifølge § 2, Nr. 5, skattepligtige uden Hensyn til, om de have gjort Selvangivelse eller ej. Samtidig tilstilles der de skattepligtige, hvis Selvangivelser ikke ere tagne til Følge, særlig Underretning derom med Oplysning om den Indkomst og Formue, hvortil de ere ansatte; i Underretningen tilføjes det for de skattepligtige, hvis Ansættelse er bleven forhøjet efter forudgaaet Forhandling med Ligningsmyndigheden (jfr. § 23), at de, om de ville, kunne klage til Skatteraadet for den Skattekreds, hvortil Kommunen hører, at en saadan Klage maa affattes skriftlig, og at den maa indsendes til Skatteraadet inden 1. Maj. Offentliggørelse i Pressen eller paa andre Maader af fornævnte Fortegnelse eller Dele deraf maa ikke finde Sted.

Fra den 1. til den 15. April kunne de skattepligtige, som ikke have gjort Selvangivelse, eller hvis Selvangivelse som for sent fremkommen ikke er tagen i Betragtning, for Ligningsmyndigheden fremsætte Bemærkninger vedrørende deres Ansættelse; det samme gælder for de skattepligtige, der have indgivet Selvangivelse, men hvis Ansættelse uden forudgaaende Forhandling med Ligningsmyndigheden er bleven forhøjet ud over de i Angivelsen opførte Beløb. Indenfor samme Tidsrum staar det tillige enhver frit for at klage over, at en en skattepligtig er forbigaaet eller for lavt ansat. Bemærkningerne fremsættes skriftlig for Ligningsmyndigheden og kunne ledsages af en Begæring om, at

der gives den, som meddeler Bemærkningerne, Lejlighed til mundtlig at fremføre de yderligere Forklaringer og Oplysninger, hvortil han maatte finde sig foranlediget. En saadan Begæring skal da tages til Følge.

§ 25. Fra den 16. til den 30. April holder Ligningsmyndigheden et eller flere Møder for at prøve de meddelte Bemærkninger. Til Mødet tilsiges de, som have fremsat Begæring om at fremføre de yderligere Forklaringer og Oplysninger, hvortil de maatte finde sig foranledigede.

Ligningsmyndigheden bestemmer derefter, hvilke Ændringer den efter Prøvelsen af de fremsatte Bemærkninger vil foretage i Ansættelsen. Om den trufne Afgørelse giver Ligningsmyndigheden skriftlig Underretning til den paagældende skattepligtige; tillige meddeler den dem, der have fremsat Bemærkninger, som ikke fuldstændig ere tagne til Følge, at de, om de ville, kunne klage til Skatteraadet for den Skattekreds, hvortil Kommunen hører, at en saadan Klage maa affattes skriftlig, og at den maa indsendes inden en Frist af 8 Dage. Til Skatteraadet oversender Ligningsmyndigheden derefter de indkomne Bemærkninger tilligemed en Fortegnelse over de Ændringer i den oprindelige Ansættelse, som den ved disse Bemærkninger har fundet sig foranlediget til at foretage. Samtidig hermed indsendes til Skatteraadet de til Ligningsmyndigheden indkomne Selvangivelser.

IV. Skatteraadets Prøvelse af den foreløbige Ansættelse, Skattens Paaligning m. v.

§ 26. Skatteraadet indleder den fornødne Brevveksling og indsamler de nødvendige Oplysninger for at bevirke, at enhver skattepligtig, som skal sættes til Skat i een af de til Skattekredsen hørende Kommuner, bliver opført paa Mandtalslisten i denne, og at ingen her i Landet bosat bliver sat i Skat i mere end en af Landets Kommuner. Det søger at erhverve de yderligere Oplysninger om de skattepligtiges Indkomst og Formue ud over de af Ligningsmyndighederne tilvejebragte, som det anser for nødvendige, og sætter sig i Forbindelse med andre Skatteraad saavel for at meddele disse Oplysninger, der kunne være dem til Nytte, som for fra dem at modtage Oplysninger.

Alle Embedsmænd og andre offentlige Myndigheder,

Bestyrelser for Banker, Assuranceselskaber, Aktieselskaber, Kreditforeninger, Sparekasser og deslige, samt de Personer, der til Stadighed beskæftige lønnet Medhjælp i deres Virksomhed, ere forpligtede til uden Betaling i begæret, men kort betegnet Form, saa vidt muligt, at meddele alle de Oplysninger, der kunne tjene Skatteraadene til Vejledning ved Udførelsen af deres Hverv, saasom Fortegnelse over Dødsboer, over Lønninger med Angivelse af de paagældende Personers Navn og Bopæl, over de paa Navne noterede Obligationer og de i Overformynderiet indsatte Kapitaler samt Panteattester og deslige. Vægrer nogen sig ved at meddele de begærede Oplysninger, afgør Finansministeren, hvorvidt han er pligtig dertil, og kan, om fornødent, fremtvinge Oplysningernes Meddelelse ved Fastsættelse af en Dagbøde.

§ 27. Den 1. Maj eller i den nærmeste Tid derefter har Skatteraadet at paabegynde Prøvelsen af den i Kommunerne foretagne Ansættelse. For saa vidt det ikke ved en foreløbig Undersøgelse maatte vise sig, at den i en Kommune foretagne Ansættelse fuldstændig kan godkendes, bliver denne Prøvelse at foretage paa Møder, der efterhaanden afholdes i Skattekredsen paa de Tider og Steder, som Skatteraadet selv bestemmer. Det underretter vedkommende Ligningsmyndighed om Tid og Sted for det eller de Møder, paa hvilke den enkelte Kommunes Ansættelse vil blive prøvet, og opfordrer den nævnte Myndighed til efter eget Valg at beskikke mindst eet af sine Medlemmer til at overvære Forhandlingerne. Disse Medlemmer have da at give Oplysning og Forklaring, men ere ikke Medlemmer af Skatteraadet og tage ikke Del i nogen af dets Beslutninger. Er der indenfor Ligningsmyndigheden Uenighed med Hensyn til en eller flere Ansættelser eller om de ved Ligningen fulgte Principper, skal det eller de enkelte Mindretal være berettigede til at fremsætte deres Anskuelser mundtlig paa de heromhandlede Møder.

Skatteraadet meddeler endvidere de skattepligtige, som have klaget over Ligningsmyndighedens Ansættelse og have fremsat Begæring om mundtlig at fremføre yderligere Oplysninger og Forklaringer, paa hvilken Tid og hvilket Sted de have at indfinde sig.

§ 28. Skatteraadet gennemgaar paa det Møde, som

angaar den enkelte Kommune, den fra Kommunen indkomne Ansættelse tilligemed de indkomne Selvangivelser og de om de skattepligtiges Indkomst og Formue i øvrigt tilvejebragte Oplysninger, endvidere de til Ligningsmyndigheden indsendte Bemærkninger over Ansættelsen samt de herved foranledigede Ændringer i den oprindelige Ansættelse, og det bedømmer de Besværinger, der indgives over Ligningsmyndighedens Behandling af de fremsatte Bemærkninger.

Efter at have prøvet disse Besværinger afgiver det en Kendelse, hvorved Ansættelsen i Henseende til de saaledes paaklagede Punkter enten stadfæstes eller nedsættes, for saa vidt Ansættelsen ikke ganske bortfalder. Har en skattepligtig forlangt sin Ansættelse forhøjet, kan hans Begæring tages til Følge uden Undersøgelse. Kendelsen meddeles Klageren. Tillige tager Skatteraadet Beslutning om de Andragender og Indstillinger, der ere indkomne om Nedsættelse i den skattepligtige Indkomst paa Grund af særlige Forhold (§ 23); disse Beslutninger kunne ikke paaankes.

§ 29. Finder Skatteraadet, at den foretagne Ansættelse i øvrigt er forsvarlig, godkender det Ansættelsen ved en Kendelse.

Finder et eller flere Medlemmer af Skatteraadet derimod, at der er Mangler ved den foretagne Ansættelse, godkender det kun Ansættelsen i det Omfang, hvori hele Raadet finder den forsvarlig, og sender til Ligningsmyndighedens Erklæring sine Bemærkninger angaaende de foreliggende Mangler. Efter at have modtaget Ligningsmyndighedens Udtalelse træffer Skatteraadet da sin Afgørelse, der kan gaa ud paa:

at en paa Fortegnelsen opført skattepligtig skal udgaa;

at Ansættelsen for alle de skattepligtige i Kommunen eller for alle skattepligtige med visse, bestemt angivne Undtagelser eller for enkelte skattepligtige bliver at forhøje med bestemt angivne Summer, hvorefter Raadet selv affatter Ansættelsen for disse skattepligtige;

at en paa Fortegnelsen ikke opført skattepligtig skal optages, og hans Indkomst og Formue anslaas.

I sidste Fald skal Ligningsmyndigheden have særlig Underretning om Skatteraadets Afgørelse og giver derefter den skattepligtige Meddelelse saavel herom med Opfordring til Selvangivelse som om den senere paafølgende Ansæt-

telse, ved hvilken de samme Regler følges, og de samme Frister gives som ved den sædvanlige Ansættelse.

Skatteraadet beregner derefter den paa hver enkelt skattepligtig faldende Skat, hvorefter det udfærdiger Skattelisten.

§ 30. Af Skatteraadet sendes et Eksemplar af Skattelisten til Ligningsmyndigheden, til Landsoverskatteraadet, til Kommunens Bestyrelse og til den Skatteoppebørselsmyndighed, til hvilken Kommunen skal indbetale Skatten (§ 38), hvorhos Skatteraadet tilstiller Finansministeren en i nærmere foreskreven Form affattet Indberetning om Ligningens Udfald.

Samtidig hermed giver Skatteraadet de skattepligtige, som have gjort Selvangivelse, og hvis Ansættelse er bleven forhøjet ved Skatteraadets Foranstaltning, Underretning herom, idet Skatteraadets Kendelser meddeles de paagældende. Lignende Meddelelse skal under den angivne Forudsætning gives de skattepligtige, der ikke have gjort Selvangivelse, eller hvis Selvangivelse er befunden ikke at være indkommen i rette Tid, for saa vidt Raadet ikke maatte foretrække for disse skattepligtiges Vedkommende at lade udfærdige og fremlægge et Uddrag af Skattelisten til almindeligt Eftersyn i vedkommende Kommune. Med Uddragets Fremlæggelse forholdes som i § 24 foreskrevet.

Ingen Offentliggørelse maa finde Sted af Skattelisten eller Skatteansættelsen eller nogen Del deraf.

Dette Forbud gælder dog ikke de ifølge § 2, Nr. 5, skattepligtige, og det skal heller ikke være til Hinder for at offentliggøre Navnene paa de Personer, som ved deres Skatteindtægt eller Skatteydelse fyldestgøre Betingelserne for særlig politisk eller kommunal Valgret.

De i §§ 27—30 ommeldte Arbejder skulle være tilendebragte inden Udløbet af August Maaned.

Det paahviler derhos Skatteraadet inden Udgangen af November Maaned at afgive Oplysning om Indkomst- og Formueskattens samlede Beløb i de enkelte under Skattekredsen hørende Kommuner. Oplysningerne indsendes for Købstædernes og Marstals Vedkommende til Indenrigsministeriet og for Sognekommunernes Vedkommende til Amtsraadet.

V. Paaklage til Landsoverskatteraadet og dettes Kontrol med Skatteligningen.

§ 31. Klage over den af Skatteraadet foretagne Ligning sker ved Paaanke til Landsoverskatteraadet (§ 19).

Paaanke kan ske, dels af Skatteraadets enkelte Medlemmer, dels af Ligningsmyndigheden, dels af de paa Skattelisten opførte Personer, Dødsboer, Selskaber og Foreninger.

Skatteraadets enkelte Medlemmer kunne paaanke Ligningen for de under Skattekredsen hørende Kommuner helt eller delvis. Denne Paaanke maa ske inden 4 Uger, efter at Skattelisten er udfærdiget (§ 29).

Ligningsmyndigheden kan paaklage Ligningen for den paagældende Kommune helt eller delvis; denne Paaankning maa ske inden 4 Uger, efter at Skattelisten er bleven Ligningsmyndigheden tilstillet (§ 30).

Den enkelte skattepligtige kan klage, naar han mener, at han efter Reglerne i nærværende Lov ikke er skattepligtig, eller at hans Indkomst eller Formue er for højt ansat; naar der ved hans Ansættelse er begaaet saadanne formelle Fejl, som kunne gøre den ugyldig; eller endelig naar hans Skat er ansat urigtig, og dette ikke skyldes egentlige Skrive- eller Regnefejl, der kunne berigtiges ved Skatteraadets egen Foranstaltning. Ligeledes kan den enkelte Skatteyder klage over en anden Skatteyders formentlig for lave Ansættelse.

Paaanke maa ske inden Udgangen af Oktober Maaned i det Skatteaar, for hvilket Ligningen gælder.

§ 32. Klage til Landsoverskatteraadet skal indgives skriftlig og maa være støttet paa Grunde og bilagt med alle de Aktstykker, som kunne tjene til Sagens Oplysning. For saa vidt Skatteansættelsen ikke beror paa faktiske Oplysninger, der lade sig efterregne, eller paa Lovens og de dertil sig knyttende Bestemmelsers rette Forstaaelse, men paa et umiddelbart Skøn af Skatteraadet, har det sit Forblivende ved dette Skøn, medmindre Klageren erklærer at ville meddele Oplysninger, hvorved Landsoverskatteraadet sættes i Stand til at danne sig et selvstændigt Skøn. I Tilfælde, hvor en skattepligtig klager over sin Ansættelse, skal Landsoverskatteraadet være berettiget til at forhøje Ansættelsen, naar det ved Klagens Behandling viser sig, at Klagerens skattepligtige Indkomst eller Formue har været større

end antaget af Skatteraadet eller Ligningsmyndigheden. Naar Landsoverskatteraadet finder det fornødent, kan det tilkalde vedkommende Skatteraads Formand eller i hans Forfald et andet af dets Medlemmer.

Landsoverskatteraadet søger i øvrigt selv Sagerne oplyste og skal, naar det begæres af Klageren eller den, med Hensyn til hvis Ansættelse der er sket Paaklage, give disse eller af dem dertil befuldmægtigede Personer Lejlighed til mundtlig Forhandling med Raadet.

Naar Forholdene i særdeles Grad maatte tale derfor, kan Finansministeren bemyndige Landsoverskatteraadet til at tage en Klage eller Ansættelse under Paakendelse, uanset at Betingelserne for Sagens Indbringelse for Raadet ikke ere til Stede.

§ 33. Anser Landsoverskatteraadet en indsendt Klage for at være begrundet, kan Raadet enten selv berigtige Ansættelsen eller tilbagesende Sagen til Skatteraadet til fornyet Afgørelse, i hvilket sidste Fald de af Landsoverskatteraadet givne Anvisninger med Hensyn til Lovens Forstaaelse eller den ved Ansættelsen fulgte Fremgangsmaade ville være at tage til Følge.

Om Sagens endelige Udfald sendes der Meddelelse til alle vedkommende, deriblandt til vedkommende Skatteraad, der foretager Berigtigelse af Skattelisten og giver fornøden Meddelelse til den paagældende Kommunes Bestyrelse og Statsoppebørselsbetjenten.

§ 34. For saa vidt muligt at tilvejebringe en ensartet Ligning i samtlige Landets Kommuner paahviler det Landsoverskatteraadet at gøre sig bekendt med de Fremgangsmaader, der følges ved Skattens Paaligning i Landets forskellige Skattekredse, og ved Forhandling med de enkelte Skatteraad samt, naar der findes Anledning dertil, ved at sammenkalde Skatteraadsformændene til Møder, at søge mulige Fejl rettede og større Ensartethed tilvejebragt. Landsoverskatteraadet gør Indstilling til Finansministeren om de Ændringer, det mener, der bør foretages i Skemaerne og i den gældende Vejledning til Lovens Forstaaelse (§ 49). Endvidere paahviler det Landsoverskatteraadet, enten — hvor det dertil maatte finde Anledning — af egen Drift eller efter Finansministerens Begæring, at undersøge Rigtigheden af de foretagne Ligninger, hvorhos Raadet skal være be-

rettiget til at tilstille Skatteraadene de Ligninger, som det anser for helt eller delvis urigtige, til Forandring. Dersom den Afgørelse, et Skatteraad derefter træffer, ikke tilfredsstiller Landsoverskatteraadet, kan dette med Finansministerens Billigelse foretage en hel eller delvis Ændring i den skete Ligning.

Forandres en Ligning ved Landsoverskatteraadets Foranstaltning, sendes Meddelelse om Forandringen til vedkommende Skatteraad til videre Bekendtgørelse for Ligningsmyndigheden og de skattepligtige samt til fornøden Berigtigelse af Skattelisten.

D. Tilgang og Afgang af skattepligtige m. v.

§ 35. For saa vidt en skattepligtig maatte være bleven forbigaaet ved den almindelige Skatteansættelse, bliver der for hans Vedkommende at foretage en særlig Ansættelse og Paaligning overensstemmende med nærværende Lovs Bestemmelser.

Sker der i Tiden fra Skatteansættelsens Begyndelse til 1. Oktober i øvrigt Tilgang af skattepligtige, saasom ved Flytning her til Landet, eller derved, at Skattepligt indtræder for Personer, Selskaber eller Foreninger, der hidtil have været undtagne fra Skattepligten, bliver der at foretage Ansættelse af de paagældende efter Reglerne i denne Lov saavel til Indkomst- som til Formueskat, saaledes at Skattepligten indtræder fra Begyndelsen af det Halvaar, der følger nærmest efter Tilgangen.

I Tilfælde, hvor Enkeltmands eller et ikke skattepligtigt Selskabs Erhvervsvirksomhed overgaar til et Aktieselskab, Kommanditaktieselskab eller andet skattepligtigt Selskab, ansættes dette til Skat fra Begyndelsen af det Skattehalvaar, der følger nærmest efter Overgangen, og Skatten bliver da at beregne efter den Indkomst, der af vedkommende Enkeltmand eller Selskab er oppebaaren i det sidste Regnskabsaar.

§ 36. Hvis en skattepligtig Person i Skatteaarets Løb afgaar ved Døden eller opgiver sin Bopæl her i Landet, et Dødsbos Behandling afsluttes, eller et skattepligtigt Aktieselskab eller lignende (§ 2, Nr. 5) opløses eller op-

giver skattepligtig Besiddelse her i Landet, bortfalder Skattepligten med Udløbet af det Skattehalvaar, i hvilket Begivenheden er indtraadt.

Det samme gælder, naar en udenfor Landet bosat Person, der har været skattepligtig i Henhold til nærværende Lovs § 2, Nr. 3, i Skatteaarets Løb mister de Indtægter, opgiver den Virksomhed eller afhænder de Ejendomme, hvortil hans Skattepligt knyttede sig.

Hvis en Kvinde, der som selvstændig skattepligtig er medtagen ved Ansættelsen, indgaar Ægteskab i Løbet af det Skatteaar eller Skattehalvaar, for hvilket Ansættelsen gælder, paahviler det hende at udrede Skatten indtil Udløbet af den paagældende Skatteperiode.

For det Tilfælde, at en Person, efter at have opgivet sin Bopæl her i Landet, maatte være skattepligtig i Medfør af Bestemmelsen i § 2, Nr. 3, bliver der eventuelt af vedkommende Skatteraad for den tilbagestaaende Del af Skatteaaret at foretage en ny Skatteberegning for hans vedkommende paa Grundlag af de ved den oprindelige Skatteansættelse foreliggende Oplysninger.

Er en skattepligtig ved en Fejltagelse i et Skatteaar medtagen ved Ansættelsen efter denne Lov flere Gange i samme Kommune eller i forskellige Kommuner, afgør Finansministeren, hvilken Ansættelse der vil være at opretholde.

§ 37. Finansministeren skal være bemyndiget til at nedsætte eller eftergive den en Skatteyder efter nærværende Lov paahvilende Indkomstskat, naar det oplyses, at et af de i § 23, sidste Stykke, omhandlede Forhold er indtraadt, efter at Ansættelsen af Indkomsten har fundet Sted. Under disse Omstændigheder, og naar Forholdene iøvrigt tale derfor, skal Finansministeren yderligere være bemyndiget til at tilstaa hel eller delvis Eftergivelse af den paalignede Formueskat.

Endelig skal Finansministeren være bemyndiget til i Tilfælde af Trang at eftergive eller nedsætte en i Henhold til nærværende Lov paalagt eller idømt Erstatning (§§ 42 og 43).

E. Skatteopkrævningen m. v.

§ 38. Skatten forfalder til Betaling af Yderne den 1. April og den 1. Oktober, hver Gang med Halvdelen for det forløbne Halvaar. Skatten opkræves af de enkelte Kommuners Bestyrelser og paa Kommunernes Ansvar mod et Vederlag af $1^1/_2$ pCt. af de indgaaede Beløb, som tilfalder Kommunens Kasse. Kommunalbestyrelserne indbetale Skatten i Statskassen senest 3 Maaneder efter 1. April og 1. Oktober i Henhold til nærmere derom af Finansministeren givne Bestemmelser. For Afsavn af Beløb, der forskudsvis indbetales af Kommunen, men senere tilbagebetales eller godtgøres, fordi de have vist sig uerholdelige hos Skatteyderne, er Kommunen berettiget til en Rentegodtgørelse hos Statskassen paa 2 pCt. halvaarlig af Beløbene.

Hvad der ikke er betalt af Skatteyderne inden Udgangen af den Maaned, der følger efter den, i hvilken Skatten forfalder til Betaling, henholdsvis inden 31. Maj og 30. November, søges efter lovlig Omgang inddrevet ved Udpantning. Er Udpantning forgæves forsøgt for den et Familieoverhoved (§§ 7 og 15) paahvilende Skat, skal Udpantning kunne ske i de Ejendele, der maatte tilhøre den med Manden samlevende Hustru, eventuelt i Ejendele tilhørende de Børn, hvis Indkomst og Formue ere medregnede ved Familieoverhovedets Ansættelse til Skat.

Dødsboer og Konkursboer tilsvare henholdsvis den afdødes og Fallentens Skat for det Skattehalvaar, i hvilket Dødsfaldet har fundet Sted, eller Konkursbehandlingen er begyndt. Denne Forpligtelse paavirkes ikke af et i Boet udstedt Proklama.

I Tilfælde, hvor et Selskab eller en Forening opløses ved Fordeling af Formuen blandt Aktionærer og Medlemmer, uden at der afsættes noget Beløb til Dækning af den Selskabet eller Foreningen paahvilende Skat, skulle vedkommende Institutions Medlemmer være pligtige til under solidarisk Ansvar at tilsvare Skatten.

Ingen Kommune eller skatteansat kan ved at klage over Skatteansættelsen eller, saafremt der sker Udpantning for Skatten, ved Indsigelse for Fogeden unddrage sig fra Forpligtelsen til i rette Tid at indbetale den alt

forfaldne Del af Skatten, medmindre der forinden foreligger en af kompetent Myndighed truffen Afgørelse for, enten at en Ændring bør finde Sted, eller at Ansættelsen er sket med Urette eller er ugyldig. I de Tilfælde, hvor Skatteansættelsen senere forandres, berigtiges det Beløb, som Kommunen og den enkelte Skatteyder skulle betale, ved Tillæg eller Fradrag i den følgende Skattetermin, om fornødent ogsaa ved Tilbagebetaling af det indbetalte eller en Del deraf.

§ 39. Flytter en skattepligtig Person fra den Kommune, hvor han er ansat til Skat efter nærværende Lov, har han dog til denne Kommune at indbetale den ham paahvilende Skat indtil det løbende Skatteaars Udgang. Forsømmer han rettidig Betaling, kan der paalægges ham en Bøde af indtil 20 Kr., der tilfalder nævnte Kommunes Kasse; Bøden fastsættes af Magistraten, hvis Kommunen er en Købstad, ellers af Kommunalbestyrelsen og kan i Mangel af Betaling forlanges afsonet af den paagældende Skytteyder. Saafremt Forholdene tale derfor, skal Magistraten eller Kommunalbestyrelsen kunne eftergive eller nedsætte en i Henhold til denne Paragraf ikendt Bøde.

F. Straffebestemmelser m. v.

§ 40. Den Person, der forsømmer at gøre Selvangivelse i Overensstemmelse med Forskrifterne i denne Lov, fortaber Retten til at gøre Indsigelse mod sin Ansættelse, medmindre han kan godtgøre, at Ansættelsen overskrider hans virkelige Indkomst eller Formue med mere end 25 pCt. Er Forskellen større end 25 pCt., skal han betale Skat af den virkelige Indkomst eller Formue med Tillæg af 25 pCt.

Har den paagældende angivet henholdsvis Indkomstens eller Formuens samlede Beløb, men ikke gjort Rede for enten Indkomstens Fordeling paa de forskellige Kilder eller Formuens Fordeling mellem Formue i fast Ejendom og anden Formue, indtræder den i 1ste Stykke omhandlede Virkning dog først, naar han forgæves er opfordret til mundtlig eller skriftlig at give de manglende Oplysninger.

De ovennævnte Virkninger saavel som de i denne Lov i øvrigt nævnte Følger af at undlade at gøre Selvangivelse

eller af ikke at indsende denne i rette Tid (jfr. § 22) kunne bortfalde, naar Ligningsmyndigheden finder, at den paagældende har anført fyldestgørende Grunde til sin Undskyldning.

§ 41. Den, der i svigagtig Hensigt til nogen af de skattelignende Myndigheder meddeler urigtige, ufuldstændige eller vildledende Oplysninger om sin Indkomst eller sin Formue eller om andre Forhold, der kunne have Indflydelse paa Beregningen af Indkomstskatten eller Formueskatten, straffes, saafremt Staten har lidt et Tab derved, med en Bøde af indtil ti Gange den besvegne Skats Beløb; i modsat Fald med en Bøde af indtil seks Gange den Skat, som det var Hensigten at unddrage Statskassen.

Maa det efter det oplyste antages, at svigagtig Hensigt ikke har foreligget, men at det paagældende Forhold skyldes grov Uagtsomhed fra den skattepligtiges Side, bliver en Bøde af indtil fire Gange det Beløb, der er unddraget Statskassen, at anvende.

For de i § 2, Nr. 3, 4 og 5 nævnte skattepligtige paahviler Bødeansvaret den eller dem, der paa disses Vegne have underskrevet Selvangivelsen.

Bøde ifølge nærværende Paragraf kan i intet Tilfælde beregnes i Forhold til et længere Tidsrum end af i alt 10 Aar.

Bøden ikendes af Finansministeren, medmindre enten denne eller den skyldige ønsker Sagen indbragt for Rettergang, i hvilket Fald Sagen behandles efter Reglerne for Straffesager. Bøden inddrives ved Udpantning, men bliver at afsone, saafremt Udpantning maatte vise sig forgæves.

§ 42. Foruden at ifalde Bødeansvar er den, der kendes skyldig i et Forhold, der falder ind under § 41, forpligtet til at efterbetale den for lidet erlagte Skat.

Lignende Forpligtelse til at efterbetale Skat paahviler den, om hvem det oplyses, at han uden i øvrigt at have gjort sig skyldig i noget af de i § 41 omhandlede Forhold alene ved en undskyldelig Misforstaaelse eller Fejltagelse har opgivet sin Indkomst eller Formue med et for lavt Beløb og derved har svaret mindre i Skat, end han har været pligtig til.

Erstatningsbeløbet bliver i Mangel af mindelig Overenskomst at fastsætte ved Domstolene.

Beløbet kan inddrives ved Udpantning, og der haves for dette samme Fortrinsret som for Skatter.

For de i § 2, Nr. 5, nævnte skattepligtige foretages Udpantningen for Erstatningsbeløbet hos vedkommende Selskab eller Forening, og for et Dødsbos Vedkommende er Boet ansvarligt for Beløbet.

§ 43. Befindes det ved Behandlingen af et Dødsbo, at afdøde paa Grund af urigtig Angivelse af Indkomst eller Formue har betalt for lidt i Skat, paahviler det Boet eller Arvingerne — disse sidstnævnte under solidarisk Ansvar — at indbetale den for lidet erlagte Skat med dens dobbelte Beløb, Arvingerne dog kun, for saa vidt de have modtaget Arv eller Arveforskud. Beløbet bliver, for saa vidt Sagen ikke med Finansministerens Samtykke afgøres i Mindelighed, at fastsætte ved Domstolene og kan om fornødent inddrives ved Udpantning hos de vedkommende Arvinger. Fornævnte Forpligtelse paavirkes ikke af et i Boet udstedt Proklama.

Skifteretter og executores testamenti ere forpligtede til snarest muligt efter Dødsfaldet uopfordret at meddele vedkommende Ligningsmyndighed og Skatteraad Oplysning om afdødes efterladte Formue, for saa vidt den udgør mindst 10,000 Kr., samt derefter paa Forlangende give saadanne yderligere Oplysninger, som kunne fremskaffes, til Brug ved Afgørelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt det kan antages, at afdøde har brugt urigtig Selvangivelse. Denne Forpligtelse kan, om fornødent, fremtvinges ved en af Finansministeren paalagt Dagbøde. Der skal inden to Maaneder efter Modtagelsen af de sidst begærede Oplysninger ske Anmeldelse til Boet om, at der vil blive gjort Krav gældende i Henhold til nærværende Paragraf. Forinden Udløbet af de fornævnte Frister maa Boets Behandling ikke afsluttes, medmindre der for Statskassens Vedkommende foreligger Erklæring om, at saadant Krav ikke vil blive fremsat. Skulde rettidig Anmeldelse ikke ske, bortfalder Arvingernes solidariske Ansvar.

De i denne og de to foregaaende Paragraffer givne Bestemmelser gælde ogsaa for saadanne Urigtigheder og Forseelser vedrørende de i disse Paragraffer omhandlede Forhold, som de paagældende have gjort sig skyldig i før nærværende Lovs Ikrafttræden, dog kun for saa vidt Sagen ikke tidligere har været indbragt for Finansministeren.

§ 44. Ligningsmyndighedernes, Skatteraadenes og Landsoverskatteraadets Medlemmer saavel som Medlemmerne af de kommunale Myndigheder, hvem Opkrævningen og Inddrivelsen af Skatten paahvile, ere under Ansvar efter Straffeloven af 10. Februar 1866 § 139, jfr. § 144, forpligtede til overfor uvedkommende at iagttage ubrødelig Tavshed med Hensyn til de Oplysninger om Skatteydernes Indkomst- og Formueforhold, som under Varetagelsen af deres Hverv maatte komme til deres Kundskab.

Den samme Bestemmelse gælder med Hensyn til de ved Raadene ansatte eller af dem antagne Medhjælpere.

§ 45. Det Skatteraad, den Ligningskommission eller Kommunalbestyrelse, som ikke inden Udløbet af de fastsatte Tidsfrister efterkommer, hvad der ifølge denne Lovs Forskrifter paahviler den, kan af Finansministeren under en daglig Bøde for hvert enkelt Medlem, der ikke kan anføre fyldestgørende Grunde til sin Undskyldning, tilpligtes hertil.

§ 46. Offentliggørelse af Forhold, som efter denne Lov ikke maa offentliggøres, jfr. §§ 24 og 30, straffes med Bøder paa indtil 400 Kr.

Sagerne behandles som offentlige Politisager. Paatale kan ske saavel efter Skatteyderens som efter Finansministerens eller vedkommende Kommunalbestyrelses (i København Magistratens) Begæring.

Det staar enhver, som i Henhold til denne Lovs §§ 22, 26 og 43 ikendes Bøde frit for inden 14 Dage, efter at det er blevet ham meddelt, at forlange Sagen gjort til Genstand for retslig Paatale. Sagen behandles som offentlig Politisag.

Naar ikke andet er fastsat, tilfalde Bøderne efter denne Lov Statskassen og inddrives ved Udpantning.

G. Almindelige Bestemmelser.

§ 48. Rejses der af en Skatteyder Krav mod Statskassen paa Tilbagebetaling af for meget erlagt Skat i Henhold til denne Lov, og der ikke foreligger Kendelse fra Skattemyndighederne, hvorefter Kravet kan imødekommes, kan Sagen, ligesom hidtil, indbringes for Domstolene. Saadan Sag maa anlægges inden 2 Aar efter Udløbet af det paagældende Skatteaar.

§ 49. Finansministeren lader udarbejde og omsende en trykt Vejledning til denne Lovs nærmere Forstaaelse. Ligeledes foranstalter Ministeren samtlige de efter Loven og Vejledningen nødvendige Skemaer udarbejdede og det fornødne Antal Eksemplarer deraf tilstillet de forskellige vedkommende.

§ 50. Finansministeren bemyndiges til at afholde de til denne Lovs Gennemførelse nødvendige Udgifter.

§ 51. Denne Lovs Bestemmelser anvendes første Gang ved Ligningen for Skatteaaret 1913—1914.

Samtidig med Lovens Ikrafttræden ophæves Lov Nr. 104 af 15. Maj 1903 om Indkomst- og Formueskat til Staten og Lov Nr. 219 af 30. September 1909 om forhøjet Indkomst- og Formueskat til Staten samt de dertil sig sluttende Bestemmelser, for saa vidt de ikke opretholdes ved nærværende Lov.

Nærværende Lov forelægges Rigsdagen af Regeringen til Revision i Oktober 1916.

§ 52. Denne Lov gælder ikke for Færøerne.

Lov om en overordentlig Indkomstskat til Staten.

§ 1. Enhver her i Landet bosat Person, der for Skatteaarene 1915—16 og 1916—17 ansættes til en skattepligtig Indkomst af 8,000 Kr. eller derover, skal for hvert af disse Skatteaar foruden den sædvanlige Indkomstskat som overordentlig Skat til Staten udrede 10 pCt. af det Beløb, hvormed hans skattepligtige Indkomst for hver af disse Aar overstiger Gennemsnittet af hans tilsvarende Indkomster for Skatteaarene 1912—13, 1913—14 og 1914—15, idet der dog foretages et Fradrag i Beløbet efter følgende Regel:

For saa vidt Merindtægten er:	fradrages:
under 8,000 Kr.	7,000 Kr.
8,000 Kr. eller derover, men under 15,000 Kr.	6,000 -
15,000 - — — — 20,000 -	5,000 -
20,000 - — — — 50,000 -	4,000 -
50,000 - — — — 75,000 -	3,000 -
75,000 - — — — 100,000 -	2,000 -
100,000 - — —	1,000 -

Hvis der herefter udkommer et Beløb, der ikke er deleligt med Hundrede, forhøjes det til det nærmeste med Hundrede delelige Tal.

§ 2. Aktieselskaber og Kommanditaktieselskaber svarer den overordentlige Indkomstskat,

1) hvis deres skattepligtige Indkomst udgør mindst 5 pCt. af den indbetalte Aktiekapital, og
2) hvis denne Indkomst beregnet som Procent af Aktiekapitalen overstiger Gennemsnittet af de tilsvarende Procenter for Skatteaarene 1912—13, 1913—14 og 1914—15.

De øvrige i Lov Nr. 144 om Indkomst- og Formueskat til Staten af 8. Juni 1912 § 2 Nr. 5 nævnte skattepligtige Selskaber og Foreninger beskattes paa samme

Maade som ovennævnte Selskaber, for saa vidt der forefindes en indbetalt Aktie- eller Andelskapital; er dette ikke Tilfældet, beskattes de ligesom de i § 1 omhandlede skattepligtige Personer. I Tvivlstilfælde afgør Finansministeren Skattepligtens Art og Omfang.

Skatten svares af det Beløb, hvormed den skattepligtige Indkomst henholdsvis for Aarene 1915—16 og 1916—17 overstiger Gennemsnittet af de tilsvarende Indkomster for de tre Skatteaar. Hvis denne Merindtægt udgør et Beløb, der ikke er deleligt med Hundrede, forhøjes den til det nærmeste med Hundrede delelige Tal. Skatten udredes paa følgende Maade:

Naar den skattepligtige Indkomst for henholdsvis 1915—16 og 1916—17 udgør:

Indtil 8 %	af Aktiekapitalen				med 8 %	af Merindtægten
8 %	eller derover,	men	under	10 %	10 -	—
10 -	—	—	15	-	12 -	—
15 -	—	—	20	-	15 -	—
20 -	—	. . . . .			20 -	—

Selskaber af den i denne Paragraf nævnte Art, som er oprettede siden 1. August 1914, ansættes til overordentlig Indkomstskat til Staten, saafremt deres skattepligtige Indkomst for de paagældende Skatteaar overstiger 5 pCt. af den indbetalte Aktiekapital. Skatten svares med 10 pCt. af det Beløb, hvormed Indkomsten overstiger 5 pCt. af Aktiekapitalen.

§ 3. Finansministeren skal være bemyndiget til, naar Forholdene i ganske særlig Grad taler derfor, at eftergive eller nedsætte Skatten.

Skattepligten bortfalder, saafremt den skattepligtige indgiver Andragende derom og overfor Finansministeren paa en efter dennes Skøn fyldestgørende Maade godtgør, at ingen Del af den Indkomst, der lægges til Grund ved Ansættelsen til Statsskat for Skatteaarene 1915—16 og 1916—17, skyldes Fortjeneste, der kan antages at hidrøre fra de ved Krigstilstanden i Europa skabte Forhold. Forinden Afgørelse træffes, forelægges Andragenderne for Landsoverskatteraadet.

§ 4. Den overordentlige Indkomstskat forfalder til Betaling for Skatteaaret 1915—16 den 1. December 1915

og for Skatteaaret 1916—17 den 1. December 1916. Skatten inddrives, saafremt den ikke rettidig betales, ved Udpantning. Finansministeren fastsætter de nærmere Regler for Skattens Paaligning og Indbetaling i Statskassen. Finansministeren bemyndiges til at afholde de i Anledning af Lovens Gennemførelse nødvendige Udgifter.

§ 5. Skat udredet efter nærværende Lov skal ikke kunde bringes i Fradrag ved Beregningen af den skattepligtige Indkomst i Henhold til Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 om Indkomst- og Formueskat til Staten.

§ 6. Hvis den skattepligtige Person eller det skattepligtige Selskab kun har været medtaget ved Skatteansættelse her i Landet for Skatteaarene 1913—14 og 1914—15, beregnes Merindtægten i Forhold til Gennemsnittet af vedkommende Persons eller Selskabs Indkomster for disse to Skatteaar. Hvis Ansættelse til Skat alene har fundet Sted for Skatteaaret 1914—15, lægges Indkomsten for dette Skatteaar til Grund ved Beregningen.

Naar for Personer og Selskaber det Regnskabsaar, der lægges til Grund ved Ansættelsen til Indkomstskat for Skatteaaret 1915—16, ikke omfatter alle Maaneder August til December 1914, skal Skatten for disse skattepligtiges Vedkommende svares af de Beløb, hvormed den skattepligtige Indkomst henholdsvis for Skatteaaret 1916—17 og 1917—1918 overstiger Gennemsnittet af de tilsvarende Indkomster for Skatteaarene 1913—14, 1914—15 og 1915—16. I øvrigt kommer de i Lovens §§ 1, 2 og 3 indeholdte Regler til Anvendelse ogsaa for disse skattepligtige, dog at for Selskabers Vedkommende de foreskrevne Betingelser, for saa vidt angaar Indkomstprocentens Størrelse, gælder de Skatteaar, for hvilke Selskaberne skal svare Skat, og de tre fornævnte Skatteaar 1913—14, 1914—15 og 1915—16.

Skatten for de i nærværende Paragraf omhandlede skattepligtige forfalder til Betaling henholdvis den 1. December 1916 og den 1. December 1917.

§ 7. Denne Lov gælder ikke for Færøerne.

Lov om Ændringer i og Tillæg til de nugældende Regler for den kommunale Beskatning samt om Statstilskud til Kommunerne.

A. Den personlige Kommuneskat.

I. Skat til Opholdskommunen.

§ 1. Forpligtelse til at svare personlig Kommuneskat paahviler enhver, der har fast Ophold i en Kommune her i Landet (Opholdskommunen). Er denne København, ansættes han til Skat der i Overensstemmelse med Lov af 19. Februar 1861 om en Omordning af de kommunale Skatter i Staden København §§ 8 og følgende, jfr. Lov Nr. 58 af 1. April 1887 og § 17 i Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten samt § 34, 3die Stykke, i nærværende Lov. Er Opholdskommunen en anden Kommune end København, ansættes han i den til Skat efter Formue og Lejlighed, jfr. § 7. Har han i Skatteaaret fast Ophold i flere Kommuner i Riget, ansættes han i hver af Kommunerne kun til forholdsmæssigt Bidrag, der navnlig bliver at fordele efter den Tid, han har personligt Ophold i hver af dem. — Fast Ophold af kortere Varighed end 3 Maaneder kommer ikke i nogen Kommune i Betragtning til Begrundelse af Skattepligt, medmindre det er en Fortsættelse af et tidligere fast Ophold sammesteds, og det samlede Ophold udgør mindst 3 Maaneder. I det Tilfælde, at en Person ikke i Skatteaaret har haft 3 Maaneders fast Ophold i nogen Kommune her i Landet, er dog enhver Kommune, hvori han i Skatteaaret har haft fast Ophold, berettiget til at beskatte ham i Forhold til dette Opholds Varighed, naar Opholdets Varighed ikke er under een Maaned. Dersom et midlertidigt Ophold i en Kommune har været forbundet med Udøvelse

af Næringsdrift med Værksted, Udsalgssted eller Forretningslokale, er enhver Kommune, i hvilken nogen har haft saadant Ophold, berettiget til at beskatte ham i Forhold til dette Opholds Varighed, uanset at denne er under 3 Maaneder, naar den dog ikke er under een Maaned. — Indenrigsministeren afgør, hvorvidt Udlændinge, der uden at drive borgerligt Erhverv tager Ophold i en Kommune, ere skattepligtige.

§ 2. Den Omstændighed, at nogen, som opfylder Betingelserne for at ansættes til personlig Kommuneskat i en Kommune her i Riget, er anbragt i et i en anden Kommune liggende Sygehus eller i en der liggende Sindssygeanstalt, Abnormanstalt eller lignende Anstalt eller Straffeanstalt, Arrest eller deslige, medfører ikke nogen Ret for den Kommune, hvori Anstalten eller Arresten er beliggende, til at ansætte den paagældende til personlig Kommuneskat.

Den, hvis Ophold i en Kommune skyldes Udførelsen af et offentligt Hverv, og som samtidig opfylder Betingelserne for at ansættes til personlig Kommuneskat i en anden Kommune her i Riget, bliver ikke at ansætte til personlig Kommuneskat i den førstnævnte Kommune, saafremt Opholdet der ikke kan forudsættes at ville udstrække sig over hele Skatteaaret.

§ 3. Under den heromhandlede Skatteligning inddrages ikke blot alle, der ved dens Affattelse have fast Ophold i Kommunen, men ogsaa enhver, om hvem det paa den Tid kan forudsættes, at han i mindst 3 Maaneder af Skatteaaret vil have skattepligtigt Ophold sammesteds; til dem, der som Følge heraf inddrages under Ligningen, saavel som til deres Opholdskommune bliver der at meddele særlig Underretning om Skatteansættelsen.

§ 4. Den, der efter Skatteligningens Affattelse ved Tilflytning eller paa anden Maade bliver skattepligtig til en Kommune uden for København som Følge af Ophold, kan af den sædvanlige Ligningsmyndighed særskilt ansættes til at svare Formue- og Lejlighedsskat. Om Ansættelsen bliver der at meddele ham særlig Underretning med Tilkendegivende, at han, hvis han er misfornøjet med Ansættelsen, inden 14 Dage maa indgive Klage til vedkommende Myndighed; dennes Beslutning angaaende Klagen kan af Klageren paaankes for den overordnede Ligningsmyndighed inden

14 Dage, efter at Beslutningen er meddelt ham. Klager, der indkommer efter Udløbet af de ovennævnte Frister, ere uden Betydning. Den, der saaledes er ansat til at svare Skat, skal svare Bidrag for Tiden fra den 1ste i den efter Tilflytningen følgende Maaned, dog i intet Tilfælde for en tidligere Tid end det Halvaar, i hvilket der er meddelt paagældende Underretning om den skete Skatteansættelse. — Den i Kommunerne uden for København hidtil anvendte Tillægsligning bortfalder fremtidig. — For Københavns Vedkommende har det sit Forblivende ved de i Lov Nr. 58 af 1. April 1887 § 9 givne Regler for Skatteansættelsen af den, der i Løbet af Skatteaaret tilflytter Kommunen, dog med den foran bestemte Begrænsning af Tiden for Skattepligtens Indtræden. — Efter Reglerne for tilflyttede behandles ogsaa den, der er tilflyttet en Kommune i Tiden mellem Manntalslisternes og Skatteligningens Affattelse med den Virkning, at han, selv om hans Tilflytning først oplyses i Løbet af det nye Skatteaar, dog er skattepligtige fra dets Begyndelse.

§ 5. Den, der i Skatteaarets Løb fraflytter en Kommune, skal svare Skat til denne saa længe indtil han bliver skattepligtig til den Kommune, til hvilken han er flyttet (jfr. § 4), dog i intet Tilfælde for længere Tid end til Udløbet af det Fjerdingaar, i hvilket han er fraflyttet.

§ 6. Naar en Skatteyder afgaar ved Døden, er hans Bo eller Arvinger forpligtede til at udrede den Del af den ham paalignede Skat, der svarer til Tiden indtil Udløbet af den Maaned, i hvilken han er død; hans efterladte Enke kan derefter ansættes til Skat efter Reglerne for tilflyttede (jfr. § 4).

Fortsættes en af den afdøde dreven Næring for Boets Regning, er Boet som saadant dog skattepligtigt fra den 1ste i den efter Dødsfaldet følgende Maaned og indtil Udgangen af den Maaned, i hvilken Næringsdriften for Boets Regning ophører.

§ 7. For enhver Kommune uden for København tilvejebringes en Skattevedtægt, som Kommunen har at følge ved Ligningen paa Formue og Lejlighed. Sogneraadet gør for Landkommunernes Vedkommende Indstilling derom til Amtsraadet, og Kommunalbestyrelserne for Købstæderne og Handelspladserne gøre paa samme Maade Indstilling til

Indenrigsministeren. Paa Grundlag af disse Indstillinger og med særligt Hensyn til saadanne Punkter, hvorom Flertallet af Indstillingerne stemmer overens, udarbejdes da fælles Skattevedtægter henholdsvis for Amtets Landkommuner af Amtsraadet og for Købstæderne og Handelspladserne af Indenrigsministeren. Dog kan der for saadanne Kommuner, hvor særlige Forhold ere til Stede, efter vedkommende Kommunalbestyrelses Indstilling, foretages Afvigelse fra den almindelige Skattevedtægt.

Naar en Lov om Indkomstskat til Staten er traadt i Kraft, skal den Indkomst, der lægges til Grund for Statsskatteansættelsen, ogsaa lægges til Grund for Ligning af Kommuneskat, for saa vidt vedkommende Skatteyder er ansat til Skat efter bemeldte Lov. I Vedtægten kan fastsættes, at Skatteindtægten udfindes ved til denne Indkomst at lægge: indtil 50 pCt., for saa vidt den flyder af Kapital, Tiender eller andre bestandige Afgifter; indtil 35 pCt., for saa vidt den flyder af fast Ejendom; indtil 25 pCt., for saa vidt den er Pension, Livrente, Aftægt, Klosterhævning eller lignende; indtil 15 pCt., for saa vidt den er pensionsberettiget Indkomst. Dette Tillæg maa være procentvis det samme for alle af samme Kilde flydende Indkomster i samme Kommune. I Vedtægten kan endvidere fastsættes, at den saaledes udfundne Skatteindtægt for hver enkelt Skatteyder kan efter Lejligheden forhøjes (forholdsvis store Indkomster, ringe Husstand, særlig stor Vinding i det sidste Aar, særlig heldige Driftsforhold) eller nedsættes (forholdsvis ringe Indkomster, stor Børneflok, Alderdom, Sygdom, store Tab og Uheld i det sidste Aar) med henholdsvis indtil 25 og indtil 65 pCt., samt at Indkomster i Landkommunerne paa 800 Kr. og i Købstæderne og Handelspladserne paa 1,000 Kr. og derunder kunne nedsættes efter Ligningsmyndighedens fri Skøn, dog ingen Sinde saaledes, at Skatteydelsen helt bortfalder. Den ifølge disse Regler udfundne Skatteindtægt beskattes i lige Forhold.

Enhver Skatteyder har Ret til Selvangivelse, saavel af hele sin Indkomst samlet som af Indkomsten af de forskellige Kilder, hvoraf den er runden. Ligningsmyndigheden kan ikke forkaste saadan Selvangivelse uden efter at have givet vedkommende Lejlighed til at forklare og bevisliggøre sin Angivelse.

§ 8. I alle Kommuner skal paa en særlig Liste, som hverken i sin Helhed eller for enkelte Ansættelsers Vedkommende maa offentliggøres i Pressen eller paa anden Maade, anføres de paa Grund af Ophold i Kommunen skattepligtiges virkelige Indkomster, altsaa uden Forhøjelse eller Nedsættelse af noget Hensyn. Den samlede, paa de saaledes opførte skattepligtige lignede, personlige Kommuneskat multipliceres med 100, og det udkomne Beløb divideres med Summen af de paa den nævnte Liste opførte Indkomstbeløb. Det herved fremkomne Tal, som bliver at offentliggøre og at anføre i Skattekvitteringen, benævnes Kommunens Skatteprocent; for Københavns Vedkommende er det Indkomstskatteprocenten (jfr. § 34, sidste Stykke).

§ 9. I Kommuner med over 10,000 Indvaanere kan det ved en af Kommunens Bestyrelse vedtagen, for Købstæderne og Handelspladserne af Indenrigsministeren, for Sognekommunerne af Amtsraadet billiget Vedtægt for tre Aar ad Gangen bestemmes, at Ligningsmænd, valgte af Kommunalbestyrelsen, deltage i Ligningskommissionens eller Sogneraadets Virksomhed i Lighed med, hvad der gælder for Staden København ifølge Lov Nr. 58 af 1ste April 1887.

II. Skat til Erhvervskommunen.

§ 10. Naar en Person, som har skattepligtigt Ophold i en Kommune her i Landet, samtidig i en anden Kommune driver Erhvervsvirksomhed — saasom Haandværks-, Fabriks-, Handels-, Vekselerer-, Bank-, Agentur-, Forsikrings-, Entreprenør-, Sagfører-, Læge-, Beværter- eller med disse beslægtede Virksomheder, hvortil er knyttet Forretningslokaler, eller Virksomhed ved Befordring af Personer og Gods — eller oppebærer Tiende eller anden Afgift af fast Ejendom (herunder Renter af en Fideikommiskapital, der er forbunden med fideikommissarisk Besiddelse af fast Ejendom), eller bruger, ejer, eller er beneficeret med fast Ejendom, skal der for den Indtægts Vedkommende, han har heraf, og for det paagældende Tidsrum paalignes ham i personlig Skat til denne Kommune (Erhvervskommunen) to Trediedele af Erhvervskommunens Skatteprocent (jfr. § 8).

Naar en Person, som ikke har skattepligtigt Ophold i nogen Kommune her i Landet, eller nogen offentlig Institu-

tion eller nogen Stiftelse (jfr. dog § 20) befinder sig i noget af de i denne Paragrafs 1ste Stykke ommeldte Tilfælde, skal der til Erhvervskommunen paalignes ham eller den i personlig Skat Kommunens fulde Skatteprocent (jfr. § 8) af den paagældende Indtægt og for det paagældende Tidsrum.

Ere flere i forskellige Kommuner liggende Indtægtskilder behæftede under et, fordeles Rentebyrden paa dem i Forhold til deres Værdi, saaledes som denne er beregnet ved Ansættelse til Ejendomsskyld eller i Mangel heraf til Formueskat til Staten.

Strækker en Bedrift sig ind i flere Kommuner, og der opstaar Uenighed mellem disse om, hvor stor en Del af Indtægten, der hidrører fra hver Kommune, afgøres Fordelingen af Indenrigsministeren.

Len, Stamhuse og Fideikommisser anses i Henseende til Virkningerne af denne Lov som Besiddernes Ejendom.

Naar en Person, der er skattepligtig ifølge foranstaaende Bestemmelser, opholder sig uden for Landet, er hans herværende Fuldmægtig eller Forretningsfører medansvarlig for Skatten.

De offentlige Institutioner og de Stiftelser, der falde ind under foranstaaende Bestemmelser, skulle til den eller de vedkommende Kommunalbestyrelser aarlig inden Udgangen af April Maaned indsende Anmeldelse om Indkomsten efter de i § 16, næstsidste Stykke, indeholdte Regler.

§ 11. De ifølge foregaaende Paragraf skattepligtige Personer m. fl. bliver at opføre paa en særlig Ligningsliste under udtrykkelig Henvisning til, at Ligningen foretages i Henhold til bemeldte Paragraf. Denne Ligningsliste affattes af de sædvanlige Ligningsmyndigheder (i København Ligningskommissionen) inden Udgangen af Maj Maaned og bliver at behandle efter de for Ligningslisten over de ifølge Ophold skattepligtige gældende Regler.

Den skattepligtige skal, hvis det forlanges af Ligningsmyndigheden, til denne opgive en i Kommunen bosiddende Person som sin Repræsentant. Om Skattens Fastsættelse tilstilles der hvert Aar den skattepligtige eller hans Repræsentant saavel som hans Opholdskommune, for saa vidt denne kendes, bevislig Underretning, indeholdende Oplysning om den anslaaede Skatteindtægt og Erhvervskommu

nens Skatteprocent. Klage over Ansættelsen kan inden 14 Dage derefter saavel af den skattepligtige som af Opholdskommunen indgives til vedkommende Myndighed. Dennes Beslutning angaaende Klagen kan inden 14 Dage efter Beslutningens Meddelelse indankes for Overskatteraadet (jfr. § 20 i Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten) for den Skattekreds, hvori Erhvervskommunen ligger; for Københavns Vedkommende sker Indankningen til den Overligningsmyndighed, som fastsættes i Henhold til § 17 i Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten.

Hvis Erhvervskommunens Bestyrelse (i København Magistraten) finder, at det Skattebeløb, der efter forrige Paragraf kan paalignes, i et eller flere enkelte Tilfælde vil blive saa ringe, at det ikke kan opveje den med Skattens Paaligning og Opkrævning følgende Ulejlighed, kan det forbigaas paa den i nærværende Paragraf ommeldte Ligningsliste.

§ 12. I det Tilfælde, at en Person, der baade har fast Ophold og har Virksomhed eller Indtægt af nogen af de i § 10, første Stykke, omhandlede Arter i en Kommune og er sat i personlig Skat til denne som Opholdskommune, fraflytter Kommunen, kan han ved en særskilt Skatteansættelse sættes i Skat til samme Kommune som Erhvervskommune. Forpligtelsen til at svare denne Skat indtræder da fra det Tidspunkt, da Forpligtelsen til at svare Kommuneskat ifølge Ophold som Følge af Bortflytningen ophører. For saa vidt det Fraflytningen forudgaaende Ophold i Kommunen ikke har været af tilstrækkelig Varighed til at begrunde Skattepligt, indtræder Forpligtelsen til at svare den her omhandlede Skat fra bemeldte Opholds Begyndelse. Om Ansættelsen bliver der at meddele paagældende særlig Underretning med Tilkendegivende, at han, hvis han er misfornøjet med Ansættelsen, inden 14 Dage maa indgive Klage til vedkommende Myndighed; dennes Beslutning angaaende Klagen kan af Klageren paaankes for Overskatteraadet — i København Overligningsmyndigheden — inden 14 Dage efter, at Beslutningen er meddelt ham.

I Tilfælde af Dødsfald bortfalder Forpligtelsen til at svare Skatten med Udgangen af den Maaned, i hvilken den skattepligtige er afgaaet ved Døden.

§ 13. For saa vidt en Person, hvem der i Kommunen

er paalignet Skat ifølge foranstaaende §§ 10—12, i Skatteaarets Løb tilflytter Kommunen, bortfalder hans Forpligtelse til at svare Skat til samme efter bemeldte Paragraffer fra det Tidspunkt, da han bliver pligtig at svare Skat til den ifølge Ophold.

§ 14. Naar der i Henhold til §§ 10—12 er paalignet en Person, som har skattepligtigt Ophold i en Kommune her i Landet, Skat i en eller flere Erhvervskommuner, har han Ret til i den personlige Kommuneskat, der er paalignet ham i Opholdskommunen, at kræve fradraget, hvad der for det Tidsrum, sidstnævnte Skats Ansættelse omfatter, er ham saaledes paalignet til andre Kommuner, dog saaledes, at denne Fradragsret indskrænkes, naar Opholdskommunens Skatteprocent (jfr. § 8) er lavere end Erhvervskommunens, til at omfatte Forskellen mellem, hvad der af den paagældende Indtægt er paalignet ham i Skat i begge Kommuner tilsammen, og hvad han vilde have haft at tilsvare af samme Indtægt, dersom han havde haft Ophold i Erhvervskommunen og dennes Skatteprocent var bragt i Anvendelse for ham. Fradraget kan derhos ingen Sinde overstige to Trediedele af de i Opholdskommunen paalignede Skattebeløb af saadan i en Erhvervskommune skattepligtig Indtægt.

Er Skatten til Opholdskommunen allerede betalt paa den Tid, hans Skat til en Erhvervskommune i Henhold til §§ 10—12 bliver endelig fastsat, er han i Løbet af 3 Maaneder derefter berettiget til at kræve Tilbagebetaling af Opholdskommunen af den Del af den til samme betalte Skat, som han efter foranstaaende Regler vilde have været berettiget til at fradrage.

§ 15. Naar to eller flere Kommuner enes om at afgøre det Mellemværende, som de i §§ 10—14 omhandlede Beskatningsforhold medføre, paa anden regnskabsmæssig Maade end den i de nævnte Paragraffer foreskrevne, kan Indenrigsministeren tillade dette.

III. Skat af Aktieselskaber m. fl.

§ 16. Her i Landet hjemmehørende Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar samt Kommanditaktieselskaber kan der paalægges i Kommuneskat Kommunens Skatteprocent (jfr. § 8) dog ikke over 3 pCt. aarlig

af deres Nettoindtægt (jfr. dog § 20). Godtgør et Selskab, at en vis Del af dets Bruttoindtægt hidrører fra Virksomhed i Udlandet, bortfalder dets Skattepligt for en forholdsvis tilsvarende Del af Nettoindtægten.

Samme Skattepligt paahviler Forbrugsforeninger, naar de fordele Varer til andre end Medlemmer, samt gensidige Forsikringsforeninger, naar de overtage Forsikringer uden Forpligtelse til Deltagelse i det gensidige Ansvar, eller de — uden at være oprettede i Henhold til Lov eller Forordning og underkastede ministerielt Tilsyn — opsamle Formue (Reserver) ud over 200,000 Kr. Derimod paahviler Skattepligten ikke Foreninger, sigtende til Bearbejdelse, Forædling eller Salg af Medlemmernes Produkter, selv om Foreningernes Virksomhed ikke helt begrænses til Medlemmernes Kreds, samt Foreninger til Indkøb af de Raastoffer, Medlemmerne benytte til deres Bedrifts Udøvelse.

Naar Selskaber og Foreninger, der er hjemmehørende i Udlandet, her i Landet besidde fast Ejendom, eller have Værksted, Fabrik, Udsalgslokale, Beværtningslokale eller Forretningskontor, eller have særskilt Bestyrelse eller befuldmægtiget Agent, skulle de aarlig i Kommuneskat svare 3 pCt. af deres her i Landet opnaaede Nettoindtægt. Som Nettoindtægt gælder for udenlandske Forsikringsselskaber Regnskabsaarets Bruttopræmieindtægt med Fradrag af de i Aarets Løb udbetalte Beløb i Anledning af overtagne Forsikringer og Fradrag af Aarets Driftsomkostninger, overensstemmende med et af Indenrigsministeren affattet Skema; det bliver herved at iagttage, at Indtægt af Renter af Reserver fra tidligere Aar og af Tilskud fra Reassurandører saavel som Udgifter af tilsvarende Beskaffenhed blive Beregningen uvedkommende. De udenlandske Selskabers og Foreningers herværende befuldmægtigede ere medansvarlige for Skatten.

Skattepligtige Selskaber og Foreninger skulle til vedkommende Kommunalbestyrelse (jfr. § 18) aarlig inden Udgangen af April Maaned indgive en af Bestyrelsen eller af en af denne dertil bemyndiget Person underskreven Angivelse, indeholdende Indtægter og Udgifter for Virksomheden i Regnskabsaaret, i Overensstemmelse med et af Indenrigsministeren affattet Skema. Denne Angivelse indgives, hvad enten Virksomheden har medført Nettoindtægt eller

ikke, og hvis der foreligger et ad mekanisk eller kemisk Vej mangfoldiggjort Regnskab, skal dette vedlægges Angivelsen. Forsømmer Bestyrelsen at indsende behørig Angivelse i rette Tid, ifalder den en daglig Bøde af 10 Kr. fra den Dag, Paamindelse fra Kommunen derom er modtagen, indtil Angivelsen er indgiven.

Skattepligten ifølge nærværende Paragraf er ikke betinget af nogen bestemt Varighed for Virksomhedens Udøvelse. Naar en af de her omhandlede Virksomheder drives i en Kommune i kortere Tidsrum end et Aar, bliver Skatten at ansætte efter den i det paagældende Tidsrum oppebaarne Nettoindtægt af Virksomheden.

§ 17. Under særskilt Bestyrelse staaende Forretningsafdelinger (Filialer) samt for udenlandske Forsikringsforetagender ethvert af disses Agenturer, for saa vidt de ere bemyndigede til at afslutte Retshandeler eller modtage Betaling af skyldige Beløb, betragtes som selvstændige Selskaber, der ere skattepligtige til den Kommune, hvorfra Filialen eller Agenturet bestyres. I Tvivlstilfælde afgør Indenrigsministeren endeligt, om en Forretningsafdeling er at betragte som en Filial.

§ 18. Er det kun i een Kommune her i Landet, et af de i §§ 16—17 ommeldte Selskaber driver Virksomhed eller oppebærer Indtægt, tilfalder hele Skatten denne Kommune.

Drives Virksomhed eller oppebæres Indtægt i mere end een Kommune her i Landet, fordeles Skatten mellem disse efter følgende Regler og kan ikke uden samtlige andelsberettigede Kommuners Samtykke sættes lavere end den højeste Skatteprocent for de paagældende Kommuner (jfr. dog § 16, 1ste Stykke).

Den Kommune, hvori Hovedkontoret findes, eller hvor Bestyrelsen har sit Sæde, betragtes som Opholdskommune og faar forlods 10 pCt. af det paalignede Beløb. Dernæst faa de Kommuner, hvorfra Selskabet oppebære Tiende eller anden Afgift af fast Ejendom, derunder Forpagtningsafgift eller Leje, af den fra disse Indtægtskilder stammende Nettoindtægt vedkommende Kommunes personlige Skatteprocent (jfr. § 8). Resten fordeles imellem samtlige berettigede Kommuner i det Forhold, hvori Nettoindtægten i øvrigt maa anses for at være falden i dem, hvorved bliver at

iagttage, *at* ved Forsikringsforetagender anses Nettoindtægten for at falde i de enkelte Kommuner i samme Forhold som Bruttoindtægten, *at* ved de andre Foretagender anses som Regel Nettoindtægten for at falde i de enkelte Kommuner i Forhold til Summen af de Lønninger, herunder ogsaa Tantièmer, Arbejdsløn og Overskudsandele, som i de sidst forløbne Regnskabsaar ere blevne udbetalte til de ved Virksomheden i hver af de paagældende Kommuner beskæftigede Personer, dog saaledes, at ingen Lønning beregnes med et større Beløb end 2000 Kr., samt *at*, hvor ingen af disse Fordelingsregler maatte være anvendelig, skal Indenrigsministeren være bemyndiget til at fastsætte, i hvilket Forhold Nettoindtægten skal anses for at være falden i de enkelte Kommuner.

Nettoindtægten af Jernbanedrift anses kun for at falde i de Kommuner, i hvilke der findes Station, Stoppested eller for sig bestaaende Driftsanlæg eller Værksted, og Nettoindtægten af Dampskibsdrift kun i de Kommuner, i hvilke der findes Ekspeditionskontor.

Den i § 16, næstsidste Stykke, omhandlede Angivelse indgives, hvor kun een Kommune er berettiget til Skatten, til denne Kommunes Bestyrelse. Skal Skatten deles mellem flere Kommuner, indsendes Angivelsen til Opholdskommunens Bestyrelse, der foretager Skattens Fordeling mellem Kommunerne. De Kommuner, der anse sig for berettigede til Andel i Skatten, skulle aarlig inden Udgangen af April Maaned gøre Anmeldelse derom til Opholdskommunen.

Finder en Kommunalbestyrelse, at den Kommunen tilkommende Andel i Skatten maa antages at ville udgøre et saa ringe Beløb, at det ikke opvejer den med Anmeldelsen og eventuel Brevveksling om Skattens Fordeling forbundne Ulejlighed og Udgift, kan Kommunalbestyrelsen undlade at kræve Andel i Skatten.

De skattepligtige Selskabers og Foreningers Bestyrelser skulle under den i § 16, næstsidste Stykke, ommeldte Tvang give Opholdskommunen de Oplysninger, som den maatte finde nødvendige for at kunne foretage Fordelingen.

Uenighed mellem Kommunerne om, hvilken af dem der skal anses for Opholdskommune, eller om Fordelingen i øvrigt, afgøres af Indenrigsministeren.

§ 19. De Kommunerne i Henhold til § 16 tilkommende Skatter ansættes af de sædvanlige Ligningsmyndigheder i den i § 18, 1ste Stykke, ommeldte Kommune eller i Opholdskommunen inden Udgangen af Maj Maaned. Om Ansættelsen meddeles der uopholdelig Underretning til de skattepligtige med Tilkendegivelse, at de, hvis de er misfornøjede med Ansættelsen, senest inden Udgangen af Juni Maaned maa gøre Indsigelse efter de almindelige Regler.

Skatten indbetales i det efter den endelige Ansættelse følgende Fjerdingaar. Hvad der ikke er betalt inden Udgangen af den derpaa følgende Maaned, bliver efter lovlig Omgang at foranstalte inddrevet ved Udpantning.

IV. Undtagelser fra Skattepligten.

§ 20. Personlig Kommuneskat paalignes ikke:

a. Kongen, Medlemmer af det kongelige Hus eller Civillisten.
b. Staten og de Institutioner, hvis Indtægter og Udgifter bestemmes ved Finansloven, af de Indtægter, der ikke hidrøre fra Landejendomme, Skove, Tiender, Jordskyld, Arvefæsteafgifter eller Fabrikdrift. I den Staten derefter paahvilende personlige Kommuneskat afkortes de Fordele, vedkommende Kommune gennem Deputater, Legater eller lignende Bidrag fremdeles oppebære af Statens Ejendomme.
c. Kirker, der eje sig selv, for saa vidt angaar Kirkebygningerne med Grund og Kirkegaarden.
d. Nationalbanken i det Omfang, dens Oktroj hjemler.
e. Kreditforeninger og Kreditkasser, hvis Statutter ere stadfæstede i Henhold til Lov, samt Spare og Laanekasser, som virke i Henhold til de i Lov Nr. 64 af 28. Maj 1880 om Spare- og Laanekasser indeholdte Bestemmelser, dog med Undtagelse af de i Lovens § 11 nævnte.

Den stedlige Kommunalbestyrelse kan for et Aar ad Gangen tilstaa saadanne velgørende Stiftelser og Foreninger, hvis Formaal er almindelig Understøttelse af trængende, eller som have et lignende Formaal, Frihed for at svare personlig Kommuneskat.

B. Kommunal Ejendomsskyld.

I. I København, Købstæderne og Handelspladserne.

§ 21. For Københavns Vedkommende kan det fastsættes ved en af Kommunalbestyrelsen vedtagen og af Indenrigsministeren stadfæstet Vedtægt, der senest maa foreligge 1. Juli 1905, at der som samlet Ejendomsskyld til Staten og Kommunen paalignes indtil 2,$_{5}$ pro mille af de i Henhold til Lov om Ejendomsskyld skattepligtige Ejendommes Vurderingssum; dersom denne Skattesats er lavere end den pro mille, som Bygningsafgiften for Finansaaret 1903—04 udgør af det Beløb, af hvilket samtlige Ejendomme i Kommunen skulle erlægge Ejendomsskyld, kan den dog forhøjes til nævnte pro mille. For saa vidt denne Bestemmelse træffes, kan det endvidere i Vedtægten fastsættes, at de Stadens Ejendomme den 31. Marts 1904 paahvilende Bygningsafgiftsbeløb kun gradvis for hver enkelt Ejendom afløses med dens Ejendomsskyld, dog saaledes, at denne Forøgelse eller Formindskelse af Ejendommens Ydelser ikke kan fordeles paa et længere Tidsrum end 25 Aar fra Vedtægtens Ikrafttræden at regne. Det samlede Beløb, som det i Henhold til Vedtægtens Bestemmelser saaledes til enhver Tid maatte paahvile de københavnske Ejendomme at udrede, indgaar i Kommunekassen, hvilken atter til Statskassen har at udbetale hele Summen af de Afgifter, som det til enhver Tid vilde paahvile de københavnske Ejendomme at udrede til Staten, saafremt Bestemmelserne i §§ 1 og 3 i Lov om Ejendomsskyld vare bragte til Anvendelse. Det kan ved Kommunalbestyrelsens Beslutning fastsættes, at Bygningsafgiften i uforandret Form opkræves til Fordel for Kommunens Kasse — hvorfra atter samme Udbetaling finder Sted til Statskassen som nysnævnt —, indtil den her omhandlede Vedtægt foreligger og senest indtil 1. Juli 1905.

Regler af lignende Indhold kunne ogsaa for de øvrige Købstæders saavel som for Handelspladsernes Vedkommende fastsættes ved kommunale, af Indenrigsministeren stadfæstede Vedtægter. Dog skal Størrelsen af den Ejendomsskyld til Kommunen, der i Medfør af disse Vedtægter kan paalignes ud over Ejendomsskylden til Staten, være begrænset saaledes, at det samlede Beløb af Ejen-

domsskyld til Staten og Tillægsafgift til Kommunen, der kan paalignes for Aaret 1. Juli 1904—30. Juni 1905, ikke maa overstige den samlede Sum af de i § 1, 1ste Stykke, i Lov om Ejendomsskyld nævnte Skatter til Staten, som indtil 1. Juli 1904 paahvile de i Kommunen beliggende faste Ejendomme. Maksimum af den pro mille, som i Henhold hertil i hver enkelt Kommune kan opkræves som Ejendomsskyld, fastsættes paa Grundlag af de den 1. Juli 1904 foreliggende Vurderinger og kan ikke derefter forhøjes.

II. Landkommunerne.

§ 22. Al Ligning paa Hartkorn saavel til Sogne- som til Amtskommune bortfalder og erstattes med Ligning paa alle faste Ejendomme efter deres Værdi, saaledes at de sognekommunale og amtskommunale Ejendomsskatter henholdsvis fra 1. Januar og 1. April 1905 i fem Aar udredes med fire Femtedele efter Hartkorn og en Femtedel efter Værdi, fra 1. Januar og 1. April 1910 i fem Aar med tre Femtedele efter Hartkorn og to Femtedele efter Værdi, fra 1. Januar og 1. April 1915 i fem Aar med to Femtedele efter Hartkorn og tre Femtedele efter Værdi, fra 1. Januar og 1. April 1920 i fem Aar med en Femtedel efter Hartkorn og fire Femtedele efter Værdi og derefter udelukkende efter Værdi. Skatten ansættes i Forhold til fulde Hundrede Kroner opført Værdi.

For udtørrede Ferskvandsarealer, der hidtil have været skattefri, kan Indenrigsministeren, naar Forholdene tale derfor, indrømme den Lempelse, at Ejendomsskylden indtil 1. Juli 1914 kun svares med en Fjerdedel, i de næstfølgende 10 Aar med Halvdelen, og i de derefter følgende 5 Aar med tre Fjerdedele, saaledes at det fulde Beløb først udredes fra 1. Juli 1929.

Af Ejendomme i Landkommunerne, der have været bygningsafgiftspligtige efter de hidtil gældende Regler, skulle Sogneraadene være berettigede til at opkræve en Grundskat efter Reglerne i § 21, dog kun for saa vidt og saa længe den kommunale Ejendomsskyld og Ejendomsskylden til Staten tilsammen for de enkelte Ejendomme udgøre et mindre Beløb end det, Bygningsafgiften udgjorde ved denne Lovs Ikrafttræden.

§ 23. Den Værdi, som i Henhold til Lov om Ejendomsskyld § 11 bliver opført for de faste Ejendomme som Grundlag for Paaligning af Ejendomsskyld til Staten, skal ogsaa være gældende for Paaligning af kommunale Afgifter paa disse Ejendomme til Amts- og Sognekommunen. Skatten ansættes i Forhold til fulde Hundrede Kroners opført Værdi.

Ejendomme, der som fritagne for Ejendomsskyld til Staten ikke ere vurderede til Ejendomsskyld, blive, for saa vidt de skulle inddrages under Kommunens Ligning, at vurdere efter Reglerne i fornævnte Lov, naar der af Kommunalbestyrelsen herom fremsættes Begæring for vedkommende Vurderingsformand. 5 Aar efter, at den første Vurdering af Ejendomsskyld har fundet Sted, foretages en ny Vurdering. Derefter finder Omvurdering Sted hvert 10de Aar. Omkostningerne ved Vurderinger udredes af Kommunens Kasse.

Paa lignende Maade maa der i Tilfælde, hvor en i flere Kommuner beliggende Ejendom under et er bleven vurderet til Ejendomsskyld til Staten, ske Henvendelse til vedkommende Vurderingsformand angaaende Fastsættelse til Brug ved kommunal Beskatning af den paa hver i en særskilt Kommune beliggende Del af Ejendommen faldende Værdi.

§ 24. Under Paaligningen af Ejendomsskyld kunne ikke inddrages:

a. Kirker, Kirkegaarde og de Staten tilhørende kongelige Slotte og Palæer med Tilliggende samt Statens Fyranlæg og Fæstningsanlæg.
b. Jernbane-, Havne- og Kanalanlæg.
c. Sindssyge-, Aandssvage- og Straffeanstalter.
d. Nye, selvstændige Skovanlæg, der ikke ere 20 Aar gamle, naar Gennemsnittet af de paa vedkommende Jorder ved Matrikuleringen satte Takster er 5 eller derunder.

Det skal derhos være overladt til Sogneraadet at bestemme, at Skoler samt private tilhørende Hospitaler eller Sygehuse, Gymnastik- og Forsamlingshuse, Skytteforeningers Øvelseshuse og overhovedet Ejendomme, der ikke ere beregnede paa at give nogen Indtægt, samt velgørende

Stiftelser ikke inddrages under Paaligningen af Ejendomsskyld.

Naar der ved kongelig Bevilling paa Inddæmning og Udtørring af Dele af Havet indrømmes Bevillingshaveren Skattefrihed i et begrænset Aaremaal for det indvundne Areal, omfatter Skattefriheden tillige Frihed for Ejendomsskyld. Det samme gælder tidligere meddelte Bevillinger.

§ 25. Kommunal Ejendomsskyld giver samme Valgberettigelse til Sogneraad som den hidtil paa Hartkorn lignede Afgift.

§ 26. Det bliver fremtidig for Sognekommunernes Vedkommende at iagttage, at det ved nærværende Bestemmelses Ikrafttræden bestaaende Forhold mellem Ligning paa de faste Ejendomme og Formue og Lejlighed ikke kan forandres til Skade for de faste Ejendomme, medmindre saadan Forandring er vedtagen med Flertal af Sogneraadets Medlemsantal og med et Flertal af tre Fjerdedele af Amtsraadets Medlemsantal. Med denne Ændring har det iøvrigt sit Forblivende ved Bestemmelserne i Lov om Landkommunernes Styrelse m. v. af 6. Juli 1867 §§ 18 og 50, saaledes at Ligning paa Ejendomsskyld træder i Stedet for Ligning paa Hartkorn, jfr. nærværende Lovs § 22.

C. Almindelige Bestemmelser.

§ 27. Naar Skat til Kommunen ikke betales til den af Kommunalbestyrelsen efter Forfaldsdagen bestemte Tid, er den kommunale Bestyrelse berettiget til foruden Skattebeløbet at fordre Rente heraf, $^1/_2$ pCt. maanedlig for hver paabegyndt Maaned, regnet fra den 1ste i den Maaned, i hvilken Opkrævning af Skatten har kunnet paabegyndes.

§ 28. Den, der til Skade for Kommunen mod bedre Vidende gør en urigtig Selvangivelse eller meddeler urigtige Oplysninger til Ligningsmyndigheden om sine Indtægter eller Formues- og Lejlighedsforhold, straffes med til Kommunens Kasse at bøde den besvegne Skats Beløb 10 Gange. Opdages Besvigelsen ved Behandlingen af dens Dødsbo, der har gjort sig skyldig deri, betaler Boet den besvegne Skat med dens dobbelte Beløb. Denne Forpligtelse berøres ikke af et i Boet udstedt Proklama.

I Mangel af mindelig Overenskomst mellem Kommunalbestyrelsen (i København Magistraten) og den skattepligtige eller hans Bo, bliver Sagen at behandle i den kriminelle Proces's Former.

§ 29. Offentliggørelse af Forhold, som efter denne Lov ikke maa offentliggøres, straffes med Bøder paa indtil 400 Kr.

§ 30. De i det foregaaende indeholdte Bestemmelser træde i Kraft den førstkommende 1. Januar efter Lovens Udstedelse, dog saaledes at de Bestemmelser, der angaa den almindelige Skatteligning, kunne bringes til Anvendelse ved Kommunernes Ligning for Aaret 1904 eller 1904—05.

D. Statstilskud til Kommunerne.

§ 31. Fra Finansaaret 1904—05 at regne udredes der af Statskassen et aarligt Tilskud til Kommunerne af 1,500,000 Kr. Tilskudet udredes i hvert Finansaar den 1. Juli og 1. Januar med Halvdelen hver Gang, første Gang den 1. Juli 1904.

§ 32. Samtidig med, at de aarlige By- og Sognekommuneregnskaber indsendes henholdsvis til Indenrigsministeriet og Amtsraadet, medsendes en Fortegnelse over, hvad Kommunens Udgifter i Regnskabsaaret have udgjort til:

a. Lønninger (herunder Emolumenter) ved Skolevæsenet.
b. Alderdomsunderstøttelse (Statens Bidrag til denne — for det sidste Aar, for hvilket der foreligger berigtiget Regnskab — forud fraregnet).
c. Fattigvæsenet.
d. Kommunens Tilskud til „De fattiges Kasse" (Lov 8. Marts 1856).

Til Indenrigsministeriet har Amtsraadet derefter snarest muligt at indsende en Fortegnelse over:

a. Det Beløb, der af samtlige i Amtskommunen værende Sognekommuner er udredet efter denne Paragraf (a, b, c og d).
b. Hvor stort et Beløb der i samtlige i Amtskommunen værende Sognekommuner er paalignet i Henhold til de i Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten § 34, sidste Stykke, omhandlede Skattelister.

For Københavns Vedkommende indsendes der inden en af Indenrigsministeren fastsat Frist og efter et af ham foreskrevet Skema lignende Oplysninger.

§ 33. Enhver Bykommunes og samtlige i hver Amtsraadskreds værende Sognekommuners samlede Udgifter til Skolevæsen, Alderdomsunderstøttelse, Fattigvæsen og „De fattiges Kasse" (se § 32) udregnes. Den udfundne Sum multipliceres med det Procenttal, som nævnte Udgifter udgøre af Indkomst- og Formueskatten til Staten for vedkommende Kommuner.

I Forhold til det saaledes fremkomne Tal fordeler Indenrigsministeren det i § 31 omhandlede Statstilskud til By- og Amtskommunerne.

Af det Beløb, som herefter tilfalder Amtskommunerne, beholde disse selv Halvdelen, og Resten fordeles til Sognekommunerne efter disses Udgifter til Alderdomsunderstøttelse, Fattigvæsen, „De fattiges Kasse" og Sygekasser, men dog efter den i denne Paragraf angivne Beregningsmaade for Statstilskudets Fordeling til By- og Amtskommunerne.

§ 34. Naar Udredelse af Statstilskud efter denne Lov er begyndt, kan der ikke noget Aar i en Sognekommune udskrives et større samlet Skattebeløb i Penge eller Korn m. m. end det højeste tilsvarende Beløb, som har været udskrevet i noget af Aarene 1901—1903 med Fradrag af det senest fastsatte Statstilskud, medmindre Beslutning herom tages af et Flertal af Sogneraadets Medlemstal i 2 paa hinanden følgende Møder med mindst 14 Dages Mellemrum.

I Købstadkommunerne og Handelspladserne samt i Amtskommunerne kunne Kommunalbestyrelserne ikke noget Aar udskrive et større samlet Skattebeløb eller Bidragsbeløb end det højeste tilsvarende Beløb, som har været udskrevet i noget af Aarene 1901—03, henholdsvis Aarene 1901-02—1903-04 med Fradrag af det senest fastsatte Statstilskud, medmindre Beslutning herom tages af et Flertal af vedkommende Kommunalbestyrelses Medlemstal i 2 paa hinanden følgende Møder med mindst 14 Dages Mellemrum.

For Københavns Vedkommende sættes den ved Lov af 19. Februar 1861 § 16 for Indkomstskattens Størrelse

fastsatte Grænse til $2^1/_2$ pCt. af den samlede Skatteindtægt. Denne Bestemmelse kommer første Gang i Anvendelse med Hensyn til Ligningen for Aaret fra 1. April 1904 til 31. Marts 1905.

§ 35. Ingen Kommune kan fremtidig optage noget saadant Laan, som omhandles i Lovene om Landkommunernes Styrelser af 6. Juli 1867 § 26 k og om Købstadkommunernes Styrelse af 26. Maj 1868 § 20, Stk. 2, med mindre Beslutning herom tages efter de i nærværende Lovs § 34 angivne Afstemningsregler.

Beslutninger herom skulle derhos som hidtil stadfæstes for Sognekommunernes Vedkommende af Amtsraadet, for de øvrige Kommuners Vedkommende af Indenrigsministeren.

§ 36. I Tilfælde af en Kommunes Deling eller dens Indlemmelse i en anden Kommune saavel som, hvis der i øvrigt maatte opstaa Tvivlsmaal ved Fordelingen af Statstilskuddet, bliver Afgørelse at træffe af Indenrigsministeren.

§ 37. Til Færø Amtskommune udredes særskilt af Statskassen et aarligt Tilskud af 3,000 Kr. I øvrigt gælder denne Lov ikke for Færøerne.

Tillægsbestemmelser.

§ 38. Alle Kommuners Skatteaar er fra 1903 at regne Finansaaret. I de Kommuner, i hvilke Skatteaaret nu er Kalenderaaret, skal den for 1903 foretagne Paaligning have Gyldighed ogsaa for Januar Kvartal 1904. Dog skal der foretages særlig Skatteansættelse overensstemmende med de hidtil gældende Regler for de Personer, som ikke ere optagne paa Ligningen eller Tillægsligningen for 1903. Denne særlige Skatteansættelse gælder kun for Januar Kvartal 1904.

Det kommunale Regnskabsaar skal fra 1904 overalt være Finansaaret. Regnskabsaaret 1903 skal i de Kommuner, i hvilke Regnskabsaaret nu er Kalenderaaret, omfatte Januar Kvartal 1904.

Indenrigsministeren bemyndiges til at foretage de herved foranledigede Forandringer i Tidsbestemmelserne i Lov om Landkommunernes Styrelse m. m. af 26. Maj 1868 §§ 19 og 27.

Lov om Ejendomsskyld.

I.

§ 1. Fra 1. Juli 1904 bortfalder de paa faste Ejendomme i Kongeriget hvilende direkte Skatter til Staten, nemlig: Gammelskatten, Land- og Ligningsskatten af Ager- og Engs- samt Skovskylds Hartkorn og Bygningsafgiften.

Fra 1. Juli 1904 bortfalder endvidere Ligningsskatten af København og de øvrige Købstæder saavelsom de Skatter, der oprindelig have paahvilet faste Ejendomme, men ere overtagne af vedkommende Kommuner i Henhold til Lov om Købstædernes kommunale Beskatning af 11. Februar 1863 § 4, Lov om Københavns udenbys Grundtakst af 14. December 1857 § 14 m. fl. Love.

For saa vidt der i enkelte Egne af Landet, saasom paa Bornholm, maatte være særlige faste Afgifter, der have Karakter af Statsskatter, bortfalde disse ligeledes fra 1. Juli 1904. Efter nærmere Undersøgelse træffes Afgørelsen heraf ved særlig Lov. Forslag hertil bliver at fremsætte for næste ordinære Rigsdagssamling.

Fra 1. Juli 1904 opkræves en Ejendomsskyld til Staten af faste Ejendomme efter nedenstaaende Regler.

II.

§ 2. Alle faste Ejendomme (jfr. dog § 5) ansættes til deres Værdi i Handel og Vandel uden Besætning, Inventarium, Maskiner og andet Driftsmateriel, men med mur- og nagelfast Tilbehør. Værdien ansættes til et Beløb i Kroner, der er deleligt med hundrede.

Ejendomme, der anvendes til Land-, Skov- eller Havebrug, eller ere knyttede til saadant Brug som Hovedbedrift, vurderes med de paa samme hvilende faste Byrder (Tiender

og lign., dog ikke Arvefæsteafgifter). Som Vejledning ved Værdiens Ansættelse tjene dels opnaaede Salgspriser, dels efter Omstændighederne Vurderinger til Laaneefterretning. Hvor saadanne Oplysninger ved Vurdering af Arealer, der anvendes til Skovdrift, ikke i tilstrækkeligt Omfang kunne tilvejebringes, tages Hensyn til, hvad Ejendommen efter sin Beskaffenhed, Beliggenhed og den tilstedeværende Træbestand antages ved almindelig god Drift at kunne give i gennemsnitlig aarlig Renindtægt, indtil næste almindelige Vurdering skal finde Sted. — Som Vejledning ved Vurdering af Ejendomme, der overvejende anvendes til Beboelse af Ejeren eller til Udleje, tjene dels opnaaede Salgspriser, dels den faktiske eller antagne Lejeværdi, dels efter Omstændighederne Vurderinger til Laaneefterretning. — Ved Vurdering af Ejendomme, der helt eller delvis anvendes til Næringsbrug, ansættes Værdien ved et Skøn over den formodede Salgsværdi under Hensyn til den Maade, paa hvilken Ejendommen anvendes.

Særskilt Vurdering til Beregning af Ejendomsskyld foretages saavel af enhver Del af en samlet Landejendom, som er overladt andre i Fæste, Forpagtning eller Leje, for saa vidt Brugeren efter Lovgivningen eller ifølge Kontrakt skal betale Skatterne af den paagældende Del af Ejendommen, som af Resten af Ejendommen.

5 Aar efter, at den første Vurdering til Ejendomsskyld har fundet Sted, foretages en ny Vurdering. Derefter finder Omvurdering Sted hvert 10de Aar.

Ejeren eller den Bruger, hvem det paahviler at betale Skatterne af en Ejendom, kan ved Henvendelse til Vurderingsformanden inden for de nævnte Tidsrum forlange foretaget en ny Vurdering, som da bliver at anvende i Resten af det paagældende Tidsrum. Den, der begærer saadan Omvurdering, skal selv afholde Omkostningerne derved, medmindre det viser sig, at Ejendommen som Følge af Ildebrand, Stormflod eller lignende Ulykke, er undergaaet en Værdiforringelse af væsentlig Omfang, i hvilket Tilfælde Finansministeren skal være bemyndiget til at lade Statskassen betale de til Omvurderingen medgaaede Udgifter.

§ 3. Af den paa den angivne Maade udfundne Vurderingssum svares aarlig $1_{,1}$ pro mille (1 Kr. 10 Øre af

tusind Kr.) som den Ejendommen paahvilende Ejendomsskyld til Staten.

§ 4. Saafremt Ansættelse til Ejendomsskyld i nogen Skyldkreds ikke er tilendebragt inden 1. Juli 1904, bliver der, indtil dette er sket, midlertidig i den vedkommende Skyldkreds at opkræve de hidtil bestaaende, i § 1, 1. Stykke, nævnte Skatter, dog kun med Halvdelen. Forskellen mellem disse Skattebeløb og de Beløb, der vilde være at svare i Ejendomsskyld, udlignes under den senere Opkrævning.

§ 5. Fra Vurderingen til Ejendomsskyld undtages:

a. Gesandtskabshoteller, der tilhøre vedkommende fremmede Stat;
b. Jernbane-, Havne og Kanalanlæg;
c. Kirker og Kirkegaarde.

§ 6. Ejendomsskyld svares ikke af:

a. de Staten tilhørende Ejendomme, herunder de til Civillisten henlagte Ejendomme;
b. kommunale Ejendomme med Undtagelse af Ejendomme, der anvendes til Landbrug, Havebrug eller Skovdrift, samt Bygninger, der anvendes til Udleje;
c. Skoler, Hospitaler, Sygehuse, offentlige Biblioteker og Museer;
d. Gymnastik- og Forsamlingshuse, Skytteforeningers Øvelseshuse og deslige Bygninger, for saa vidt de ikke benyttes til at give nogen Indtægt, med tilhørende Gaardsplads og Have. Saafremt Dele af saadanne Ejendomme udlejes eller paa anden Maade benyttes i det Øjemed at skaffe Ejeren en Indtægt, svares Ejendomsskyld af den Værdi, som den saaledes anvendte Del af Ejendommen ansættes til; i Tvivlstilfælde afgør Finansministeren, om Fritagelse for Skatten kan tilstaas.

Finansministeren bemyndiges til at indrømme velgørende Stiftelser og andre Institutioner med almennyttigt Formaal Fritagelse for Ejendomsskyld af deres Bygninger med tilhørende Gaardsplads og Have. Lignende Fritagelse kan Finansministeren indrømme med Hensyn til Ejendomme og Lokaler, der ere udlejede til Stiftelser og Institutioner som de nævnte eller til Anvendelse i Øjemed, der kunne henføres under ovenstaaende Litr. c. og d.

Naar der ved kongelig Bevilling til Inddæmning og Udtørring af Dele af Havet er indrømmet Bevillingshaveren

Skattefrihed i et begrænset Aaremaal, omfatter Skattefriheden Frihed for Ejendomsskyld.

Udtørrede Ferskvandsarealer, der inddrages under Opdyrkning, samt Hedearealer, der opdyrkes eller beplantes, kunne af Finansministeren helt eller delvis fritages for Ejendomsskyld i et Tidsrum af indtil 20 Aar, efter at Opdyrkningen eller Beplantningen har taget sin Begyndelse. Naar Forholdene tale derfor, kan Finansministeren endvidere for udtørrede Ferskvandsarealer, der hidtil have været skattefri, indrømme den Lempelse, at Ejendomsskylden indtil 1. Juli 1914 kun svares med en Fjerdedel, i de næstfølgende 10 Aar med Halvdelen og i de derefter følgende 5 Aar med tre Fjerdedele, saaledes at det fulde Beløb først udredes fra 1. Juli 1929.

§ 7. Dersom i Ejendomme, der udelukkende benyttes til Beboelse, den aarlige Lejeværdi af hver enkelt Lejlighed ikke overstiger 60 Kr. paa Landet undtagen Gentofte-Ordrup Kommune, 120 Kr. i Købstæderne samt Frederiksværk, Marstal og Gentofte-Ordrup Kommune og 180 Kr. i København og Frederiksberg, fritages disse Ejendomme for Ejendomsskyld.

Findes Beboelseslejligheder af den nævnte Art i Ejendomme, der ikke udelukkende benyttes til Beboelse, eller i hvilke der tillige findes Lejligheder til højere Lejeværdi, kan efter den skattepligtiges Begæring saadanne Lejligheders Lejeværdi multipliceret med 14 fradrages Ejendommens Vurderingssum, saaledes at Ejendomsskylden kun beregnes af Restbeløbet.

De forannævnte Fritagelser skal Finansministeren være bemyndiget til at indrømme med Hensyn til Bygninger, som af Foreninger for billige Arbejderboliger opføres til Beboelse for Arbejderklassen, selv om Lejeværdien er indtil $^1/_6$ større end foran nævnt.

For Ejendomme paa Landet samt paa Købstædernes Markjorder, til hvilke der er knyttet Landbrug eller Havebrug som Næringsvej, foretages der følgende Fradrag i Vurderingssummen, forinden Ejendomsskylden beregnes:

Ved en Vurderingssum af under 8,000 Kr. fradrages 2,000 Kr.

Ved en Vurderingssum af 8,000 Kr. til under 12,000 Kr. fradrages 1,000 Kr.

saaledes at der først ved en Vurderingssum af 12,000 Kr. eller derover beregnes Ejendomsskyld af den fulde Vurderingssum uden Fradrag. De her nævnte Fradrag bortfalde, saafremt den skattepligtige begærer Fradrag foretaget i Henhold til nærværende Paragrafs 2. Stykke.

For Huse, der beboes af een Familie, og hvis Beboere tilhøre Arbejderklassen eller ernære sig ved Fiskeri eller Haandværk uden fremmed Medhjælp, foretages der, for saa vidt Ejendommens skattepligtige Værdi ikke er nedsat i Henhold til nærværende Paragrafs 2. Stykke, følgende Fradrag i Vurderingssummen, forinden Ejendomsskylden beregnes:

Ved en Vurderingssum af under 3,000 Kr. fradrages 2,000 Kr.

Ved en Vurderingssum af 3,000 Kr. til under 4,500 Kr. fradrages 1,000 Kr.

Ved en Vurderingssum af 4,500 Kr. til under 6000 Kr. fradrages 500 Kr.

saaledes at der først ved en Vurderingssum af 6,000 eller derover beregnes Ejendomsskyld af den fulde Vurderingssum uden Fradrag.

Dersom en Ejendom paa Landet eller paa Købstædernes Markjorder, hvortil der er knyttet Landbrug eller Havebrug som Næringsvej, og hvis Vurderingssum er under 24,000 Kr., eller som har et Tilliggende af under 3, paa Bornholm $4^1/_3$, Tønder Hartkorn, ved at ansættes til Ejendomsskyld i Henhold til Reglerne i nærværende Paragraf kommer til at svare et større Beløb end det, som Ejendommen hidtil har udredet i Hartkornsskatter til Staten, bliver Ejendomsskylden at nedsætte til det sidstnævnte Beløb. Denne Bestemmelse ophører dog at have Anvendelse, saasnart Ejendommen udstykkes, og har i hvert Fald kun Gyldighed indtil 1. Juli 1929.

Den en Ejendom paahvilende Ejendomsskyld bortfalder, saafremt den udgør mindre end $^1/_2$ Krone for et Aar.

§ 8. Ejendomsskylden hæfter paa Ejendommen og svares af den, der ifølge Skøde eller anden Adkomst er Ejer af Ejendommen, samt af vedkommendes Fallitbo og hans Dødsbo. Besiddere af Len, Stamhuse eller Fideikommisgodser betragtes som Ejere.

Er en Ejendom ved nærværende Lovs Ikrafttræden overdragen en anden til Brug som Fæste, og det paahviler

Brugeren helt eller delvis at udrede de i § 1 nævnte Skatter, skal han fremtidig, saafremt Parterne ikke træffe anden Overenskomst, i Stedet derfor udrede en tilsvarende Del af Ejendomsskylden.

Er en Ejendom ved nærværende Lovs Ikrafttræden overdragen en anden i Forpagtning eller Leje og det paahviler Brugeren helt eller delvis at udrede de i § 1 nævnte Skatter, skal han fremtidig i Stedet derfor udrede en tilsvarende Del af Ejendomsskylden samt betale til Ejeren det halve af det Beløb, han herved indvinder. Paa samme Maade skal Ejeren, dersom den Ejendomsskyld, Brugeren efter det foregaaende skal udrede, er større end de i § 1 nævnte Skatter, som han tidligere har betalt, saafremt der ikke træffes anden Overenskomst, betale det halve af Forskellen.

Naar en Jordejendom efter Lovens Ikrafttræden bortforpagtes, skal Forpagteren, saafremt Parterne ikke bestemme andet, udrede $^2/_3$ af Ejendomsskylden.

§ 9. Kjøbenhavn, Købstæderne og Landdistrikterne inddeles i Skyldkredse, hvis Antal og Omfang bestemmes af Finansministeren. For hver Kreds udnævner Finansministeren en Vurderingsformand.

I Landdistrikterne foretages Vurderingerne i hver af Kredsens Kommuner af et eller, om det af Finansministeren anses for nødvendigt, flere Vurderingsraad, der bestaa af Vurderingsformanden i Forening med 2 af Kommunens Bestyrelse valgte Vurderingsmænd.

I København foretages Vurderingerne af Vurderingsraad, bestaaende af Vurderingsformanden og 2 af Magistraten valgte Vurderingsmænd. Der oprettes efter Finansministerens Bestemmelse et eller flere saadanne Raad for hver af Byens Ligningskredse; Arbejdet fordeles imellem dem af Vurderingsformanden.

For hver Købstad og Handelsplads foretages Vurderingerne af et eller, om det af Finansmisteren anses for nødvendigt, flere Vurderingsraad, hvert bestaaende af Vurderingsformanden og 2 af Kommunens Bestyrelse valgte Vurderingsmænd.

Ved Vurdering af Skovejendomme skal sagkyndig af Finansministeren beskikket Medhjælp tiltræde Vurderingsraadet, naar Skovejendommen er over 100 Tdr. Land stor, eller naar Ejeren forlanger det.

Til i Vurderingsmændenes Forfald at indtræde i deres Sted som Medlemmer af Vurderingsraadet vælger Kommunens Bestyrelse endvidere 2 Stedfortrædere for hvert Raad. Gejstlige Embedsmænd og Personer, der ere over 60 Aar gamle, ere ikke pligtige til at modtage Valg som Medlemmer af Vurderingsraadet; men ellers kan ingen uden Finansministerens Samtykke undslaa sig for at modtage Valg. Valget gælder for 6 Aar, saaledes at hvert 3die Aar en Vurderingsmand og en Stedfortræder fratræde, første Gang efter Lodtrækning. Ingen er pligtig til at modtage Genvalg. Udtræder et Medlem paa Grund af Dødsfald eller af andre Grunde, vælges der et nyt Medlem i hans Sted for den tilbageværende Del af Valgtiden.

Vurderingsformanden er Raadets Formand og har at vaage over, at Vurderingen sker efter de af Finansministeren og Over-Skyldraadet foreskrevne Regler. Raadet kan ikke gyldig foretage nogen Ansættelse, medmindre to Medlemmer foruden Formanden ere til Stede. Intet Medlem kan deltage i Vurderingen af sin egen Ejendom eller af en Ejendom, i hvilken han er Parthaver, eller med hvis Ejer han er beslægtet eller besvogret saa nær som Sødskendebarn. Ved Vurderingen af industrielle Ejendomme kan sagkyndig Medhjælp tilkaldes af Raadet eller, med Finansministerens Samtykke, af Formanden.

§ 10. I et af Finansministeren foreskreven Skema lade de af Kommunen valgte Medlemmer af Vurderingsraadet enhver Ejendoms Ejer indføre Oplysninger om Ejendommens Beliggenhed, Areal, Hartkorn, Besætningens Størrelse, Besætnings og Inventariums Forsikringsværdi, Bygningernes Forsikringssum, de paa Ejendommen hvilende faste Byrder, Prioriteter, sidste Købesum, for saa vidt Købet ikke ligger over 20 Aar tilbage, samt sidste Vurdering til Optagelse af Laan, Lejeindtægter, eventuelt tillige Indfæstningens og Fæste- eller Forpagtningsafgiftens Størrelse. Disse Oplysninger er Ejeren pligtig at meddele; skulde han paa enkelte Punkter mangle sikker Kundskab, maa han anføre dette og give skønsmæssig Oplysning efter bedste Overbevisning. Paa Skemaet kan Ejeren desuden i en egen Rubrik føje Bemærkninger om Ejendommens særlige Beskaffenhed og dens gennemsnitlige Driftsindtægt og -udgift samt den Værdi, han selv mener, at den bør ansættes til. Paa dette Grundlag og i

Henhold til deres personlige Kendskab til de i Kommunen beliggende Ejendommes Beskaffenhed og almindelige Salgsværdi ansætte Vurderingsmændene den Sum, hvortil enhver Ejendoms Værdi i Handel og Vandel efter deres bedste Skøn bør ansættes.

De saaledes udfyldte Skemaer tilstilles Vurderingsformanden, som efter at have gennemgaaet dem og, om fornødent, ved personligt Besøg paa nogle af Ejendommene prøvet Værdiansættelsens Rigtighed, berammer et Møde af Vurderingsraadet, hvorved den endelige Ansættelse til Ejendomsskyld finder Sted.

For Undladelse af paa Opfordring at meddele de nødvendige Oplysninger eller for forsætlig Meddelelse af urigtige Oplysninger straffes Ejeren med Bøder ikke under 100 Kr., der ikendes af Vurderingsraadet under Appel til Over-Skyldraadet og tilfalde Kommunens Kasse.

Alle Embedsmænd og andre offentlige Myndigheder saavel som Bestyrelser for Banker, Assuranceselskaber, Kreditforeninger o. desl. ere forpligtede til uden Betaling at meddele Vurderingsraadene de Oplysninger, der kunne tjene dem til Vejledning ved Udførelsen af deres Hverv. Vægrer nogen sig ved at meddele de begærede Oplysninger, afgør Finansministeren, hvorvidt han er pligtig dertil, og kan, om fornødent, fremtvinge Oplysningernes Meddelelse ved Fastsættelse af en Dagbøde.

§ 11. Naar Vurderingerne i en Kreds ere tilendebragte, affattes efter et af Finansministeren foreskrevet Skema en Fortegnelse over Vurderingerne. I Fortegnelsen opføres foruden Ejendommenes Vurderingssummer tillige de Beløb, der fremkomme, naar de i § 7 hjemlede Fradrag ere foretagne. Fortegnelsen fremlægges til almindeligt Eftersyn i 14 Dage paa et for Beboerne bekvemt Sted, hvorhos der sker Bekendtgørelse derom paa den i Kommunen brugelige Maade. Samtidig med at Fremlæggelsen sker, sender Vurderingsformanden Afskrifter af Fortegnelsen til Finansministeren, Over-Skyldraadet og vedkommende Oppebørselsbetjent.

Vurderingsraadet skal desuden halvaarlig i saa betimelig Tid, at Vurderingerne kunne lægges til Grund for Skatteopkrævningen, foretage Vurdering af Ejendomme, som af Ejeren begæres omvurderede (jfr. § 2, 5. Stykke), eller

som paa Grund af Opførelse af ny Bygninger, Tilbygninger til eller Ombygning af ældre Bygninger eller lignende maa antages at være stegne i Værdi, samt i øvrigt i saadanne Tilfælde, hvor Forandringer med Hensyn til en Ejendom ifølge denne Lovs Bestemmelser nødvendiggøre en Vurdering. For at en Ejers Begæring om Omvurdering skal kunne tages til Følge i et Skattehalvaar, maa den være indgiven inden Skattehalvaarets Begyndelse henholdsvis 1. Januar eller 1. Juli.

I Tilfælde af Udstykning skal Udstykningsandragendet indeholde Oplysning om Ejendomsskyldens Størrelse. Det kan da i Udstykningsbevillingen fastsættes, hvorledes Ejendomsskylden i den tilbageværende Del af Vurderingsperioden skal fordeles paa Parcellerne, i hvilken Henseende der kan tages Hensyn til de Ønsker, som derom maatte være fremsatte i Udstykningsandragendet. Hvis det skønnes nødvendigt, kan dog Finansministeren derefter bestemme, at der skal foretages en Omvurdering af samtlige Parceller hver for sig.

Over de anførte Vurderinger, hvis Udfald meddeles de paagældende Ejere, affatter Vurderingsraadet en Fortegnelse, der tilstilles de ovenfor nævnte Myndigheder.

§ 12. Over-Skyldraadet bestaar af en af Kongen beskikket Formand og af 8 Medlemmer, af hvilke de 4 beskikkes af Kongen, 2 vælges af Landstinget og 2 af Folketinget, samt desuden af halvt saa mange Stedfortrædere, af hvilke 2 udnævnes af Kongen og 1 af hver af Rigsdagens Ting. Medlemmernes Funktionstid er 6 Aar. Raadet er berettiget til at antage lønnede Medhjælpere, navnlig for at staa det bi med at gennemgaa de Aktstykker og Dokumenter, som skulle tjene til Oplysning ved Sagernes Behandling.

Over-Skyldraadet sammenkalder Vurderingsformændene til et Møde, førend de almindelige Vurderinger paabegyndes, for at vejlede dem og senere, saa ofte det anser det for nødvendigt.

Over-Skyldraadet afgør de Klager, der indankes for det, men kan ogsaa af egen Drift gribe ind for at undersøge og omgøre en Vurdering, der forekommer det urigtig.

Paaklage til Over-Skyldraadet af Vurderingerne kan ske af Finansministeren, Vurderingsformanden og den skatte-

pligtige. Paaanken maa finde Sted senest 2 Maaneder efter, at Fortegnelsen er fremlagt til Eftersyn (§ 11). Den skattepligtige, om hvis Ansættelse der er Spørgsmaal, er berettiget til mundtlig eller skriftlig at udtale sig derom for Over-Skyldraadet. Der skal hertil gives ham mindst 8 Dages Frist. Hvis Sagernes Mængde gør det nødvendigt, kan Over-Skyldraadet dele sig i Afdelinger til deres Behandling, men den endelige Bestemmelse tages af det samlede Raad. Vurderingsformændene kunne tilkaldes for at meddele Oplysninger, men have ingen Stemme i Over-Skyldraadet. Dette kan ikke træffe nogen Afgørelse, medmindre 4 Medlemmer foruden Formanden er til Stede. I Formandens Forfald kan Finansministeren beskikke en midlertidig Stedfortræder. I Tilfælde af Stemmelighed gør Formandens Stemme Udslaget.

Over-Skyldraadets Kendelser ere endelige og meddeles alle vedkommende.

§ 13. Der tilkommer hver af Vurderingsmændene i Landdistrikterne 4 Kr. for en Dags Arbejde anvendt til Besøg paa de Ejendomme, der skulle vurderes; de have selv at befordre sig til og fra Stedet.

De særlig tilkaldte sagkyndige (§ 9) lønnes med 10 Kr. for hver Dag, Forretningen varer, og faa deres Befordringsudgifter godtgjorte efter Regning.

Over-Skyldraadets Medlemmer, Vurderingsformændene samt i København, Købstæderne og Handelspladserne Vurderingsmændene lønnes med Honorarer, der bestemmes af Finansministeren. Desuden tillægges der dem 6 Kr. i Dagpenge paa de Rejser, de foretage uden for deres Opholdskommune, og Godtgørelse efter Regning for Befordringsudgifter, ligesom ogsaa Udgifterne til Skriveri, Brevforsendelse m. m. godtgøres.

Samtlige her nævnte Udgifter afholdes af Statskassen, som af vedkommende Kommune faar Halvdelen af de til Vurderingsmænd, Vurderingsformænd og særlig tilkaldte sagkyndige udbetalte Beløb godtgjort. Hvor en Vurderingsformands Virksomhed strækker sig over flere Kommuner, bliver disses Andel i de ham vedrørende Udgifter at fordele i samme Forhold, som Vurderingssummen til Ejendomsskyld fordeler sig imellem Kommunerne.

§ 14. Ejendomsskylden forfalder til Indbetaling i Stats-

kassen med Halvdelen den 1ste April og Halvdelen den 1ste Oktober, henholdsvis for Aarets første og sidste Halvdel. Den opkræves og inddrives efter de hidtil gældende Regler for kongelige Skatter paa faste Ejendomme, ligesom den har samme Fortrins- og Panteret som disse.

Det kan ved kongelig Anordning bestemmes, at Opkrævningen af Ejendomsskylden skal ske ved de samme Myndigheder og efter de samme Regler, som ere fastsatte for Opkrævningen af Indkomst- og Formueskatten til Staten.

Ingen kan ved at paaklage Vurderingen unddrage sig fra Forpligtelsen til i rette Tid at indbetale den alt forfaldne Del af Skatten; men hvis Vurderingen ændres af Over-Skyldraadet, bliver Berigtigelse at foretage i den paafølgende Termin.

§ 15. Den hver 1. April og 1. Oktober forfaldende Halvdel af Bygningsafgiften bliver fremtidig at betragte som Betaling for den henholdsvis for Aarets første og sidste Halvdel skyldige Afgift.

§ 16. De Nationalbanken ved Oktrojen af 4. Juli 1818 og Københavns Frihavns Aktieselskab ifølge Lov Nr. 44 af 31. Marts 1891 § 6 tilstaaede Skattebegunstigelser berøres ikke af denne Lov.

§ 17. Finansministeren lader udarbejde og omsende en trykt Vejledning til denne Lovs rette Anvendelse, særlig indeholdende de fornødne nærmere Regler for Vurdering og Skyldsætning udover de i Loven givne Grundtræk. Ligeledes lader Ministeren de ifølge Loven og Vejledningen fornødne Skemaer udarbejde og omsende til alle vedkommende.

§ 18. Finansministeren bemyndiges til at afholde de til denne Lovs Gennemførelse nødvendige Udgifter, deriblandt Ekstrahjælp for Finansministeriet og Amtsstuerne.

§ 19. Tilbagetaling af formeget erlagt Bygningsafgift kan, efter at denne Lov er traadt i Kraft, kun tilstaas, naar Andragende derom indgives inden et Aar, efter at det paagældende Beløb er forfaldet til Betaling.

Denne Bestemmelse kommer ikke til Anvendelse med Hensyn til Andragender, der forinden Lovens Ikrafttræden ere indkomne til vedkommende Myndigheder.

§ 20. Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft samtidig med Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten.

Lov om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke.

Kapitel I.

Almindelige Bestemmelser.

§ 1. Adkomst til Beværternæring med eller uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke meddeles ved Bevilling. Til Beværternæring henregnes Næring som Konditor.

Adkomst til Gæstgivernæring med eller uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke meddeles i København og Købstæderne ved Borgerskab (Næringsbevis), paa Landet ved Bevilling.

At beværte ved sluttet Bord, at sende tillavet Mad ud af Huset samt at tage Personer i Logis ugevis eller for længere Tid er fri Næring.

§ 2. For Bevillinger meddelte i Henhold til denne Lov gælde, hvor intet andet er bestemt, de samme Regler, som i Lovgivningen ere foreskrevne angaaende Borgerskaber (Næringsbeviser), dog at de paa Landet udfærdiges af Amtmanden.

Bortfalder Retten til at drive Næringen, skal Adkomstbrevet tilbageleveres den Myndighed, der har udfærdiget det. Ligeledes bliver det at indlevere til Opbevaring, saa længe Retten ikke benyttes.

Hvor intet andet særlig er bestemt, gælde de i denne Lov for Købstæderne fastsatte Regler ogsaa for Frederiksberg og Marstal.

§ 3. Ved stærke Drikke forstaas i denne Lov Brændevin, hvilken Benævnelse omfatter alle destillerede stærke Drikke samt Drikkevarer, som er tilberedte hermed, endvidere Øl med 2½ Vægtprocent Alkohol eller derover, Vin, tilvirket af Druer, Frugtvin, tilvirket af Frugtsafter

ved Alkoholgæring, Cider, der indeholder Alkohol, og anden ved Alkoholgæring tilvirket Drik.

Salg af stærke Drikke fra Automater o. lign. er forbudt paa andre Steder end i Beværtningslokaler, og i disse maa det kun finde Sted under Overholdelse af Reglerne i nærværende Lov.

§ 4. Til at vinde Næringsadkomst paa Beværtning eller Gæstgiveri udkræves:

1. At den paagældende er fuldmyndig og raadig over sit Bo.
2. At han ikke har været dømt for en i den offentlige Mening vanærende Handling uden derfor at have faaet Æresoprejsning.
3. At han ikke i de sidste 5 Aar har været dømt 1) for Betleri eller Løsgængeri eller 2) under en offentlig Sag for nogen af de i Straffeloven af 10. Februar 1866 og midlertidig Lov Nr. 63 af 1. April 1911 nævnte Forbrydelser til højere Straf end Bøder eller 3) efter nærværende Lovs § 34, 2det Stykke, eller 4) 3 Gange efter samme Paragrafs øvrige Bestemmelser.
4. At han ikke i Henhold til midlertidig Lov af 1. April 1911 § 6 har faaet Paalæg om ikke i Lokaler for Udskænkning af stærke Drikke at nyde saadanne.
5. At han har Indfødsret eller opfylder Betingelserne for som Udlænding at kunne vinde Næringsadkomst her i Landet.

De særlige Bestemmelser om Kvinders Adgang til at vinde Næringsadkomst gælder fremdeles.

Adkomst med Ret til Udskænkning af stærke Drikke kan, med de i § 21 nævnte Undtagelser, ikke meddeles Aktieselskaber eller andre Selskaber med begrænset Ansvar.

Saadanne Selskaber kunne ikke drive Beværter- eller Gæstgivernæring, medmindre ethvert af Bestyrelsens Medlemmer opfylder de til Erhvervelse af Borgerskab (Bevilling) paa saadan Næring knyttede Betingelser.

§ 5. Næringsadkomst paa Beværtning og Gæstgiveri skal værre knyttet til et bestemt Lokale. I Byerne er Flytning til et andet Lokale tilladt, saa snart Godkendelse af dette foreligger, og Adkomstbrevet modtager da Paategning herom af Politiet.

§ 6. Det er ikke tilladt nogen at have mere end eet fast

Beværtningssted eller Gæstgiveri i samme Kommune. Dog skal Indenrigsministeren i særlige Tilfælde efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen være bemyndiget til at gøre Undtagelser fra denne Regel.

Saavel udenfor som i Beværtninger og Gæstgiverier uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke skal der paa et iøjnefaldende Sted være anbragt et Skilt, der med tydelige Bogstaver angiver, at der ikke haves Ret til Udskænkning af stærke Drikke.

§ 7. Retten til at drive Gæstgiveri eller Beværtning skal udøves af Adkomsthaveren. Dog kan i særlige Tilfælde den Myndighed, der har udfærdiget den paagældende Næringsadkomst, meddele Tilladelse til at lade en Forretning drive ved en Bestyrer, som da skal have de til Erhvervelse af Næringsadkomst paa Beværtning eller Gæstgiveri udkrævede Egenskaber (§ 4). Saadan Tilladelse gives uden Betaling. Den kan af de nævnte Myndigheder tilbagetages, naar Omstændighederne tale derfor.

§ 8. I Politivedtægten fastsættes de Fordringer, som af Sundheds-, Sædeligheds- og Ædruelighedshensyn bør stilles til Beværtningslokaler og Lokaler til Gæstgiveri. Foruden de ubetingede Fordringer, der bør stilles ogsaa til alt i Brug værende Lokaler, kan der stilles større Fordringer til Lokaler, der efter Forretningsindehaverens Fratræden paa ny ønskes anvendte til Beværtning eller Gæstgiveri, og endnu større til Lokaler, der ikke senest have været anvendte til saadan Brug.

Bl. a. bør der stilles den Fordring til Beværtningslokaler, at de ikke savne formaalstjenlig beliggende Rum af passende Størrelse til Tilberedning og Opbevaring af Fødevarer og for Gæstgiveriers Vedkommende kan det bl. a. bestemmes, hvor mange og hvor store Lokaler der udkræves til et Gæstgiveri, samt i København og Købstæderne, saafremt Værten ikke tillige har Ret til almindelig Beværtning, at Beværtningsrummene ere saaledes beliggende og indrettede, at de ikke frembyde sig som Beværtningslokaler for andre end dem, der lovlig kunne beværtes i Gæstgiveriet.

§ 9. Naar Bebyggelsesforholdene i en Landkommune eller i en Del af en saadan eller en saadan Dels Beliggenhed tæt op til en Købstad gøre de for Landet gældende

Bevillingsregler uhensigtsmæssige, kan Amtsraadet ved en af Indenrigsministeriet stadfæstet Vedtægt, efter at den paagældende Kommunalbestyrelse har udtalt sig, bestemme, at de for Købstæderne gældende Bestemmelser i nærværende Lov skulle komme til Anvendelse paa det nævnte Landomraade og give de i saa Henseende nødvendige nærmere Regler.

For den Del af en Købstadkommune, som ikke er købstadmæssig bebygget, kan Kommunalbestyrelsen ved en af Indenrigsministeriet stadfæstet Vedtægt bestemme, at de for Landkommuner gældende Bestemmelser i nærværende Lov skulle komme til Anvendelse og give de i saa Henseende nødvendige nærmere Regler.

§ 10. Bevillinger udfærdiges som Borgerskaber (Næringsbeviser) af 1ste Klasse for et Tidsrum (Livstid eller Aaremaal), der i København og Købstæderne fastsættes ved den i § 13 ommeldte Beværtervedtægt og paa Landet ved en af Indenrigsministeriet stadfæstet Vedtægt, der affattes af Amtsraadet paa Grundlag af Indstilling fra Sogneraadene; denne Vedtægt revideres hvert 5te Aar.

Til Gæstgiveri og Beværtning uden Udskænkning af stærke Drikke i Hjem for Haandværkssvende, Søfolk, Soldater, tjenestesøgende og dermed ligestillede udstedes Adkomst uden Betaling, saafremt Hjemmet virker i velgørende Øjemed og uden økonomisk Fordel for Enkeltmand.

§ 11. Gæstgiveri med Ret til Udskænkning af stærke Drikke kan forenes med Beværternæring med samme Ret. Endvidere kunne Gæstgivere vinde Adkomst til Vognmandsnæring samt paa Landet tillige til Købmands- og Høkernæring og efter Reglerne i Lov af 2. Juli 1870, jævnførte med nærværende Lovs Bestemmelser, til Handel med stærke Drikke. Hvor det er nødvendigt for at fortsætte en bestaaende Virksomhed, kan Indenrigsministeriet efter Forhandling med Kommunalbestyrelsen give Tilladelse til Forening af Beværter- eller Gæstgivernæring med anden Næring. Dog kan en Beværter eller Gæstgiver, der ikke har Ret til Udskænkning af stærke Drikke, ikke som handlende have Ret til Forhandling af saadanne.

Hvis Beværtning med stærke Drikke er forbunden med Købmands- eller Høkernæring, skulle disse Næringer drives i adskilte Lokaler uden direkte indbyrdes Forbindelse.

Beværter- eller Gæstgivernæring uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke kan forenes med enhver Næring, som ikke omfatter Udskænkning eller Handel med stærke Drikke.

§ 12. Næringsadkomst paa Beværternæring skal, foruden at berettige til Beværtning for siddende Gæster, give Ret til at sælge Brød samt indenlandsk skattefrit Øl ud af Huset. Giver Adkomsten Ret til Udskænkning af stærke Drikke, maa den paagældende endvidere sælge indenlandsk skattepligtig Øl og indenlandsk Brændevin ud af Huset. I København kan Magistraten, i Købstæderne Kommunalbestyrelsen, meddele enkelte Beværtere Tilladelse til tillige at drive Herbergeri for rejsende Haandværkssvende eller andre ubemidlede Personer. For saadan Tilladelse, der kan tilbagekaldes, naar den findes at være misbrugt, erlægges en Kendelse af 10 Kr., der tilfalder Kommunens Kasse.

Næringsadkomst paa Konditori giver Ret til Tilberedning og Tilvirkning af alle Slags Kager og Konditorisager, saavel til Fortæring paa Stedet som til Salg ud af Huset, samt til Udskænkning af alle Slags Drikkevarer undtagen stærke Drikke og til Forhandling af Chokolade. Giver Adkomsten ogsaa Ret til Udskænkning af stærke Drikke, maa endvidere indenlandsk skattepligtigt Øl, indenlandsk Brændevin samt Likører, destillerede af Druebrændevin, sælges ud af Huset.

Næringsadkomst paa Gæstgiveri medfører ikke Ret til nogen Slags Varesalg ud af Huset, ej heller til at beværte andre end de i Gæstgiveriet boende og paa Landet rejsende. Ved de i Gæstgiveriet boende forstaas i nærværende Lov saavel Personer, der overnatte som tilrejsende, der leje Værelse til privat Afbenyttelse. Fra den Gæstgivere paa Landet paahvilende Pligt til at holde Rejsestald kan Amtsraadet efter indhentet Erklæring fra Sogneraadet i særlige Tilfælde meddele Fritagelse. Enhver Gæstgiver er pligtig at holde Gæstgiveriet i forsvarlig Stand samt at betjene de rejsende med fornødent Logis og fornødne Spise- og Drikkevarer.

Den, der driver Beværter- eller Gæstgivernæring uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke, maa ikke ved sluttet Bord beværte med saadan Drik.

Kapitel II.

Beværtning.

I. København og Købstæderne.

§ 13. Ved Vedtægt, stadfæstet af Indenrigsministeriet, fastsætter Kommunalbestyrelsen, i hvilket Omfang Bevillingerne skulle kunne meddeles i Kommunen. Dog maa Antallet af Bevillinger med Ret til Udskænkning af stærke Drikke i Forhold til Folkemængden ikke være større end 1 Bevilling for hver 350 Indbyggere. Skønner Ministeriet, at en By har et i Forhold til sin Størrelse betydeligt Opland, eller at der paa Grund af andre særlige Omstændigheder er Trang dertil, kan Antallet forøges, dog saaledes, at Antallet af Beværtninger med stærke Drikke i Kommunen den 1. Januar 1912 ikke overskrides. Denne Vedtægt revideres hvert 5te Aar.

§ 14. Bevilling meddeles af Bevillingsnævnet.

Bevillingsnævnet i København bestaar af Borgmesteren for den Afdeling, Næringssager henhører under, som Formand, Raadmanden for samme Afdeling og 3 Borgerrepræsentanter, valgte af Borgerrepræsentationen ved Forholdstal. Som 6te Medlem tiltrædes Nævnet af en Politiinspektør, valgt af Politidirektøren.

Udenfor København er Kommunalbestyrelsens Formand som saadan Formand for Nævnet. Fire Medlemmer vælges ved Forholdstal af Kommunalbestyrelsen. I de Kommuner, hvor der haves en særskilt Politimester, tiltrædes Nævnet af denne, ellers af en af Politimesteren med Amtmandens Godkendelse befuldmægtiget.

Udgifterne ved Nævnet udredes af Kommunens Kasse.

Nævnets Forretningsorden og de nærmere Regler for dets Virksomhed skulle godkendes af Indenrigsministeren.

§ 15. Mindst en Gang om Aaret udsteder i København Magistraten, i Købstæderne Politimesteren, Bekendtgørelse om de i Aarets Løb ledigblevne Bevillinger og fastsætter i Bekendtgørelsen en Frist, inden hvilken Ansøgninger om disse maa være indsendte. Ansøgningerne, der indgives til Politiet, skulle stiles til Bevillingsnævnet og indeholde fornøden Oplysning om Ansøgerens personlige og økonomiske Forhold. De nærmere Regler herom fastsættes af Indenrigsministeriet.

Politiet indsender Ansøgningerne til Bevillingsnævnet, ledsagede af Oplysning om, hvorvidt Ansøgerne opfylde de personlige Betingelser for at opnaa Bevilling.

Bevillingsnævnet afgør dernæst, hvem Bevilling vil være at tildele, i hvilken Henseende der særlig skal tages Hensyn til Uddannelse i Faget, Færdighed i Regnskabsførelse, Ansøgerens økonomiske Stilling, samt om Ansøgeren vil fortsætte en bestaaende Forretning, hvis Fortsættelse af Almenhensyn skønnes ønskelig. Meddelelse om de uddelte Bevillinger tilstilles derefter Magistraten, som udfærdiger disse, efter at Lokalerne ere godkendte af Politiet og Sundhedskommissionen.

Bevilling kan meddeles flere i Forening og skal da indeholde nærmere Angivelse af, hvornaar den ophører.

Klager over Lovligheden af Bevillingsnævnets Afgørelse paakendes af Indenrigsministeriet.

2. Landet.

§ 16. Bevilling meddeles af Amtraadet efter Indstilling fra Sogneraadet. Amtsraadet kan nægte at give en af Sogneraadet indstillet Bevilling, men maa ikke give en Bevilling, uden at denne er indstillet af Sogneraadet. Følger Amtsraadet ikke Sogneraadets Indstilling, kan dette indanke Sagen for Indenrigsministeriet.

§ 17. Ansøgninger om Bevilling, der indgives til Politimesteren, stiles til Amtsraadet og skulle indeholde de i § 15 nævnte Oplysninger samt Oplysning om, i hvilke Lokaler Næringen agtes dreven. Politimesteren tilføjer sin Erklæring og fremsender Ansøgningerne til Sogneraadet, der efter at have taget Beslutning sender dem videre til Amtsraadet.

Kapitel III.

Gæstgiveri.

§ 18. Begæring om Næringsadkomst paa Gæstgiveri indgives i København til Magistraten, i Købstæderne til Politimesteren. Naar det ved en Politiundersøgelse er

oplyst, at der efter de gældende Bestemmelser intet er til Hinder, udstedes det fornødne Borgerskab (Næringsbevis).

§ 19. Ret til paa Landet at drive Gæstgiveri meddeles ved Bevilling af Amtsraadet efter Indstilling af Sogneraadet. I Tilfælde af Uenighed mellem de tvende Raad afgøres Sagen af Ministeriet.

§ 20. Den Gæstgiver, der overskrider sin Ret til at beværte, ifalder Ansvar som for ulovlig Beværtning.

Den, der i et Gæstgiveri skaffer sig beværtet ved mod bedre Vidende at foregive, at han hører til dem, Gæstgiveriet maa beværte, straffes efter § 34, 4de Stykke.

Kapitel IV.

Særlige Bevillinger og Tilladelser.

§ 21. Efter at vedkommende Kommunalbestyrelse og Politimester ere hørte, kan Indenrigsministeren meddele saavel Personer som Aktieselskaber og andre Selskaber med begrænset Ansvar Bevilling til for et Tidsrum, der ikke maa overskride den Tid, der er fastsat for tilsvarende Bevillinger i den paagældende Kommune, at drive Beværtning (Gæstgiveri) med eller uden stærke Drikke:

I Etablissementer, der høre til Kur- og Badesteder.

I Teatre og andre til offentlige Forlystelser indrettede Bygninger og Anstalter for det adgangsberettigede Publikum.

I Foreninger, der have faste Lokaler, som til Stadighed ere tilgængelige for Foreningsmedlemmer.

I Etablissementer, der tilhøre Staten eller Kommunen. Paa Jernbanestationer og paa Skibe, som ere i Fart.

Endvidere undtagelsesvis i andre Tilfælde, hvor ganske særlige Omstændigheder tale herfor.

De i denne Paragraf omhandlede Bevillinger berøre ikke den i § 13 fastsatte Antalsgrænse.

Det fastsættes i Bevillingen, til hvilke Kommuner Brændevinsafgiften af Beværtning i Skibe vil være at betale, samt hvorledes den vil være at fordele mellem Kommunerne.

Skønner Kommunalbestyrelsen eller Politimesteren, at der ved en Beværtning, der drives i Henhold til Bevilling efter denne Paragraf, finder Misbrug Sted, kan derom ske Indberetning til Indenrigsministeriet, der da, efter nærmere Undersøgelse af de paaankede Forhold, har det i sin Magt at ophæve Bevillingen.

§ 22. Til i Beværtning at afholde offentlig Dans eller Maskerade eller lade opføre musikalske eller andre Præstationer til Underholdning for Gæsterne udkræves Politiets Tilladelse, for saa vidt der efter de gældende Bestemmelser ikke udkræves Tilladelse af højere Myndighed.

En saadan af Politiet given Tilladelse maa kun gælde for højst 1 Aar ad Gangen. Kommunalbestyrelsen fastsætter de nærmere Vilkaar, giver almindelige begrænsede Regler for slige Tilladelser og kan saaledes bl. a. bestemme, at de kun maa gives for Beværtninger uden Udskænkning af stærke Drikke. For saadan Tilladelse betales en Kendelse efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse.

Kommunalbestyrelsen fastsætter ligeledes Regler for, under hvilke Betingelser og i hvilket Omfang Beværtere og Gæstgivere maa holde Billard og Keglebane for Gæsterne. For saadan Tilladelse ydes en aarlig Afgift til Kommunens Kasse af fra 10 til 50 Kr. efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse.

Andre end de til Beværtning og Gæstgiveri berettigede maa ikke uden Politiets Tilladelse holde Billard eller Keglebane til offentlig Benyttelse.

§ 23. Politiet kan til enhver Tid give Personer eller Selskaber, der ere i Besiddelse af fornøden Næringsadkomst, Tilladelse til Udskænkning af ikke stærke Drikke under aaben Himmel. Den, der faar Tilladelsen, maa ikke medføre stærke Drikke eller opbevare saadanne paa vedkommende Sted.

Ved særlige Lejligheder, Fester, Møder, Markeder, Auktioner, Licitationer, Valg, Jernbaneanlæg o. lign., kan Politiet give Tilladelse til Beværtning udenfor de Lokaler, for hvilke Adkomst til Beværtning er erhvervet. De nævnte Lejlighedstilladelser skulle, afset fra Tilladelsen til paa Landet at afholde Dans og derunder at beværte, for-

trinsvis meddeles Retskredsens Beværtere, paa Landet ogsaa Gæstgiverne.

Naar Møder, Fester, Basarer o. lign. afholdes i veldædigt eller almennyttigt Øjemed, behøver Tilladelsen til at udøve Beværtning ikke fortrinsvis at meddeles til Personer, der have Næringsadkomst paa at drive Beværtning.

Tilladelse til Udskænkning af stærke Drikke maa dog ikke gives til Beværtere uden Ret til Udskænkning af stærke Drikke, og ved Fester og Møder maa Tilladelsen kun gives med Samtykke af den eller dem, der lade samme afholde.

For de i denne Paragraf nævnte Tilladelser kan Kommunalbestyrelsen fastsætte begrænsede Regler.

Kapitel V.

Foreninger og Beværtning ved sluttet Bord.

§ 24. I Foreninger maa Udskænkning af stærke Drikke for Betaling kun finde Sted, saafremt der haves Næringsadkomst til Beværtning med stærke Drikke i det paagældende Lokale.

§ 25. Finder Udskænkning Sted i Strid med forrige Paragraf, ifalde saavel den paagældende Ejer eller Lejer af Lokalet som de af Foreningens Bestyrelsesmedlemmer, der, vidende derom, ikke efter Evne søge at hindre det, Ansvar efter § 34.

§ 26. Den, der uden Næringsadkomst paa Beværtning eller Gæstgiveri beværter ved sluttet Bord, har Ret til under Maaltidet at beværte med stærke Drikke, saa længe dette ikke giver Anledning til offentlig Drukkenskab eller anden offentlig Uorden til Ulæmpe for omboende eller vejfarende, og saa længe han ikke overbevises om i øvrigt at have drevet Beværtning med stærke Drikke.

Holder den, der beværter ved sluttes Bord, sig ikke de nævnte Betingelser efterrettelig, og Politiet alt een Gang i denne Anledning har advaret Værten om Følgerne, kan det give ham Tilhold om ikke længer ved sluttet Bord at beværte med stærke Drikke med den Virkning, at Overtrædelse medfører Ansvar efter § 34, 4de Stykke.

Ved Klage til Politiretten kan Værten forlange afgjort ved Dom, hvorvidt Betingelserne for Forbuds Nedlæggelse har været til Stede.

Det nævnte Forbud kan til enhver Tid hæves af Politiet og bortfalder i alt Fald 3 Aar efter, at det er givet, eller, hvis det forinden overtrædes, 3 Aar efter udstaaet Straf for Overtrædelsen.

Kapitel VI.

Handel, Fordeling m. m.

§ 27. Adkomst til at forhandle stærke Drikke erhverves efter Reglerne i Næringsloven af 29. December 1857 samt i Lov af 2. Juli 1870 ved Borgerskab (Næringsbevis), dog paa Landet kun for 8 Aar ad Gangen.

Efter Indstilling af de paagældende Sogneraad kan Amtsraadet bestemme, at der i en eller flere Sognekommuner i Amtet kun maa gives Næringsbevis til Handel med stærke Drikke, naar Amtsraadet, efter at Sogneraadet paa det paagældende Sted er hørt, giver sit Samtykke dertil. Flytning af Næring, der omfatter Handel med stærke Drikke, indenfor Jurisdiktionens Grænser (Næringslovens § 5) kan kun finde Sted under Iagttagelse af foranstaaende Regel.

Ekspropriation af Retten til at forhandle stærke Drikke kan imod fuld Erstatning finde Sted efter Reglerne i § 43, saaledes at den paagældende da ikke senere kan faa Næringsadkomst paa saadan Handel i den paagældende Kommune uden Tilladelse af Kommunalbestyrelsen, paa Landet Sogneraad og Amtsraad.

Vederlagsfri Uddeling af stærke Drikke ved Licitationer og Auktioner er forbudt. Ved Vinauktioner o. lign. kan Politimesteren dog tillade Undtagelser herfra.

§ 28. For Brugsforeninger, der fordele stærke Drikke til deres Medlemmer, skulle samme Regler gælde som i § 27 anført med Hensyn til Handel med stærke Drikke, saaledes at Næringsbeviser, der udstedes i Henhold til Lov 2. Juli 1870 § 4, afgive tilstrækkelig Hjemmel til Forsyning af Medlemmerne med stærke Drikke.

I Butikker og Brugsforeningers Uddelingslokaler maa Udskænkning af stærke Drikke ikke finde Sted hverken for Betaling eller uden Betaling, Dog kunne Forretninger, hvis Hovedvirksomhed er Handel med Vin, ved Henvendelse til Politiet faa Tilladelse til Udskænkning af Vin uden Betaling, en Tilladelse, der kun kan nægtes, naar særlige Omstændigheder tale imod dens Meddelelse.

Paa Landet maa stærke Drikke ikke nydes i en saadan Nærhed af Butikker og Brugsforeninger, hvori de ere købte, at Hensigten aabenbart er at omgaa Reglerne om Udskænkning.

Kapitel VII.

Lukketid, Udskænkning til berusede Personer m. m.

§ 29. Saavel i Byerne som paa Landet fastsættes det ved Politivedtægt, i hvilken Tid Beværtninger og andre Forretninger, hvor Spise- og Drikkevarer ere Genstand for offentlig Forhandling til Fortæring paa Stedet, skulle holdes lukkede. Lukketiden maa ikke fastsættes til kortere Tid end 5 Timer, for Københavns og Frederiksbergs Vedkommende 4 Timer, i Døgnet mellem Kl. 11 Aften og 8 Morgen. Lukketiden skal være ens for alle Beværtninger, dog saaledes, at Politimesteren med Kommunalbestyrelsens Samtykke og paa de af samme fastsatte Betingelser for enkelte Beværtningers Vedkommende kan gøre Undtagelser fra den almindelige Lukketid. Tilladelse til en fra den almindelige forskellig Lukketid maa dog kun gives foreløbig, saa at den af Politimesteren kan tages tilbage, naar dens Benyttelse giver Anledning til Uorden eller Ulemper. For saadan Tilladelse ydes til Kommunens Kasse en aarlig Afgift, der fastsættes for hvert enkelt Tilfælde af Kommunalbestyrelsen (i København Magistraten).

Butikker og Lokaler, i hvilke der forhandles eller uddeles stærke Drikke, skulle holdes lukkede ogsaa i den for Beværtninger fastsatte almindelige Lukketid.

§ 30. Naar et Kvarter er gaaet efter Lukningen, maa Lokalerne ikke benyttes til Ophold for nogen, bortset fra,

hvad Opgørelsen af Dagssalgets Regnskab og Lokalernes Rengøring og Bevogtning nødvendiggør.

Sammenkomster af Foreninger eller sluttede Selskaber skulle i Lukketiden foregaa i særlige, fra de almindelige Beværtningslokaler adskilte Lokaler. Dog kan særlig Tilladelse til ogsaa at benytte de almindelige Beværtningslokaler gives af Politiet.

Lukketiden skal i Beværtningslokaler angives ved for Gæsterne tydelige Opslag. Enhver Gæst er under Ansvar efter nedennævnte Lovbestemmelse pligtig at forlade Beværtningen, saa snart han af Beværtningspersonalet er gjort opmærksom paa, at Lukketid er kommen. Efter samme Bestemmelse ifalder den uvedkommende Ansvar, der, skønt vidende om, at Lokalet er forbeholdt en Forening eller et sluttet Selskab, i Lukketiden indfinder sig der som Gæst eller, efter at være sat i Kundskab derom, forbliver der.

Uanset ovenstaaende Regel kan Politiet give enkelte Beværtere, hvis Antal fastsættes af Kommunalbestyrelsen, Tilladelse til at beholde Gæster siddende efter Lukningen og beværte disse. For saadan Tilladelse vil være at erlægge en af Kommunalbestyrelsen fastsat Afgift.

Overtrædelse af denne Paragraf straffes efter § 34, 4de Stykke.

§ 31. Børn i den skolepligtige Alder maa ikke anvendes til Betjening i Beværtninger med stærke Drikke.

§ 32. I Beværtninger eller Gæstgiverier er det forbudt enhver at skænke eller lade skænke stærke Drikke for kendeligt berusede Personer. I Politivedtægten fastsættes en Aldersgrænse for Personer, til hvem der maa udskænkes stærke Drikke. Denne Aldersgrænse maa ikke sættes lavere end 16 Aars Alderen.

I en Handel med stærke Drikke eller i en Brugsforening, der uddeler stærke Drikke, maa saadanne ikke udleveres til kendeligt berusede Personer og ej heller til Personer under 16 Aar, hvis der er Grund til at formode, at disses Begæring har eget Forbrug til Hensigt.

§ 33. I Beværtning uden stærke Drikke maa Værten og de, der gaa ham til Haande, hverken uden Betaling eller for Betaling skænke stærke Drikke til nogen eller

hjælpe nogen til Nydelse af saadanne. Overtrædelse heraf straffes som ulovlig Beværtning.

Ligeledes er det under Strafansvar efter § 34, 4de Stykke, forbudt Gæsterne at nyde medbragte stærke Drikke, og hverken Værten eller de, der gaa ham til Haande, maa finde sig i, at dette sker. Ej heller maa Værten, hans Husstand eller hans Medhjælpere nyde stærke Drikke i Beværtningslokalerne.

Den, der driver Beværtning uden Udskænkning af stærke Drikke, maa ikke opbevare stærke Drikke i den Ejendom, hvori Beværtningen drives. Dette Forbud gælder ogsaa hans Folk og Medlemmer af hans Husstand. Ejheller maa han opbevare stærke Drikke paa Steder i Ejendommens Nabolag, hvorover han har Raadighed.

Bestemmelserne i nærværende Paragrafs 1ste Stykke gælde med de af Forholdets Natur følgende Begrænsninger for de Forretninger, hvor Retten til Udskænkning af Brændevin er frafalden i Henhold til Næringsloven af 29. December 1857 § 73.

Samtlige ovenstaaende Regler finde tilsvarende Anvendelse paa Gæstgiverier uden Udskænkning af stærke Drikke.

Kapitel VIII.

Straf, Politiforholdsregler m. m.

§ 34. Den, der gør sig skyldig i ulovlig Udskænkning af, Handel med eller Fordeling af stærke Drikke, straffes med Bøde, første Gang af 10—100 Kr., anden Gang af 20—200 Kr., tredie Gang af 40—400 Kr.

Ved hyppigere Gentagelse, eller naar den ulovlige Virksomhed drives som Næringsvej, eller den skyldige er Vært i en Beværtning eller et Gæstgiveri uden Udskænkning af stærke Drikke, er Straffen Bøde af 100—500 Kr. eller Fængsel (jfr. Straffelovens § 25).

Den, der gør sig skyldig i ulovlig Beværtning uden Udskænkning af stærke Drikke, bøder første Gang fra 10—100 Kr., anden Gang fra 20—200 Kr., tredie Gang og fremdeles fra 40—400 Kr.

Samme Straf ifalder den, der i øvrigt overtræder Bestemmelserne i denne Lov, for saa vidt Handlingen ikke medfører højere Straf.

De ifølge denne Lov idømte eller vedtagne Bøder tilfalde vedkommende Kommunes Kasse.

Sager, der anlægges efter denne Paragraf, behandles som offentlige Politisager.

§ 35. Naar den, der ifølge Næringsadkomst driver Beværtning eller Gæstgiveri uden Udskænkning af stærke Drikke, dømmes efter § 34, 2det Stykke, kan han tillige dømmes første Gang til at have sin Næringsadkomst undergiven Politiets Bestemmelse, anden Gang til at have den forbrudt.

Er nogen dømt til at have sin Næringsadkomst undergiven Politiets Bestemmelse, kan Politiet, foruden at give den paagældende Advarsler, opstille saadanne Vilkaar for Fortsættelsen af hans Næringsdrift, som skønnes nødvendige eller formaalstjenlige for at sikre Forretningens lovlige Drift, samt i kortere eller længere Tid unddrage ham Retten til at udøve Næringen. Saafremt den dømte efter Dommens Afsigelse i 5 Aar har drevet Næringen uden efter Politiets Skøn at have givet grundet Anledning til Klage, kan han forlange Politimesterens skriftlige Anerkendelse heraf, og den nævnte Virkning af Dommen er dermed bortfalden.

§ 36. Naar der i en Beværtning eller et Gæstgiveri jævnlig forefalder Drukkenskab til Ulempe for omboende, vejfarende eller Forretningens Gæster, eller denne drives paa en saadan Maade, at Utugt eller Uterlighed, Hasardspil eller forbryderske Handlinger derved fremmes, eller afgiver Skjulested for Forbrydere eller af Politiet eftersøgte Personer eller for ved Forbrydelse erhvervede Koster, skal den næringsberettigede, efter at han een Gang uden tilstrækkelig Virkning er bleven advaret af Politiet, saafremt han maa anses for at være ansvarlig for de nævnte Misligheder, under en offentlig Politisag dømmes til at have sin Næringsadkomst undergiven Politiets Bestemmelse og i Gentagelsestilfælde til at have den forbrudt.

§ 37. Saafremt det ved Dom eller ved mindeligt Forlig for Retten er afgjort, at Beværtning drives uden behørig Adkomst, og den ulovlige Næringsdrift trods Politiets Ad-

varsel ikke ophører, kan Politiet foranledige Indgangsdøren forseglet og Skiltet, hvor saadant er anbragt, fjernet.

§ 38. Værten i en Beværtning eller et Gæstgiveri og de, der gaa ham til Haande, maa ikke nægte Politiet Adgang til de til Forretningen hørende Lokaler eller Rum.

§ 39. I Sager mod næringsdrivende eller Foreningsværter, anlagte ifølge denne Lov, kan ingen unddrage sig Vidnepligt under Henvisning til det ham muligt paahvilende Ansvar efter § 20, 2det Stykke, § 30, 3die Stykke, eller § 33, 2det Stykke, saafremt det af Undersøgelsesdommeren til Retsprotokollen er betydet ham, at saadant Ansvar ikke vil blive rejst.

Afgift.

§ 40. Den i Næringsloven af 29. December 1857 § 72 og Lov af 2. Juli 1870 § 3 samt Lov af 1. April 1871 fastsatte Brændevinsafgift forandres saaledes, at den fremtidig paahviler enhver, der er berettiget til at forhandle eller udskænke nogen stærk Drik. Afgiftens laveste og højeste Beløb saavel for Udskænkning som for Handel fastsættes til henholdsvis 5 og 400 Kr. aarlig; det i Næringslovens § 72 fastsatte Delingsforhold mellem Statskassen og vedkommende kommunale Kasser kommer til Anvendelse paa den Del af Afgiften, der ikke overskrider 40 Kr. Afgiften fastsættes for 3 Aar ad Gangen — for Landets Vedkommende af Amtsraadet og for Københavns og Købstædernes Vedkommende af Kommunalbestyrelsen — under Hensyn til Næringens Omfang og Betydning, og saaledes, at Fastsættelsen enten sker for hver enkelt Handel, Beværtning og Gæstgiveri, eller ved at Forretningerne inddeles i Grupper.

§ 41. Senest 5 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden forelægger Indenrigsministeren til Afløsning af den nugældende Afgift paa Udskænkning af Brændevin Forslag til Lov om Afgift paa Udskænkning af stærke Drikke.

Kapitel IX.

Næringsrettens Ophør.

§ 42. Retten til at drive Beværtning eller Gæstgiveri forbrydes, naar den næringsdrivende dømmes til Strafarbejde,

eller naar han for Betleri eller Løsgængeri eller for de i Straffelovens § 182 og 23de og 26de Kapitel ommeldte Forbrydelser eller efter midlertidig Lov af 1. April 1911 § 1, jfr. Straffelovens § 203, §§ 4, 5 og 6 dømmes til mindst Fængsel paa Vand og Brød eller Tvangsarbejde eller i to Maaneder til Fængsel paa sædvanlig Fangekost.

Forbryder nogen sin Ret til at drive Beværtning og Gæstgiveri, bortfalder Beføjelsen til at drive Næringen straks, naar endelig Dom er falden. Dommen skal af vedkommende Domstol meddeles den Myndighed, der har udstedt Næringsadkomsten.

Bortfalder Adkomst ved Dødsfald, har Boet Ret til ved en Bestyrer (§ 7) at fortsætte Forretningen til første almindelige Flyttedag, der indtræffer mindst 12 Maaneder efter Dødsfaldet.

Den, der efter de nærmere Regler i Næringslovens § 73 opsiger sin Ret til Forhandling eller Udskænkning af stærke Drikke, maa for at fri sig for Afgiftspligten tilbagelevere sit Adkomstbrev eller lade det give fornøden Paategning af Øvrigheden.

Samme Pligt paahviler den, hvis Ret til Brændevinsudskænkning ifølge Lov om Brændevinshandel af 2. Juli 1870 § 6 er ophørt paa Grund af Afgiftsrestance.

Er Bevilling bortfalden efter Bestemmelserne i § 44 paa Grund af 3 Aars vedvarende Ikke-Benyttelse, bliver Adkomstbrevet at kassere, i København af Magistraten, i Købstæderne af Politimesteren og paa Landet af Amtmanden.

Kapitel X.

Ekspropriation.

§ 43. I København og Købstæderne kan Kommunalbestyrelsen og paa Landet Amtsraadet, efter indhentet Erklæring fra de i Sagen interesserede Sogneraad, bestemme, at en Adkomst til Beværtning eller paa Landet til Gæstgiveri mod Erstatning til Bevillingshaveren — efter Omstændighederne ogsaa til Grundejeren — skal inddrages 1) for at bringe Antallet af Beværtninger ned til det ved Lov eller Vedtægt tilladte eller 2) for at standse Driften af

et Gæstgiveri eller en Beværtning, fordi Beliggenheden eller Lokalet eller Forretningens Driftsmaade gør det ønskeligt, uden at der dog er tilstrækkelige Betingelser til ad anden Vej at faa Driften standset (§§ 8 og 36).

Erstatningssummen udredes af Kommunens Kasse og fastsættes under billig Hensyntagen til alle Omstændigheder af en Kommission, bestaaende af to i Byerne af Kommunalbestyrelsen og paa Landet henholdsvis af Amtsraadet og Sogneraadet valgte Medlemmer, to af Indenrigsministeriet valgte Medlemmer og en af Indenrigsministeriet valgt Formand. Naar der i en længere Aarrække, mindst 10 Aar, har været drevet Gæstgiveri eller Beværtning i den paagældende Ejendom, kan Kommissionen efter Omstændighederne tillægge Grundejeren en Erstatning for det af ham lidte Tab indtil et Beløb af 25 pCt. af den Bevillingshaveren tillagte Erstatning; der kan da ikke i Løbet af de næste 10 Aar aabnes nogen ny Beværtning i Ejendommen uden Samtykke af Kommunalbestyrelsen, hvilket Samtykke ikke kan gives uden paa den Betingelse, at saamange Tiendedele af Erstatningen som svare til den resterende Del af Tiaaret, tilbagebetales Kommunen.

Saafremt den næringsberettigede er dømt til at have sin Næringsadkomst undergiven Politiets Bestemmelse (§§ 35 og 36), skal der ved Erstatningens Fastsættelse tages Hensyn hertil, og i intet Tilfælde maa der tillægges den næringsdrivende mere end Halvdelen af det Beløb, som han vilde have haft Krav paa, hvis Dommen ikke var overgaaet ham.

Kapitel XI.

Overgangsbestemmelser.

§ 44. Ved Indkaldelse paa den for de kommunale Bekendtgørelser sædvanlige Maade og med mindst 3 Maaneders Varsel opfordrer Magistraten i København og Kommunalbestyrelsen i Købstæderne, saa snart ske kan efter denne Lovs Ikrafttræden, samtlige Indehavere af Adkomst til at drive Beværtning (Værtshushold, Restauration, Konditori) eller Gæstgiveri, til at indsende deres Adkomstbevis med fornødne Oplysninger til Afgørelse af, hvorvidt Adkomsten

efter den hidtidige Lovgivning endnu er i Kraft, og hvorvidt og i hvilket Lokale Indehaveren agter at udøve sin Ret, og saafremt han foreløbig ikke ønsker at benytte Retten, om han ønsker at forbeholde sig den i Fremtiden. Aktieselskaber eller andre Selskaber kunne dog ikke forbeholde sig denne Ret, men deres Næringsadkomst anses for bortfalden, for saa vidt Anmeldelse om, i hvilket Lokale Forretningen agtes dreven, ikke indsendes inden den ovenfor angivne Tidsfrist.

Undlader den, som paa Indkaldelsestiden udøver Næringen, at efterkomme Indkaldelsen, ifalder han Ansvar efter § 34, 4de Stykke.

Undlader den, som paa Indkaldelsestiden har Næringsadkomst, men ikke udøver Næringen, at efterkomme Indkaldelsen, eller erklærer han ikke at ville forbeholde sig Retten, anses hans Adkomst for bortfalden. I de første Tilfælde kan dog Indenrigsministeriet under særlige Omstændigheder inden Udløbet af 3 Aar gøre Undtagelse fra Regelen.

Til den, som efterkommer Indkaldelsen og erklærer for Tiden at ville udøve Næringsretten, udfærdiges der, hvis hans Adkomst viser sig gyldig, straks uden Betaling Adkomstbrev, saafremt han alt driver Næringen i de af ham angivne Lokaler, eller først efter at Lokalerne af Politiet ere godkendte. Et den paagældende for hans Levetid meddelt Borgerskab ombyttes paa samme Vilkaar med et ligeledes for hans Levetid gældende Adkomstbrev.

Er Adkomsten begrænset til Beværtningsdrift i bestemte Lokaler, meddeles ny Adkomst med samme Begrænsning.

Gæstgivere, hvis Adkomst ikke ifølge midlertidig Lov af 20. April 1906, jfr. Lov af 1. April 1908, Lov af 22. December 1909, Lov af 16. December 1910 og Lov af 27. December 1911, er indskrænket til Beværtning af de i Gæstgiveriet boende, kunne under Iagttagelse af ovenstaaende Regler forlange Adkomstbrev udstedt paa Beværtning. Det samme gælder de Gæstgivere, der have løst Borgerskab mellem 28. Februar 1906 og den Dag, da Loven af 20. April 1906 traadte i Kraft.

Adkomst til Beværternæring, der uafbrudt i 3 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden ikke er udøvet, er dermed bortfalden, selv om den paagældende i Overensstemmelse med det foranstaaende maatte have forbeholdt sig Retten.

Paa Landet indkalder Amtmanden Adkomstbeviserne og ombytter dem efter de ovenstaaende Regler, der i det hele have Gyldighed for Landet.

Er en Bevilling paa Landet given med det Forbehold, at den skal ophøre, saafremt Indenrigsministeriet finder saadant nødvendigt, eller med anden Begrænsning, bliver ny Adkomst at udstede med samme Begrænsning som den gamle.

Hvis en i Henhold til reelt Kroprivilegium erhvervet Adkomst ophører, maa den, der derefter agter at drive Gæstgiveri med Ret til Udskænkning af stærke Drikke eller Beværtning i Kroen, søge Næringsadkomst efter de i denne Lov givne Regler og opfylde de foreskrevne Fordringer med Hensyn til Person og Lokale. I øvrigt maa han for at opnaa Næringsadkomst opfylde de i nærværende Lovs § 4 nævnte Betingelser.

Aktieselskaber eller andre Selskaber, som have vundet Borgerskab (Næringsbevis), paa Beværternæring (Gæstgiveri) efter den hidtil gældende Lovgivning, skulle senest 3 Aar efter Lovens Ikrafttræden for Politiet godtgøre, at Bestyrelsen opfylder de i nærværende Lovs § 4 nævnte Betingelser. Har et saadant Selskab i et Aar ikke udøvet Næringen, eller efterkommer det ikke ovenstaaende Bestemmelser, er dets Adkomst bortfalden.

§ 45. Den Ret, som i Henhold til Næringsloven af 29. December 1857 § 47 maatte være tillagt Høkere til at skænke Øl og Brændevin til Fortæring paa Stedet, bortfalder ved denne Lovs Ikrafttræden. Høkere, saavel i København og Købstæderne som paa Landet, ere fremtidig berettigede til at falholde Sodavand og lignende alkoholfri mineralske Vande.

Vinhandlere, Brændevinsbrændere og Ølbryggere kunne for Fremtiden ikke erhverve Ret til Udskænkning.

Saafremt saadan før Lovens Ikrafttræden erhvervet Ret i Henhold til Næringslovens § 58, sidste Punktum, er forenet med Ret til at beværte med Spisevarer, hører Rettens Indehaver til de i denne Lovs § 44 omhandlede næringsdrivende, der skulle indkaldes, og til hvem Næringsadkomst paa Beværtning med stærke Drikke skal udstedes, saafremt de opfylde Betingelserne i Henseende til Person og Lokale. Uden et saaledes erhvervet Adkomstbrev kan Rettigheden ikke udøves.

Den, der efter den nugældende Lovgivning, jfr. Næringsloven af 29. December 1857 §§ 64 og 98 for Tiden forener Adkomst til Beværtning (Værtshushold, Restauration, Konditori) eller Gæstgiveri med anden borgerlig Næring, bevarer saadan Ret uanset Bestemmelserne i nærværende Lovs § 11.

§ 46. Næringsloven af 29. December 1857 §§ 58, 59, 60, 61, 62, 64, 77 og 78 samt Lov om Tillæg til Næringsloven af 23. Maj 1873 § 9 ophæves.

§ 47. Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft den 1. Januar 1913 og bliver at forelægge Rigsdagen til Revision inden 5 Aar derefter.

Lov om Lønning for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m.

§ 1. Fast ansatte Lærere og Lærerinder ved de kommunale Skoler i *Købstæderne* lønnes med stigende Pengelønninger efter en af nedenstaaende Skalaer, saaledes at Valget i saa Henseende træffes af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter Forhandling med Kommunalbestyrelsen:

For Lærere.

	Lavere Skala.	Højere Skala.
I de 4 første Aar . . .	1,500 Kr.	1,600 Kr.
— 4 næste — . . .	1,700 —	1,800 —
— 4 — — . . .	2,000 —	2,100 —
— 4 — — . . .	2,300 —	2,400 —
— 4 — — . . .	2,500 —	2,700 —
— følgende — . . .	2,800 —	3,000 —

For Lærerinder.

	Lavere Skala.	Højere Skala.
I de 4 første Aar . . .	1,400 Kr.	1,500 Kr.
— 4 næste — . . .	1,500 —	1,600 —
— 4 — — . . .	1,600 —	1,700 —
— 4 — — . . .	1,700 —	1,800 —
— 4 — — . . .	1,800 —	1,900 —
— følgende — . . .	1,900 —	2,000 —

Der tillægges Overlærerne (Skoleinspektørerne) som Begyndelsesløn 3,000 Kr. eller 3,200 Kr., eftersom det øvrige Lærerpersonale lønnes efter den lavere eller den højere Skala, samt som Løntillæg hvert 4de Aar 300

Kr. indtil 3,900 Kr. og 4,200 Kr., idet det sidste Løntillæg paa højeste Skala forhøjes med 100 Kr.

Efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen kan Ministeren dog for en Kommunes hele Skolevæsen, eller Dele deraf, godkende Lønninger, ved hvilke der anvendes en højere Skala, dog at der ikke herved paabyrdes Statskassen højere Bidrag til Lærerlønningerne (jfr. nærværende Lovs § 5) end i Henhold til den højere af de foranstaaende Skalaer.

Hvor en Skoleplan tillader Anvendelsen af Timelærere og Timelærerinder, vil Lønnen være at fastsætte til mindst 75 Øre pr. Time beregnet maanedsvis efter 4 Uger pr. Maaned uden Hensyn til Ferierne.

Der kan som hidtil til et Lærerembede knyttes kirkelige Forretninger, saaledes at de dermed forbundne Indtægter af Højtidsoffer og Accidenser oppebæres af den paagældende Lærer; for saa vidt Udførelsen af saadanne Forretninger maatte medføre en Nedsættelse i det for Læreren i Skoleplanen normerede ugentlige Timetal, eller saadan Nedsættelse varigt vil finde Sted af andre Grunde, vil Lønningen være forholdsmæssig at nedsætte. Denne Bestemmelse gælder dog ikke, hvor Overlærernes Timetal er nedsat af Hensyn til deres Virksomhed som Skolens nærmeste Bestyrer, eller hvor Nedsættelsen er begrundet i andet Arbejde i Skolens Tjeneste, hvorfor der ikke ydes særligt Vederlag.

For Besørgelse af Kirkesangerforretningerne ydes der den Lærer, hvem disse maatte være overdragne, en Godtgørelse af mindst 100 Kr.

§ 2. De ved Skolerne paa *Landet* fast ansatte Lærere og Lærerinder lønnes med stigende Pengelønninger efter nedenstaaende nærmere Regler.

Begyndelseslønnen for de Embeder, der oprettes efter nærværende Lovs Ikrafttræden, fastsættes af Ministeren efter Forhandling med Kommunalbestyrelsen til et Beløb, der ikke maa være under 900 Kr. for en Første- eller Enelærer, ikke under 700 Kr. for en Andenlærer eller Lærerinde og ikke under 550 Kr. for en Forskolelærerinde. Uden vedkommende Kommunalbestyrelses Samtykke kan Begyndelseslønnen ikke fastsættes højere end til 1,400 Kr. for en Første- og Enelærer, 900 Kr. for en Andenlærer eller Lærerinde og 700 Kr. for en Forskolelærerinde.

Begyndelseslønningerne for de i en Kommune ved nærværende Lovs Ikrafttræden bestaaende Embeder ville for hvert Embedes Vedkommende være at forhøje med et Beløb af 200 Kr. for en Første- eller Enelærer, 100 Kr. for en Andenlærer eller Lærerinde og 50 Kr. for en Forskolelærerinde. Uden vedkommende Kommunalbestyrelses Samtykke kan Begyndelseslønningen dog ikke bringes op over 1,400 Kr. for en Første- eller Enelærer, 900 Kr. for en Andenlærer eller Lærerinde og 700 Kr. for en Forskolelærerinde. Er denne Forhøjelse ikke tilstrækkelig til at bringe Begyndelseslønnen op til 900 Kr. for en Første- eller Enelærer, 700 Kr. for en Andenlærer eller Lærerinde og 550 Kr. for en Forskolelærerinde, tillægges det hertil fornødne yderligere Beløb.

Er et Embedes Løn siden dennes oprindelige Normering i Henhold til Lov Nr. 47 af 24. Marts 1899 § 21, jfr. Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 § 21, bleven forhøjet, hvortil ikke kan henregnes saadan Forhøjelse af Begyndelseslønningerne, som maatte have fundet Sted som Følge af Højtidsofrets, Jordloddens eller Fouragens Afløsning, er Kommunalbestyrelsen under Iagttagelse af ovennævnte Minimumsgrænser berettiget til at forlange Forhøjelsen fradragen i det Beløb, hvormed Begyndelseslønnen ved nærværende Lovs Ikrafttræden skal forhøjes. I samme Beløb kan efter Ministerens nærmere Bestemmelse ligeledes ske Fradrag, hvor et Embede er oprettet efter den ovennævnte oprindelige Normering af Lønningerne, og det skønnes, at der ved Begyndelseslønnens Fastsættelse i større eller mindre Grad er taget Hensyn til de Forhold, som have begrundet Lønforhøjelserne i nærværende Lov.

Løntillægene ere for Første- og Enelærerne 200 Kr. hvert 4de Aar indtil 1,000 Kr., for Andenlærerne og Lærerinderne 150 Kr. hvert 3die Aar indtil 600 Kr. samt for Andenlærerne yderligere 2 Tillæg à 200 Kr. efter henholdsvis 16 og 20 Aars Tjeneste og for Lærerinderne et Tillæg af 200 Kr. efter en 20-aarig Tjenestetid. Forskolelærerindernes Løntillæg er 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 400 Kr.

Lærere og Lærerinder ved Vinterskoler og Pogeskoler lønnes med mindst 350 Kr. i Begyndelsesløn og som Løntillæg 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 300 Kr.

Biskolelærere lønnes med mindst 500 Kr. i Begyn-

delsesløn og som Løntillæg 100 Kr. hvert 3die Aar indtil 300 Kr.

Forskolelærerinder og Pogeskolelærerinder, hvem Undervisningen i kvindelig Haandgerning i vedkommende Hovedskole paalægges, faa som Vederlag herfor et Tillæg til deres Løn paa 50 Kr. aarlig.

Efter Indstilling af Kommunalbestyrelsen kan Ministeren for et eller flere af Lærerembederne i vedkommende Kommune godkende Lønningstillæg efter højere Skala end ovenfor angivet, dog at der ikke ved disse sidste paabydes Statskassen højere Bidrag til Lærerlønningerne end det i nærværende Lovs § 5 hjemlede.

Foruden den stigende Pengelønning tillægges der samtlige fast ansatte Lærere og Lærerinder Bolig og Brændsel efter de hidtil gældende Regler. Vedkommende Skoleraad skal dog være bemyndiget til, hvor den normerede Brændselsydelse som Følge af vedkommende Skolelokales Rumforhold er utilstrækkelig til Boligens og Skolelokalets passende Opvarmning, at fastsætte en forholdsmæssig Forhøjelse af Ydelsen. Endvidere tillægges der disse Lærere og Lærerinder en Have, der for Første- og Enelærere skal være mindst 2 Skpr. Land og for de øvrige Lærere og for Lærerinderne mindst ½ Skp. Land. Hvor en saadan Have ikke uden uforholdsmæssig Bekostning kan tilvejebringes umiddelbart ved Lærerboligen, kan der tillægges Embedet et aarligt Pengevederlag i Stedet. Størrelsen af dette Vederlag, der i intet Tilfælde maa udgøre mere end 100 Kr., fastsættes af Ministeren efter Forhandling med Kommunalbestyrelsen. For saa vidt en alt udlagt Have fradrages Embedet, tillægges der dette en særlig Erstatning, der paa samme Maade fastsættes til et Beløb paa indtil 100 Kr. aarlig — i 5 Aar, hvis ny Have udlægges — og indtil Vakance i Embedet indtræder, hvis ny Have ikke udlægges.

De ved Lærerembederne forud for denne Lovs Ikrafttræden udlagte Haver forblive uforandrede.

For Besørgelsen af Kirkesangerforretningerne ydes der vedkommende Lærer et aarligt Vederlag paa 100 Kr. For Besørgelsen af Kirkebylærerforretningerne ydes der vedkommende Lærer et aarligt Vederlag, der, saa længe der ikke i Henhold til nedenstaaende er ansat en Ringer ved

Kirken, fastsættes til 50 Kr. og efter Ringerens Ansættelse til 20 Kr. Den Kirkebylæreren i Henhold til Anordningen af 29. Juli 1814 for Landet Bilag A § 34 paahvilende Forpligtelse til at besørge Klokkernes Ringning bortfalder. Ved indtrædende Vakance i Lærerembeder, med hvilke der er forbundet Kirkebylærerforretninger, bortfalder ligeledes den Kirkebylærerne i Henhold til Lov om nogle Bestemmelser vedrørende Kirkesyn, Præstegaardssyn m. v. af 19. Februar 1861 § 24 paahvilende Forpligtelse til at drage Omsorg for, at Trækruderne i Kirken aabnes hver Morgen og lukkes hver Aften. Til Udførelsen af fornævnte Forretninger saavel ved Sognekirker som ved Filialkirker beskikker da Menighedsraadet en Ringer, hvem det ogsaa skal paahvile under Raadets Tilsyn at besørge Kirkeurets Optrækning, Kirkens Rengøring samt Renholdelse m. v. af Alterkar og Alterstager og af de til Gudstjenestens og Altergangens sømmelige Orden og Præstens Bekvemmelighed anskaffede Inventariegenstande. Ringerens Løn fastsættes af Menighedsraadet og udredes paa den i Lov om Menighedsraad af 15. Maj 1903 § 8 ommeldte Maade.

For saa vidt Lov om Menighedsraad af 15. Maj 1903 bortfalder uden at være afløst af en ny Lov om Menighedsraad, træder Kommunalbestyrelsen i Menighedsraadets Sted saavel ved Beskikkelsen af Ringeren som ved Fastsættelsen af hans Løn, hvorimod Ligningen af denne Udgift fremdeles foretages paa Sognets til Folkekirken hørende offerpligtige Beboere efter Reglen for Ligningen af den personlige Kommuneskat.

Indtil en Ringers Ansættelse vil Klokkernes Ringning være at besørge ved Sogneraadets Foranstaltning for Kommunens Regning, medens samtlige de ovennævnte øvrige Forretninger paahvile Kirkebylæreren, dog at han, hvis han maatte ønske det, fritages for Forretningerne mod ovenangivne Nedsættelse i Vederlaget, hvorefter Ansættelsen af Ringeren straks finder Sted.

Saafremt Sogneraadet overfor en Lærer, Lærerinde eller Forskolelærerinde, der har fast Ansættelse ved Kommunens Skolevæsen, fremsætter Begæring om, at Renholdelse af vedkommendes Klasseværelse med tilhørende Opholdsrum og Forstue overtages af Læreren (Lærerinden), kan denne ikke modsætte sig en saadan Ordning. Som

Vederlag herfor udbetales der enhver Lærer (Lærerinde) mindst 75 Kr. aarlig af Kommunekassen.

Hvor Besørgelsen af Organisttjenesten er overdraget en Lærer eller Lærerinde, oppebærer den paagældende herfor et aarligt Vederlag af mindst 100 Kr. Dette Beløb medregnes ved Pensionens Fastsættelse.

§ 3. Naar Tallet af de faste Lærerkræfter ved en Skole paa Landet er over 3, derunder ikke medregnet Lærerkræfterne ved en til Skolen knyttet Forskole, skal Ministeren være bemyndiget til at bestemme, at Halvdelen af Lærerne og Halvdelen af Lærerinderne eller for begge Klassers Vedkommende, hvis Tallet af disse er ulige, Flertallet lønnes efter de i denne Lovs § 2 givne Regler for Lønning af Første- eller Enelærere.

Ved en Skole i en købstadlignende Landsby, hvor Skolebørnene ere fordelte i mindst 7 Klasser, oppebærer Førstelæreren i sin Egenskab af Skolens Leder et aarligt Honorar af 25 Kr. pr. Klasse, hvilket Beløb udredes af den paagældende Kommunes Kasse.

§ 4. Beregningen af Tjenestealderen i Henhold til §§ 1 og 2 sker efter følgende Regler:

1. For *Overlærere* (Skoleinspektører) i Købstæderne medregnes Ansættelse som Overlærer, for saa vidt den har fundet Sted i mindst 1 Aar ved samme Kommunes Skolevæsen.
2. For andre *Købstadlærere* og for *Købstadlærerinder* samt for *Første-* og *Enelærere* paa Landet, endvidere for *Anden*lærere og *Lærerinder* paa Landet medregnes Lærer- og Lærerindevirksomhed ved offentlige og private Skoler, for saa vidt denne Virksomhed
   a) har haft en sammenhængende Varighed af mindst 1 Aar ved samme Skole eller ved samme Kommunes Skolevæsen og
   b) har omfattet mindst 24 ugentlige Timer,
   c) dog at ingen Lærer- eller Lærerindevirksomhed forud for vedkommendes fyldte 24nde Aar kan medregnes lige saa lidt som fra et tidligere Tidspunkt end 2 Aar, efter at vedkommende har bestaaet den anordnede Prøve for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen. Hvor Ansættelse har fundet Sted i Henhold til Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 § 17, sidste Stykke, uden at den

nævnte Prøve er bestaaet, bestemmer Ministeren, om og i hvilket Omfang tidligere Lærer- eller Lærerindevirksomhed skal medtages ved Tjenestealderberegningen. Ingen Lærer- eller Lærerindevirksomhed udenfor den offentlige Folkeskole kan medregnes med mere end 8 Aar.

Under ovennævnte Forudsætninger og med samme Begrænsning medregnes Lærer- og Lærerindevirksomhed, der har fundet Sted ved Statsseminarier eller ved anerkendte Privatseminarier, ved Staby Vinterlærerseminarium, ved anerkendte Opdragelsesanstalter og Børnehjem, ved Statens Strafanstalter, Døvstummeinstitutter og Blindeinstitut, ved Aandssvageanstalterne samt ved anerkendte Højskoler, Landbrugsskoler og Husholdningsskoler.

3. Tjenestealderen for Forskolelærerinder beregnes i Overensstemmelse med de ovenfor under 2. angivne Regler, dog saaledes, at de i 2. c. fastsatte Aaremaal nedsættes til henholdsvis 23 og 1 Aar.
4. Ved Beregningen af Tjenestealderen for Lærere eller Lærerinder ved Pogeskoler, Vinterskoler eller Biskoler medtages al Lærer- og Lærerindevirksomhed i den offentlige Folkeskole paa de ovenfor under 2 a. og b. angivne Betingelser, saaledes at den halvaarlige Vinterlærertjeneste regnes for et fuldt Tjenesteaar.

Tjenestealderen for de ved nærværende Lovs Ikrafttræden alt ansatte Lærere og Lærerinder vil fra dette Tidspunkt at regne være at ændre, for saavidt vedkommende i Medfør af ovenangivne Bestemmelser maatte kunne opnaa en forhøjet Tjenestealder.

§ 5. Den en Lærer eller Lærerinde ved en Købstadskole tilkommende Løn udbetales af vedkommende Kommune med $^1/_{12}$ maanedlig forud samt saaledes, at samtlige Løntillæg i Henhold til nærværende Lovs § 1 refunderes den enkelte Kommune af Statskassen gennem Skolefonden ved kvartalsvise Afregninger.

Det Beløb, hvormed en Lærers Lønning i Henhold til § 1 bliver at nedsætte paa Grund af Formindskelse i det ham paahvilende ugentlige Timetal, vil forholdsmæssig være at afdrage i de Dele af Lønningen, som udredes henholdsvis af Kommunen og af Statskassen.

Den en Lærer eller Lærerinde paa Landet tilkommende Begyndelseslønning samt de i nærværende Lovs § 2, 8nde, 10ende, 12te, 15de og 16de Stykke, og i § 3, 2det Stykke, fastsatte Ydelser og Vederlag udredes af vedkommende Kommune, for Pengelønnens Vedkommende med $^1/_{12}$ maanedlig forud og iøvrigt saaledes, at Halvdelen af Forhøjelsen af Begyndelseslønningerne i Henhold til § 2, 3die Stykkes 1ste og 2det Punktum og 4de Stykke, refunderes Kommunerne af Statskassen gennem Skolefonden ved kvartalsvise Afregninger. Løntillægene udredes af Statskassen og udbetales den paagældende gennem Skolefonden ved hvert Kvartals Slutning.

§ 6. Det Tilskud af Statskassen til Skolefonden paa 200,000 Kr., der i Henhold til Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 § 33, 1ste Stykke, vil være at anvende bl. a. til Dækning af Halvdelen af de aarlige Udgifter, der medgaa til Forrentning og Afbetaling af de i det paagældende Lovsted omhandlede Byggelaan, bliver fremtidig at anvende udelukkende til det nævnte Formaal. Som Tilskud til Skolefonden til Understøttelse af trængende Kommuner, hvis Udgifter til Skolevæsenet ere uforholdsmæssig store, udreder Statskassen aarligt Beløb af 50,000 Kr. Ved Fordelingen af dette Beløb komme fortrinsvis saadanne Kommuner i Betragtning, som der ved nærværende Lov er paalagt forøgede Byrder ud over den i § 2, 3die Stykke, nævnte Forhøjelse af Begyndelseslønningerne for at bringe disse op til Minimum.

Endvidere udreder Statskassen aarligt et Beløb af indtil 110,000 Kr., hvoraf Ministeren fordeler indtil 100,000 Kr. efter Børnetallet til saadanne private Skoler paa Landet, som efter Skolekommissionens Skøn give en Undervisning af mindst lignende Omfang som den offentlige Skole og ikke forberede til nogen som helst særlig Eksamen (almindelig Forberedelseseksamen o. l.) eller ere Øvelsesskoler ved Seminarier eller lignende Læreanstalter samt tillige ikke have større Børnetal til Undervisning for en enkelt Lærer end det for den offentlige Skole fastsatte. Dette Tilskud til den enkelte Skole skal dog være betinget af, at denne i det paagældende Kalenderaar har været søgt af mindt 10 Elever i Gennemsnit, og at Skolens Lærer eller Lærerinde fører Protokol over Skolens Elever og disses eventuelle For-

sømmelser med Oplysning om Grunden til Forsømmelsen, hvilken Protokol fremlægges for Skolekommissionen ved de halvaarlige Eksaminer paa Skolen. En Skoles Børnetal beregnes efter Gennemsnitstallet af undervisningspligtige Børn, som den 15de i hver Maaned ere optagne i Skolen, og Statens Tilskud til den af dette Beløb maa ikke overstige 12 Kr. aarlig for hvert Barn. Resten af Beløbet, 10,000 Kr., stilles til Raadighed, for at Ministeren deraf kan støtte saadanne Skoler af nævnte Art, hvis Virksomhed og Forhold tale derfor. Af vedkommende Kommunekasse kan Kommunalbestyrelsen uden derom at søge Amtsraadets Samtykke yde et aarligt Bidrag af indtil 6 Kr. pr. Barn.

§ 7. Til Københavns Kommune, for hvilken nærværende Lov ikke i øvrigt er gældende, udredes af Statskassen som Bidrag til Dækning af Kommunens Udgifter til dens Skolevæsen et aarligt Tilskud, beregnet efter det Forhold, i hvilket Børnetallet i Københavns Kommuneskoler staar til det tilsvarende Tal for det øvrige Land, paa Grundlag af det forøgede Bidrag, som Staten efter denne Lov samtidig yder Landets Kommuner udenfor København. Det nævnte Tilskud beregnes for Tiden til ca. 375,000 Kr. og revideres, efter Omstændighederne ændres, hvert 5te Aar. Det forøgede Tilskud er dog afhængigt af, at der er vedtaget en af vedkommende Minister billiget Forøgelse af de hidtil gældende Lønninger, hvori de i nærværende Lovs § 4 fastsatte Regler for Beregningen af Tjenestealder ere fulgte — og saaledes, at de nu fungerende Lærere og Lærerinder rykke op paa det Løntrin, paa hvilket de vilde have staaet, hvis de nævnte Regler havde været gældende ved de paagældendes Indtræden i det københavnske Skolevæsens Tjeneste.

§ 8. Ønsker Skolekommissionen eller Kommunalbestyrelsen en i Kommunen fast ansat Lærer eller Lærerinde fjernet fra sit Embede, fordi den paagældende er kommen i et saadant Misforhold til sin Stilling som Lærer, at Udbyttet af Skolens Virksomhed derved i væsentlig Grad forringes, afholde de nævnte kommunale Myndigheder et Fællesmøde for at forhandle om Sagen. Skolekommissionens Formand bestemmer efter Samraad med Kommunalbestyrelsens Formand Tid og Sted for dets Afholdelse og indkalder til

Mødet med mindst 7 Dages Varsel og med Angivelse af Dagsorden. Fællesmødet vælger selv sin Forhandlingsleder.

Saafremt et Flertal af hver Forsamlings Medlemmer fastholder Ønsket om Lærerens (Lærerindens) Afskedigelse, indkaldes der til et nyt Fællesmøde med mindst 14 Dages Varsel. Samtidig med, at denne Indkaldelse finder Sted, giver Skolekommissionens Formand vedkommende Lærer (Lærerinde) Meddelelse om Tiden for Mødets Afholdelse tilligemed Oplysning om, hvorpaa Ønsket om Afskedigelsen er begrundet. I dette Møde har Læreren (Lærerinden) Ret til at være til Stede under Forhandlingen for at forsvare sig og belyse Sagen fra sit Standpunkt. Ligeledes har han (hun) Ret til at fremsende en skriftlig Erklæring i Sagen saavel før som efter Mødets Afholdelse. Finder saadan Fremsendelse Sted, forinden Mødet afholdes, fremlægges Erklæringen i dette. En Erklæring, som afgives efter Mødets Afholdelse, maa være fremsendt inden 8 Dages Forløb. I begge Tilfælde følger Erklæringen med som Bilag, saafremt Sagen indsendes til Skoledirektionen og Ministeren.

I det andet Møde stemmer hver Forsamling for sig, og saafremt $^3/_4$ af Skolekommissionens Medlemmer og $^3/_4$ af Kommunalbestyrelsens Medlemmer stemme for Afskedigelsen, indsendes den vedtagne Beslutning tilligemed Meddelelse om de Forhold, ved hvilke den er begrundet, gennem Skoledirektionen til Ministeren, og Afskedigelse finder da Sted straks, medmindre Ministeren finder Anledning til forinden at begære Sagen foretagen paa ny i et kommunalt Fællesmøde, der indvarsles efter Reglerne for det først afholdte Fællesmøde. Har Fællesmødet ikke i Løbet af 6 Uger efter Modtagelsen af Ministerens Begæring fremsendt Meddelelse til Ministeren om, at Fordringen om Lærerens (Lærerindens) Afskedigelse fastholdes af et Flertal paa mindst $^3/_4$ af Skolekommissionens og $^3/_4$ af Kommunalbestyrelsens Medlemmer, bortfalder Sagen.

Har Fællesmødet derimod indenfor den nævnte Frist fremsendt Meddelelse til Ministeren om, at Fordringen fastholdes af det paakrævede Flertal, finder Afskedigelsen Sted, efter at der eventuelt har været givet vedkommende Skoleraad Lejlighed til at udtale sig om Pensionsspørgsmaalet.

Den saaledes afskedigede Lærer (Lærerinde), der oppebærer den fulde Løn for den Maaned, hvori Afskedigelsen

er foregaaet, skal ikke fraflytte Lærerboligen før Udløbet af 6 Uger fra Afskedigelsens Dato at regne og faar ved sin Fratrædelse som Lærer udbetalt een Gang for alle af Kommunens Kasse et Pengebeløb, der skal udgøre en Trediedel af Embedets Indtægter i det nærmest forudgaaende Regnskabsaar, ligesom der ogsaa tilkommer ham Pension efter Loven.

Den paagældende Lærers Adkomst til senere Ansættelse i et offentligt Lærerembede og den Ret, der flyder af hans Embedsalder, berøves ham ikke ved Afskedigelse i Henhold til nærværende Paragraf.

§ 9. Dersom et Skoleraad, naar Andragende derom foreligger, vedtager at forhøje Lærerenkers Pensioner, der ere fastsatte inden denne Lovs Ikrafttræden, eller som fastsættes i Løbet af 5 Aar fra dette Tidspunkt, skal Staten deltage i disse Pensionsforhøjelser med $^3/_4$, medens Skolefonden udreder $^1/_4$.

§ 10. De i nærværende Lov for Købstæderne fastsatte Bestemmelser gælde ogsaa for Handelspladserne.

§ 11. Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Kraft den 1. April 1908 (§ 8 dog først fra 1. April 1909). Fra samme Dato ophæves Bestemmelserne i Lov Nr. 61 af 29. Marts 1904 om forskellige Forhold vedrørende Folkeskolen §§ 20—25, 32 og 34 samt næstsidste Stykke af § 23.

Lov om Behandling af forbryderiske og forsømte Børn og unge Personer.

Kapitel I.

Om de Personer, paa hvilke Loven finder Anvendelse.

§ 1. De i denne Lov hjemlede Opdragelses- og Forbedringsmidler finde, for saa vidt Hensynet til de paagældendes Velfærd kræver det, Anvendelse paa:

a) Personer under 18 Aar, der have begaaet en strafbar Handling, som vidner om sædelig Fordærvelse eller Vanrøgt, jfr. § 9, og Personer under kriminel Lavalder, der have begaaet en tilsvarende Handling, der kun paa Grund af deres Alder er straffefri.

b) Børn under 15 Aar, som uden at have begaaet nogen for en ældre Person strafbar Handling findes at være sædeligt fordærvede, eller som paa Grund af Forældres eller andre Opdrageres Lastefuldhed, grove Forsømmelighed eller Mangel paa Evne til at opdrage dem eller føre det fornødne Tilsyn med dem, findes at være udsatte for sædelig Fordærvelse.

Under særlige Omstændigheder, og i Reglen kun efter Forældres eller Værgers Begæring, kan denne Regel ogsaa anvendes paa unge Personer mellem 15 og 18 Aar, navnlig naar disse paa Grund af forsinket eller mangelfuld Udvikling øjensynligt mangle den for deres Alder almindelige Modenhed.

c) Børn under 15 Aar, som af Forældre eller andre Opdragere mishandles, eller som hos disse lide saadan Nød, at deres Sundhed eller normale legemlige Udvikling derved udsættes for alvorlig Fare.

§ 2. For oftere gentagen Skulken, fortsat betydelig Dovenskab, som er Barnet tilregnelig, eller meget slet

Opførsel i Skolen kunne skolepligtige Børn, naar Advarsler have vist sig frugtesløse, i en Tid af indtil 6 Maaneder anbringes udenfor Hjemmet, særlig i en Tvangsskole (Internat), hvor en saadan findes.

Kapitel II.

Om Værgeraad og Overværgeraad.

§ 3. I Landkommunerne, samt i Købstæder og Handelspladser, der have under 10,000 Indvaanere dannes i hver Kommune et Værgeraad, bestaaende af 5 Medlemmer, nemlig:

1. et af Kommunalbestyrelsen af dennes Midte for vedkommendes Funktionstid valgt Medlem;
2. Sognepræsten, eller, hvis der er flere, da den, som af vedkommende Provst beskikkes;
3. en Lærer eller Lærerinde, valgt af og blandt Kommunens fast ansatte Lærerpersonale og de ved statsanerkendte Børneskoler, der ikke forberede til nogen Eksamen, virkende Lærere og Lærerinder;
4. to af Kommunalbestyrelsen efter Forholdstal valgte, i Kommunen bosatte Mænd eller Kvinder.

De under 2, 3 og 4 nævnte Valg gælde for 6 Aar, regnet fra den efter Valget følgende 1. Januar.

Justitsministeriet kan efter Kommunalbestyrelsens Indstilling dele en større Kommune i flere Værgeraadskredse.

Værgeraadet vælger selv sin Formand og Næstformand.

§ 4. I København og de Købstæder og Handelspladser, der have 10,000 Indvaanere og derover, dannes saa mange Værgeraad, som Justitsministeriet bestemmer. De bestaa af:

1. en af Justitsministeren valgt Formand, der er eller har været ansat i et Dommerembede eller dog opfylder Betingelserne for at kunne ansættes i et saadant;
2. en af Kommunalbestyrelsen, i København Magistraten, valgt, i Værgeraadskredsen bosat Læge;
3. en af Sognepræsterne i Værgeraadskredsen, som beskikkes af vedkommende Provst;

4. en Lærer eller Lærerinde, valgt af og blandt det ved de kommunale Folkeskoler i Værgeraadskredsen fast ansatte Lærerpersonale;
5. to af Kommunalbestyrelsen, i København Borgerrepræsentationen, efter Forholdstal valgte, i Værgeraadskredsen bosatte Mænd;
6. en af Kommunalbestyrelsen, i København Borgerrepræsentationen, valgt, i Værgeraadskredsen bosat Kvinde.

De under 2, 3, 4, 5 og 6 nævnte Valg gælde for 6 Aar, regnet fra den efter Valget følgende 1. Januar.

Ved samtlige de i §§ 3 og 4 nævnte Valg finder der tillige Valg Sted af et tilsvarende Antal Suppleanter.

§ 5. Hvis et Barn, om hvilket Beslutning skal tages, hører til et fra Folkekirken afvigende, her i Landet anerkendt Trossamfund, og nogen af dettes Præster er bosat i Retskredsen, tilsiger Værgeraadets Formand denne eller, hvis der er flere, en af disse til at tiltræde Værgeraadet i Stedet for Sognepræsten.

Naar der skal tages Bestemmelse om, hvorvidt Forældremagten skal fratages nogen, eller der i øvrigt kræves Afholdelse af Forhør, Vidners Indkaldelse og Edfæstelse, tilkalde de i § 3 nævnte Værgeraad Retskredsens Underdommer, og denne leder da indtil Sagens Afslutning Undersøgelsen og deltager i den endelige Afgørelse. Han er for denne Sags Vedkommende Medlem af Raadet.

§ 6. Værgeraadet er beslutningsdygtigt, naar over Halvdelen af Medlemmerne er til Stede, deriblandt den fungerende Formand. I Tilfælde af Stemmelighed gør Formandens Stemme Udslaget; dog kræves til en gyldig Beslutning om et Barns Anbringelse i Henhold til § 11, at mindst 4, i de i § 4 nævnte Tilfælde mindst 5 af Værgeraadets Medlemmer have stemt derfor. Formanden sammenkalder Værgeraadet og leder dets Møder.

§ 7. Værgeraadets Medlemmer nyde paa Tjenesterejser Befordringsgodtgørelse efter Regning eller, for saa vidt de benytte egen Befordring, 2 Kr. pr. løbende Mil eller Dele deraf, samt endvidere i Dagpenge 6 Kr. pr. Dag, saafremt deres Fraværelse fra Hjemmet strækker sig ud over 6 Timer.

§ 8. Overværgeraadet bestaar af den i § 24 nævnte Overinspektør som Formand samt et af Justitsministeriet

og et af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet udnævnt Medlem. Et af Raadets Medlemmer skal være eller have været ansat i et Dommerembede. Det har sit Sæde i København.

Kapitel III.

Om de Opdragelses- og Forbedringsmidler, som kunne anordnes, og om Myndigheden til at fatte Beslutning herom.

§ 9. Beslutning om Anvendelsen af de i denne Lov hjemlede Opdragelses- og Forbedringsmidler fattes, naar de i § 1 foreskrevne Betingelser foreligge, af Værgeraadet. I Anledning af strafbare Handlinger, begaaede af Personer under 18 Aar, hvis Alder dog ikke ubetinget udelukker Straf, kan Værgeraadet dog kun tage saadan Beslutning, naar enten Paatale efter foretagen Undersøgelse er frafalden af Paatalemyndigheden paa Betingelse af, at Barnet overgives til Opdragelse efter denne Lov, eller Fuldbyrdelsen af en ved Dom ikendt Straf i Overensstemmelse med Lovgivningens almindelige Regler helt eller delvis undlades paa lignende Betingelse.

§ 10. Naar Værgeraadet skønner, at der ifølge denne Lov er Anledning til at skride ind, kan det tildele saavel Barnet som dets Forældre eller Opdragere en Advarsel. Findes det fornødent, kan der beskikkes Barnet en dertil egnet og villig Person som Tilsynsværge, for Pigebørn og Børn under 7 Aar i Reglen en Kvinde. Tilsynsværgen paaser, at Opdragerne gøre deres Pligt, og giver dem Raad og Vejledning vedrørende Opdragelsen af og Omsorgen for Barnet. Værgeraadet kan endvidere give Forældrene eller Opdragerne nærmere Paalæg med Hensyn til Opdragelsen og saaledes bl. a. bestemme, at Barnet, hvis det er skolepligtigt, skal besøge en Dagarbejdsskole, en Arbejdsstue, et Fortsættelsesasyl eller en lignende Indretning, hvor saadanne findes, under Iagttagelse af de Regler, som Værgeraadet foreskriver.

Værgeraadet skal, naar slette økonomiske Forhold i Hjemmet skønnes at være den egentlige Aarsag til Bør-

nenes Vanrøgt, gøre Bestyrelsen for „De fattiges Kasse" eller Kommunalbestyrelsen opmærksom paa Hjemmet, for at de fornødne Foranstaltninger eventuelt kunne blive trufne.

Det tilkendegives derhos Barnets Forældre eller Opdragere, at det vil kunne blive anbragt til Opdragelse udenfor Hjemmet, hvis de givne Paalæg ikke efterkommes eller det i øvrigt for Barnets Skyld maatte vise sig nødvendigt.

§ 11. Naar Hensyn til Barnets Forbedring eller til at hindre dets sædelige Fordærvelse kræver, at det anbringes udenfor Hjemmet, beslutter Værgeraadet, at det skal anbringes i en paalidelig og hæderlig Familie, et Børnehjem eller en Opdragelsesanstalt.

Værgeraadets Beslutning, der angiver, paa hvilken af de nævnte Maader Barnet skal anbringes, tilstilles, ledsaget af alle fornødne Oplysninger, derunder Oplysning om, at og naar Forkyndelse i Henhold til § 16 er sket eller dog forsøgt, Overværgeraadet til Godkendelse. Overværgeraadet træffer Bestemmelse, om en besluttet Anbringelse udenfor Hjemmet skal ske igennem Værgeraadet eller gennem Bestyrelsen for en af de med offentlig Anerkendelse privat virkende Foreninger for Børnesagen.

Er Værgeraadet paa det givne Tidspunkt usikkert i sin Opfattelse af Barnets Karakter, indstiller Raadet, at Barnet foreløbigt anbringes i et Optagelseshjem, hvilken Foranstaltnings Iværksættelse ligeledes kan ske igennem en af de nævnte Foreninger.

Værgeraadet kan straks sætte saadanne foreløbige Foranstaltninger i Værk med Hensyn til Barnets Anbringelse udenfor Hjemmet, som findes ikke uden Fare for Barnets Vel at kunne udsættes, indtil Overværgeraadets Afgørelse foreligger. Er Værgeraadet ikke samlet, kan Formanden træffe saadan foreløbig Bestemmelse, hvilken da snarest mulig forelægges Værgeraadet.

§ 12. Børn, som ikke kunne antages at være sædeligt fordærvede eller af en særlig vanskelig Karakter, og navnlig de i § 1 Litr. c. omhandlede Børn bør som Regel anbringes i en Familie eller, hvor dette støder paa Vanskeligheder eller paa Grund af Barnets Svagelighed eller andre Særegenheder ikke er ønskeligt, i et Børnehjem.

Børn, som ere saa sædeligt fordærvede, at deres Op-

tagelse i Almueskolen vilde medføre Fare for uheldig Paavirkning af de andre Børn, anbringes saa vidt muligt i en Opdragelsesanstalt.

I de for særlig vanskelige Børn bestemte Opdragelsesanstalter (§ 27) anbringes kun de i § 29 nævnte Personer.

§ 13. I Forbindelse med den endelige Bestemmelse om, at Barnet skal anbringes udenfor Hjemmet, træffer Overværgeraadet Bestemmelse angaaende Forældremyndigheden. Det kan overtage denne Myndighed selv, overdrage den til den af Barnets Forældre, der er uskyldig i Nødvendigheden af dets Fjernelse fra Hjemmet, overdrage den til en enkelt Person eller til den Forening, under hvis Varetægt Anbringelsen finder Sted, Overværgeraadet kan altid ændre sine Bestemmelser i den her nævnte Henseende, naar Forholdene maatte gøre det nødvendigt.

§ 14. Værgeraadets Forhandlinger foregaa for lukkede Døre. Over Forhandlingerne føres Protokol. Barnets Forældre eller de som træde i disses Sted, skulle, for saa vidt de have bekendt Opholdssted her i Riget, med passende Varsel opfordres til at udtale sig mundtligt eller skriftligt, forinden Beslutning fattes, og kunne herved søge Bistand hos Trediemand, der ved denne Forhandling kan give Møde i Raadet, ligesom Barnets og Hjemmets Forhold nøjagtigt undersøges. I dette Øjemed kan Værgeraadet affordre enhver offentlig Myndighed, som kan antages at kende Forholdene, Erklæring, ligesom det bør indkalde, afhøre og edfæste de Vidner, der kunne antages at have personligt Kendskab til Forholdene, samt foretage enhver anden nødvendig Undersøgelseshandling. Hertil kan Politiets Medvirkning fordres. Ved Vidneførelsen finde de for kriminelle Sager gældende Regler Anvendelse.

Er Barnet skolepligtigt, skal Skolen høres, og gaar Barnet til Konfirmationsforberedelse, skal Præsten høres.

Ved Værgeraadets Undersøgelse bliver det tillige at oplyse, om Barnet har Forsørgelsesret her i Landet.

§ 15. Udenfor de i § 5 nævnte Tilfælde kan Værgeraadets Formand, naar dette ikke er samlet, paa egen Haand foretage det til Sagens Undersøgelse fornødne.

§ 16. Beslutninger af Værgeraadet, som gaa ud paa, at nogen af de i denne Lov hjemlede Foranstaltninger skulle iværksættes, skulle, for saa vidt de paagældende

kunne findes, forkyndes for Barnets Forældre eller dem, der træde i disses Sted, efter de for Forkyndelse af Straffedomme gældende Regler.

Beslutter Værgeraadet, at der intet skal foretages, bliver skriftlig Meddelelse herom at tilstille de nævnte Personer.

§ 17. Beslutninger af Værgeraadet, der gaa ud paa, at Barnet skal anbringes udenfor Hjemmet, kunne af den, hvem Barnet herved fratages, naar han ikke selv har samtykket heri, indankes for Overværgeraadet.

Den paagældende maa da inden 14 Dage, efter at Beslutningen er forkyndt eller Forkyndelse i Overensstemmelse med § 16 er forsøgt, indgive skriftlig Begæring herom til Overværgeraadet. Dette kan forlange, at yderligere Oplysninger fremskaffes. Dets Kendelse er endelig.

§ 18. Den i § 2 hjemlede Anbringelse udenfor Hjemmet besluttes af Skolekommissionen, i København Skoledirektionen. Barnets Forældre eller de, som træde i disses Sted, skulle saa vidt muligt opfordres til at udtale sig mundtligt eller skriftligt, forinden Beslutning fattes, og ligeledes skal Skolen høres, og den Lærer, der særlig har haft med Barnet at gøre, tilkaldes.

Ogsaa saadan Beslutning kan af vedkommende indankes for Overværgeraadet paa den i § 17 ommeldte Maade.

Kapitel IV.

Om Gennemførelsen af de ved denne Lov hjemlede Foranstaltninger.

§ 19. Enhver offentlig Embeds- eller Bestillingsmand, som i Tjenestens Medfør kommer til Kundskab om noget Forhold, der maa antages at kunne foranledige Værgeraadets Indskriden i Henhold til Reglerne i Kapitel III., er pligtig at gøre Anmeldelse herom til Værgeraadet paa det Sted, hvor Barnet bor eller opholder sig.

I øvrigt staar det enhver frit for at gøre saadan Anmeldelse.

§ 20. Værgeraadet og Overværgeraadet drage Om-

sorg for Fuldbyrdelsen af de af dem fattede Beslutninger. Hertil kan om fornødent Politiets, Fattigvæsenets og de stedlige Værgeraads Bistand fordres.

§ 21. I Reglen maa Børn kun anbringes i Familier, hvor begge Ægtefæller leve, hvor ingen af disse er over 60 Aar, og som selv ikke have mere end 3 uforsørgede Børn. Flere end 2 Børn maa i Reglen ikke samtidigt være anbragt i samme Familie, medmindre de alle ere Søskende. Pigebørn kunne betros til Enker eller ugifte Kvinder.

§ 22. Tilsynet med de i Familier anbragte Børn føres for hver Kommune af en af Værgeraadet blandt eller udenfor dets Medlemmer valgt Tilsynsværge — Mand eller Kvinde — eller, hvor fornødent gøres, flere saadanne. Tilsynsværgen gør, naar Mangler eller Misligheder forefindes, eller Anbringelsen iøvrigt viser sig uheldig, Indberetning herom til Værgeraadet, som indstiller til Overværgeraadets Afgørelse, om Barnet skal tages fra den Familie, hvor det er anbragt, samt om det paany skal anbringes i en Familie eller anbringes i et Børnehjem eller en Opdragelsesanstalt. Dette Tilsyn omfatter ikke de Børn, der ere anbragte af de i § 11 nævnte Foreninger, medmindre vedkommende Forening ønsker det.

Hvis Omstændighederne kræve, at Barnet uden Ophold fjernes fra den Familie, hvor det er anbragt, kan dette Steds Værgeraad og i paatrængende Tilfælde, hvis Værgeraadet ikke er samlet, dets Formand foreløbig lade Barnet anbringe paa hensigtsmæssig Maade, indtil Overværgeraadet har fattet endelig Beslutning.

§ 23. Efter Indstilling fra Tilsynsværgen drager Værgeraadet Omsorg for, at Barnet ved Skolepligtens Ophør anbringes i passende Stillinger, og afslutter med Overværgeraadets Godkendelse de hertil fornødne Retshandler.

Kapitel V.

Om Børnehjem og Opdragelsesanstalter m. m.

§ 24. Overtilsynet med samtlige i denne Lov omhandlede Børnehjem og Opdragelsesanstalter føres af en af Justitsministeriet udnævnt Overinspektør for Opdragelses-

anstalterne. Denne tilser mindst en Gang om Aaret hver enkelt Opdragelsesanstalt samt mindst en Gang hvert tredie Aar — personligt eller ved en (paa hans Ansvar handlende) Medhjælper — hvert enkelt Børnehjem og derhos saa ofte, det anses fornødent, de enkelte Børnehjem.

Naar Omstændighederne give Anledning dertil, har han endvidere at anstille eller lade anstille Undersøgelser angaaende ethvert Forhold, der vedrører Gennemførelsen af de Foranstaltninger, som i Henhold til denne Lov træffes overfor de i § 1 omhandlede Børn. Finder han, at et Værgeraad i saa Henseende har forsømt noget, kan han paalægge dette at forelægge Overværgeraadet Sagen, ledsaget af alle fornødne Oplysninger, samt træffe foreløbige Foranstaltninger, der findes uopsættelige.

Som Formand for Overværgeraadet er han tillige Chef for dettes Kontor.

§ 25. For at Børn i Henhold til denne Lov skulle kunne anbringes i Børnehjem, maa disse have ministeriel Anerkendelse, som meddeles efter Indstilling af Overinspektøren. Anerkendelsen af og Tilsynet med Børnehjem foretages som hidtil af Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der ogsaa godkender de almindelige Hovedregler for deres Indretning, Bestyrelse m. m. Derimod fastsætter Justitsministeren, hvilken Betaling det enkelte Børnehjem har Ret til at kræve for de i Henhold til denne Lov i det anbragte Børn. Optagelseshjem og Børnehjem maa ikke findes i Forbindelse med Fattiggaarde.

Undervisningen kan enten gives i Folkeskolen eller paa selve Børnehjemmet. I sidste Tilfælde skal den i det væsentlige svare til den, som Folkeskolen meddeler.

Ved Skolepligtens Ophør drager Børnehjemmets Bestyrelse med Overværgeraadets Godkendelse Omsorg for, at Børnene anbringes paa den i § 23 angivne Maade.

§ 26. Det stedlige Tilsyn med de anerkendte Børnehjem føres af Værgeraadet i den Kommune, i hvilken de ere beliggende, samt for saa vidt de selv meddele Undervisning, for dennes Vedkommende af de lokale Skolemyndigheder.

Værgeraadet saavel som Overinspektøren efter forudgaaet Forhandling med dette kunne, naar dertil findes An-

ledning, gøre Indstilling til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Anerkendelsens Tilbagetagelse.

§ 27. De Opdragelsesanstalter, i hvilke Børn i Henhold til § 11 kunne anbringes, ere:

1) almindelige eller for særlig vanskelige Børn bestemte private eller kommunale Anstalter, hvis Benyttelse hertil er godkendt af Justitsministeren;
2) de i § 28 nævnte Statsanstalter.

Ministerens Anenkendelse af private eller kommunale Anstalter kan til enhver Tid tilbagekaldes.

§ 28. De for særlig vanskelige Børn bestemte Opdragelsesanstalter skulle være særskilte for Piger og for Drenge.

Staten opretter 2 Opdragelsesanstalter for særlig vanskelige Børn, en for Piger og en for Drenge, hvis Alder ved Anbringelsen er henholdsvis 14 og 16, undtagelsesvis 15 Aar eller derover. Den første skal kunne optage indtil 30 Piger, den sidste indtil 50 Drenge. Hvis iøvrigt det fornødne Antal saadanne Opdragelsesanstalter ikke ad anden Vej oprettes, sørger Staten for deres Tilvejebringelse.

§ 29. I de for særlig vanskelige Børn bestemte Opdragelsesanstalter kan optages:

1) Børn over 12 Aar, som have begaaet grove eller oftere gentagne Forbrydelser, eller som oplyses at være af en særdeles vanskelig Karakter eller særligt fordærvede;
2) Børn over 12 Aar, som i en Opdragelsesanstalt eller et Børnehjem have gjort sig skyldig i Rømning, Forførelse af andre Børn eller i høj Grad af Genstridighed, eller som, efter at være udskrevne paa Prøve af en Opdragelsesanstalt, formedelst slet Opførsel paa ny maa indsættes;
3) Personer, som, naar de fylde 18 Aar, ikke findes at kunne endelig udskrives af en Opdragelsesanstalt.

§ 30. Enhver af de i § 27 nævnte Opdragelsesanstalter ledes af en Forstander eller Forstanderinde. Disse udnævnes for Statsanstalterne af Kongen. For andre Opdragelsesanstalters Vedkommende skal Valget stadfæstes af Kongen.

§ 31. Den, som har opholdt sig mindst 2 Aar i en Opdragelsesanstalt og har udvist god Opførsel, kan af Anstaltens Forstander foreløbig udskrives og anbringes i en

hæderlig og paalidelig Familie eller i Tjeneste, i Lære eller paa lignende Maade i Overensstemmelse med Reglerne i §§ 21 og 23. Hvor ikke særlige Grunde tale herimod, bør saadan Anbringelse altid foretages mindst 6 Maaneder, før Myndigheden over og Tilsynet med Barnet ifølge § 36 skal ophøre.

Anbringelsen bør saa vidt muligt ikke ske i større Afstand fra Opdragelsesanstalten, end at dennes Forstander personlig kan føre Tilsyn med den paagældende. Hvis dette ikke hensigtsmæssigt lader sig gøre, føres Tilsynet efter Forstanderens Anmodning af Tilsynsværgen paa det Sted, hvor Barnet er anbragt.

Den Løn, som det saaledes anbragte Barn fortjener, indbetales til Forstanderen eller Tilsynsværgen og anvendes til Barnets Bedste.

Opfører den foreløbigt udskrevne sig slet, eller viser Anbringelsen sig iøvrigt uheldig, kan Opdragelsesanstaltens Forstander atter tage Barnet tilbage til Anstalten.

§ 32. Under Ophold i Børnehjem, Optagelseshjem og Opdragelsesanstalter ere Børnene undergivne den almindelige Hustugt under Forstanderens Ansvar.

For Opdragelsesanstalter, der ere bestemte for særlig vanskelige Børn, kan Justitsministeriet i et Strafferegulativ give Forstanderen Bemyndigelse til, under betryggende Former, at anvende Disciplinærstraffe af videregaaende Art. Dog maa Sultestraffe ikke anvendes.

§ 33. Har den, der er anbragt i en Opdragelsesanstalt eller i Henhold til § 31 er foreløbig udskreven, foretaget en strafbar Handling, kan Paatale undlades, hvis det findes, at Anvendelse af den i § 32 hjemlede Myndighed efter Omstændighederne er tilstrækkelig.

§ 34. Almindelige Grundregler for Opdragelsesanstalternes Indretning og Ledelse fastsættes ved kongelig Anordning.

§ 35. For saa vidt Plads haves, og særlige Sygdomme ikke ere til Hinder, ere Optagelseshjemmene pligtige til midlertidigt at modtage saadanne Børn, der i Henhold til § 11, 3die Stykke, ønskes anbragte for kortere Tid til Iagttagelse.

Samme Forpligtelse have de til midlertidigt at modtage de Børn, som i Henhold til § 11, 4de Stykke, eller

§ 22, 2det Stykke, fordres foreløbigt anbragte, dog ikke for længere Tid end 3 Maaneder.

Kapitel VI.

De trufne Foranstaltningers Ophør.

§ 36. Myndigheden over og Tilsynet med de i Henhold til § 11 anbragte Børn ophører som Regel, naar Barnet fylder 18 Aar, men kan dog, for saa vidt det er anbragt eller i Henhold til § 29 Nr. 3 findes at burde anbringes i en Opdragelsesanstalt for særlig vanskelige Børn, udstrækkes i indtil 3 Aar efter Indsættelsen i denne, selv om den nævnte Aldersgrænse derved overskrides.

§ 37. Den offentlige Opdragelse kan ophøre ved Overværgeraadets Beslutning enten efter dets eget Initiativ, efter Værgeraadets Indstilling eller efter Forældres eller Værgers Andragende derom, saa snart Hensigten dermed er naaet, eller for saa vidt der indtræder Forhold, som gøre det muligt, at den kan naas ad anden Vej. Dog sker saadan Beslutning med Forbehold af, at Samtykket til Ophøret af den offentlige Opdragelse kan tages tilbage.

Udskrivning af en Opdragelsesanstalt før den Tid, da den ifølge § 36 skal finde Sted, maa dog som Regel kun ske, naar Barnet i mindst 6 Maaneder har været foreløbig udskrevet i Henhold til § 31.

§ 38. Ved Forholdets Ophør forsynes den paagældende, hvis det findes fornødent, med Klædningsstykker og Rejsepenge, hvorhos der saa vidt muligt skal drages Omsorg for, at han anbringes til Erhverv under betryggende Forhold.

§ 39. Paabud om, at Børn skulle besøge en Dagarbejdsskole, en Arbejdsstue, et Fortsættelsesasyl eller en lignende Indretning, ophøre, naar de ikke ere givne paa bestemt Tid, samtidigt med Udskrivningen af Skolen, medmindre de forinden ophæves af Værgeraadet.

Kapitel VII.

Straffebestemmelser.

§ 40. Forældre og andre Opdragere, som gøre sig skyldig i Forførelse eller grov Vanrøgt overfor deres egne eller andres til deres Forsorg betroede Børn, straffes, dersom Værgeraadet begærer det, med Fængsel eller Tvangsarbejde, for saa vidt ikke højere Straf er forskyldt.

§ 41. Den, som lægger Hindringer i Vejen for Iværksættelsen af de ved denne Lov hjemlede Foranstaltninger eller søger at hindre de Undersøgelser, som dette Øjemed foranlediger, eller ikke efterkommer de i Medfør af Loven givne Paalæg, straffes med Fængsel eller under formildende Omstændigheder med Bøder.

§ 42. Den, som forleder eller hjælper en i Henhold til denne Lov anbragt Person til Rømning, straffes, for saa vidt Handlingen ikke efter sin Beskaffenhed medfører højere Straf, med Fængsel eller, hvis kun en mindre væsentlig Hjælp er ydet, med Bøder.

Den som, vidende om, at en i Henhold til denne Lov anbragt Person er rømt, skjuler ham eller understøtter hans Flugt, straffes med Bøder eller Fængsel.

§ 43. Ved Anvendelse af foranstaaende Straffebestemmelser komme Reglerne i almindelig borgerlig Straffelov og senere Tillæg til Anvendelse.

Kapitel VIII.

Om Udredelsen af de ved denne Lov foranledigede Udgifter.

§ 44. Omkostningerne ved den foreløbige Anbringelse, som finder Sted i Henhold til § 11, 4de Stykke, samt ved de i §§ 2 og 10 omhandlede Foranstaltninger bæres, for saa vidt de ikke dækkes ved Bidrag af Forældrene, af Børnenes Opholdskommune, dog med Undtagelse af Omkostningerne ved Benyttelsen af Dagarbejdsskoler, hvilke bæres halvt af Statskassen og halvt af Opholdskommunen.

§ 45. Omkostningerne ved Foranstaltninger, som gaa ud paa i Henhold til § 11 endeligt at fjerne Børn fra Hjemmet,

samt ved deres Anbringelse i Plejehjem, Børnehjem eller almindelige Opdragelsesanstalter, bæres, indtil Barnet fylder 15 Aar, for saa vidt de ikke dækkes ved de i Henhold til § 48 indgaaede Bidrag, halvt af Statskassen og halvt af Forsørgelseskommunen eller den offentlige Kasse, der i Mangel af en saadan ifølge Fattiglovgivningen har at bære Udgifterne ved en trængendes Forsørgelse.

Selv om Barnets Forsørger, inden det fylder 15 Aar, skifter Forsørgelseshjem, bæres de nævnte Udgifter dog vedblivende af den Kommune eller offentlige Kasse, som paa den Tid, da Beslutning om Barnets Anbringelse fattes, har Forsørgelsespligten.

For saa vidt Forsørgelsespligten ikke undtagelsesvis paahviler Statskassen — i hvilket Tilfælde der forholdes paa den i § 46, 2det Stykke, angivne Maade — afholdes hele Udgiften forskudsvis af Forsørgelseskommunen eller vedkommende offentlige Kasse, som dernæst inden Udgangen af hvert Aars Maj Maaned sender Justitsministeriet behørig Regning over den Statskassen paahvilende Andel af de i det forløbne Regnskabsaar afholdte Udgifter.

Samtidig med, at Barnets Anbringelse besluttes, giver Værgeraadet dets Opholdskommune Underretning herom, hvorefter denne paa den i Fattiglovgivningen foreskrevne Maade har at udfinde Forsørgelseskommunen og at tilvejebringe dennes Anerkendelse af Forsørgelsesretten, hvilken derefter tilstilles Værgeraadet.

Saasnart Anbringelsen er sket og Vilkaarene fastsatte, giver Værgeraadet dernæst Forsørgelseskommunen eller vedkommende offentlige Kasse Meddelelse herom. Denne har da at honorere de efterhaanden fremkommende Regninger, dog, hvis Barnet er anbragt i et Plejehjem eller i et Børnehjem, kun naar de ere attesterede af Tilsynsværgen eller det stedlige Værgeraads Formand.

§ 46. Alle andre Udgifter, som foranlediges ved denne Lov, derunder alle Udgifter, der skyldes Foranstaltninger vedrørende Børn, som have fyldt 15 Aar, samt Anbringelse paa Opdragelsesanstalter for særlig vanskelige Børn, bæres af Statskassen.

For saa vidt Barnet er anbragt paa en Opdragelsesanstalt eller i Henhold til § 31 er foreløbig udskrevet af en saadan, sender dennes Forstander gennem Overværgeraadet

Regning over de i denne Paragraf omhandlede Udgifter til Justitsministeriet. I andre Tilfælde afholdes de forskudsvis af Barnets Opholdskommune.

§ 47. De Beløb, som kunne anvendes til Kontorhold eller lønnet Medhjælp for Værgeraadets Formænd, hvor saadan maatte være fornøden, samt til Overværgeraadet og Overinspektøren for Opdragelsesanstalterne saavel som de andre ved denne Lov foranledigede Udgifter fastsættes ved den aarlige Finanslov.

§ 48. Naar Beslutning er tagen om, at et Barn under 15 Aar skal anbringes udenfor Hjemmet, paalægger Værgeraadet ved særligt Dekret den eller de forsørgelsespligtige at svare et ugentligt, maanedligt eller fjerdingaarligt Bidrag, indtil Barnet fylder 15 Aar. Er Anbringelsen og Forældremyndigheden overdragen en af de i § 11 nævnte Foreninger, kan denne Paaligning falde bort mod en tilsvarende Ydelse fra paagældende Forenings Side.

Et passende Bidrag paalignes ogsaa den eller de forsørgelsespligtige, naar det i Henhold til § 10 paalægges et Barn at besøge en Dagarbejdsskole. I de øvrige i § 10 ommeldte Tilfælde kan det paa samme Maade paalægges den eller de forsørgelsespligtige at svare et af Værgeraadet fastsat Bidrag, naar de ikke direkte til vedkommende Indretning erlægge den for Benyttelsen af samme foreskrevne Betaling.

Bidragene ansættes efter Hensyn til, dels hvad den virkelige Udgift antages at ville blive, dels den bidragspligtiges Evne. Naar den bidragspligtige ikke i Trangstilfælde er berettiget til vedblivende at forsørges her i Landet, ansættes hans Bidrag altid til et saadant Beløb, som den virkelige Udgift antages at ville udgøre.

Dekretet forkyndes saa vidt muligt for den bidragspligtige, hvem en Genpart af samme leveres, og tilstilles derefter vedkommende Kommune eller offentlige Kasse eller, for saa vidt Statskassen skal bære hele Udgiften, Overværgeraadet.

Den bidragspligtiges Opholdskommune skal paa Begæring bistaa ved Indkrævning og Modtagelse af Bidragene. Disse kunne inddrives og eventuelt fordres afsonede efter de Regler, der gælde med Hensyn til Underholdsbidrag til Børn.

Betales et Bidrag ikke til Forfaldstid, skal det saa vidt

muligt afkræves den bidragspligtige senest 2 Maaneder derefter. Er det ikke betalt senest Tremaanedersdagen efter Forfaldstid, betragtes det som en den bidragspligtige paa den nævnte Dag ydet Fattighjælp. Er Udpantning tidligere forgæves forsøgt, betragtes Bidraget som en paa Udpantningsdagen ydet Fattighjælp. For saa vidt Barnet og den bidragspligtige ifølge Bestemmelserne i § 45, 2det Stykke, eller Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9. April 1891 § 22, sidste Stykke, have forskellige Forsørgelseshjem, bliver saadan Fattighjælp af den bidragspligtiges Forsørgelseskommune at refundere fuldt ud til Barnets Forsørgelseskommune.

For Benyttelsen af Retsmidler saa vel som for Udskrifter og lignende vedrørende de i denne Lov omhandlede Forhold betales intet Gebyr.

Kapitel IX.

Almindelige Bestemmelser.

§ 49. Ved Barn forstaas i denne Lov, hvor ikke andet er sagt, enhver Person, paa hvem de i Loven hjemlede Opdragelses- og Forbedringsmidler kunne anvendes.

§ 50. Denne Lov træder i Kraft den 1. Oktober 1905. Bestemmelserne om Anbringelse i Opdragelsesanstalter sættes først i Kraft, naar de fornødne Opdragelsesanstalter ere tilvejebragte. Naar Loven i dens Helhed er traadt i Kraft, kan Børns Anbringelse paa de i denne Lov hjemlede Maader uden Samtykke af Forældrene eller dem, der træde i disses Sted, kun ske i Henhold til denne Lov. Dog skal det have sit Forblivende ved Bestemmelsen i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9. April 1891 § 40.

Lov om anerkendte Sygekasser.

(Stadfæstet den 10. Maj 1915.)

§ 1. Enhver Sygekasse, som er en Forening af Personer, der har sluttet sig sammen for ved bestemte Bidrag at sikre hverandre gensidig Hjælp i Sygdomstilfælde, har Ret til at faa offentlig Anerkendelse og den dermed forbundne Støtte af det offentlige, naar den fyldestgør de i denne Lov indeholdte Forskrifter, og dette efter Sygekasseinspektørens Indstilling godkendes af Indenrigsministeren. For saa vidt der imidlertid for vedkommende Fag eller stedlige Omraade (jfr. § 4) allerede maatte findes oprettet en Sygekasse, der har faaet offentlig Anerkendelse, kan Anerkendelse nægtes andre Sygekasser indenfor samme Fag eller stedlige Omraade.

Anerkendelsen meddeles af Indenrigsministeren og offentliggøres af denne.

§ 2. Begæring om Anerkendelse indsendes til Sygekasseinspektøren ledsaget af 1) et Eksemplar af Kassens Vedtægt, 2) en Fortegnelse over Medlemmer med Angivelse af disses Alder og Livsstilling, 3) en Udskrift af den Beslutning, i Henhold til hvilken Anerkendelsen søges, samt 4), for saa vidt det ikke er en ny oprettet Kasse, det sidste Aars Regnskab.

§ 3. For at faa og beholde offentlig Anerkendelse maa en Sygekasse som Regel have mindst 50 Medlemmer.

Under særlige Omstændigheder kan Anerkendelse meddeles en Kasse med et mindre Medlemstal, dog ikke under 30, og en saadan Kasse har Ret til Anerkendelse, saafremt den har Sæde i en Kommune med ikke over 800 Indbyggere. Gaar dens Medlemstal ned under 30, bortfalder Anerkendelsen.

Naar to Kasser, der har mindst 30 Medlemmer hver, eller flere Kasser, der har mindst 20 Medlemmer hver —

med Sæde i Nabokommuner eller paa lignende Maade nær hverandre —, slutter sig sammen til gensidig Sikring af deres Forpligtelser, har enhver af dem Ret til Anerkendelse, om end ingen af dem har et Medlemstal af 50. Gaar det samlede Medlemstal ned under 50, bortfalder Anerkendelsen.

§ 4. For at faa Anerkendelse maa en Sygekasse enten være knyttet til et bestemt Fag (Handel, Industri eller Haandværk), eller dens Vedtægt maa fastsætte en efter Forholdene i det enkelte Tilfælde passende stedlig Begrænsning for Retten til at være Medlem af Sygekassen.

Endvidere kan Anerkendelse meddeles saadanne Sygekasser, der bestod den 1. August 1892, og som omfattede en Kreds af Personer, knyttede til en enkelt bestemt Forretning eller Virksomhed.

§ 5. Er en Sygekasse knyttet til et bestemt Fags Arbejdere eller oprettet for dettes Mestre, Svende eller Lærlinge, skal den indenfor Sygekassens stedlige Omraade staa aaben for alle Fagets Arbejdere af den paagældende Klasse, kun med de i § 6 nævnte Betingelser.

Nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse, i hvilken Adgangen til at blive Medlem er begrænset til et bestemt Fag eller en bestemt Forretning eller Virksomhed, er berettiget til at forblive i Sygekassen som nydende Medlemmer, selv om de forlader Faget, Forretningen eller Virksomheden, naar de i øvrigt opfylder de i Vedtægten fastsatte Betingelser for Medlemsret.

Den i § 4 ommeldte stedlige Begrænsning skal i Regelen være Kommunen. Dog kan københavnske Sygekasser omfatte Nabokommuner og omvendt; Indenrigsministeren kan derhos, naar Omstændighederne taler derfor, meddele Tilladelse til, at Sygekasser omfatter to eller flere Kommuner eller endog hele Landet.

Indenfor vedkommende Kommune maa Grænsen ikke uden Indenrigsministerens Samtykke være snævrere end et Sogn, undtagen hvor der i Sognet findes en bymæssig Bebyggelse med mindst 1,000 Indbyggere, eller hvor Beliggenheden nødvendiggør en snævrere Grænse.

Disse Bestemmelser er ikke til Hinder for, at et Medlem, der flytter udenfor Sygekassens Omraade, kan forblive i Sygekassen, for saa vidt Vedtægten tillader det.

§ 6. Som nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse kan kun optages ubemidlede Personer af Arbejderklassen og med dem i økonomisk Henseende ligestillede Mænd og Kvinder, saasom mindre Jordbrugere, Haandværkere og andre næringsdrivende, Tjenestemænd o. lign.

Hvert femte Aar — første Gang ved denne Lovs Ikrafttræden — udsteder Indenrigsministeren en Bekendtgørelse til Sygekasserne og Kommunalbestyrelserne, indeholdende Vejledning med Hensyn til de Indtægts- og Formueforhold samt øvrige Omstændigheder (Indtægtens Art og Varighed, Gæld, Børneantal o. lign.), der som Regel betinger en Persens Optagelse eller Forbliven i Sygekassen med Ret til gennem denne at nyde Tilskud fra Staten.

Denne Bekendtgørelse, om hvis Affattelse Sygekassenævnet (jfr. § 27) gør Indstilling, udarbejdes af Indenrigsministeren efter Forhandling med et Udvalg paa 16 Medlemmer, der vælges med Halvdelen af hvert af Rigsdagens Ting efter Reglerne for Forholdstalsvalg.

Selv om et Medlems økonomiske Forhold forbedres saaledes, at hans Indtægt eller Formue overskrider de i Bekendtgørelsen fastsatte Grænser, kan han forblive i Sygekassen som nydende Medlem, saafremt Sygekassens Vedtægt indeholder en udtrykkelig Bestemmelse herom. For et saadant Medlems Vedkommende ydes der ikke Sygekassen Tilskud fra Staten og Medlemmet skal udover det ordinære Kontingent erlægge særskilt Medlemsbidrag, der fastsættes i Sygekassens Vedtægt og mindst skal have samme Størrelse som det offentlige Tilskud, Sygekassen oppebærer for hvert ubemidlet Medlem. De i §§ 14 og 15 nævnte Begunstigelser bortfalder derhos for de heromhandlede Medlemmer, ligesom Sygekassens Ydelse for et saadant Medlem ingen Sinde kan blive større end for et ubemidlet Medlem. For saa vidt de her omhandlede Personers økonomiske Forhold atter forandres, saaledes at paagældende paa ny maa anses for ubemidlede, kan de genvinde deres tidligere Medlemsret som ubemidlede Medlemmer uden Hensyn til Alder og Helbred.

Personer, som efter Afgørelse i Henhold til Lov Nr. 85 af 12. April 1892 har maattet udtrædes om nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse paa Grund af deres økonomiske Stilling, kan inden et Aar efter nær-

værende Lovs Ikrafttræden kræve sig optaget paa ny uden Hensyn til Alder og Helbred. Optagelse kan dog ikke ske under Forløbet af en midlertidig Sygdom. Det afgøres i hvert enkelt Tilfælde af det i § 9 omhandlede Udvalg, om vedkommende kan optages som ubemidlet Medlem eller eventuelt som Medlem efter nærværende Paragrafs 4de Stykke, for saa vidt Sygekassen har benyttet sig af den ved nævnte Lovbestemmelse hjemlede Adgang til at have bemidlede nydende Medlemmer. Retten til Sygehjælp indtræder dog først 6 Uger efter Optagelsen, jfr. § 20, 1ste Stykke.

For saa vidt der ved Anerkendelsen af en Sygekasse, som bestod den 1. August 1892 og inden 1. Februar 1893 havde søgt Anerkendelse, er meddelt Sygekassen Tilladelse til at beholde bemidlede Medlemmer, skal disse være berettigede til fremdeles at forblive i Kassen som nydende Medlemmer. For disse Medlemmers Vedkommende tilkommer der imidlertid ikke Kassen noget Tilskud fra Staten ligesom disse Medlemmer ikke har Krav paa de i §§ 14 og 15 nævnte Begunstigelser.

Ingen kan optages i en anerkendt Sygekasse som Medlem forinden det fyldte 14de Aar. For øvrigt bestemmes Aldersgrænsen for Optagelse i Sygekassen ved dennes Vedtægt.

§ 7. Ingen kan optages i en anerkendt Sygekasse under Forløbet af en midlertidig Sygdom.

Indtil der paa anden Maade ved særlige Lovbestemmelser træffes Foranstaltninger vedrørende Hjælp for kronisk syge, kan Personer, som lider af en hyppigt tilbagevendende eller uhelbredelig Sygdom eller en Legemssvaghed, der medfører eller skønnes at kunne medføre en væsentlig Indskrænkning i deres Arbejdsevne, optages i en Sygekasse, men kun paa Betingelse af, at de ikke har Ret til Understøttelse for den ved Optagelsen konstaterede Sygdom eller Svaghed; Indenrigsministeren fastsætter efter forud indhentet Erklæring fra Sundhedsstyrelsen de nærmere Betingelser, under hvilke en Person kan optages i en Sygekasse med saadan begrænset Medlemsret.

§ 8. I enhver anerkendt Sygekasse skal der være Adgang til Optagelse af bidragydende Medlemmer, som ikke har Ret til Hjælp af Kassen. Disse Medlemmer har ikke

Krav paa de Fordele, som denne Lov hjemler, og de kommer ikke i Betragtning, naar der i Medfør af Loven tages Hensyn til Medlemsbidrag eller Medlemstal.

Bidragydende Medlemmer, som ved deres Optagelse i Sygekassen har godtgjort at opfylde de for Erhvervelse af nydende Medlemsret foreskrevne Betingelser i Henseende til Alder og Helbred, kan overgaa til at være nydende Medlemmer uden Hensyn til Alder og Helbred i Overgangsøjeblikket, saafremt de opfylder de øvrige Optagelsesbetingelser. De har dog først Ret til Hjælp af Sygekassen, naar der er forløbet et Tidsrum af 6 Uger, efter at deres Overgang til at være nydende Medlemmer har fundet Sted.

§ 9. Om nogen efter sin økonomiske Stilling kan optages som nydende Medlem af en anerkendt Sygekasse, samt om Sygekassen er berettiget til Tilskud fra Staten for et nydende Medlem (jfr. § 6), afgøres i Tvivlstilfælde af et Udvalg, bestaaende af et Medlem, udnævnt af Kommunalbestyrelsen paa det Sted, hvor den paagældende bor, et af Kassens Bestyrelse valgt Medlem og en Læge med Sygekassepraksis, udpeget af Stedets Kommunalbestyrelse i hvert foreliggende Tilfælde. Det af Kommunalbestyrelsen valgte Medlem er Formand for Udvalget.

Henvendelse til Udvalget kan ske fra den, om hvis Medlemsret der er Spørgsmaal, samt fra Sygekasseinspektøren, Sygekassens Bestyrelse, de af Kassen benyttede Læger og vedkommende Kommunalbestyrelse. Henvendelsen rettes til Udvalgets Formand, som derefter foranlediger dettes Sammentræden. Ligningsmyndighederne er pligtige til efter skriftlig Begæring af Udvalget at give dette Oplysning om den paagældendes Indtægt og Formue; disse Oplysninger maa ikke offentliggøres.

Udvalgets Afgørelse kan indankes for Indenrigsministeren af de samme, som efter det anførte kan indbringe Sagen for Udvalget.

Om Udfaldet af Udvalgets Afgørelse samt eventuelt af Indankningen for Ministeriet skal der gives Underretning til Sygekasseinspektøren og Kassens Bestyrelse samt i øvrigt til dem, der har indbragt Sagen for Udvalget eller foretaget den paagældende Indankning.

De nærmere Regler om Udvalgets Virksomhed fastsættes af Indenrigsministeren.

§ 10. Ophører en Sygekasse, eller bortfalder dens Anerkendelse, fordi dens Medlemstal gaar ned under Minimum, og nogen, der hidtil har været Medlem af en saadan Kasse, inden 2 Maaneders Forløb begærer sig optaget i en anden anerkendt Sygekasse, til hvilken han efter de for denne gældende Regler om de personlige Betingelser maatte have Adgang, kan Optagelse i Kassen ikke nægtes ham, fordi han har overskredet den i sammes Vedtægt fastsatte Aldersgrænse for Adgang til Kassen, eller af Hensyn til hans Helbredstilstand, ligesom Bestemmelsen om Forløbet af en vis Frist efter Optagelsen, inden hvilken Hjælp af Kassen ikke kan kræves (§ 20), ikke kommer til Anvendelse i dette Tilfælde.

For Medlemmer, som var optagne i den første Sygekasse paa Vilkaar, at der ikke skulde ydes dem Understøttelse for en ved Optagelsen konstateret Sygdom eller Legemssvaghed (jfr. § 7), skal samme Begrænsning være gældende for Medlemsretten i den nye Sygekasse.

§ 11. Optagelse i en anerkendt Sygekasse kan ikke nægtes nogen, naar han fyldestgør de i denne Lov foreskrevne Betingelser, saaledes som disse maatte være nærmere bestemte i Kassens Vedtægt. Om Optagelse kan finde Sted, afgøres for Sygekassens Vedkommende inden en Maaned efter nedennævnte Erklærings Modtagelse.

Forinden Optagelse kan finde Sted, maa den paagældende afgive en Erklæring paa Tro og Love om sin Alder og Helbredstilstand, om Størrelsen af sin aarlige Indtægt og sin Formue samt om, hvorvidt han er Medlem af andre Sygekasser, eller der paa anden Maade er sikret ham Hjælp i Sygdomstilfælde. Den nævnte Erklæring, der skal afgives paa en af Indenrigsministeren godkendt Blanket, skal opbevares i Sygekassens Arkiv.

Udviser nævnte Erklæring, at den, der søger Optagelse, har en Indtægt eller Formue, som overstiger det i Indenrigsministerens Bekendtgørelse desangaaende anførte, skal det i § 9 nævnte Udvalg afgøre, om den paagældendes økonomiske Forhold desuagtet tillader hans Optagelse. Er Indtægt eller Formue mindre, end hvad der er fastsat i de nævnte Regler, men Bestyrelsen dog

skønner, at vedkommendes hele økonomiske Forhold ikke berettiger til Optagelse i Sygekassen, afgøres ogsaa dette af nævnte Udvalg.

Ingen maa samtidig være nydende Medlem af mere end een anerkendt Sygekasse. Dersom et Medlem af en anerkendt Sygekasse erhverver Medlemsret i en ikke anerkendt Sygekasse, skal han straks anmelde det for den anerkendte Sygekasses Bestyrelse. Intet Medlem af en anerkendt Sygekasse kan ved at indtræde i flere Sygekasser sikre sig en større daglig Pengehjælp, end hans gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste udgør.

Naar et som ubemidlet optaget nydende Medlems økonomiske Forhold ændres saaledes, at han maa kunne skønne, at det er tvivlsomt, om han kan anses for ubemidlet, skal han give Meddelelse derom til Sygekassens Bestyrelse, for at det kan blive undersøgt, om han er berettiget til vedblivende at nyde Tilskud fra Staten.

Saafremt en Person i den i 2det Stykke omhandlede Erklæring svigagtig har meddelt urigtige Oplysninger om sine Forhold, erhverver han ikke Medlemsret i vedkommende Sygekasse, og han kan tilpligtes at erstatte, hvad han har oppebaaret af Sygekassen i det Tidsrum, i hvilket han urettelig har staaet som Medlem. Overtrædelse af Bestemmelserne i 4de og 5te Stykke saavel som Svig mod Kassen medfører Tab af Medlemsret, og den paagældende kan ogsaa i disse Tilfælde tilpligtes at erstatte de urettelig oppebaarne Ydelser.

§ 12. I en anerkendt Sygekasse skal Medlemmernes Bidrag være saaledes fastsatte, at de i Forbindelse med Kassens øvrige ordinære Indtægter og det ved denne Lov paabudte Tilskud fra det offentlige efter de forhaandenværende Erfaringer maa antages at være tilstrækkelige til Fyldestgørelse af Kassens Forpligtelser samt til Dannelse af en Reservefond.

Sygekassernes Indtægt og Formue skal holdes afsondrede fra andre Foreningers Midler og maa hverken som Laan eller Gave tilflyde andre Foreninger eller anvendes i uvedkommende Øjemed.

§ 13. Til de anerkendte Sygekasser udredes der aarlig af Statskassen et Tilskud, hvis Størrelse fastsættes ved

de aarlige Finanslove. Tilskuddet fordeles mellem de enkelte Sygekasser paa følgende Maade:

Der ydes et aarligt Beløb af 2 Kr. for hver Person, der ved Aarets Udgang staar som ubemidlet nydende Medlem af Sygekassen, samt et Beløb, der svarer til $^1/_4$ af Sygekassens Udgifter for disse Medlemmer til Lægehjælp og Sygebehandling udenfor Hjemmet (jfr. § 19). Endvidere ydes et Beløb svarende til $^1/_4$ af, hvad Sygekassen har udbetalt til hvert ubemidlet nydende Medlem som Dagpenge og Barselhjælp, dog saaledes, at Beløbet for Dagpengenes Vedkommende ikke overstiger 20, 16 og 12 Øre pr. Sygedag, henholdsvis i København med Frederiksberg og nærmeste Omegn, i Købstæderne og Marstal samt i Landdistrikterne, og for Barselhjælpens Vedkommende ikke overstige 2 Kr. 50 Øre pr. Tilfælde.

Det aarlige Statstilskud til den enkelte Sygekasse maa dog ikke overstige i København med Frederiksberg og nærmeste Omegn 4 Kr. 65 Øre, i Købstæderne samt Marstal 4 Kr. 15 Øre og i Landdistrikterne 3 Kr. 65 Øre for hvert ubemidlet nydende Medlem, som Sygekassen har ved Aarets Udgang.

I den i § 6 nævnte Bekendtgørelse fastsætter Indenrigsministeren efter forudgaaet Forhandling med det der ligeledes nævnte raadgivende Udvalg, hvilke bymæssige Bebyggelser der i denne Henseende skal ligestilles med Købstæderne.

For saa vidt en Sygekasse har Medlemmer, der i Henhold til § 22 Nr. 1 svarer et lavere Medlemsbidrag end det for Kassens Medlemmer almindelig bestemte, nedsættes den Del af Statskassens Tilskud, der udredes i Henhold til Medlemstal, i tilsvarende Forhold.

Kommunerne er berettigede til, uden Samtykke fra højere Myndighed, at yde ubemidlede Medlemmer af anerkendte Sygekasser Hjælp til Betaling af deres Medlemsbidrag for det løbende Regnskabsaar, dog ikke ud over $^3/_4$ af Medlemsbidraget.

I de første 3 Aar efter denne Lovs Ikrafttræden tilbageholdes der af det hver enkelt Sygekasse tilkommende Statstilskud 1 pCt., hvilket Beløb indgaar i en Reguleringsfond; til denne Fond tilskyder Statskassen et Beløb af 30,000 Kr. aarlig i de nævnte 3 Aar.

Af Fondens Midler skal der af Indenrigsministeren efter Indstilling fra Sygekasseinspektøren og efter stedfunden Forhandling med det i § 6, 3die Stykke, omhandlede Udvalg tilstaas yderligere Tilskud til Sygekasser, som ved den i nærværende Paragraf fastsatte Beregning af Statstilskuddet skønnes at være stillede væsentlig ugunstigere end efter de tidligere gældende Regler for Ydelsen af Statstilskud.

Skulde der efter de 3 Aars Forløb være et Beløb tilovers i Reguleringsfonden, for hvilket man ingen Anvendelse har fundet, vil den Del af dette Overskud, som skyldes tilbageholdt Statstilskud fra Kasserne, være forholdsmæssigt at refundere hver enkelt Kasse, medens den øvrige Del indgaar i Statskassen.

§ 14. Naar ubemidlede nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse og deres Børn (herunder Plejebørn, der er anbragte i Familiepleje) under 15 Aar optages til Behandling paa et Staten eller en Amts-, Købstad- eller Handelspladskommune tilhørende Sygehus, som ikke udelukkende er bestemt for visse Klasser af Personer, gives der Sygekassen Fritagelse for eller Nedsættelse i Betalingen i lige saa lang Tid, som Medlemmet har Ret til Hjælp af Kassen, for saa vidt den syge er bosat i det Distrikt, for hvilket Sygehuset er bestemt, og der foreligger Lægeerklæring om, at Hospitalsophold er nødvendigt. Vederlag for det nævnte Tidsrum er højst Halvdelen af den ellers fastsatte Betaling for Behandling m. v. paa vedkommende Sygehus, herunder indbefattet Betaling for Bandager, Ekstravagt og lignende Ydelser.

I de Tilfælde, hvor efter de for et Sygehus gældende almindelige Regler Betalingen for samtlige indlagte Personer eller for visse Klasser af Befolkningen er sat væsentlig lavere end den virkelige Udgift ved Opholdet paa Sygehuset, fastsættes Størrelsen af den daglige Betaling for ubemidlede nydende Sygekassemedlemmer og deres Børn af Indenrigsministeren.

Findes der ikke et for Distriktet bestemt Sygehus, paa hvilket ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser og deres Børn kan indlægges for den ommeldte nedsatte Betaling, er vedkommende Kommune pligtig at refundere Halvdelen af Udgifterne ved de paagældendes Ophold

paa det nærmeste Købstad- eller Amts-Sygehus, naar de ovennævnte Regler for Sygehusindlæggelse er iagttagne.

Naar anerkendte Sygekassers ubemidlede nydende Medlemmer eller deres Børn under 15 Aar optages i offentlige Sindssygeanstalter, gives der Sygekassen den samme Nedsættelse i Betalingen, som til enhver Tid er indrømmet uformuende Patienter. Er en saadan Nedsættelse efter de for vedkommende Anstalt gældende Regler ikke indrømmet, fastsættes Størrelsen af Betalingen for Sygekassemedlemmer og deres Børn af Indenrigsministeren.

§ 15. De ubemidlede nydende Medlemmer af anerkendte Sygekasser, som bor paa Landet eller paa en Købstads Markjorder — i sidste Tilfælde dog kun, naar de bor over 1 km udenfor Bygrænsen —, og som ikke selv holder Heste og Vogn, er berettigede til af den Kommune, hvori paagældende bor, for dem selv samt deres Børn (jfr. § 14) under 15 Aar, for saa vidt de bor indenfor Kommunens Omraade, at forlange Befordring afgivet til Afhentelse af den af Sygekassen benyttede Læge eller Jordemoder eller efter Omstændighederne til den syges Henbringelse til bemeldte Læge eller Jordemoder eller til et indenfor Lægedistriktets Grænser liggende Sygehus. Denne Befordring ydes frit for en Vejlængde af indtil 12 km fra den syges Bopæl frem og lige saa langt tilbage, medens der for Befordring ud over denne Grænse af Sygekassen udredes Betaling efter en af Amtsraadet fastsat Takst. Sygekassens Vedtægt skal indeholde de fornødne Bestemmelser til Forebyggelse af Misbrug fra Medlemmernes Side af den dem her tillagte Ret.

Til Børn, som er anbragte i Arbejdsforhold (Lærlinge- eller Tjenesteforhold eller lignende) udenfor Hjemmets Sygekasses Omraade, og som af Aldershensyn ikke kan blive optaget i den stedlige Sygekasse, skal der af Opholdskommunen ydes samme Befordring, som Hjemstedskommunen var pligtig at yde dem, hvis de opholdt sig i Hjemmet.

Nydende Medlemmer, som opholder sig i Hjemmet, og hvis Forældre selv holder Heste og Vogn, har dog ingen Ret til den ovenfor nævnte Frikørsel.

Tilvejebringelsen af saadanne Kørsler kan ske ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning, saaledes at Omkostningerne derved udredes af Kommunens Kasse. Naar en

saadan Ordning ikke er truffet, udredes Kørslerne in natura af de til Sognerejser kørepligtige, som da faar den i 1ste Stykke omhandlede Betaling for Befordring ud over 12 km.

Denne Bestemmelse kommer ikke til Anvendelse for Handelspladserne.

§ 16. Ydelser eller Tilskud, som ifølge denne Lov tilfalder Medlemmer af anerkendte Sygekasser fra det offentlige, er ikke Fattigunderstøttelse.

§ 17. For at Sygekassen kan gøre Krav paa Tilskud fra Statskassen for det forløbne Aar, maa den inden den 15. Februar indsende til Sygekasseinspektøren en Angivelse af dens Udgifter for ubemidlede nydende Medlemmer til Lægehjælp, Sygehusbehandling, Pengehjælp (jfr. § 13, 2det Stykke) og Barselhjælp i det forløbne Aar samt en Fortegnelse over Medlemmerne med Oplysning om, til hvilken Medlemsgruppe hvert Medlem efter sine økonomiske Forhold henhører. Skemaer for de nævnte Indberetninger fastsættes af Indenrigsministeren.

Sygekassebestyrelsens Formand skal ved en Medlemsfortegnelsen paategnet Erklæring paa Tro og Love attestere Rigtigheden af de meddelte Oplysninger.

Efter at de fra Kasserne modtagne Oplysninger og Regnskaber (jfr. § 30) er gennemgaaede af Sygekasseinspektøren, foranlediger han det hver Sygekasse tilkommende Tilskud for det forløbne Aar anvist til Udbetaling.

§ 18. De Dokumenter, som vedrørende Forsikringen maatte oprettes mellem de anerkendte Sygekasser og deres Medlemmer eller mellem anerkendte Sygekasser og udenforstaaende Personer, private eller offentlige Institutioner, er stempelfri.

§ 19. I Sygdomstilfælde skal der af de anerkendte Sygekasser ydes:

1. fri Lægehjælp og Sygehusbehandling (herunder indbefattet Behandling paa offentlige Sindssygeanstalter samt paa de i Lov Nr. 148 af 10. Maj 1912 omhandlede Helbredelsesanstalter for tuberkuløse) til de nydende Medlemmer og deres Børn (jfr. § 14) under 15 Aar, for saa vidt de paagældende opholder sig indenfor Sygekassens stedlige Omraade. Saafremt et Medlem under Udøvelse af sit Erhverv er nødsaget til midlertidig at

opholde sig udenfor Sygekassens Omraade, er denne dog pligtig til, naar der foreligger Lægeerklæring om, at Sygehusbehandling af Medlemmet er nødvendig, og det for Sygekassen bestemte Sygehus ikke kan benyttes, at yde det paagældende Medlem samme Understøttelse, som den vilde være pligtig at yde, saafremt Behandlingen havde fundet Sted paa det for Sygekassen bestemte Sygehus, dog kun for saa vidt Sygehusbehandling ikke ad anden Vej er sikret det paagældende Medlem. Denne Regel gælder ogsaa for Medlemmers Børn, naar de er anbragte i Arbejdsforhold (Lærlinge- eller Tjenesteforhold eller lignende) udenfor Hjemmets Sygekasses Omraade og af Aldershensyn ikke kan blive Medlemmer af Sygekassen paa det Sted, hvor de opholder sig. Sygekasserne er dog kun pligtige at betale for en Patients Behandling paa de offentlige Sindssygeanstalter, saa længe den paagældende ikke er at anse som uhelbredelig, og Behandling paa de nævnte Helbredelsesanstalter for tuberkuløse skal kun ydes af Sygekasserne, for saa vidt og saa længe der ifølge Lov Nr. 148 af 10. Maj 1912 ydes vedkommende Patient Statsunderstøttelse til Ophold paa disse Anstalter;

2. en daglig Pengehjælp af mindst 40 Øre til de nydende Medlemmer, jfr. dog § 22 Nr. 1 og 2.

Pengehjælpens Maksimum kan i Kassens Vedtægt enten fastsættes til et bestemt Beløb under Hensyn til den daglige Arbejdsfortjeneste, der maa anses som den gennemsnitlige for Kassens Medlemmer, eller efter det enkelte Medlems gennemsnitlige Arbejdsfortjeneste. Hjælpen beregnes til ikke over $^4/_5$ af Arbejdsfortjenesten; det Beløb, der ydes, maa ikke være større end 3 Kr. daglig. I Sygekasser, i hvilke den ordinære Pengehjælp er fastsat til et lavere Beløb end de nævnte $^4/_5$, skal Medlemmerne have Adgang til mod forhøjet Medlemsbidrag at sikre sig dette Maksimum; dog kan saadant ikke ske paa et Tidspunkt, hvor Medlemmet allerede nyder Hjælp af Kassen, eller naar han ikke opfylder de for Optagelse i vedkommende Afdeling af Kassen foreskrevne Helbredsbetingelser. I enhver anerkendt Sygekasse skal der være Adgang for Med-

lemmerne til at sikre sig en Pengehjælp af kun 40 Øre.

Til de i § 6, 4de Stykke, omhandlede Medlemmer kan Sygekassens samlede Ydelser udredes i Form af en daglig Pengehjælp; for disse Medlemmers Vedkommende kommer i saa Fald den ovenfor fastsatte Begrænsning i Pengehjælpens Størrelse ikke til Anvendelse.

Retten til Pengehjælp kan ikke afhændes eller pantsættes og kan ikke være Genstand for Arrest, Udlæg, Inddragelse under Konkursbehandling eller anden Retsforfølgning.

§ 20. Først 6 Uger efter Optagelsen har de nydende Medlemmer Ret til Hjælp af vedkommende Sygekasse; dog ydes der straks Hjælp for Sygdomme, som foranlediges ved Ulykkestilfælde. Retten til den i § 23 omhandlede Barselhjælp indtræder dog først, naar 10 Maaneder er forløbet efter Optagelsen.

Pengehjælp ydes ikke for nogen Sygdom, der kun varer i 3 Dage.

§ 21. Afvigelser fra de i §§ 19—20 indeholdte Bestemmelser, som forinden den 12. April 1892 maatte være fastsatte i en Sygekasses Vedtægt, skal dog ikke være til Hinder for, at Anerkendelsen kan meddeles, naar Afvigelsen efter indhentet Erklæring fra Kommunalbestyrelsen paa det Sted, hver Kassen hører hjemme, efter de forhaandenværende Forhold findes tilraadelig, og det i øvrigt findes, at de fastsatte Ydelser tilsammentagne ikke er mindre, end der i de nævnte Paragraffer er bestemt.

Naar en Sygekasse ikke kan sikre sig Lægehjælp eller Sygehusbehandling paa passende Vilkaar, eller naar Udgifterne i de nævnte Øjemed ikke staar i passende Forhold til Kassens økonomiske Stilling, kan Indenrigsministeren efter Indstilling fra Sygekassenævnet midlertidigt, dog kun for et Tidsrum af indtil 1 Aar ad Gangen, helt eller delvist fritage Kassen for at yde saadan Hjælp mod en passende Forøgelse af Kassens øvrige Ydelser. Forinden Fritagelse for at yde Lægehjælp meddeles, skal der dog være givet det i § 28 omhandlede Voldgiftsraad Adgang til at fremkomme med en Udtalelse i Sagen.

§ 22. I en anerkendt Sygekasses Vedtægt kan det bestemmes:

1. at der ikke ydes Pengehjælp, eller at der ydes en mindre Pengehjælp end den i § 19 fastsatte til kvindelige Medlemmer eller Mandspersoner under 18 Aar, som er Medlemmer af Kassen, for saa vidt der tillige for dem fastsættes et lavere Medlemsbidrag end det for Kassens Medlemmer almindelige;
2. at under Ophold paa Sygehus Pengehjælpen for gifte Medlemmer nedsættes, dog at den i intet Tilfælde bliver under 30 Øre daglig for et ubemidlet mandligt Medlem, samt at den for ugifte Medlemmer nedsættes eller bortfalder;
3. at der af Medlemmer, som under Sygdom oppebærer fuld eller delvis Indtægt (jfr. § 25), betales et lavere Medlemsbidrag end det for Kassens Medlemmer almindelige;
4. at der ikke ydes Pengehjælp for en Sygdom, der ikke varer ud over 7 Dage;
5. at Pengehjælp ikke ydes for Drankersygdomme eller for Sygdomme, hidrørende fra Slagsmaal, som er foranlediget af vedkommende Medlem selv;
6. at Kassens Forpligtelse til at yde et Medlem Sygehjælp bortfalder, naar vedkommende trods Bestyrelsens Forlangende nægter at lade sig indlægge paa et Sygehus eller at underkaste sig den for hans Helbredelse nødvendige Sygebehandling;
7. at Medlemmerne paa de Steder, hvor Lægerne befordrer sig selv, betaler for Kørslen ved et forlangt Sygebesøg, som Lægen erklærer for unødvendigt;
8. at der ydes Hjælp til et Medlems Børn, ogsaa naar han er indkaldt til Militærtjeneste og i den Tid er fritaget for at yde Bidrag til Kassen.

Under Epidemier, som er tagne under offentlig Behandling, kan med Sygekasseinspektørens Samtykke Pengehjælpen nedsættes eller helt bortfalde.

Naar der af en Sygekasse ydes Medicin til Medlemmerne eller deres Børn, maa Sygekassen kun udrede indtil $^3/_4$ af Medicinudgiften.

§ 23. I Barseltilfælde skal Sygekassen yde det paagældende kvindelige Medlem en Hjælp af mindst 1 Kr.

pr. Dag, saa længe Sygelejet varer, indtil 10 Dage efter Nedkomsten, medmindre hun er berettiget til Barselhjælp efter Lov Nr. 143 af 29. April 1913 om Arbejde i Fabrikker m. v. (§ 29). Efter de 10 Dages Forløb har hun ved tilstødende Sygdom Krav paa den sædvanlige Sygehjælp. Hvor Lægehjælp er nødvendig ved Fødselen, ydes denne af Sygekassen.

§ 24. Retten til af en anerkendt Sygekasse at nyde Pengehjælp skal strække sig til et Tidsrum af mindst 13 Uger i Løbet af 12 paa hinanden følgende Maaneder.

Har et Medlem i Løbet af 3 paa hinanden følgende Regnskabsaar nydt Sygehjælp i alt i 60 Uger, ophører dets Ret til at faa yderligere Hjælp af Sygekassen.

Naar den, hvis Ret til at faa Sygehjælp af en Sygekasse saaledes er ophørt, ved Lægeattest godtgør, at hans Helbredstilstand ikke udelukker ham fra Optagelse i en anerkendt Sygekasse, kan han atter nyde Medlemsret — eventuelt begrænset Medlemsret (jfr. § 7) — dog først fra næste Regnskabsaars Begyndelse.

§ 25. Hidrører et Medlems Sygdom fra et Ulykkestilfælde, i Anledning af hvilket han har Krav paa Understøttelse i Henhold til en Lov om Arbejdernes Sikring mod Følgerne af saadanne Tilfælde, tilkommer der ham ikke Pengehjælp af Sygekassen fra det Tidspunkt, da Understøttelsen begyndte.

Medlemmer, hvem der, enten ved deres egne Midler eller gennem deres Arbejdsgivere, i Ulykkestilfælde er sikret en Dagpenge af samme Størrelse som deres gennemsnitlige daglige Arbejdsfortjeneste, faar ikke Pengehjælp af Sygekassen. Er de sikrede Dagpenge mindre end Arbejdsfortjenesten, sker der en Nedsættelse af Pengehjælpen, saaledes at denne i Forbindelse med Dagpengene fra Ulykkesforsikringen ingen Sinde kommer til at overstige vedkommende Medlems gennemsnitlige daglige Arbejdsfortjeneste.

Medlemmer, der i Sygdomstilfælde oppebærer fuld Indtægt, har ikke Ret til Pengehjælp af Sygekassen. Bortfalder en Del af Indtægten, faar de kun en saa stor Pengehjælp, at det samlede Beløb ikke overskrider deres sædvanlige Indtægt, saaledes at de ikke under Sygdom

oppebærer større Indtægt end under normale Forhold, jfr. herved § 22, Nr. 3.

§ 26. Sygekasseinspektøren, der ansættes under Indenrigsministeriet, udnævnes af Kongen og lønnes med 5,500 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 500 Kr., dog at Lønnen ikke kan overstige 7,000 Kr. aarlig.

Under Sygekasseinspektøren ansættes en Fuldmægtig, der tillige fungerer som Ekspeditionssekretær. Han udnævnes af Indenrigsministeren og lønnes med 2,400 Kr. aarlig, stigende hvert 4de Aar med 300 Kr. indtil 3,600 Kr. Endvidere tillægges der ham som Ekspeditionssekretær et ikke pensionsgivende Honorar paa 600 Kr. Fuldmægtigen opnaar Ret til Pension efter Pensionsloven af 5. Januar 1851, naar han efter det fyldte 25de Aar har en Tjenestetid af 10 Aar, og den pensionsgivende Tjenestetid regnes da fra dette sidste Tidspunkt. For saa vidt den nuværende, af Kontorholdsgodtgørelsen lønnede Fuldmægtig ansættes i den her omhandlede Stilling, bliver hans Alderstillæg og pensionsgivende Tjenestetid at beregne fra det Tidspunkt, da han fik Ansættelse som Fuldmægtig.

Paa Rejser oppebæres i Dagpenge for et helt Døgn saavel af Sygekasseinspektøren som af Fuldmægtigen 10 Kr.; for en enkelt Dag oppebæres 6 Kr, Dagpenge beregnes ikke for kortere Tidsrum end 8 Timer.

Sygekasseinspektoratets Embedsmænd og fast ansatte Personale maa ikke være ansatte i eller tage Del i Ledelsen af Sygekasser, Sygeforeninger eller Sygeforsikringsselskaber.

Det til Hjælp for Sygekasseinspektøren og til hans Kontorhold fornødne Beløb bevilges ved de aarlige Finanslove.

§ 27. Sygekasseinspektøren foranstalter aarlige Møder af Tillidsmænd for de anerkendte Sygekasser Landet over eller provinsvis, særlig med det Formaal at samle saa mange Sygekasser som muligt om Fællesregler i saadanne Spørgsmaal, i hvilke de enkelte Kassers Interesser berører hverandre, navnlig Tilvejebringelse af Genforsikringsforeninger og Normalvedtægter.

Til Aarsmødet kan enhver anerkendt Sygekasse sende en stemmeberettiget Tillidsmand, der vælges af Kassens Bestyrelse.

Af Bestyrelserne for samtlige anerkendte Sygekasser vælges der for 4 Aar ad Gangen 9 Medlemmer til et Nævn med Sygekasseinspektøren som Formand. Valget sker skriftligt. De nærmere Bestemmelser, saasom om der skal vælges gruppevis og da hvorledes, om Antallet af Nævnets Medlemmer for de forskellige Landsdele samt om Udbetaling af Dagpenge og Vederlag for Rejseudgifter til Nævnet og de i § 6 nævnte af Rigsdagen valgte Udvalgsmedlemmer m. m. fastsættes af Indenrigsministeren.

Nævnet skal af Formanden ordentligvis sammenkaldes mindst en Gang aarlig til Drøftelse af Spørgsmaal vedrørende Sygekasseinstitutionen og kan ekstraordinært sammenkaldes efter Regler, som nærmere fastsættes af Indenrigsministeren.

Det paahviler Nævnet at udarbejde Regler for Overflytning af Medlemmer mellem de anerkendte Sygekasser; de saaledes udarbejdede Regler er bindende for Sygekasserne, naar de godkendes af Indenrigsministeren.

I Reglerne vil det være at bestemme, at et Medlem, der har sikret sig Medlemsret i Henhold til § 6, 4de Stykke, ved Flytning fra en Sygekasses Omraade i alle Tilfælde skal have Adgang til Medlemsret i en anden anerkendt Sygekasse eller i en af de i § 34, 4de Stykke, nævnte Sygeforeninger uden at betale Indskud, selv om der ikke paa det Sted, hvor vedkommende Medlen tager Ophold, findes en anerkendt Sygekasse, der har benyttet sig af den i § 6, 4de Stykke, givne Ret, eller en Sygeforening af den i § 34, 4de Stykke, nævnte Art. Tvivlstilfælde om, hvilken Sygekasse eller Sygeforening der skal optage saadanne overflyttede Medlemmer, afgøres af Sygekasseinspektøren.

Naar Nævnet skønner, at en anerkendt Sygekasse uden direkte at overtræde Lovens Forskrifter, dog i sit Forhold til Medlemmerne eller til andre Sygekasser virker paa en for Sygekasseinstitutionen i dens Helhed uheldig Maade, indstiller Nævnet til Indenrigsministeren, hvorvidt Anerkendelsen af en saadan Sygekasse skal bortfalde.

§ 28. Der oprettes et Raad, bestaaende af en Formand og 6 Medlemmer samt 6 Suppleanter, for hvilket Tvistigheder mellem Sygekasser og Læger kan indankes.

Af Raadets Medlemmer vælges 3 af de samvirkende

Sygekasse-Centralforeninger og 3 af „Den almindelige danske Lægeforening"; disse Foreninger vælger desuden hver 3 Suppleanter. Skulde de ommeldte Foreninger ophøre at bestaa, eller skulde der opstaa andre Centralorganisationer ved Siden af de nævnte, afgør Indenrigsministeren, af hvilke Organisationer, Valget vil være at foretage.

Raadet vælger selv sin Formand, saaledes at der til Valg udkræves mindst 4 Stemmer. Opnaas saadant Stemmeantal ikke, vælges Formanden for Raadet af Formanden for den ved Lov Nr. 81 af 12. April 1910 oprettede faste Voldgiftsret.

De omhandlede Valg foretages for 2 Aar ad Gangen.

Raadets Kendelse er bindende for Parterne, hvor Kendelsen omhandler Forstaaelse af indgaaede Overenskomster. I andre Tilfælde er Kendelsen kun bindende for Parterne, saafremt de har været enige om at indbringe Sagen for Raadet. Har Parterne ikke været enige herom, afgives Kendelsen til Indenrigsministeren, der, for saa vidt Parterne nægter at bøje sig for den afsagte Kendelse, henviser Sagen til Raadets Formand. Denne forsøger da paa Grundlag af den afsagte Kendelse at tilvejebringe Forlig. Opnaas dette ikke, offentliggøres Kendelsen af Indenrigsministeren.

De nærmere Bestemmelser om Raadets Virksomhed fastsættes af Indenrigsministeren efter forud indhentet Erklæring fra Raadet. Med Hensyn til Udbetaling af Dagpenge og Vederlag for Rejseudgifter til Raadet gælder de samme Regler som for Sygekassenævnet. Udgifterne til Raadet bevilges ved de aarlige Finanslove.

§ 29. En anerkendt Sygekasses Vedtægt, som skal indføres i eller vedhæftes enhver Sygekassebog, skal omhandle følgende Punkter:

1. Kassens Navn, Hjemsted, Formaal og Omraade, Medlemmernes Optagelse, Rettigheder og Pligter;
2. Generalforsamlingen og Bestyrelsen samt deres Myndighed;
3. Kontrollen med de syge Medlemmer;
4. Regnskabsvæsen og Revision, Kasseeftersyn, Anbringelse af Kassens Midler, Overskuddets Anvendelse, særlig ved Kassens Opløsning;
5. Vedtægtens Forandring.

Den Afgørelse, der i Overensstemmelse med Vedtægten træffes angaaende Anvendelsen af en Kasses Overskud ved dens Opløsning, har kun Gyldighed, naar den godkendes af Sygekasseinspektøren. Overskuddet kan ingen Sinde deles mellem Medlemmerne.

Sygekasseinspektørens Samtykke udfordres til enhver Forandring i Vedtægten. Dog kan hans Afgørelse indankes for Indenrigsministeren.

§ 30. Sygekassens Regnskabsaar regnes fra den 1. Januar til den 31. December.

Inden en af Indenrigsministeren nærmere fastsat Frist indsender Kasserne til Sygekasseinspektøren behørig revideret og af Generalforsamlingen godkendt Regnskab samt Beretning for det forløbne Aar, affattede paa den af bemeldte Minister foreskrevne Maade.

§ 31. Sygekasseinspektøren gennemgaar de fra Kasserne indsendte Aarsregnskaber og fører i det hele Tilsyn med de anerkendte Sygekasser, ligesom han er dem behjælpelig med fornøden Oplysning og Vejledning og yder sin Bistand ved Oprettelsen af nye Kasser.

Han kan til enhver Tid kræve sig Kassernes Bøger, Regnskaber m. m. forelagte, ligesom han til enhver Tid skal have Adgang til at gøre sig bekendt med Kassernes hele Virksomhed.

Skifte af Bestyrelsens Formand skal indberettes til Sygekasseinspektøren inden 1 Maaned efter, at det nye Valg er foregaaet.

I 5-aarige Perioder skal der ved Sygekasseinspektørens Foranstaltning foretages en indgaaende Lokalrevision af samtlige anerkendte Sygekassers Regnskabsvæsen. Den nærmere Ordning af denne Revision, der skal foretages af dertil af Sygekasseinspektøren beskikkede regnskabskyndige Mænd, og som tillige skal have til Opgave at yde Kasserne regnskabsmæssig Vejledning, fastsættes af Indenrigsministeren. De fornødne Beløb til den nævnte Revision bevilges ved de aarlige Finanslove.

Inspektøren afgiver hvert Aar Beretning til Indenrigsministeren om de anerkendte Kassers Virksomhed. Et Uddrag heraf bliver at offentliggøre paa den af Indenrigsministeren foreskrevne Maade.

§ 32. Dersom Sygekasseinspektøren faar Grund til at formode, at en Kasses Formuestilstand er gaaet saaledes tilbage, at Kassen ikke kan antages at yde Sikkerhed for Opfyldelsen af sine Forpligtelser, har han derom at anstille nøjagtig Undersøgelse. Bekræftes det herved, at den er ude af Stand til at opfylde sine Forpligtelser, saavel som naar en Sygekasse ikke holder sig nærværende Lovs Forskrifter efterrettelig, eller dens Virksomhed befindes ikke at foregaa i Overensstemmelse med de for Kassen gældende Bestemmelser samt under Iagttagelse af den fornødne Paapasselighed og Orden, og Kassen ikke efterkommer de den i denne Anledning af Inspektøren givne Anvisninger, kan Indenrigsministeren efter Inspektørens Indstilling lade Anerkendelsen bortfalde.

Undlader en anerkendt Sygekasse i rette Tid at efterkomme de Forpligtelser, der er foreskrevne i nærværende Lov, skal Indenrigsministeren efter Sygekasseinspektørens Indstilling kunne paalægge den eller de forsømmelige Tillidsmænd eller Funktionærer under en daglig eller ugentlig Tvangsbøde at opfylde deres Pligt. De saaledes ikendte Bøder inddrives ved Udpantning og kan ikke af Bestyrelsen føres Sygekassen til Udgift. Bøderne tilfalder den kommunale Hjælpekasse paa det Sted, hvor Sygekassens Bestyrelse har Sæde; hvor ingen saadan Kasse findes, tilfalder Bøderne Kommunekassen.

Bestyrelsesmedlemmer og Funktionærer i en anerkendt Sygekasse er pligtig til overfor uvedkommende at hemmeligholde de Oplysninger om Medlemmers eller optagelsessøgende Personers Helbredstilstand og økonomiske Forhold, som under Varetagelsen af deres Hverv maatte komme til deres Kundskab. Overtrædelse heraf straffes med Bøder indtil 400 Kr.

§ 33. I anerkendte Sygekasser kan der gives Adgang til særskilt Sikring af anden Hjælp end den ved nærværende Lov foreskrevne, saasom Begravelseshjælp og Alderdomshjælp eller Hjælp til Personer, der er vedvarende arbejdsudygtige.

Bestemmelserne herom optages i en særskilt Vedtægt, hvoraf et Eksemplar tilstilles Sygekasseinspektøren, ligesom der gøres Meddelelse til ham om enhver Forandring i denne Vedtægt. Over de til saadan Sikring henhørende Midler

føres særligt Regnskab, og der udredes dertil særligt Medlemsbidrag, i Forhold til hvilket der ikke tilkommer Kassen noget Tilskud af det offentlige.

Sygekasseinspektøren skal til enhver Tid have Adgang til at gøre sig bekendt med Kassernes Virksomhed i den heromhandlede Henseende samt med de paagældende Midlers Status. I øvrigt kommer nærværende Lovs Bestemmelser om anerkendte Sygekasser ikke til Anvendelse paa Sikringen af Hjælp af den angivne Art.

§ 34. Sygeforeninger, som ikke er anerkendte i Henhold til nærværende Lov, kan, for saa vidt deres Virksomhed alene omfatter Ydelse af Sygehjælp til deres Medlemmer og grundes paa Medlemmernes gensidige Ansvar, undergive sig Sygekasseinspektørens Tilsyn mod at udrede en Statskassen tilfaldende aarlig Afgift, hvis Størrelse fastsættes af Indenrigsministeren. Sygekasseinspektøren, der til enhver Tid kan kræve sig de nævnte Foreningers Bøger, Regnskaber m. m. forelagte og til enhver Tid skal have Adgang til at gøre sig bekendt med Foreningernes hele Virksomhed, aflægger i sin aarlige Indberetning til Indenrigsministeren (jfr. § 31, sidste Stykke) tillige Beretning om disse Foreningers Virksomhed. De nærmere Regler for Tilsynet fastsættes af Indenrigsministeren.

Saa længe de omhandlede Foreninger er undergivne Sygekasseinspektørens Tilsyn, er de berettigede til at benævnes: statskontrollerede. Meddelelse om, at en Sygeforening er taget under Tilsyn, offentliggøres af Indenrigsministeren.

Hvis en Sygeforening ikke overholder de for Tilsynet fastsatte Betingelser, saavel som naar den ikke kan anses for at være i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, eller dens Virksomhed befindes ikke at foregaa i Overensstemmelse med de for Foreningen gældende Bestemmelser samt under Iagttagelse af den fornødne Paapasselighed og Orden, og Foreningen ikke efterkommer de i denne Anledning af Sygekasseinspektøren givne Anvisninger, kan Indenrigsministeren efter Indstilling fra Inspektøren fastsætte, at Tilsynet med Foreningen ophører.

Saafremt en statskontrolleret Sygeforening ledes i Forbindelse med en anerkendt Sygekasse eller en Sammenslutning af saadanne Sygekasser og — uden Hensyn til

Alder og Helbred — optager Personer, der paa Grund af forbedrede økonomiske Forhold ikke længere kan være ubemidlede nydende Medlemmer af en anerkendt Sygekasse, kan tidligere Sygekassemedlemmer, som paa ny bliver ubemidlede, overføres fra Sygeforeningen til den eller de i Forbindelse med Sygeforeningen virkende anerkendte Sygekasser uden Hensyn til Alder og Helbred, naar de opfylder de øvrige i Sygekassens Vedtægt foreskrevne Optagelsesbetingelser. De paagældende er ved Overgangen undergivne Bestemmelserne i nærværende Lovs § 20, 1ste Stykke.

§ 35. Denne Lov træder i Kraft den 1. Januar 1916; dog kan Lovens § 6, § 27, 3die Stykke, og § 28 sættes i Kraft tidligere efter Indenrigsministerens nærmere Bestemmelse.

Denne Lov gælder ikke for Færøerne, hvor Lov Nr. 85 af 12. April 1892, saaledes som den er sat i Kraft ved kongelig Anordning Nr. 261 af 24. November 1893, indtil videre skal være gældende.

§ 36. Fra nærværende Lovs Ikrafttræden at regne ophæves Lov Nr. 85 af 12. April 1892 om anerkendte Sygekasser.

Lov om Understøttelse til Børn af Enker.

§ 1. Enker, som dertil skønnes at være trængende, skal, saafremt de er berettigede til i Trangstilfælde vedvarende at forsørges her i Landet, have Ret til af det offentlige uden Fattighjælps Virkning at oppebære en Understøttelse som Bidrag til Udgifter ved Underhold og Opdragelse af deres Ægtebørn eller under Ægteskab adopterede Børn.

Trængende anses den Enke for at være, hvis Formue ikke overstiger 4,000 Kr. med et Tillæg af 500 Kr. for hvert Barn under 14 Aar, og hvis Indtægt ikke overstiger Totrediedelen af det for Statsskat i vedkommende Kommune i Henhold til Lov Nr. 144 af 8. Juni 1912 § 8, 1ste Stykke, fritagne Beløb, dog med et Tillæg af 100 Kr. for hvert Barn under 14 Aar. Undtagelsesvis, under særlige Omstændigheder, kan det dog ved Kommunalbestyrelsens Skøn afgøres, om en saadan Enke skal anses for trængende, og i bekræftende Tilfælde, om hun skal have den fulde nedenfor nævnte Understøttelse, eller om denne kan nedsættes til Halvdelen.

Understøttelsen ydes med:

100 Kr.	aarlig,	indtil	Barnet	har	fyldt	2 Aar
80 —	—	—	—	-	—	12 —
60 —	—.	—	—	-	—	14 —

Understøttelsen bortfalder, naar Moderen indgaar nyt Ægteskab, naar hun vitterlig fører et Levned, der i det almindelige Omdømme vækker Forargelse (bevislig Drikfældighed, Erhverv ved Utugt eller lignende), naar hun faar Understøttelse af Fattigvæsenet eller af en Hjælpekasse, der modtager Tilskud af Kommunekassen, eller af den kommunale Afdeling af Københavns Understøttelsesforening. Ligeledes kan Understøttelsen bortfalde naar

hendes økonomiske Kaar væsentlig forbedres ved Tilvækst til hendes Formue eller Indtægt, som ikke hidrører fra hendes eget eller hendes Børns Arbejde.

Understøttelse til Moderen efter Fattiglovens §§ 44, 61 og 63 medfører dog ikke denne Virkning, ej heller Hjælp fra Hjælpekassen eller den kommunale Afdeling af Københavns Understøttelsesforening i Anledning af Sygdom hos Moderen eller Børnene.

Bidraget kan undtagelsesvis, naar særlige Omstændigheder taler derfor, udstrækkes indtil det fyldte 18de Aar.

§ 2. Underholdsbidraget udbetales til vedkommende Enke kvartalsvis, eventuelt maanedsvis, forud, første Gang for det Kvartal eller den Maaned, som følger efter Mandens Død, og sidste Gang for det Kvartal eller den Maaned, hvori Bidraget ophører.

§ 3. Saafremt et Barn er under Fattigvæsenets Forsorg eller er eller bliver taget under Forsorg af Værgeraadsinstitutionen (Lov Nr. 72 af 14. April 1905), kommer det ikke ind under denne Lovs Bestemmelser.

§ 4. Af Udgiften til de her omhandlede Underholdsbidrag udredes Halvdelen af Statskassen, Resten af den Kommune, hvor vedkommende Enke har fast Ophold. De med Købstæder i Henseende til Fattigvæsen forbundne Landdistrikter henføres til vedkommende Købstad.

§ 5. For det Udgiftsbeløb, som en Kommune efter Reglerne i § 4 skal udrede i Egenskab af Opholdskommune, kan der, saafremt den paagældende Enke er forsørgelsesberettiget andetsteds, kræves Erstatning af tre Fjerdedele fra vedkommende Forsørgelseskommune. Er der ingen Kommune, som kan anses for forsørgelsespligtig, godtgøres det ommeldte Udgiftsbeløb af den offentlige Kasse, som efter Lovgivningens almindelige Regler træder i den forsørgelsespligtige Kommunes Sted.

§ 6. En Enkes Erhvervelse af Forsørgelsesret i Opholdskommunen betragtes som hvilende for det Tidsrum, i hvilket der af det offentlige ydes Underholdsbidrag ifølge nærværende Lov til den paagældendes Børn.

§ 7. Samtidig med, at Kommunalbestyrelsen, i Henhold til § 32 i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903, til henholdsvis Indenrigsministeriet og Amtsraadet indsender den i nævnte Paragraf omhandlede Fortegnelse over visse Ud-

gifter (a, b, c og d), medsendes en Opgørelse over, hvad Kommunens Udgifter har udgjort efter nærværende Lov (§§ 4 og 5).

Ved Fordelingen af Statstilskuddet i Henhold til førstnævnte Lovs §§ 31, 32 og 33 vil Beløbet være at medtage.

§ 8. Behandling af Sager vedrørende Underholdsbidrag i Henhold til denne Lov foretages af Kommunalbestyrelsen for den Kommune, hvori den paagældende Enke har fast Ophold.

§ 9. Den Kommunalbestyrelse, der modtager Begæring om Underholdsbidrag, maa nøje undersøge det paagældende Hjems økonomiske Vilkaar til Bedømmelse af Trang og øvrige Forhold samt træffe Afgørelse om, hvilket Bidrag der i hvert enkelt Tilfælde skal ydes, og hvorledes dette skal udbetales. Det er endvidere disse Myndigheders Opgave at føre Tilsyn med, at Underholdsbidraget anvendes paa forsvarlig Maade til Gavn for det paagældende Barn. Det kan bestemmes, at der for Bidragsbeløbet skal anskaffes Fødemidler eller Klæder til Barnet.

Ifald et af Kommunalbestyrelsen med Hensyn til Bidragets Anvendelse givet særligt eller almindeligt Paalæg ikke følges, underrettes Værgeraadet om det foreliggende.

Hvor det skønnes hensigtsmæssigt, kan private Foreninger medvirke ved den undersøgende og tilsynsførende Virksomhed.

§ 10. Udbetalingen af Underholdsbidrag (jfr. § 2) sker forskudsvis af vedkommende Opholdskommunes Kasse, hvorefter Udgiften af den kommunale Bestyrelse anmeldes for Amtet til delvis Godtgørelse efter Lovens § 4. Med Hensyn til eventuel Erstatning fra den forsørgelselpligtige Kommune (jfr. § 5) gælder Reglerne i § 48 i Lov Nr. 67 af 9. April 1891.

Amtet indberetter snarest muligt efter Regnskabsaarets Udløb til Indenrigsministeriet, hvilke Beløb der af hver enkelt Kommune er anvendt til Underholdsbidrag ifølge nærværende Lov.

§ 11. Besværinger over de af Kommunalbestyrelsen i Medfør af nærværende Lov tagne Bestemmelser kan ikke indbringes for Domstolene, men forelægges for Overøvrigheden, hvis Afgørelse, for saa vidt Besværingen ikke tages

til Følge, er endelig, men i andet Fald af de kommunale Myndigheder kan indankes for Indenrigsministeren.

Kommer Overøvrigheden ved Gennemsynet af Regnskaberne eller paa anden Maade til Kundskab om, at der er ydet Understøttelse til dertil uberettigede, eller at Lovens Bestemmelser i andre Henseender er tilsidesatte, har den ligeledes at træffe Afgørelse i Sagen, der dog kan indankes for Indenrigsministeren.

Meningsuligheder mellem Kommunerne indbyrdes i Anledning af de dem i Henhold til denne Lov paahvilende Forpligtelser afgøres i øvrigt af Amtmanden i den Overøvrighedskreds, hvortil den Kommune henhører, mod hvem Forpligtelsen gøres gældende, og for saa vidt det er København, om hvis Forpligtelse der tvistes, af Indenrigsministeren. De af Amtmændene afgivne Kendelser kan indankes for Indenrigsministeren.

§ 12. Indenrigsministeren udfærdiger nærmere Forskrifter angaaende Affattelsen af Skemaer til Begæringer om Underholdsbidrag samt om den fornødne Regnskabsførelse, Gennemsyn af Regnskaberne m. v.

§ 13. Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færæerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særlige Forhold maatte findes hensigtsmæssige.

§ 14. Nærværende Lov træder i Kraft den 1. Januar 1914. Enker, som paa dette Tidspunkt faar Understøttelse af Fattigvæsenet, Hjælpekassen eller den kommunale Afdeling af Københavns Understøttelsesforening, skal ikke af den Grund være udelukkede fra at komme ind under denne Lovs Bestemmelser.

Lov om Hjælpekasser.

§ 1. I hver By- og Sognekommune udenfor København (jfr. § 15) skal der være oprettet en Hjælpekasse. Et med Hensyn til Fattigvæsen med en Købstad forbundet Landdistrikt har fælles Hjælpekasse med Købstaden.

§ 2. I Hjælpekassen indgaar de Indtægter, der i Henhold til Lov, Anordning eller privat Villiebestemmelse er tillagt „De fattiges Kasse" eller de ved Lov Nr. 125 af 4. Maj 1907 oprettede Hjælpekasser. Ethvert Sogneraad kan af Kommunekassen uden Samtykke af højere Myndighed yde Bidrag til Kommunens Hjælpekasse.

§ 3. Hjælpekassens Opgave er midlertidig at støtte værdige trængende, som har fast Ophold indenfor vedkommende Kasses Omraade og ikke nyder Fattigunderstøttelse, i deres Bestræbelser for at ernære sig uden Hjælp af Fattigvæsenet. Fattighjælp, der er ydet en gift Mand paa Grund af forskyldt eller uforskyldt Trang, skal ikke efter Ægteskabets Ophør have i Medfør, at hans Enke eller fraskilte Hustru udelukkes fra Understøttelse af Hjælpekassen.

Tidligere modtagen Fattighjælp udelukker ikke fra Understøttelse af Hjælpekassen, naar der er hengaaet mindst tre Maaneder efter Fattighjælpens Ophør.

Rejseunderstøttelse af Hjælpekassen maa ikke ydes, medmindre det forinden er godtgjort, at der er sikret den paagældende mere end rent foreløbigt Arbejde eller Udkomme paa anden Vis paa Ankomststedet.

Understøttelse maa ikke ydes til Personer, der oppebærer Alderdomsunderstøttelse af det offentlige.

Hjælpekasserne maa ikke paatage sig Udgifter til trængende i en Kommune, hvis disse Udgifter kan afholdes af Kommunekassen uden Fattighjælps Virkning for Modtageren.

Understøttelsen af Hjælpekassen ydes efter Skøn i hvert enkelt Tilfælde.

§ 4. For saa vidt en Person, der opholder sig udenfor sin Forsørgelseskommune, indenfor et samlet Tidsrum af 3 Maaneder af sin Opholdskommunes Hjælpekasse har modtaget Hjælp til et Beløb af mindst 15 Kr., betragtes hans Erhvervelse af Forsørgelsesret i Opholdskommunen som hvilende i 3 Maaneder fra det Tidspunkt at regne, da Hjælpen udgjorde fornævnte Beløb.

For saa vidt en Person, efter nærværende Lovs Ikrafttræden, forinden sit fyldte 55de Aar indenfor et samlet Tidsrum af 18 Maaneder af Hjælpekassen har modtaget Understøttelse til Beløb af i alt 180 Kr. eller derover, kan der, naar ikke særlige Forhold taler derfor, ikke inden 1 Aar fra Udløbet af det Tidsrum, for hvilket Understøttelsen er beregnet, paa ny tilstaas den paagældende Person Hjælp af Kassens Midler.

§ 5. Bestyrelsen for Hjælpekassen bestaar af mindst 5 Medlemmer. Naar Hjælpekassen omfatter en Købstad og et Landdistrikt, skal i det mindste det ene Medlem af Bestyrelsen have Bopæl i Landdistriktet. Antallet af Bestyrelsens Medlemmer, hvilket stedse skal være ulige, fastsættes af Kommunalbestyrelsen. Det fastsatte Antal Medlemmer kan efter Indstilling af Hjælpekassens Bestyrelse forandres af Kommunalbestyrelsen, naar almindelige Valg skal foretages.

Finder Bestyrelsen det ønskeligt, kan den søge Bistand udenfor sin Midte. Bestyrelsen er til enhver Tid berettiget til af Kommunalbestyrelsen at erholde Oplysning om, hvorvidt en Person nyder Fattigunderstøttelse af Kommunen, og i bekræftende Fald om Hjælpens nærmere Omfang.

§ 6. Valgbar og valgberettiget til Hjælpekassens Bestyrelse er enhver uberygtet Mand og Kvinde, som har Indfødsret, har fyldt sit 25de Aar, har i hele det Skatteaar, hvori Valget foregaar, været bosat i og svaret direkte Skat til Kommunen og paa den Tid, de i § 9 ommeldte Valglister affattes, vedblivende har fast Ophold i denne, medmindre vedkommende:

a) nyder eller har nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt; for en

Enke, fraskilt, frasepareret eller forladt Hustru betragtes den Fattighjælp, der har været ydet hendes Ægtefælle i Løbet af de sidste 5 Aar, og medens hun levede i Samliv med ham, ikke som oppebaaret af hende, naar hun 1 Aar efter Samlivets Ophør ikke har modtaget Fattigunderstøttelse;

b) er ude af Raadighed over sit Bo.

Ingen kan anses som uberygtet, der ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling og ikke har erholdt Æresoprejsning. Ej heller kan den anses som uberygtet, der har Erhverv ved Utugt, eller som i Løbet af de sidste 5 Aar har været anset med Straf for saadant Erhverv.

Den, som har fast Bopæl to eller flere Steder, kan kun gøre sin Valgret gældende i den Kommune, hvor vedkommende har sit Hovedopholdssted.

Naar en Ægtemand som Familieoverhoved har svaret direkte Skat til Kommunen af Ægteparrets fælles eller af Hustruens særlige Midler, betragtes de begge som Skatteydere. Mandens Raadighed over Fællesboet bringer ikke Hustruen ind under foranstaaende Litra b.

De herefter valgberettigede foretager Valget af samtlige Medlemmer af Hjælpekassens Bestyrelse.

§ 7. Valg af Bestyrelse foregaar i Marts Maaned paa et for Vælgerne bekvemt Sted og gælder for 4 Aar. Valgperioden regnes fra den efter Valget følgende 1. April. Det første Valg efter denne Lov bliver at foretage i Marts Maaned 1914 og gælder kun til Udgangen af Marts 1917. Med Udgangen af Marts 1914 fratræder samtlige Medlemmer af de nuværende Bestyrelser.

Ingen kan undslaa sig ved at modtage Valg til Hjælpekassens Bestyrelse, medmindre vedkommende er over 60 Aar eller fritages ved Kommunalbestyrelsens Beslutning. Enhver valgbar er pligtig at modtage Valg i to paa hinanden følgende Valgperioder.

I en Bestyrelse, hvis Medlemstal er mindre end 20, kan hverken Mand og Hustru eller beslægtede i op- og nedstigende Linie samtidig være Medlemmer.

§ 8. Et Valgs Gyldighed ophører, naar den valgte mister Betingelserne for Valgbarhed og Valgret (jfr. § 6); i Tvivstilfælde bliver Afgørelsen at træffe af Kommunal-

bestyrelsen, hvis Kendelse kan paaankes overensstemmende med Reglerne i § 10, 3die Stykke, Finder et Medlem sig beføjet til inden Udløbet af den Tid, for hvilket Valget gælder, at forlange sig fritaget for Hvervet, kan Hjælpekassens Bestyrelse bevilge Andragendet.

§ 9. Valget forberedes ved Lister over Vælgerne, der affattes af en Valgbestyrelse paa mindst 3 Medlemmer. Kommunalbestyrelsens Formand er Formand for Valgbestyrelsen, hvis øvrige Medlemmer udnævnes af Kommunalbestyrelsen af dens egen Midte. Valgbestyrelsens Medlemsantal skal stedse være ulige. Saafremt Hjælpekassen omfatter en Købstad og et Landdistrikt, skal det Byraadet i Fællesanliggender tilforordnede Medlem for Landdistriktet være Medlem af Valgbestyrelsen. Listerne fremlægges — i Forbindelse med de for vedkommende Aar affattede Lister over de valgberettigede ved kommunale Valg — fra den 16. til 31. Januar, begge Dage indbefattede, til almindeligt Eftersyn paa et for Kommunens Beboere bekvemt Sted eller efter Omstændighederne paa flere Steder. Om Tiden og Stedet for Valglisternes Fremlæggelse sker Bekendtgørelse med mindst 8 Dages Varsel paa den Maade, Kommunalbestyrelsen finder mest formaalstjenlig. Klager over disse Valglister skal fremsættes inden den 10. Februar, og senest den 14. Februar skal Valglisterne foreligge endeligt rettede. Stedet, hvor, Dagen og Klokkeslættet, naar Valget skal foregaa, Tallet paa dem, der skal vælges, m. v. bekendtgøres mindst 8 Dage før Valget paa den Maade, Kommunalbestyrelsen finder mest formaalstjenlig.

§ 10. Valget ledes af Valgbestyrelsen. Valgret kan kun udøves ved personligt Møde. Valget et skriftligt og hemmeligt med Anvendelse af Stemmerum og foretages efter Reglerne for Forholdstalsvalg (den saakaldte D'Hondtske Metode). Afstemningen sker i Henhold til Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg. Indenrigsministeren meddeler nærmere Regler for Foretagelsen af Valget.

De paa en Liste opførte Kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som Suppleanter for de valgte af samme Liste i den Rækkefølge, i hviken de er opførte paa Listen, og træder i den angivne Orden i Stedet for de valgte som Medlemmer af Hjælpekassens Bestyrelse, hvis

nogen af disse i Valgperiodens Løb maatte afgaa ved Døden eller udtræde. Viser det sig ved indtrædende Ledighed, at der ikke efter den angivne Regel kan ske Besættelse af den ledige Plads som Medlem, vil der være at afholde Suppleringsvalg, medmindre Bestyrelsen beslutter at undlade det.

Udfaldet af Valget bekendtgøres ved Valghandlingens Slutning. Indsigelser mod et Valgs Gyldighed fremsættes inden 8 Dage efter Valget skriftligt for Kommunalbestyrelsen, som efter indhentet Erklæring fra Valgbestyrelsen, afgør Sagen i sit næste Møde. Kommunalbestyrelsens Kendelse kan inden 14 Dage efter dens Afsigelse indankes for Købstædernes Vedkommende for Indenrigsministeren og for Landets Vedkommende for Amtsraadet.

Hvis et Medlems Valg ved den derom endelig tagne Beslutning forkastes, eller en Vægring ved at modtage Valg erkendes berettiget (jfr. § 7, 2det Stykke), betragtes hans Navn som ikke opført paa den paagældende Kandidatliste, og den af de øvrige Kandidater, som under denne Forudsætning vilde have været gyldig valgt, erklæres derefter for Medlem. Naar i de anførte Tilfælde den nævnte Fremgangsmaade ikke kan finde Anvendelse, bliver Omvalg snarest muligt at foretage med Benyttelse af de sidst berigtigede Valglister.

§ 11. Hjælpekassens Bestyrelse bestemmer selv sin Forretningsgang og vælger sin Formand for et Aar ad Gangen. Den samlede Bestyrelse er ansvarlig for de Kapitaler og øvrige Aktiver, der tilhører Kassen. Kassens Værdipapirer forsynes med Paategning om, at der ikke kan raades over samme uden af den samlede Bestyrelse.

Hjælpekassens Bestyrelse er berettiget til med det kommunale Raads Samtykke af Kassens Midler at afholde mindre Udgifter til Administration og i Organisationsøjemed.

§ 12. Hjælpekassens Regnskabsaar er Finansaaret. Specificeret Regnskab for de forløbne Regnskabsaar affattes af Bestyrelsen og afgives, bilagt med Kvitteringer fra de understøttede, til Kommunalbestyrelsen inden 1. Maj. Af Regnskabet, der affattes efter et af Indenrigsministeriet udarbejdet Skema, skal det fremgaa, til hvilke Personer Understøttelsen er ydet, Størrelsen og Varigheden af hver

enkelt Understøttelse og, hvor særlige Forhold har foreligget, tillige Grunden til dens Ydelse. Regnskabet skal være ledsaget af et Uddrag af samme og af en Beretning om Kassens Virksomhed i det paagældende Aar. Uddraget af Regnskabet eller Beretningen maa ikke indeholde Oplysning om Navnene paa de understøttede. Kommunalbestyrelsen besørger Regnskabet revideret paa samme Maade som foreskrevet for Kommunens eget Regnskab, hvorefter det decideres efter de for Kommunens Regnskab gældende Regler, dog saaledes at Decisionen afgives for lukkede Døre. Inden 14 Dage efter Decisionens Afgivelse lader Kommunalbestyrelsen det nævnte Uddrag og Beretningen fremlægge til Eftersyn for Kommunens Beboere. For Købstadkommunernes Vedkommende bliver Regnskabet at indsende til Indenrigsministeren sammen med Kommunens Regnskab.

§ 13. Saafremt Kommunalbestyrelsen i et Regnskabsaar har ydet direkte Pengebidrag af Kommunens almindelige Midler til Kommunens Hjælpekasse, er vedkommende Kommune berettiget til at kræve saadanne Bidrag erstattet med en efter Kommunebidraget afpasset forholdsvis Andel i et Beløb af 250,000 Kr., som aarlig bliver at stille til Raadighed af Statskassen i nævnte Øjemed, dog saaledes at ingen Kommune af Statskassen kan oppebære mere end Trediedelen af det Tilskud, der af Kommunekassen er ydet Hjælpekassen. Saafremt der herefter endnu maatte være et Beløb tilbage, bliver dette at medregne ved Fordelingen af Statstilskuddet for det følgende Aar.

§ 14. Enhver Kommune, der vil opnaa det i § 13 omtalte Statstilskud, indsender til Stedets Overøvrighed snarest muligt efter Regnskabsaarets Udløb vedkommende Kasses Kvittering for det af den modtagne Kommunetilskud. Overøvrigheden indberetter derefter til Indenrigsministeren, hvad der af hver enkelt Kommune er anvendt i dette Øjemed.

§ 15. I København kan med Indenrigsministerens Samtykke kommunale Tilskud til en eller flere velgørende Foreninger, der har lignende Formaal som de kommunale Hjælpekasser, træder i Stedet for Tilskud til disse, saaledes at Kommunen indenfor den i § 13 angivne Grænse er berettiget til forholdsvis Andel i det i bemeldte Paragraf

omhandlede Statstilskud for Tilskud, der ydes saadanne Foreninger; dog er det herved et Vilkaar, at en saadan velgørende Forening ikke begrænser sin Virksomhed til Medlemmer af Folkekirken eller de fra Folkekirken afvigende Trossamfund eller til egne Foreningsmedlemmer eller paa anden hermed beslægtet Maade. Indenrigsministeren træffer efter indhentet Erklæring fra Københavns Kommunalbestyrelse nærmere Bestemmelse angaaende Reglerne for saadanne Foreningers Regnskabsvæsen.

§ 16. Regeringen bemyndiges til ved kongelig Anordning at sætte denne Lov i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særlige Forhold maatte findes hensigtsmæssige.

§ 17. Ved nærværende Lovs Ikrafttræden ophæves Lov Nr. 125 af 4. Maj 1907 og Lov Nr. 46 af 26. Marts 1909.

Lov om Menighedsraad.

I.

§ 1. Der skal som Regel være et Menighedsraad for hvert Kirkesogn.

Hvor der i et Kirkesogn findes to eller flere Kirker, og der til hver af disse er henvist en bestemt Kreds af Sognebeboere, afgør Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, efter Biskoppens Indstilling, hvorvidt ogsaa hvert saadant Sognedistrikt skal have sit Menighedsraad.

Naar det til en Købstadkirke henlagte Landdistrikt (Landsogn) har eget Fattig- og Skolevæsen, har det Ret til paa Begæring herom at faa sit eget Menighedsraad.

Efter Indstilling fra Menighedsraad — forud for det første Valg: Valgbestyrelsen, jfr. § 6 — og Biskop kan Ministeriet bevilge at flere til samme Pastorat hørende Sogne faa fælles Menighedsraad. Saadant Fælleskab kan Ministeriet igen ophæve, naar det efter Indstilling fra Menighedsraadet og Biskoppen finder, at Omstændighederne tale derfor.

Ved Oprettelse af nye Sogne eller Sognedistrikter bestemmer Ministeriet efter Indstilling fra Biskoppen, om der skal oprettes Menighedsraad for den udskilte Del før det næste almindelige Valg til Menighedsraadene.

Ligeledes bestemmer Ministeriet efter Indstilling fra Biskoppen, hvilke af de for Anstalter, Stiftelser eller særlige Klasser af Personer oprettede Menigheder der skal have deres eget Menighedsraad.

Antallet af Menighedraadenes Medlemmer fastsættes af Ministeriet efter de nedenstaaende Regler.

§ 2. Menighedsraadet bestaar af Sognepræsten og de ved Menigheden ansatte faste Kapellaner (residerende Kapellaner eller Kaldskapellaner) samt mindst fire af Menighedsraadskredsens til Folkekirken hørende Beboere, valgte efter nærværende Lovs Regler. Ved Fastsættelsen af de

valgte Medlemmers Tal tages Hensyn til Antallet af Folkekirkens Medlemmer i Menighedsraadskredsen ved sidste Folketælling saaledes, at Tallet ikke kan sættes højere end til 4 for det første Tusinde og 2 nye Medlemmer for hvert følgende hele Tusinde, dog at Tallet aldrig kan overstige 9.

Hvis to eller flere Sogne eller Sognedistrikter have et fælles Menighedsraad, fastsættes Antallet af Medlemmer for hvert Sogn i Forhold til Folketallet, saaledes at det samlede Tal heller ikke her kan overstige 9.

For hvert valgt Medlem af Raadet vælges en Supleant.

Præsteviede Kateketer, personelle Kapellaner og præsteviede Medhjælpere have Ret til at deltage i Raadets Forhandlinger, men uden Stemmeret, medmindre saadan under særlige Omstændigheder tillægges dem af Biskoppen efter Menighedsraadets Indstilling. I Præstens Forfald indtræder dog den personelle Kapellan eller præsteviede Medhjælper altid som Medlem af Raadet.

Naar den kirkelige Betjening af et af flere Sogne eller Sognedistrikter bestaaende Pastorat er ordnet saaledes, at Betjeningen af et enkelt Sogn eller Distrikt væsentlig er overdraget til en fast Kapellan eller præsteviet Medhjælper, kan det ved Regulativet for Ordningen af Embedsforholdet mellem Præsterne bestemmes, at hver af dem skal være Medlem af sit Menighedsraad.

Menighedsraadet vælger selv sin Formand og en Næstformand, som i Tilfælde af Formandens Forfald indtager Forsædet i Raadet.

§ 3. Menighedsraadets Medlemmer og Suppleanter vælges paa 4 Aar. Valget gælder fra et Kirkeaars Begyndelse.

Oprettes nye Menighedsraad i Løbet af en Valgperiode, gælder Valget kun for den tilbagestaaende Del af denne.

§ 4. Valgret og Valgbarhed til Menighedsraadet have de Medlemmer af Folkekirken, som inden Udgangen af Juni Maaned i det Aar, hvori Valget foregaar, have fyldt 25 Aar, medmindre de ved aabenlyst at fornægte Kristentroen stille sig i afgjort Modsætning til Folkekirken eller vitterligt føre et forargeligt Levned eller ved Dom ere fundne skyldige i en i den offentlige Mening vanærende Handling, for hvilken ikke er modtaget Æresoprejsning, hvorhos det fordres, at de efter deres derom egenhændig

underskrevne, for Valgbestyrelsen fremsatte Begæring findes optagne paa Valglisten i det Sogn eller Sognedistrikt, hvori de bo. Begæringen skal lyde saaledes;

Undertegnede, der er født i N. Sogn den , begærer mig herved som Medlem af Folkekirken optagen paa Listen over de kirkelig valgberettigede i N. N. Menighedsraadskreds.

Fulde Navn:
Stilling:
Bopæl:

Personer, der have Bopæl i to eller flere Menighedsraadskredse, kunne vælge, i hvilken af disse de ville udøve deres Valgret.

Personer, der i Henhold til særlige Bestemmelser ere henviste til en bestemt Menighed, for hvilken der er oprettet Menighedsraad, have Valgret og ere valgbare til dette.

Præster have Valgret og Kirkebetjente tillige Valgbarhed til Menighedsraadet for den Menighedsraadskreds, hvori de ere ansatte. Ere de ansatte i to eller flere Menighedsraadskredse, kunne de vælge, i hvilken af disse de vil lade sig optage paa Valglisten.

Sognebaandsløsere kunne ligeledes vælge, om de ville lade sig opføre paa Valglisten i deres eget Sogn eller i det Sogn, til hvilket de gennem Sognebaandsløsningen ere knyttede. De er da ogsaa kun valgbare i samme Sogn.

Ingen, der har begæret sig optagen paa Valglisten, kan vægre sig ved at modtage Valg, medmindre vedkommende er fyldt 60 Aar, eller Biskoppen efter hans (hendes) derom fremsatte Begæring fritager ham (hende) for Valget. Ingen er dog pligtig at modtage Valg i to efter hinanden følgende Valgperioder.

§ 5. Medlemmer af Folkekirken ere:

1. Personer, der ere døbte i Folkekirken, hvad enten de ere fødte i eller udenfor Riget;
2. Personer, der ere døbte i et evangelisk-luthersk Samfund udenfor Riget, naar de senere ere blevne bosatte her i Landet, medmindre de paa den derom ved kongelig Anordning foreskrevne Maade have anmeldt at ville staa udenfor Folkekirken;
3. Personer, der ere døbte i et evangelisk-luthersk Samfund her i Landet udenfor Folkekirkens Orden, naar

de senere have sluttet sig til en Menighed indenfor denne;

4. Personer, der efter de derom ved kongelig Anordning foreskrevne Regler ere optagne i Folkekirken.

Medlemsforholdet ophører, naar et Medlem udtræder af Folkekirken ved skriftlig Anmeldelse paa den derom ved kongelig Anordning foreskrevne Maade eller slutter sig til et Trossamfund udenfor Folkekirkens Orden.

Børn under 15 Aar optages i og udmeldes af Folkekirken paa Forældrenes Begæring. Naar et Barn er optaget efter Begæring af begge Forældre i Forening, kan det kun udmeldes med begge Forældrenes Samtykke eller, naar dette ikke kan foreligge, med Tilladelse fra Ministeriet. Børn over 15 Aar kunne optages i Folkekirken efter deres egen Begæring. Til Udmeldelse af Folkekirken kræves for Børn mellem 15 og 18 Aar Forældrenes Samtykke.

§ 6. Ved Valg til Menighedsraad bestaar Valgbestyrelsen første Gang af Sognepræsten eller den Præst, der i Henhold til foranstaaende i hans Sted skal være Medlem af Menighedsraadet, og to af ham valgte Menighedsmedlemmer. Er der i en saadan Menighed paa Grund af Embedsledighed ikke nogen Præst, udnævner Provsten Valgbestyrelsens Medlemmer. Ved senere Valg bestaar Valgbestyrelsen af Formanden for Menighedsraadet og to Medlemmer af samme, som dette udnævner dertil.

Valgbestyrelsen kan antage lønnet Medhjælp samt, om det gøres fornødent, leje Lokale, hvorfra dens Arbejde udføres.

Valgbestyrelsen udfærdiger Listen over de valgberettigede forud for hvert Valg.

Ved de almindelige Valg sker Bekendtgørelse om Tiden for Valglistens Affattelse og Fremlæggelse m. v. fra Prædikestolen ved alle regelmæssige Gudstjenester i Menighedsraadskredsen de to første Søndage i Juni Maaned, dog, hvis første Pinsedag falder paa en af disse, paa anden Pinsedag i Stedet for første. Ved Siden heraf kan Valgbestyrelsen ogsaa lade Bekendtgørelsen foregaa paa anden Maade, for saa vidt den maatte finde det formaalstjenligt.

Begæring om Optagelse paa Valglisten fremsættes for Valgbestyrelsens Formand i den sidste Halvdel af Juni Maaned.

Valglisten fremlægges til offentligt Eftersyn i Sognet fra den 1. til den 15. September.

Enhver, som mener, at han uden Føje er udeladt af Valglisten, eller at nogen uberettiget er optagen derpaa, kan indgive skriftlig Klage til Valgbestyrelsen inden den 23. September, og Valgbestyrelsen træffer derefter Afgørelse af indkomne Klager og giver vedkommende Meddelelse om Afgørelsen inden den 1. Oktober.

Gaar Valgbestyrelsens Afgørelse Klageren imod, kan denne inden 8. Oktober indanke Sagen gennem Provsten for Biskoppen, hvis Afgørelse skal være Klageren i Hænde inden 14 Dages Forløb. Gaar denne Afgørelse Klageren imod, kan Sagen i Løbet af 8 Dage indankes for Ministeren, som derpaa afgør Sagen inden 8. November.

Valget, dets Tid og Sted m. v. bekendtgøres fra Prædikestolen to Søndage efter hinanden, sidste Gang mindst 14 Dage før Valget, og iøvrigt saaledes, som Valgbestyrelsen maatte finde formaalstjenligt.

Valget foregaar i sidste Halvdel af November Maaned, men før Kirkeaarets Udgang.

Ved ekstraordinære Valg fastsættes Tidsbestemmelserne af Ministeriet.

§ 7. Valget foretages i en af Menighedsraadskredsens Skoler eller i et andet passende Lokale og ledes af Valgbestyrelsen.

Valgret kan kun udøves ved personligt Møde. Valget er skriftligt og hemmeligt og foretages uden foregaaende Forhandling efter Reglerne for Forholdstalsvalg. Afstemningen sker i Henhold til fuldtallige Lister, hvorpaa bestemte Personer bringes i Forslag til Valg.

Ministeriet meddeler nærmere Regler for Valgets Forberedelse og Foretagelse, dog med Iagttagelse af,

at der mellem Udløbet af Fristen for Kandidatlisters Indgivelse og disse Listers Bekendtgørelse bliver mindst to Dage, i hvilke der af Forslagsstillerne kan foretages Forandringer i de indgivne Lister paa Foranledning enten af Forslagsstillerne selv eller af Valgbestyrelsen, naar denne erklærer en indgiven Liste for helt eller delvis ugyldig eller mangelfuld,

at Kandidatlisterne bekendtgøres mindst to Dage før Valget,

at ingen ved at vælges til Suppleant paa en Liste afskæres fra at vælges til Medlem paa en anden Liste, samt

at saafremt der inden Udløbet af Fristen for Kandidatlisters Indgivelse kun er indleveret een gyldig Kandidatliste, de paa denne Liste opførte Kandidater betragtes som valgte uden Afstemning.

En kort Beretning om Valget indføres i Menighedsraadets Forhandlingsbog og forsynes med Valgbestyrelsens Underskrift. En Udskrift af Forhandlingsbogen indsendes snarest af Valgbestyrelsens Formand gennem Provsten til Biskoppen.

Klager over Valgets Gyldighed sendes inden 8 Dage efter Valget ligeledes gennem Provsten til Biskoppen, der indhenter Valgbestyrelsens Erklæring i Sagen og derpaa afgør, om Omvalg skal finde Sted.

§ 8. Den Omstændighed, at et Medlem i Løbet af Valgperioden flytter ud af Menighedsraadskredsen, skal ikke gøre det nødvendigt for ham at udtræde af Menighedsraadet, hvis dette ønsker, at han beholder sit Sæde i samme, og han selv samtykker heri.

Naar et Medlem ellers i Løbet af Valgperioden ønsker at udtræde af Menighedsraadet, skal han hertil have Menighedsraadets Samtykke. Spørgsmaalet om at udelukke nogen af Menighedsraadet, fordi han ikke længere opfylder Betingelserne for at have Sæde deri, afgøres af Menighedsraadet. I begge disse Tilfælde har vedkommende Adgang til at indanke Sagen for Biskoppen. Hvis denne Afgørelse gaar Klageren imod, kan Klageren indanke Sagen for Ministeriet.

§ 9. Hvis et Medlem fritages for at modtage Valg eller afgaar i Løbet af Valgperioden, indtræder den for ham valgte Suppleant. Afgaar ogsaa denne, men der endnu findes Suppleanter, som er valgte paa samme Liste som den afgaaede, indtræder den af disse, der er valgt først paa Listen. Findes der ikke flere Suppleanter, som er valgte paa samme Liste, afgøres det ved Lodtrækning, hvilken af de Suppleanter, som ere valgte paa andre Lister, der skal indtræde. Findes der overhovedet ikke flere Suppleanter, afgør Biskoppen efter Betænkning fra de tilbageblevne Medlemmer, om Besættelsen af den ledige Plads

kan opsættes til næste Valg. Dog skal Udfyldningsvalg finde Sted, hvis Tallet af valgte Medlemmer er gaaet ned under 3 eller under Tallet af de gejstlige Medlemmer, medmindre Ministeriet samtykker i, at det undlades. Ved Udfyldningsvalg skulle de ved sidste Valg affattede Valglister benyttes.

§ 10. Udgifter i Anledning af Valg til Menighedsraad saavel som Menighedsraadenes egne Udgifter til Lokale, Papir og Porto, til Rejser i Anledning af Præstevalg samt andre Udgifter, som det dem paahvilende Hverv medfører, udredes i Menigheder, hvis Kirke ejer sig selv, af Kirken. Hvis Kirken ikke har Midler til at udrede Beløbet, tilvejebringes det ved Ligning efter de for Ligning af Underskud ved Kirkens Drift gældende Regler. I andre Menigheder udredes Udgiften forskudsvis af Kommunekassen og kan af denne søges dækket ved en paa Kommunalbestyrelsens Foranstaltning foretagen Ligning efter Reglerne for Ligningen af personlige Afgifter til Folkekirken. Hvor Højtidsofferet er afløst, lignes Udgiften paa Beboerne sammen med Afløsningsvederlaget.

I København inddrages de af Kommunekassen forskudsvis udredede Beløb under Ligningen af Bidrag til Sognekirkerne.

II.

§ 11. Første Gang efter Valg sammenkaldes Menighedsraadet af Sognepræsten eller den Præst, der i hans Sted skal være Medlem af Raadet.

Forinden et valgt Medlem første Gang tager Sæde i et Menighedsraad, afgiver han i et Menighedsraadsmøde en skriftlig Erklæring paa Ære og Samvittighed om at ville udføre det ham betroede Hverv i Troskab mod den danske evangelisk-lutherske Folkekirke, saa at den kan byde gode Vilkaar for den kristne Menigheds Liv og Vækst. Naar dette er sket, vælger Menighedsraadet sin Formand og Næstformand.

Søndagen efter det første Møde kundgør Præsten fra Prædikestolen, hvem der efter at være valgt til Medlemmer

af Menighedsraadet har taget Sæde i samme, og hvem der er valgt til Menighedsraadets Formand.

§ 12. Menighedsraadets Formand sammenkalder Raadet, naar han dertil finder Anledning, eller naar det begæres af Sognepræsten (Sognedistriktspræsten) eller af to af Raadets valgte Medlemmer.

Menighedsraadets Beslutninger fattes i Møder. Raadet er ikke beslutningsdygtigt, naar ikke Halvdelen af Medlemmerne er til Stede. Øvrige Bestemmelser om Forretningsgangen fastsættes af Raadet selv.

Menighedsraadets Forhandlinger indføres i en særlig dertil indrettet, af Provsten autoriseret Forhandlingsbog. Den fremlægges for Provsten ved de aarlige Syn og for Biskoppen ved hans Visitatser.

§ 13. Menighedsraadene i et Pastorat skulle samles til fælles Møder, naar Sognepræsten eller Formanden for et af Menighedsraadene finder det formaalstjenligt, eller naar Flertallet i et af Raadene begærer det. Formanden i Hovedsognets Menighedsraad leder disse Møder.

III.

§ 14. Menighedsraadene tager Beslutning om:

a. Hvilken af Sognets Lærere Kirkesangertjenesten skal overdrages til;
b. om Læsning i Kordøren og Ledelsen af Messefaldstjenesten i Kirkesangerens Forfald midlertidig skal udføres af eller ved Lejlighed i dennes Embede med Sognepræstens Tilslutning fremtidig overdrages til en anden end en af Sognets Lærere;
c. hvorvidt Konfirmation skal afholdes to Gange om Aaret, jfr. Lov af 9. Maj 1855, saavel som andre Konfirmationen vedrørende Anliggender, som ved kongelig Anordning ere eller maatte blive henlagte til Menighedsraadets Afgørelse;
d. Indførelse af nye autoriserede Salmebøger og Salmebogstillæg, naar det sørger for, at et passende Antal af disse henlægges i Kirken;
e. Kirkens Opvarmning i Henhold til Lov af 9. Marts 1893 §§ 1 og 2 og Ligning paa Menigheden til Tilvejebrin-

gelse af Midlerne til Forrentning af og Afdrag paa det i § 2 i samme Lov omhandlede Laan saavel som til Anskaffelse af Brændsel og til de øvrige Foranstaltninger ved Kirkens Opvarmning i Henhold til samme Lovs § 3;

f. Benyttelsen af Særkalke ved Altergang i det Omfang, som det er eller maatte blive bestemt ved kongelig Resolution;

g. andre Sager, som hidtil have været overladte til Menighedens Afgørelse.

De under c., d. og f. omhandlede Beslutninger kunne ikke tages af Menighedsraadet, forinden Sagen har været forhandlet paa et Menighedsmøde (jfr. § 24).

§ 15. Menighedsraadets Samtykke kræves til, at nogen af Kirkens Præster:

a. ved Gudstjenester eller kirkelige Handlinger indfører en anden autoriseret Liturgi eller andre autoriserede Ritualer end de hidtil i Menigheden brugte;

b. ved de almindelige Gudstjenester indfører andre autoriserede Prædiketekster end dem, der hidtil have været i Brug i Menigheden;

c. ved Konfirmationsundervisningen indfører nye autoriserede Hjælpemidler.

Menighedsraadets Samtykke kræves ligeledes til:

d. at en Lærer ved Religionsundervisningen i Folkeskolen efter foregaaende Aftale med Sognepræsten indfører nye autoriserede Hjælpemidler.

De under a. og b. omhandlede Sager skulle være forhandlede paa et Menighedsmøde (jfr. § 24), forinden Menighedsraadet træffer sin Afgørelse.

§ 16. Ønsker et Menighedsraad efter Aftale med nogen af Kirkens Præster, og efter at Sagen har været gjort til Genstand for Forhandling paa et Menighedsmøde (jfr. § 24), at der ved de af ham ledede Gudstjenester skal kunne benyttes andre end de autoriserede Salmebøger og Salmebogstillæg eller foretages mindre Ændringer i Liturgi og Ritualer, maa Biskoppens Tilladelse hertil indhentes. Tilladelsen kan for Salmebøgernes Vedkommende kun gives paa det i § 14 d. nævnte Vilkaar.

§ 17. Indtil en Lov om Afløsning af Offer og Accidenser er vedtagen, indgaas Overenskomster med de offerberettigede om Højtidsofrets Afløsning af Menighedsraadet.

Overenskomsten stadfæstes af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet efter forud indhentet Erklæring fra Kommunalbestyrelsen. Afløsningsvederlaget lignes ved Kommunalbestyrelsens Foranstaltning paa Sognets til Folkekirken hørende offerpligtige Beboere efter Reglerne for Ligning af den personlige Kommuneskat, jfr. dog Lov om Valgmenigheder af 15. Maj 1903 § 22, 3die Stykke.

§ 18. Menighedsraadet tager Del i Afgørelsen af Spørgsmaal om Kirkens og Kirkegaardens Brug i det Omfang, som Lovene herom bestemme.

§ 19. Til Fremme af Menighedsplejen skal Menighedsraadet forvalte, hvad der indkommer i Kirkens Bøsser, Fattigtavler og Blok. For Anvendelsen af disse Midler saavel som af Legater under Menighedsraadets Bestyrelse og andre Indtægter, som Menighedsraadet maatte oppebære, aflægges aarligt Regnskab. Regnskabet afsluttes ved hvert Kirkeaars Udgang og fremlægges til offentligt Eftersyn i den første Halvdel af Januar Maaned efter foregaaende Bekendtgørelse fra Prædikestolen.

Hvor der i en Menighedsraadskreds findes en organiseret Menighedspleje udenfor Menighedsraadet, kan Menighedsraadet bestemme, at hvad der indkommer i Kirkens Bøsser skal tilfalde denne. Kundgørelse herom sker fra Prædikestolen. En Beretning fra den frivillige Menighedspleje vedlægges Menighedsraadets aarlige Regnskab.

En Valgmenighed kan ved sine Gudstjenester i Sognekirken have anbragt en Bøsse til sin egen fri kirkelige Fattigpleje.

§ 20. Ved det aarlige Kirkesyn saavel som ved de over en Kirke afholdte særlige Syn skal Menighedsraadet give Møde for at gøre Synet opmærksomt paa hvilke Forbedringer eller Anskaffelser, der maatte være nødvendige eller ønskelige, navnlig for at øge Kirkebygningens Hygge og Værdighed og Gudstjenestens Højtidelighed. Synets Afgørelse kunne af Menighedsraadet indankes for Oversyn eller for Ministeriet.

Ligeledes skal Menighedsraadet tilkaldes ved Synsforforretninger over Kirken, som i Henhold til Ministeriets Bestemmelse maatte blive afholdte i Anledning af Nedsættelse af Kommission til Fastsættelse af Kirkens Drifts- og

Vedligeholdelseskapital i Henhold til Lov om Afløsning af Tienden af 15. Maj 1903 § 23, jfr. § 25.

§ 21. Ved Kirkevisitatser af Biskop eller Provst samles Menighedsraadet med dem til mulige Forhandlinger.

§ 22. Menighedsraadet er pligtig at afgive Betænkning og Raad i de Anliggender, som af Ministeriet eller Biskoppen maatte forelægges det.

Menighedsraadets Betænkning bør navnlig indhentes i alle Tilfælde, hvor der foreligger Spørgsmaal af væsentlig Interesse eller blivende Betydning for Menighedsraadskredsen, saasom Spørgsmaal om Forandringer i Tiden for de almindelige Gudstjenesters Afholdelse, om Udvidelse af Kirken eller Opførelse af nye Kirker, om Udvidelse af Kirkegaarden eller Anlæg af Assistenskirkegaard, om Omannektering, om Deling af Sognet ved Oprettelse af nye Sogne eller Sognedistrikter samt om Oprettelse af nye gejstlige Embeder eller Nedlæggelse af eller Forandring af bestaaende Embeder, om Regulativer angaaende Embedsforholdet mellem Præsterne, hvor der for samme Menighed er ansat flere Præster, om Regulativer for Kirkegaarde, om Præstegaardes Flytning, om Bortsalg af Præstegaardes Jordtilliggende eller Dele deraf, om Opførelse af nye Præstegaardsbygninger saavel som angaaende andre Spørgsmaal, der i væsentlig Grad vedrøre Præsteembedets Økonomi.

§ 23. Menighedsraadet er berettiget til, ogsaa uden at Anledning dertil er given det fra de kirkelige Myndigheders Side, at tage Anliggender og Forhold, der vedrøre Sognemenigheden, under Overvejelse og indgive Andragender derom til Biskoppen eller Ministeriet.

Præsten er i sin Embedsvirksomhed, herunder den private Sjælesorg, uafhængig af Menighedsraadet.

§ 24. Foruden de i det foregaaende nævnte Tilfælde, hvor Menighedsmøde skal sammenkaldes, kan Menighedsraadet ogsaa i andre Tilfælde sammenkalde Menighedsmøder til Forhandling om Spørgsmaal, der have Interesse for Menigheden.

IV.

§ 25. Pastoratets Menighedsraad har Ret til efter nedenstaaende Regler at medvirke ved Besættelsen af Embeder som Sognepræster. Undtagne herfra ere dog Sognepræsteembederne ved Vor Frue, Bremerholms, Garnisons og Citadellet Frederikshavns Kirker i København samt Embedet som Slotspræst ved Christiansborg Slotskirke, de Sognepræsteembeder, med hvilke der er forbundet Embede som Stiftsprovst, og Embedet som Domprovst ved Roskilde Domkirke. Hvor der ved en af disse Kirker er residerende Kapellani eller andet fast Præsteembede ved Siden af Sognepræsteembedet, medvirker Menighedsraadet ved Besættelsen af dette eller — hvis der er flere — det første af dem. For Præsteembederne ved St. Petri Kirke i København vedblive fremdeles de denne Menighed givne Privilegier at gælde.

I øvrigt besættes residerende Kapellanier saavel som Kaldskapellanier og Embeder som præsteviede Medhjælpere uden Medvirkning af Menighedsraadet, medmindre den kirkelige Betjening af et af flere Sogne eller Sognedistrikter bestaaende Pastorat er ordnet saaledes, at Betjeningen af et enkelt Sogn eller Distrikt væsentlig er overdraget til en fast Kapellan eller præsteviet Medhjælper, i hvilket Tilfælde Sognets eller Distriktets Menighedsraad medvirker ved Besættelsen af det paagældende Embede.

Hvor en Sognekirke eller Sognedistrikts- eller Filialkirke helt eller væsentligt er opført ved Tilskud fra private, har den Privatmand, det Udvalg eller den Forening, paa hvis Foranstaltning Kirken er opført, Indstillingsret til Præsteembederne ved Kirken den første Gang, de skulle besættes. Indstillingen kan ske uden Opslag af Embedet.

§ 26. Naar et Embede, ved hvis Besættelse Menighedsraadet har Ret til at medvirke, er blevet ledigt, sender Ministeriet snarest muligt efter at Ansøgningfristen er udløben, de Ansøgninger, som efter de hidtil sædvanlig fulgte Regler kunne komme i Betragtning, tillige med et Uddrag af samme til vedkommende Biskop. Biskoppen sender snarest muligt gennem Provsten det modtagne Uddrag af Ansøgningerne til Formanden for Menighedsraadet eller, hvis Sagen angaar flere Menighedsraad, til Formanden for

Hovedsognets eller Hovedkirkens Menighedsraad, som derefter snarest skal give de vedkommende Adgang til at blive bekendt med samme. Ved Fremsendelsen af Uddraget af Ansøgningerne træffer Biskoppen Foranstaltning til et Møde af Pastoratets Menighedsraad mindst 3 Uger og senest 4 Uger, efter at Uddraget er kommet Formanden i Hænde.

§ 27. Ved det af Biskoppen berammede Møde, der ledes af Biskoppen eller Provsten paa hans Vegne, indstilles tre af de Ansøgere, hvis Ansøgninger ere fremsendte til Ministeriet, medmindre de stemmeberettigede ønske at foretage Indstillingen i et senere Møde, der dog skal afholdes senest inden 24 Timer efter det første Mødes Slutning; Meddelelse om Udfaldet skal omgaaende tilstilles Biskoppen. Afstemningen om, hvem der ønskes indstillet, og i hvilken Orden de skulle indstilles, sker paa følgende Maade:

Afstemningen er skriftlig, og der maa kun skrives een Kandidats Navn paa hver Stemmeseddel.

Hvis der ved første Afstemning falder Stemmer paa tre eller flere Kandidater, indstilles altid de tre, som have flest Stemmer. Er dette paa Grund af Stemmelighed ikke afgjort, medtages i Indstillingen alle de, sôm ved deres Stemmetal have Adkomst til de 3 første Pladser.

Ved særskilt Afstemning fastsættes den Orden, hvori de saaledes udpegede Kandidater opføres paa Indstillingslisten, dog saaledes, at den, der allerede ved første Afstemning har faaet over Halvdelen af Stemmerne, derved altid er indstillet som Nr. 1.

Er der ved første Afstemning faldet Stemmer paa færre end tre, indstilles den eller de, paa hvilken Stemmerne ere faldne, paa samme Maade, medens ny Afstemning foretages om, hvem der yderligere skal indstilles.

§ 28. Ved Mødets Slutning underskrives Forhandlingsbogen af Lederen og samtlige Deltagere. Sagens Akter tilbagesendes tilligemed en Udskrift af Forhandlingsbogen snarest muligt til Biskoppen. I Tilfælde, hvor Provsten har ledet Menighedsraadets Møde, indsender han Sagen til Biskoppen med de Bemærkninger, som han maatte finde Anledning til. Sagen tilstilles derefter Ministeriet.

§ 29. Naar Ministeriet har modtaget Mødets Indstilling med Biskoppens Erklæring, har det frit Valg med Hensyn til, hvem af de indstillede det efter det foreliggende vil bringe i Forslag ved Embedets Besættelse, dog at en Ansøger, der ved første Afstemning har faaet alle de afgivne Stemmer, og hvis Ansættelse derefter anbefales af Biskoppen, af Ministeriet skal indstilles til at modtage kongelig Udnævnelse.

§ 30. Naar mindst 20 Familiefædre, Enker eller andre Personer med egen Husstand af de kirkelige stemmeberettigede i et Pastorat fremsætter Begæring om, at en Mand ansættes som Andenpræst i Pastoratet, og godtgøre, at den paagældende opfylder Betingelserne for at blive Præst i Folkekirken og er villig til at modtage saadan Ansættelse samt har erklæret sig enig i den Løn, der af den nævnte Kreds ydes ham, samt at denne Løn er sikret ham for mindst 5 Aar, kan Ministeriet indstille den paagældende til at anerkendes som Andenpræst i vedkommende Pastorat. Saadan Ansættelse af en Andenpræst bør som Regel ikke finde Sted i det første Aar efter en ny Præsteansættelse i Pastoratet. Andenpræsten er med Hensyn til det kirkelige Arbejde i Postoratet og i sit Forhold til Sognepræsten ligestillet med en residerende Kapellan. Ministeriet fastsætter Regulativet for Arbejdsforholdet imellem ham og Sognepræsten paa Grundlag af et af Biskoppen efter Samraad med de paagældende Præster og Menighedsraadet udarbejdet Forslag.

V.

§ 31. Indtil en Lov om Bestyrelse af Kirker, der eje sig selv, er given, overgaar disse Kirkers umiddelbare Bestyrelse paa Landet til Menighedsraadene.

Menighedsraadet kan nedsætte et Tilsyn for Kirken, bestaaende af vedkommende Præst og to af Menighedsraadet af dets Midte valgte Medlemmer, samt vælge en Kirkeværge og en Kasserer blandt de valgberettigede i Menighedsraadskredsen. De nærmere Regler herfor saavel som for Kirkernes Regnskaber m. v. fastsættes af Ministeriet.

Efter Indstilling fra Tilsynet og under Stadfæstelse af Overtilsynet affatter Menighedsraadet et Regulativ for Ansættelse ved Kirken af Organist, Klokker, Graver, Ringer, Kirkebud og andre Betjente med de Indskrænkninger, som følge af, at disse Stillinger maatte være forbundne med Lærerembeder, jfr. § 14, Litra a. og b. I Regulativet fastsættes tillige Bestemmelser om disse Personers Lønningsforhold. Denne Bestemmelse finder tilsvarende Anvendelse ved de Kirker paa Landet, som ikke ere selvejende.

Overtilsynet vedbliver som hidtil at være hos Stiftsøvrigheden.

VI.

§ 32. Regeringen bemyndiges til før denne Lovs Ikrafttræden paa Færøerne ved kongelig Anordning at foretage saadanne Ændringer i Loven som kræves for disse Øers Vedkommende.

Lov om Oprettelse af Husmandsbrug.

I.

§ 1. Der nedsættes for hver Amtsraadskreds en Kommission med den Opgave at medvirke ved Tilvejebringelse af og Tilsyn med de i denne Lov omhandlede Jordlodder. De i Forbindelse med vedkommende Amtsraadskreds staaende Købstæders Markjorder skal, for saa vidt denne Lov angaar, henregnes til Amtsraadskredsen. Kommissionen bestaar af 3 Medlemmer, af hvilke den ene, der fungerer som Formand, udnævnes af Landbrugsministeren. De to Medlemmer tilligemed en Suppleant for hver af disse vælges af Udsendinge fra samtlige Sognekommuner i Amtsraadskredsen, saaledes at hvert Sogneraad vælger to Udsendinge. Saavel Valget af Udsendinge som det endelige Valg foretages efter den ved Valgene til Amtsraadene foreskrevne Forholdstalsvalgmaade.

De nærmere Regler for Valget af Kommissionen saavel som for Kommissionens Virksomhed udfærdiges af Landbrugsministeren.

Saavel Medlemmerne af Kommissionen som Suppleanterne vælges for 6 Aar, men kan genvælges.

Kommissionens Medlemmer oppebærer i Befordringsgodtgørelse 1 Kr. pr. løbende 5 Kilometer eller 3die Klasses Jernbanetakst, hvor Bane kan benyttes, samt i Dagpenge paa Møde og Rejsedage 6 Kr., saafremt Mødet eller Rejsen ikke har medtaget over 12 Timer, ellers 10 Kr. Formanden oppebærer derhos for hvert Finansaar i Kontorholdsvederlag et Beløb svarende til 10 Kr. for hver af ham i Finansaaret tilendebragt Sag.

Udgifterne ved Kommissionen afholdes af Statskassen.

Landbrugsministeren bemyndiges til, hvor Omstændighederne taler derfor, at dele en Amtsraadskreds i to Distrikter, hvert med sin selvstændige Kommission, og, hvor en Kommission fremsætter Ønske derom, at udnævne en

Bygningshaandværker, som, hvor der findes Anledning dertil, kan tilkaldes af Kommissionen.

§ 2. Berettiget til at komme i Betragtning efter denne Lov er enhver Mand eller ugift Kvinde, der væsentlig har ernæret sig ved at udføre almindeligt Landbrugsarbejde, herunder Havebrugsarbejde, for andre imod Vederlag, hvad enten han (hun) staar i fast Tjenesteforhold eller har sit Erhverv som Daglejer, eller som er eller har været Bruger af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Størrelse, endvidere de med Landarbejderne i økonomisk Henseende ligestillede Landhaandværkere, Teglværksarbejdere, Byarbejdere, Søfolk, Fiskere, som ikke har faaet direkte Fiskerilaan af Statslaanefondens Midler, o. l.

§ 3. Adgang til at komme i Besiddelse af Jord paa de i denne Lov indeholdte Vilkaar er betinget af, at vedkommende Ansøger

a. har Indfødsret;
b. er fuldmyndig og som Regel ikke over 50 Aar gammel;
c. ikke ved Dom er fundet skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, for hvilken han ikke har modtaget Æresoprejsning;
d. ikke har nydt Fattigunderstøttelse, der ikke er tilbagebetalt eller eftergivet i Henhold til Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9. April 1891 § 35, 1ste Stykke;
e. har ernæret sig ved Landarbejde mindst 4 Aar efter sit 18de Aar (jfr. dog § 2);
f. fremskaffer Attest fra tvende med hans Forhold nøje kendte, troværdige Personer for at være en flittig, ædruelig og sparsommelig Person, som kan antages egnet til at overtage et saadant Husmandsbrug;
g. godtgør at være Ejer af de Midler, som i Henhold til nærværende Lov vil være fornødne for ham til Ejendommens Overtagelse, jfr. §§ 7 og 9;
h. ikke ved egne Midler kan komme i Besiddelse af en Ejendom af den i denne Lov omhandlede Art.

Tilstedeværelsen af ovenstaaende Betingelser skal oplyses for den i § 1 nævnte Amtskommission ved saadanne Legitimationspapirer og Bevisligheder, som Andrageren kan antages i Almindelighed at være i Besiddelse af, og i øvrigt ved en af ham paa Tro og Love underskreven Erklæring om, at de meddelte Oplysninger er overensstemmede med

Sandheden. De af private Personer meddelte Attester og Vidnesbyrd skal ledsages af Øvrighedens eller Kommunalraadets Bevidnelse af Udstedernes Troværdighed, ligesom Andrageren maa fremskaffe Attest fra sit Kommunalraad for, at han antages at egne sig til at overtage et Husmandsbrug.

Ansøgere, der godtgør at have sammensparet af deres Løn de under Litra g. nævnte Midler, skal under i øvrigt lige Adkomst fortrinsvis tages i Betragtning.

§ 4. De Jordlodder, der erhverves i det omhandlede Øjemed, maa ikke uden Landbrugsministerens Samtykke være mindre end 1 Hektar ($1^{813}/_{1000}$ Tdr. Land.)

§ 5. Jordlodderne vil være særskilt at matrikulere og skyldsætte, for saa vidt dette ikke alt maatte være sket; de skal i Matikulen betegnes som Husmandsbrug. Skyldsætningen kan uden Hensyn til Loddernes Størrelse, naar Parterne er enige derom, ske ved Landbrugsministeriets Foranstaltning efter Matrikulstaksationen eller en nyere Taksation efter de for saadanne Skyldsætninger gældende Regler. Paa Ejendommens Folio i Registret til Skøde- og Panteprotokollerne skal der ske Notering om, at Ejendommen er undergivet de i denne Lov fastsatte Vilkaar.

II.

§ 6. Naar en Ansøger, der fyldestgør de i §§ 2 og 3 opstillede Betingelser, ønsker at erhverve en Husmandslod i Overensstemmelse med denne Lovs Regler, men vedkommende ikke selv er i Stand til at paavise Jord, som han ved Overenskomst med Ejeren kan komme i Besiddelse af, kan Henvendelse herom ske til Kommunalraadet, som derefter søger at fremkalde Tilbud fra private om Jord paa antagelige Vilkaar. Lykkes dette ikke, men Kommunalraadet finder, at der i Kommunen findes Jord i offentlig Besiddelse, der maatte egne sig til dette Øjemed, indleder det Forhandling med vedkommende Myndigheder om den fornødne Jords Overdragelse for en passende Pris. Om Udfaldet af disse Forhandlinger giver Kommunalraadet den paagældende Underretning, og det overlades da til ham selv, saafremt der er givet Tilsagn om Overdragelse af Jord, at foretage

det videre fornødne til dens Erhvervelse overensstemmende med nedenstaaende Regler.

Naar Jord, der hører til Embeder eller Bestillinger, offentlige Stiftelser eller Kirker, sælges til Husmandsbrug efter nærværende Lov, kan Jorden erhverves saaledes, at en Del af Købesummen fastsættes til en aarlig Pengeydelse, der med vedkommende Myndigheders Samtykke kan bestemmes til indtil 10 Kr. pr. Td. Land og prioriteres foran det eventuelle Statslaan.

Kommunalraadet bør paase, at de ved dets Medvirkning tilvejebragte Jordlodder har en med Hensyn til Vejrforhold hensigtsmæssig Beliggenhed.

Kommunalraadets Henvendelse til vedkommende Myndigheder i de her omhandlede Anliggender sker gennem Amtet.

§ 7. Naar en Andrager enten selv eller ved Kommunalraadets Hjælp, jfr. § 6, har udset en Jordlod, som han ønsker at erhverve til Ejendom paa de i denne Lov omhandlede Vilkaar, indgiver han gennem Kommunalraadet sit Andragende herom til Formanden for den i § 1 nævnte Kommission i Amtsraadskredsen. Dette Andragende, hvortil Blanketter, affattede efter en af Landbrugsministeren foreskreven Formular, faas hos Kommunalraadet, skal indeholde de til Bedømmelsen af den paagældendes Adgang til at komme i Betragtning nødvendige Oplysninger og være ledsaget af de Legitimationspapirer og øvrige Bevisligheder, som Andrageren skal fremskaffe (jfr. §§ 2 og 3). Det skal derhos indeholde Oplysning om Jordloddens omtrentlige Størrelse og Beliggenhed og om, til hvilken Pris det kan faas til Købs, samt, for saa vidt Andrageren ikke i Forvejen ejer Bygninger, være ledsaget af Planer til Opførelse af de fornødne Bygninger og Meddelelse om, hvor stor en Kapital han mener der vil medgaa til disses Opførelse, samt Overslag over Udgiften ved Anskaffelse af Besætning og Inventarium m. v. Den samlede Pris, som Ejendommen herefter vil komme til et staa vedkommende i, (Ejendommens Laaneværdi overfor Statskassen), maa kun, hvor Egnens Jordpriser er særlig høje, overstige 8,000 Kr. og i intet Tilfælde overstige 10,000 Kr. Andragendet ledsages af Kommunalraadets Erklæring om, hvorvidt den udsete Lod kan

anses for passende for sit Øjemed, og om, hvorvidt den paa samme satte Pris skønnes at være passende.

De modtagne Oplysninger gennemgaas foreløbig af Kommissionens Formand og søges af ham supplerede med de yderligere Oplysninger, som han maatte anse for nødvendige.

§ 8. Kommissionen gennemgaar de indkomne Andragender og undersøger, om de i §§ 2, 3 og 4 opstillede Betingelser er til Stede, og om Bygningsplanerne m. v. er hensigtssvarende. Kommissionen paaser, at Jordlodden har Vejret og en med Hensyn til Vejrforhold heldig Beliggenhed, og at der, saafremt Ejendommen ikke er eller vil blive forsynet med Brønd, haves retslig tilsikret Adgang til Vand andetsteds.

Kommissionen foretager derefter Syn over Jordlodden og undersøger, om Lodden egner sig til Husmandsbrug, og om den paa Lodden satte Pris kan anses for passende. Hvis Andrageren ejer Ejendom med Bygninger, med hvilken Jordlodden agtes forenet, skal Kommissionen endvidere undersøge, om Bygningerne er forsvarlige, samt fastsætte det Beløb, hvortil Ejendommens Værdi kan ansættes.

Saafremt Kommissionen herefter finder, at et Andragende om Statslaan ikke kan bevilges, gives der Andrageren Meddelelse herom med Angivelse af Grunden. Er Afslaget begrundet i, at Ejendommens Laaneværdi efter Kommissionens Anskuelse vil blive for høj, eller at Andrageren ikke opfylder de i § 3 nævnte Betingelser, kan Andrageren indanke Spørgsmaalet til Landbrugsministerens Afgørelse. En Andrager, som faar Afslag, kan ikke indanke Sagen for Domstolene.

Hvis det Beløb, der i Finansaaret vil være til Raadighed til det ommeldte Formaal i den paagældende Amtsraadskreds, ikke vil være tilskrækkeligt til, at alle kvalificerede Andragere kan komme i Betragtning, træffer Kommissionen Valget mellem dem. Andragere, som af denne Grund faar Afslag, bør under lige Vilkaar fortrinsvis komme i Betragtning næste Aar, saafremt Andragende paa ny indgives. Saasnart Afgørelse har fundet Sted, gives der hver enkelt Andrager Underretning for hans Vedkommende.

§ 9. Naar Laansøgeren har modtaget Underretning fra Amtskommissionen om, at han er kvalificeret til at faa

Statslaan til Erhvervelse af Jord efter nærværende Lovs Bestemmelser, og at der intet er fundet at erindre imod de fremlagte Byggeplaner og Overslag, og naar det ved Erklæring fra Amtskommissionen er godtgjort for Landbrugsministeren, at Bygningerne paa Ejendommen er forsvarlig opførte, og at Ejendommen er forsynet med fornøden Besætning og Inventarium, kan Laansøgeren ved Henvendelse til Amtskommissionen forlange sig udbetalt et kontant Statslaan, der svarer til $^{9}/_{10}$ af Ejendommens Laaneværdi.

Statslaanet maa dog ikke overstige det Beløb, der svarer til Købesummen for Jorden og Omkostningerne ved Bygningernes Opførelse eller den i Henhold til § 7 fastsatte Værdi for de Laansøgeren i Forvejen tilhørende Bygninger, og Laanet bliver altsaa eventuelt at nedsætte til dette Beløb.

Paahviler der den paagældende Ejendom Grundbyrder, hvortil dog ikke henregnes Skatter til Staten og Kommunen, Tiender og Bankhæftelser, fradrages Grundbyrdernes Kapitalværdi i Laaneværdien. Kapitalværdien findes ved at multiplicere den aarlige Afgift med 25. Svares Afgiften i Korn, ansættes den til Penge efter Gennemsnittet af sidste 8 Aars Kapitelstakst, dog med Udskydelse af det højeste og det laveste Aar. Hæfter Ejendommen for en Grundbyrde sammen med anden Ejendom, og den afgiftsberettigede ikke vil fordele Byrden, bliver den til Ejendommens Hartkorn svarende Del af Byrden at afløse ved Udbetaling af Kapitalværdien til den afgiftsberettigede, og Statslaanet forhøjes i saa Fald med det til Kapitalværdien svarende Beløb.

Retten til at faa det af Kommissionen tilsagte Statslaan udbetalt fortabes, saafremt Laantageren ikke inden Udgangen af det Finansaar, for hvilket Tilsagnet er givet, har udstedt behørige Obligationer for Laanet. Landbrugsministeriet kan dog, naar Omstændighederne maatte tale derfor, fravige denne Regel.

Transporter, der af Laantageren meddeles paa Statslaanet eller Dele af samme, kan skrives paa ustemplet Papir.

§ 10. Statslaanet, der prioriteres i Ejendommen med Bygninger og Besætning m. v. næstefter mulig paahvilende Grundbyrder, forrentes med 4 pCt. aarlig. I de første 5 Aar er Laanet afdragsfrit; derefter forrentes og afdrages de sidst prioriterede to Femtedele af Laanets Beløb med 5 pCt.

aarlig. Naar denne Del af Laanet derved er tilbagebetalt, forrentes og afdrages Restgælden ligeledes med 5 pCt. aarlig.

Laanet indestaar uopsigeligt fra Kreditors Side, saalænge den paagældende Ejendom vedligeholdes efter sin Bestemmelse.

§ 11. Til de i § 9 og efterfølgende § 13 omhaandlede Laan kan der aarlig i 3 Aar udredes et Beløb af indtil 5,000,000 Kr., hvoraf i hvert Finansaar $^1/_4$ fordeles ligeligt mellem Landets Amtsraadskredse, for saa vidt der indenfor hver af disse er kvalificerede Ansøgere nok til det den enkelte Amtsraadskreds saaledes tilkommende Beløb, medens Resten fordeles mellem dem i Forhold til de indkomne Laanebegæringer. Skulde den til Raadighed i et Finansaar værende Sum ikke fuldt ud komme til Udbetaling, stilles den tiloversblevne Del af Summen til Raadighed i de følgende Finansaar.

Den Del af Laanesummen, der først skal afdrages (§ 10), udredes af Stats-Laanefonden.

Den anden Del af Laanesummen tilvejebringes foreløbig af Statskassen, men det er forbeholdt Finansministeren ved skadesløs Transport at overdrage de herfor til Statskassen udstedte 1ste Prioritetsobligationer til „Kongeriget Danmarks Hypotekbank" til den Kurs, hvorom Finansministeren kan blive enig med Banken.

Ogsaa efter Overdragelserne kan Skyldnerne indbetale Renter af og Afdrag paa Obligationerne til de kongelige Oppebørselsstuer, hvor disse Ydelser tidligere er erlagte.

§ 12. Lejehuse med særlig matrikuleret Jord (herunder ogsaa saadanne, hvor kun Jorden har været taget i Fæste), kan, naar Lejeren opfylder de i denne Lov stillede Betingelser, erhverves som Husmandsbrug efter denne Lov. Hertil kan udenfor den i § 11 anførte Sum anvendes indtil 250,000 Kr. aarlig.

§ 13. Ejeren af et i Henhold til Lovene af 24. Marts 1899, 22. April 1904 og 30. April 1909 oprettet Husmandsbrug kan paa derom inden 1. April 1917 fremsat Begæring faa Tillægslaan til stedfunden

a. Erhvervelse af Jord til Husmandsbrugets Udvidelse,
b. Opdyrkning af raa Jord, naar Opdyrkningen er foregaaet efter den oprindelige Vurderings Afholdelse, eller saadan

gennemgribende Jordforbedring, f. Eks. Dræning, hvorved Ejendommens Værdi paaviselig er forøget, samt til
c. Udvidelse af Stald- og Ladebygning, som maatte anses for nødvendig efter Ejendommens Udvidelse eller forbedrede Kulturtilstand.

Tillægslaanet beregnes til $^{9}/_{10}$ af det Beløb, hvormed Husmandsbrugets Laaneværdi (jfr. § 7) er forøget, dog kan det ikke overstige det Beløb, der svarer til Forskellen mellem 7,200 Kr. og tidligere modtagne Laan.

Tillægslaanet, der udredes af Stats-Laanefonden, forrentes med 4 pCt. aarlig og afdrages i et Tidsrum af $51^{1}/_{2}$ Aar, regnet fra Hovedlaanets Stiftelse.

Saadanne Tillægslaan kan, efter nærværende Lov, kun ydes en Gang for alle og kommer forlods dem til gode, som ikke tidligere har erholdt Tillægslaan efter Lov af 30. April 1909.

Andragende om Tillægslaan indgives til Amtskommissionen og behandles i øvrigt efter de i §§ 7—10 indeholdte Regler. Til Ydelsen af Tillægslaan efter nærværende Paragraf kan der i hvert Finansaar anvendes indtil en Fjerdedel af den i Lovens § 11 ommeldte Sum.

Saafremt Ejeren af et i Henhold til Lovene af 24. Marts 1899 eller 22. April 1904 oprettet Husmandsbrug forinden den 1. April 1917 gennem vedkommende Kommission for Landbrugsministeriet godtgør, at han paa Grund af Omstændighederne ikke kan faa Jord til Købs til Udvidelse af Husmandsbruget og for saa vidt er udelukket fra at faa Tillægslaan, vil han, naar han derefter sælger Ejendommen til en Køber, der opfylder de i §§ 2 og 3 i nærværende Lov opstillede Betingelser, paa ny kunne faa Statslaan i Henhold til nærværende Lov, uanset Bestemmelsen i § 14 i Lovene af 24. Marts 1899 og 22. April 1904.

§ 14. Laantagernes Ydelser udredes halvaarsvis. Ønsker en Laantager at udbetale større Afdrag i en enkelt Termin, skal dette tillades, naar Afdraget mindst udgør 50 Kr. De i § 6, 2det Stykke, omhandlede Afgifter betales halvaarsvis paa samme Tid og paa samme Sted som Ydelserne til Statskassen. For disse Afgifter saavel som for Statskassens Krav haves Udpantningsret.

§ 15. Ved Salg af Jord i Medfør af denne Lov bliver der til Købekontrakt eller Skøde at benytte stemplet Papir

til Takst 1 Kr. Panteobligationerne til Statskassen og Stats-Laanefonden udstedes paa ustemplet Papir. Det samme gælder om Statskassens Transporter til „Kongeriget Danmarks Hypotekbank", jfr. § 11. Tinglæsningsgebyrer og alle andre Afgifter til det offentlige bortfalder.

III.

§ 16. Den, der har faaet en Ejendom overdraget paa de i det foregaaende omhandlede Vilkaar, udøver en Ejers fulde Raadighed over samme med de af det følgende flydende Indskrænkninger og med de dér nævnte særlige Rettigheder.

Ingen kan faa Laan af Statskassen i Henhold til nærværende Lov i mere end een Ejendom. Ej heller kan den, der til en anden (jfr. § 21) har overdraget en i Henhold til denne Lov erhvervet Ejendom, paa ny nyde Lovens Begunstigelser.

§ 17. I Panteobligationerne skal der optages en Bestemmelse om, at saafremt Ejeren fraflytter Ejendommen eller bortlejer nogen Del af Lodden eller opfører Lejehuse paa den, hvorved Ejendommens Karakter forandres eller Værdien forringes, skal den hele skyldige Kapital straks uden Opsigelse være forfaldet til skadesløs Betaling.

§ 18. Paa Ejendommen skal vedligeholdes et almindeligt Jordbrug og til enhver Tid holdes den dertil fornødne Besætning og Inventarium. De til Driften nødvendige Bygninger skal holdes i ordentlig Stand.

Ejeren er forpligtet til at give Amtskommissionen Adgang til at føre Tilsyn med, at denne Forpligtelse overholdes, og til i den Anledning at optage Syn over Ejendommen ved et eller flere af Kommissionens Medlemmer. Saadant Syn skal afholdes mindst hvert tredie Aar, og saafremt der herved forefindes væsentlige Mangler ved Ejendommen eller dens Drift, er Ejeren pligtig til inden en af Amtskommissionen fastsat Frist at afhjælpe disse. Oversidder han denne Frist, indberetter Kommissionen Sagen til Landbrugsministeren, der træffer Bestemmelse om, hvorledes der i Medfør af Obligationernes Bestemmelser vil være at gaa frem mod Laantageren.

§ 19. Ejeren er forpligtet til at holde ikke blot de til Ejendommen hørende Bygninger, men ogsaa Besætning og Inventarium og samtlige sine andre Ejendele forsikrede mod Ildsvaade for den fulde Værdi, for de faste Ejendommes Vedkommende i en af Staten anerkendt Brandforsikringsforening. Ved de Syn, der afholdes over Ejendommen, paases det, at denne Forpligtelse overholdes.

§ 20. Ejendommen maa ikke udstykkes, sammenlægges med anden Jord eller magelægges med anden Jord uden Landbrugsministerens særlige Samtykke, hvilket kun kan gives, naar Andragendet herom er anbefalet af Kommunalraadet.

Samtykke til Udstykning kan meddeles, naar almenøkonomiske Forhold, Kommunens Bebyggelsesforhold eller lign. gør det ønskeligt at kunne anvende den paagældende Husmandslod helt eller delvis paa anden Maade.

Tilladelse til Sammenlægning med anden Jord kan meddeles, naar Omstændighederne taler for at imødekomme den paagældende Besidders Ønske om at udvide sin Bedrift, og bliver den da i sin Helhed at betragte og notere som Husmandsbrug.

Tilladelse til Magelæg af en Husmandslod eller en Del af en saadan med en anden Lod kan meddeles, naar derved i det hele et hensigtsmæssigere Husmandsbrug vil fremkomme. Er det for at frigøre en Husmandslod for de den som saadan i Henhold til nærværende Lov paahvilende Forpligtelser, at Magelæg med en anden Lod ønskes, maa det oplyses, at den Lod, paa hvilken Forpligtelsen som Huslod fremtidig kommer til at hvile, er lige saa god og lige saa svarende til sit Øjemed som den Lod, der ønskes frigjort.

Vilkaarene for Ordningen af Gældsforholdet til Statskassen i Anledning af Udstykning, Sammenlægning og Magelæg fastsættes af Landbrugsministeren efter Indstilling af Amtskommissionen.

§ 21. I Tilfælde af, at Ejeren ønsker i levende Live at overdrage hele Ejendommen til en anden, kan Køberen kun indtræde i Sælgerens Forhold til Statskassen, naar han opfylder de foran i §§ 2 og 3 stillede Betingelser. Dog kan der, hvis det er en Søn, Datter eller Svigersøn eller nogen af disses Børn, Ejendommen ønskes afstaaet

til, bortses fra de i § 3 Litra a., b., e., g. og h. anførte Betingelser.

Overdragelse af Ejendommen til en Person, der ikke opfylder de ovennævnte Betingelser, kan kun ske, naar Gælden til Statskassen samtidig indfries. Ved saadan Overdragelse frigøres Ejendommen ikke for de den som Husmandsbrug i Henhold til nærværende Lov paahvilende særlige Forpligtelser, og navnlig vedbliver den at være undergivet Reglerne i § 20.

Ved Overdragelse af Ejendommen i Henhold til nærværende Paragrafs 1ste Stykke skal de i § 15 omhandlede Begunstigelser komme til Anvendelse ogsaa med Hensyn til Obligationer til „Kongeriget Danmark Hypotekbank".

§ 22. Afgaar Ejeren ved Døden, kan hans Enke, hvis hun forbliver i Besiddelse af Ejendommen, indtræde i afdødes Forhold til Statskassen.

Indgaar Enken nyt Ægteskab, kun Forholdet til Statskassen kun fortsættes, hvis Manden opfylder de foran i § 3 Litra c., d. og f. indeholdte Betingelser.

Det samme bliver at iagttage, hvis en anden Kvinde, der er Ejer af et Statshus, indgaar Ægteskab. Indgaas Ægteskab mellem to Indehavere af Husmandsbrug med Statslaan, bliver efter Landbrugsministerens nærmere Bestemmelse Statslaanet for det ene af de to Husmandsbrug at afvikle senest 2 Aar efter Ægteskabets Indgaaelse.

§ 23. De ifølge Fdg. 13. Maj 1769 § 5 og senere Bestemmelser gældende Regler om Selvejerbønders Testationsret skal ogsaa finde Anvendelse med Hensyn til tastamentariske Dispositioner over de heromhandlede Huse med Tilbehør. Udøves Testationsretten til Fordel for et af Børnene, skal den, hvem Huset med Jordlod efter Husmandens og hans Hustrus Bestemmelse skal tilfalde, kunne indtræde i Arveladerens Forhold til Statskassen, saafremt den, for hvem Testationsretten benyttes, og hvis det er en gift Datter hendes Mand, opfylder det foran i § 3 Litra c., d. og f. indeholdte Betingelser, dog kun for saa vidt den Sum, som Arvingen skal udrede til Dødsboet og Medarvingerne for Overtagelsen af Ejendommen med Tilbehør, ikke i Testamentet er sat højere end til et Beløb, der svarer til, hvad der paa den Tid, Arvefaldet fandt Sted, af Arveladeren var betalt i Afdrag paa Prioritetsgælden.

For saa vidt Overtageren af Ejendommen ikke selv er i Besiddelse af Midler til Dækning af den Sum, han skal tilsvare Medarvingerne, kan der gives disse Prioritet i Ejendommen efter Statskassen, imod at de underkaster sig rimelige, af Amtskommissionen godkendte Vilkaar for Forrentning og Afbetaling af deres Tilgodehavende.

Ovennævnte Testationsret vil, naar der er Livsarvinger efter den afdøde, som opfylder de foreskrevne Betingelser, kun kunne udøves til Fordel for en af disse.

§ 24. Ønsker den, hvem Ejendommen i Henhold til § 23 ved Testament er tillagt, ikke at overtage Ejendommen, eller er der ikke ved Testament truffen nogen Bestemmelse i den nævnte Henseende, kan, saafremt en af Arvingerne, der opfylder de i § 23 nævnte Betingelser, kommer overens med sine Medarvinger om at overtage Ejendommen, denne Arving indtræde i afdødes Forhold til Statskassen.

Bortsælges Ejendommen, kan Landbrugsministeren tillade, at Køberen, for saa vidt han opfylder de i §§ 2 og 3 fastsatte Betingelser, indtræder i den afdødes Forhold til Statskassen.

§ 25. Saafremt Statskassen efter foretaget Udlæg maatte skride til Salg af Ejendommen, kan denne bortsælges fri for de i denne Lov ommeldte Indskrænkninger i Raadigheden over samme, i hvilket Tilfælde Finansministeren træffer Bestemmelse om, hvorvidt og paa hvilke Vilkaar nogen Del af Statskassens og Stats-Laanefondens Prioriteter kan forblive indestaaende i Ejendommen.

§ 26. Denne Lov, der ikke gælder for Færøerne, træder i Stedet for Loven om Oprettelse af Husmandsbrug af 30. April 1909, saaledes at det i § 11 ommeldte Tidsrum af 3 Aar regnes fra 1. April 1915.

Medlemmerne af de i Medfør af Loven af 30. April 1909 § 1 nedsatte Kommissioner vedbliver at fungere i Henhold til Bestemmelsen i denne Lovs § 1, indtil deres Funktionstid udløber.

For de i Henhold til Loven af 24. Marts 1899 oprettede Husmandsbrug skal Bestemmelserne i nævnte Lovs §§ 10, 12 og 14—24 fremdeles være gældende. Endvidere skal Bestemmelserne i nærværende Lovs § 21, 3die Stykke, ogsaa komme til Anvendelse paa disse Ejendomme.

For de i Henhold til Loven af 22. April 1904 oprettede

Husmandsbrug skal Bestemmelserne i nævnte Lovs §§ 10, 12 og 14—24 fremdeles være gældende.

For de i Henhold til Loven af 30. April 1909 oprettede Husmandsbrug skal Bestemmelserne i nævnte Lovs §§ 10, 14 og 16—25 fremdeles være gældende.

§ 27. Denne Lov underkastes Revision i Rigsdagssamlingen 1916—17; fører Revisionen ikke enten til en Forlængelse af Loven eller til en ny Lov, bortfalder Bestemmelserne i §§ 2—9, 11, 12, 13 og 15.

Lov om private Veje.

Lov om Istandsættelsen og Vedligeholdelse af private Veje til hvis Afbenyttelse flere ere udelukkende berettigede, samt Lov om Tillæg til samme.

---

§ 1. Naar en privat Vej, til hvis Afbenyttelse flere Grundbesiddere ifølge Hævd eller anden særlig Adkomst ere udelukkende berettigede, ikke holdes i tilbørlig Stand, og der ikke haves gyldige og tilstrækkelige Bestemmelser eller Overenskomster om dens Istandsættelse og Vedligeholdelse, kan enhver af de til Færdsel paa Vejen berettigede forlange, at vedkommende kommunale Bestyrelse (Kommunalbestyrelsen for Købstædernes og Sogneforstanderskabet for Landets Vedkommende) overensstemmende med de i denne Lov foreskrevne Regler skal tage de fornødne Bestemmelser om, hvorleder de Mangler, som paaankes, skulle afhjælpes, og i fornødent Fald, hvorledes der med den fremtidige Istandsættelse og Vedligeholdelse af Vejen skal forholdes. Den kommunale Bestyrelse har herved at tage tilbørligt Hensyn saavel til den Brug, der haves for Vejen, som til de Vedkommendes Evne til at bære de med Istandsættelsen og Vedligeholdelsen forbundne Bekostninger.

§ 2. Den, der finder Anledning til Besværing over en saadan Vejs Tilstand, har desangaaende at indgive en skriftlig Klage til vedkommende kommunale Bestyrelse med opgivende af de andre til Færdsel berettigede. Den kommunale Bestyrelse har derefter uopholdeligen at beramme en Aastedsforretning og at forsyne Klagen med Paategning om Tiden til Forretningens Afholdelse samt med en Indkaldelse til alle Vedkommende om at overvære samme. Klagen med denne Paategning bliver da ved Klagerens Foranstaltning vidnesfast at forkynde for de paagældende, saaledes at de erholde mindst 2 Dages Varsel, samt

desuden at bekendtgøre i det Sogn, hvor Forretningen skal afholdes, ved Kirkestævne eller paa anden for offentlige Bekendtgørelser paa Stedet brugelig Maade, mindst 8 Dage før Mødet. Den, som lovlig er varslet til at møde ved Forretningen, men udebliver uden at anmelde gyldigt Forfald, maa tilskrive sig selv, at Sagen afgøres uden noget Hensyn til de særlige Erindinger, som han maatte have kunnet fremføre.

§ 3. Ved Aastedsforretningen kan den kommunale Bestyrelse lade møde ved et Udvalg af mindst 3 af dens Medlemmer, og Forhandlingerne indføres i den almindelige Forhandlingsprotokol eller i en særlig til denne Art Forretninger paa Kommunens Bekostning anskaffet og af den kommunale Bestyrelse autoriseret Protokol. Der bør saavidt muligt søges tilvejebragt Forlig imellem de paagældende. Opnaaes dette, indføres samme udførligt i Protokollen og underskrives af alle Vedkommende. Kan Forlig ikke opnaaes, tilføres den stedfundne Forligsmægling Protokollen saa nøjagtigt som muligt tilligemed de øvrige Forhandlinger paa Aastedet. Sagen optages derefter til Kendelse af den hele kommunale Bestyrelse, og Protokollen underskrives af Udvalget. Kendelsen afsiges snarest muligt, senest inden Forløbet af 14 Dage, og tilføres tilligemed Motiverne Protokollen, som underskrives af samtlige Stemmende. De Medlemmer, som maatte være interesserede i Sagen, kunne ikke deltage i dens Behandling og Paakendelse. Af Kendelsen meddeles Klageren senest 8 Dage efter Afsigelsen en Udskrift, som han i fornødent Fald vidnesfast lader forkynde for alle de Paagældende.

§ 4. Gaar Vejen igennem flere Kommuner, har Klageren at henvende sig til de forskellige vedkommende kommunale Bestyrelser, som hver især vælge tre Delegerede. Samtlige Delegerede i Forening have derefter at behandle og paakende Sagen efter de Regler, som indeholdes i §§ 2 og 3. Skulde dette Udvalg komme til at bestaa af et lige Antal Medlemmer, tiltager samme en ved Stemmeflerhed valgt Opmand. I Tilfælde af Stemmelighed afgøres det ved Lodkastning, hvilken af dem, som have erholdt lige mange Stemmer, der skal være Opmand. Til Forhandlingerne benyttes Protokollen for en af de paagældende

Kommuner, og i de øvrige Protokoller tilføjes en Bemærkning om, i hvilken Protokol Sagen er behandlet.

§ 5. Naar Klagen findes begrundet, maa den tagne Bestemmelse, hvad enten Sagen afgøres ved Forlig eller Kendelse, efter de i ethvert Tilfælde forhaandenværende Omstændigheder indeholde Regler for:

1. Hvem der efter de foreliggende Oplysninger er berettiget til Vejens Afbenyttelse eller forpligtet til at deltage i dens Istandsættelse og Vedligeholdelse.
2. Vejens Begrænsning, baade hvad dens Endepunkter og Brede angaar, forsaavidt dertil findes Anledning.
3. Hvilke Arbejder, der anses nødvendige til Afhjælpningen af de paaklagede Mangler og Vejens fremtidige Vedligeholdelse, derunder indbefattet dens Forsyning med de muligt fornødne Grøfter, Broer eller Stenkister; hvor den af Grøfterne opgravede Jord, hvis den bør bortflyttes, skal henbringes o. desl.
4. Til hvilken Tid Istandsættelsen og den aarlige Vedligeholdelse skal foretages og fuldendes.
5. Hvorledes de forskellige Arbejdspræstationer samt Udgifterne ved Sagens Behandling og ved Udførelsen af de Arbejder, som ikke præsteres in natura, saavelsom til Erstatning for Jords Afgivelse til en nødvendig befunden Udvidelse af Vejens Brede m. v., skulle fordeles mellem de Vedkommende. Herved bliver fornemmelig at tage Hensyn til den Nytte og Brug, de enkelte Paagældende have af Vejen, uden at derved dog udelukkes de Hensyn til de øvrige Forhold, som i ethvert Tilfælde bør komme i Betragtning.

Forsaavidt der angaaende disse Punkter eller enkelte af dem maatte haves gyldige Bestemmelser eller Overenskomster, blive de at tage til Følge, medmindre samtlige Vedkommende ere enige i at forandre dem.

§ 6. Naar de paagældende ikke holde sig de i det indgaaede Forlig eller i den afsagte Kendelse indeholdte Bestemmelser efterrettelige, har vedkommende kommunale Bestyrelse, naar derover føres Klage af nogen til Færdsel paa Vejen berettiget, og Klagen findes grundet, at forelægge de forsømmelige en passende Frist, inden hvilken de befundne Mangler skulle afhjælpes, og naar denne Frist

oversiddes, at foranstalte dem afhjulpne paa Vedkommendes Regning.

§ 7. Saavel Klageren som hver af de andre Paagældende staar det for Landets Vedkommende frit inden 4 Uger efter Kendelsens Afsigelse at indanke samme for Amtsraadet. Den, der bestemmer sig til slig Paaanke, har til Amtmanden at indgive sin Klage, hvori Grundene for samme behørig maa være fremsatte, og som maa være bilagt med en Udskrift af den Forretning, som agtes indanket, hvorefter Amtsraadet ved sit første Møde udnævner tvende Medlemmer af sin Midte, der som Komitee møde paa Aastedet. Tiden for Forretningens Afholdelse bekendtgøres mindst 8 Dage forud ved Kirkestævne i det eller de Sogne, hvor Vejens Istandsættelse tidligere har været under Forhandling, og desuden med mindst 48 Timers Varsel ved bevislig sket Tilsigelse til Parterne. Opnaaes Forlig ikke, afgive eller forelægge Komiteemedlemmerne Beretning om Sagen for Amtsraadet, der endelig afgør samme uden Hensyn til, om Parterne ere mødte eller ikke mødte ved Forretningen. Den eller de af Parterne, hvem Sagen gaar imod, har efter Amtsraadets nærmere Bestemmelse at betale de mødte Amtsraadsmedlemmer hver den for offentlige Rejser sædvanlige Befordringsgodtgørelse for hver løbende Mil, de have at rejse, samt alle til Porto, Budleje, Tilsigelser og Bekendtgørelser hafte Omkostninger. Hvad enten Sagen afgøres ved Forlig paa Aastedet eller ved Kendelse af Amtsraadet, blive i begge Tilfælde de tagne Bestemmelser skriftlig at meddele vedkommende Sogneforstanderskabs Formand, der har at indføre disse i den til Sagens Behandling for Sogneforstanderskabet benyttede Protokol.

For Tiden kan Sagen for Købstædernes Vedkommende indankes til Amtmanden; naar disse derimod blive repræsenterede i en overordnet Kommunalbestyrelse, har denne efter de for Landkommunerne givne Regler paa samme Maade endelig at afgøre Sagen.

§ 8. Rejses der under Sagen Strid om, hvorvidt paagældende ere udelukkende berettigede til Vejen enten i det hele eller for en Del, og opstaar der ellers under Sagens Behandling for den kommunale Bestyrelse eller de Delegerede efter §§ 3, 4 og 7 Uenighed om, hvorvidt en

af de paagældende overhovedet er berettiget til Færdsel paa Vejen, eller hvorvidt han er pligtig at afgive Grund til samme, eller hvorvidt han af en eller anden særegen Aarsag maatte være fritagen for at deltage i Vejens Istandsættelse eller Vedligeholdelse, bliver Spørgsmaalet herom, hvis de paagældende ikke kunne blive enige om at lade det afgøre efter Bestemmelserne i denne Lov, at bringes for Domstolene. I saa Fald gives der vedkommende Part en passende Frist, inden hvilken han vil have at paatale Sagen, og udsætte Forretningen som Følge heraf, indtil endelig Dom er falden. Undlader den paagældende betimelig at paatale Sagen, fremmes Vejsagen paa sædvanlig Maade, som om hans Paastand ved Domstolene var bleven underkendt. Dog bliver der i saa Fald i Kendelsen at tage et udtrykkeligt Forbehold om, at det skal staa ham frit for, naar han senere maatte vinde sin Sag for Domstolene, og Dommen ikke medfører Vejens Undtagelse fra Bestemmelserne i denne Lov, at forlange Vejsagen paany taget under Behandling paa sin Bekostning.

§ 9. Naar 3 Aar er forløbne efter den seneste Afgørelse, og Forholdene i Mellemtiden væsentligen have forandret sig, kan enhver af de paagældende forlange, at Sagen underkastes en ny Afgørelse i Overensstemmelse med de i det foranstaaende givne Regler. Skønner den kommunale Bestyrelse, under hvilken Sagens Behandling hører, at der ingen Anledning er til en ny Ordning, indføres derom i Protokollen en Kendelse, der kan appelleres efter § 7.

§ 10. Af Protokollen for de stedfundne Forhandlinger er Formanden for den paagældende kommunale Bestyrelse forpligtet til at meddele enhver, der begærer det, Udskrifter imod en Betaling af 24 Sk. for Arket. Udskriften skal være færdig senest 8 Dage efter at den er bestilt og Betalingen for den deponeret hos Formanden.

§ 11. Samtlige Udgifter, som flyde af Anvendelsen af denne Lov, saasom Betaling for udførte Arbejder, Erstatninger eller Omkostninger ved Sagens Behandling o. s. v., kunne efter Rekvisition af vedkommende kommunale Bestyrelse eller Amtsraadet inddrives ved Udpantning med samme Fortrinsret, som tilkommer de paa faste Ejendomme hvilende kommunale Skatter og i Overensstemmelse med de

for disses Inddrivelse gældende Regler uden Hensyn til, om Ejendommen senere maatte være gaaet over i andres Eje.

§ 12. Denne Lov gælder ikke for Staden København og heller ikke for Færøerne.

Tillæg

til Lov 14. April 1865 om Istandsættelsen og Vedligeholdelsen af private Veje, til hvis Afbenyttelse flere ere udelukkende berettigede.

Naar Flertallet af Medlemmer af et Sogneraad eller Byraad, til hvis Afgørelse en Sag om Istandsættelsen og Vedligeholdelsen af en privat Vej i Henhold til Bestemmelserne i L. 14. April 1865 er henvist, paa Grund af deres Interesse i Sagen er udelukket fra at deltage i dens Behandling og Paakendelse, jfr. Lovens § 3, bliver derom af den paagældende Kommunalbestyrelse at gøre Indberetning til Amtmanden, der da har at drage Omsorg for, at Sagen afgives til Behandling og Paakendelse henholdsvis af Sogneraadet for en af de tilstødende Sognekommuner i Amtsraadskredsen eller af Byraadet i en af Amtets andre Købstæder.

Vedkommende Sogne- eller Byraadsmedlemmer erholde i Rejsegodtgørelse 1 Kr. pr. løbende Mil, forsaavidt Afstanden fra deres Hjem til Aastedet er over en halv Mil.

Til Forhandlingerne benyttes Protokollen for den Kommune, til hvis Bestyrelse Sagens Behandling i Henhold til foranstaaende er overgiven, medens en bekræftet Udskrift af det Protokollen tilførte af den nævnte Kommunalbestyrelse tilstilles Kommunalbestyrelsen for den Kommune, i hvilken Vejen er beliggende, til Indførelse i den i sidstnævnte Kommune for deslige Sager benyttede Protokol.

Saafremt Sagen i Henhold til Lovens § 7 indankes henholdsvis for Amtsraadet eller Amtmanden, bliver en Udskrift af de under Sagens Behandling for disse Autoriteter ved Forlig eller Kendelse trufne Bestemmelser at tilstille saavel den Kommunalbestyrelse, der har behandlet

Sagen i 1ste Instans, som Kommunalbestyrelsen i den Kommune, i hvilken Vejen er beliggende, til Indførelse i de respektive Protokoller.

I Tilfælde af, at det i en af en fremmed Kommunalbestyrelse i Henhold til foranstaaende behandlet Sag indgaaede Forlig eller den i samme afsagte Kendelse ikke efterkommes, er det Kommunalbestyrelsen i den Kommune i hvilken Vejen er beliggende, der paa Vedkommendes Begæring har at træffe de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger i Overensstemmelse med Lovens § 6.

Lov om Hegn.

I. Bestemmelsen af lovligt Hegn.

§ 1. Alt Hegn af nedennævnte Beskaffenhed skal ligesom hidtil agtes for lovligt: a) Stengærder 9 Kvarter høje (Jordbeklædningen oven paa medregnet), saa vel dobbelte som enkelte, de sidste med forsvarlig Jordvold. b) Jordvolde, som ere 3 Alen brede i Grunden i god og fast Jord og 4 Alen i løs og sandet Jord, med dobbelte Grøfter, hver Grøft i det mindste 9 Kvarter bred og 6 Kvarter dyb i staaende eller lodret Maal i god Jord og $3^1/_4$ Alen bred i løs og sandet Jord. Volden mellem Grøfterne skal være i det mindste 7 Kvarter høj. c) Volde af Jord, Græstørv eller Lyngtørv uden dobbelte Grøfter fra 3 til 5 Alen i Grunden efter Jordens Beskaffenhed og 10 Kvarter høje. d) Stej-, Stænge- og Flyttegærder paa flad Mark, 8 Kvarter høje, Stejene eller Stængerne ikke over 5 Tommer fra hinanden; sættes de derimod paa en Jordvold og ikke ere fulde 8 Kvarter høje, skulle de med Jordvoldens Højde tillagt være 10 Kvarter høje. e) Ris- og Tang-Gærder, 8 Kvarter høje, naar de ere uden Jordvold og Grøft; staa de derimod paa en Jordvold og ikke ere fulde 8 Kvarter høje, skulle de med Jordvoldens Højde tillagt være 10 Kvarter høje. Risgærder bør desuden være tilstrækkeligt forsynede med gode Stavre. f) Flækgrøfter i Moser, Enge og Kær, $3^1/_2$ Alen brede og 2 Alen dybe (hvor Overflødighed af Vand ikke gør en mindre Dybde tilstrækkelig) og, hvor Jordbunden er løs, indtil 5 Alen brede. g) Stænger, som sættes ud i Stranden eller ferske Søer og Vande, naar de sættes saa langt ud, at Kreaturer med laveste Vande ikke kunne komme omkring Stængerne uden at svømme.

§ 2. Endvidere skal agtes for lovligt Hegn ethvert andet Hegn, som er tilstrækkeligt til at frede mod løsgaaende Kreaturer, som ikke ere uvane (Hegn af Jærn, Staaltraad, Tjørn eller deslige).

Efter Omstændighederne kunne ogsaa, efter nærmere Bestemmelse ved sagkyndigt Syn (§§ 15—19 og 20), herunder henregnes Hegn af den i § 1 nævnte Beskaffenhed, skønt de ikke have den fulde der angivne Højde og Brede.

II. Hegns Rejsning, Vedligeholdelse og Forandring.

§ 3. Enhver Jordbruger er, med den Undtagelse, som indeholdes i § 6 af Forordningen af 9de Juli 1817 angaaende nogle nøjere Bestemmelser til Forordningen af 29de Oktober 1794, pligtig til, naar den paastødende Nabo forlanger det, mod ham at sætte og vedligeholde halvt lovligt Hegn, dog saaledes, at en Forpagter eller Lejer paa kortere Tid end 50 Aar skal være berettiget til, naar nyt Hegns Rejsning er bleven ham paalagt, at fordre, at Ejeren skal bære en Del af Omkostningerne ved Hegnets Opførelse. I Mangel af Ovenskomst bestemmes Erstatningen ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20).

Hvo, som har at vedligeholde en større Hegnsstrækning end halvt Hegn med sin Nabo, skal, naar han paa den Del af Hegnsstrækningen, som overstiger Halvdelen, har opført et lovligt Hegn, og dette er i god Stand efter at have staaet i mindst 3 Aar, have Ret til at paastaa, at hans Nabo for Eftertiden skal overtage Vedligeholdelsen af samme, dog herfra undtagne de Tilfælde, i hvilke den større Hegnsbyrde grunder sig paa Overenskomst eller anden særlig Adkomst.

§ 4. Med Hensyn til Hegns Rejsning deles Hegnslinien saaledes mellem de tilstødende Ejendomme, at enhver af disse saa vidt muligt faar sit Hegnsstykke i en samlet Strækning, og at der ikke tildeles nogen Hegn mod anden Mands Have, Gaards- eller Husplads, medmindre tvende Haver, Gaards- eller Huspladser støder sammen, eller en lige Deling af Hegnslinien ikke paa anden Maade kan opnaas.

I Mangel af mindelig Overenskomst mellem Naboerne afgøres det ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20) hvorledes Hegnslinien skal deles, saa vel som inden hvilken Tid Hegnet skal være færdigt.

Naar nyt Hegn forlanges rejst, bør dette saa vidt mu-

ligt opføres inden 1 Aars Forløb; dog kan Udsættelse, efter Bestemmelse af det sagkyndige Skøn, finde Sted, hvor Omstændighederne tale derfor, men ikke ud over 5 Aar, og for saa vidt Udsættelse tilstaas ud over 3 Aar, skal den, der har forlangt Hegnet rejst, efter Forløbet af 3 Aar kunne foranstalte det Tilbagestaaende opført mod at erholde Udgifterne derved tilbagebetalte af den Paagældende med Halvdelen ved Udgangen af hvert af de to paafølgende Aar. Hvor Hegnet skal bestaa i Tjørn eller anden Hegnsplantning, som først efter en længere Aarrække kan afgive det fornødne Hegn, bliver det i Mangel af mindelig Overenskomst nærmere ved Skønnet at bestemme, hvorledes et saadant midlertidigt skal tilvejebringes.

§ 5. Hvor nyt Hegn rejses, skal Skellinien altid falde midt i Hegnet, saaledes at der til samme afgives lige megen Grund af begge de tilstødende Ejendomme.

Iøvrigt skal af denne Paragrafs Bydende ikke kunne tages Anledning til at paastaa noget allerede rejst Hegn flyttet.

§ 6. Ingen er berettiget til, naar Naboen modsætter sig det, at rejse nyt Hegn, som er forbundet med ufornødent Jordtab for denne.

Opstaar Uenighed herom, bliver den at afgøre ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20), hvorved navnlig bliver at tage Hensyn til Værdien af den til Hegnet fornødne Grund, sammenholdt med Udgiften ved det paagældende Hegns Opførelse og fremtidige Vedligeholdelse.

§ 7. Med Hensyn til Vedligeholdelsespligten deles Hegnslinien paa den i § 4, 1ste og 2det Stykke, angivne Maade. Hvor nyt Hegn opføres, eller hvor ældre Hegn er opført saaledes, at Skellinien ligger midt i Hegnet, kunne Parterne dog vedtage, at Vedligeholdelsespligten af Hegnet, for saa vidt dette er en af de i § 1 Litr. a, b og c anførte Arter, skal deles saaledes, at hver af Parterne faar sin Side af Hegnet at holde vedlige.

§ 8. Hegnsplantningen tilhører den, hvem Hegnets Vedligeholdelse paahviler, for saa vidt ingen anden kan godtgøre at have erhvervet en særlig Ret til samme.

Det skal staa den, som skal holde Hegnet vedlige, frit for, saa vidt Hegnets Vedligeholdelse gør det fornødent, at færdes, dog uden Brug af Heste eller Vogne og i Tids-

rummet fra 15de Maj til 15de September ikke uden Naboens Samtykke, langs Hegnet paa Naboens Grund, og, for saa vidt Hegnet helt eller delvis er Jordvold, skal han være berettiget til at tage den fornødne Jord til Hegnets Vedligeholdelse paa den mod Naboen vendende Side langs Hegnets Fod paa Naboens Grund.

Er Hegnet en Flækgrøft eller et Vandløb, er vedkommende berettiget til at oplægge Halvdelen af det ved Vedligeholdelsen oprensede paa Naboens Grund.

§ 9. Ligesom ingen er berettiget til uden Overenskomst med Naboen at danne et nyt Hegn ved at plante højstammede Pile, Popler eller andre egentlige Træer, saaledes bør der heller ikke paa de tilstedeværende Hegn opelskes større Buske eller Træer, som ved at skygge ind paa Naboens Grund eller ved at skyde deres Rødder ind i denne medføre uforholdsmæssig Skade for Naboejendommen.

Formener nogen sig brøstholden ved den Maade, hvorpaa Naboen benytter sit Hegn, bliver det at afgøre ved et sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20), hvorvidt og i bekræftende Fald hvorledes Hegnet bør forandres eller ombyttes med et andet lovligt Hegn.

Ved Skønnet bliver at tage Hensyn til og afveje den Nytte, Hegnet yder sin Ejer ved det Læ, samme afgiver, eller paa anden Maade, lige overfor den Skade, det ved sin Retning, Træernes eller Buskenes Art og Beskaffenhed tilføjer Naboen. Ligesom en saadan Forandring af et ældre Hegn kun kan fordres iværksat, naar den Fordel, samme vil medføre den, der gør Fordring paa Forandringen, tilfulde opvejer det Tab, Forandringen vil medføre for Hegnets Ejer, saaledes er denne ogsaa berettiget til at fordre sig tillagt en passende Godtgørelse dels for det lidte Tab, dels for Omkostningerne ved Opførelsen af et andet Hegn, naar et saadant skal rejses.

Hegn om Haver, Gaards- og Huspladser, som nu ere beplantede, skal Hegnets Ejer fremdeles være berettiget til at vedligeholde og forny med Træer eller Buske af samme eller lignende, ikke for Naboen mere besværende, Art uden Hensyn til den Skade, som derved maatte tilføjes Naboejendommen. Dette gælder dog ikke med Hensyn til Berberisser eller andre med Hensyn til Udbredelse af Plantesygdomme skadelige Buske eller Træer, som det skal staa

enhver Nabo frit for at forlange bortryddede eller ombyttede med anden ikke saaledes skadelig Beplantning.

Hegn, som ere til Skade for offentlige Veje, kan det, ifølge Begæring af vedkommende Vejbestyrelse og efter nærmere Bestemmelse ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20), paalægges Ejeren at forandre overensstemmende med de foranstaaende Regler om Hegn mellem 2 Naboer, efter Omstændighederne imod Erstatning af Vejkommunens Kasse.

§ 10. Det skal staa den, hvem Hegnets Vedligeholdelse paahviler, frit for, for saa vidt ikke særlige Bestemmelser om Hegnets Beskaffenhed (§ 6) eller andres Ret til Hegnsplantningen (§ 8) er til Hinder derfor, at ombytte det tilstedeværende Hegn med et andet lovligt Hegn — dog skal en Bruger, som ikke er Ejer, ikke kunne foretage en saadan Forandring uden Ejerens Samtykke.

Ønsker nogen rejst et fuldstændigere og til den Brug, han gør af sin Ejendom, hensigtsmæssigere Hegn, end han i Henhold til §§ 1 og 2 kan forlange (Mur, Plankeværk), da skal han kunne fordre et saadant Hegn rejst af den hegnspligtige Nabo, naar Nødvendigheden eller Hensigtsmæssigheden af et saadant Hegns Tilvejebringelse godkendes ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20), dog at denne ikke kan tilpligtes at udrede nogen større Del af Omkostningerne ved Hegnets Tilvejebringelse og Vedligeholdelse, end Udgifterne ved et almindeligt lovligt Hegn ville udgøre, — medmindre det ved sagkyndigt Skøn afgøres, at der efter Naboejendommens Beskaffenhed og Benyttelse (Have, Gaardsplads m. m.) af denne bør udredes en større Andel i Onkostningerne.

§ 11. Naar et ældre Hegn enten ifølge Overenskomst mellem Naboerne eller som Følge af Bestemmelserne i §§ 9 og 10 ombyttes med et andet Hegn, bliver dette i ethvert Tilfælde at rejse saaledes, at Skellinien falder midt i Hegnet, selv hvor dette ifølge Bestemmelserne i Forordningen af 29de Oktober 1794 § 5 ikke har været Tilfældet med det ældre Hegn.

III. Led paa offentlige Veje.

§ 12. Leddene paa offentlige Veje skulle have den fornødne Brede, være stærke og vel hængte, saa at de med Lethed kunne gaa op og i, og forsynede med saadant Lukke, at de af ridende kunne aabnes og lukkes, uden at disse behøve at stige ned af Hesten. Spørgsmaal om et Leds Forsvarlighed afgøres i fornødent Fald ved sagkyndigt Skøn (§§ 15—19 og 20); dog staar det ikke blot den paastødende Nabo, men tillige vedkommende Vejbestyrelse og enhver, hvem dets mangelfulde Beskaffenhed er til vedvarende Ulempe, frit for at foranledige et saadant Skøn tilvejebragt.

IV. Hegnsynsmænd; Behandlingen af Hegnssager.

§ 13. Til i Tilfælde af Meningsforskel mellem de Paagældende at undersøge og behandle Hegnsspørgsmaal bliver der at ansætte Hegnsynsmænd.

§ 14. Hegnsynsmændene udnævnes i Byerne af Byraadene og paa Landet af Sogneraadene, hvorpaa Valgene for de sidstes vedkommende blive at indstille til Amtsraadenes Approbation.

For hver Købstad eller Sognekommune udnævnes 3 Synsmænd, af hvilke den ene beskikkes til Formand. Derhos udnævnes en, eller efter vedkommende Byraads eller Sogneraads Bestemmelse flere Suppleanter til at udføre Hvervet i Tilfælde af, at nogen af Synsmændene har Forfald eller paa Grund af Slægtskab med Sagens Parter eller personlig Interesse i Sagen er forhindret.

Synsmændene vælges for 3 Aar, men kunne genvælges. Ingen, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, er pligtig at modtage Beskikkelse som Synsmand, ejheller er den, der har været Synsmand i 3 Aar efter hinanden, pligtig til at modtage Genbeskikkelse førend efter Forløbet af 3 Aar. Om iøvrigt nogen har gyldig Grund til at fordre sig fritagen for Beskikkelse til Synsmand, afgøres af Byraadet eller Sogneraadet, hvis Kendelser herom af den vedkommende kunne paaankes henholdsvis for Indenrigsministeriet eller Amtsraadet.

Ingen Synsmand kan behandle en Sag, i hvilken han er beslægtet eller besvogret med nogen af Parterne saa nær som Søskendebarn eller paa anden Maade er interesseret.

Saasnart deres Udnævnelse er dem meddelt, have de til vedkommende Byraad eller Sogneraad at indsende en skriftlig edelig Forsikring om, at de efter bedste Evne med Iver og Upartiskhed ville varetage det dem betroede Hverv.

Deres Forretninger indføres i en for Kommunens Regring anskaffet og af Byraadet eller Sogneraadet autoriseret Protokol, som opbevares hos Synsmændenes Formand.

Landdistrikter, der med Hensyn til Fattig- eller Skolevæsen hører ind under en Købstadkommune, uden at have deres eget Sogneraad, betragtes, hvad det i nærværende § omhandlede Forhold angaar, som særegne Kommuner, saaledes at de for dem anordnede kommunale Bestyrelser udfører de Hverv, som Paragrafen paalægger By- eller Sogneraadene. Dog kan vedkommende Amtsraad (Loven af 26de Maj 1868 § 15, 1ste Stykke, 4de Punktum) bestemme, at et saadant Distrikt i denne Henseende underlægges en tilstødende Sognekommune, naar dertil paa Grund af Distriktets ringe Størrelse eller andre Forhold findes Anledning.

Synsmændene skulle være pligtige til ogsaa at udføre Hegnsynsforretninger i nærliggende Kommuner, naar der i de der ansatte Synsmænds lovlige Forfald stilles Forlangende derom af sidstnævntes Formand.

Byraadet eller Sogneraadet kan afskedige Synsmændene; dog staar det den imod sin Vilje af Byraadet eller Sogneraadet afskedigede frit for at forelægge Sagen henholdsvis for Indenrigsministeren eller Amtsraadet til endelig Afgørelse.

§ 15. Den, der finder Anledning til Besværing over et Hegns Tilstand, Beskaffenhed eller ønsker nyt Hegn rejst eller et ældre Hegn ombyttet med en anden Art af Hegn, uden herom at have kunnet opnaa mindelig Overenskomst med den paastødende Nabo, har desangaaende at indgive en skriftlig Begæring til Formanden for Kommunens Synsmænd.

Denne har derpaa uopholdelig at beramme en Aastedsforretning og at forsyne Begæringen med Paategning om

Tiden til Forretningens Afholdelse samt med en Indkaldelse til de paagældende om at overvære samme. Begæringen med disse Paategninger bliver derpaa ved Foranstaltning af den, som har begært Synet, ved de almindelige Stævningsmænd eller tvende andre uberygtede Personer at forkynde for den anden Part, saaledes at denne erholder mindst 2 Gange 24 Timers Varsel. Den, som lovligt er varslet til at møde ved Forretningen, men udebliver uden at anmelde gyldigt Forfald, maa tilskrive sig selv, at Sagen afgøres uden noget Hensyn til de særlige Erindringer, som han maatte have kunnet fremføre.

§ 16. Forretningen foretages af Formanden og de to andre Synsmænd i Forening. Ligger Hegnet i Skellet mellem to Kommuner, udføres den af begge Formændene, i Forening med den af Synsmændene i den ene af Kommunerne, som bemeldte Formænd ved Lodtrækning dertil vælge. Ved Forretningen skulle Synsmændene lade sig det være magtpaaliggende at fremstille Forholdene klart for de paagældende og søge tilvejebragt Forlig mellem dem, naar dette lader sig gøre. Opnaas Forlig, indføres dette i Protokollen og underskrives af de vedkommende. Kan Forlig ikke opnaas, henvises Sagen til Landvæsenskommissionen (§ 20), for saa vidt den angaar Ombytning af et ældre Hegn med en anden Art af Hegn. I andet Fald optages Sagen til Kendelse, som afsiges snarest muligt, senest inden Forløbet af 3 Dage, og tilføres Protokollen med en Begrundelse af Kendelsen samt underskrives af Synsmændene.

Kendelsen afsiges efter Stemmeflerhed; ere alle tre Synsmænd af forskellig Mening, bliver Formandens Stemme den afgørende.

Ved Slutningen af hvert Møde underskrives Protokollen af Synsmændene samt af Parterne, for saa vidt disse have været til Stede. Vægrer nogen sig ved at underskrive, bliver der i Protokollen at gøre Bemærkning herom saa vel som om den for Vægringen paaberaabte Grund.

§ 17. Fremsættes der under Forhandlingerne for Synsmændene fra nogen af Parternes Side Paastand paa, at noget af de ved Sagens Ordning i Betragtning kommende Punkter ifølge særlig Adkomst bliver at afgøre paa en fra den almindelige Hegnslovgivning afvigende Maade, bliver

Spørgsmaalet herom, hvis de Paagældende ikke kunne blive enige om at lade det afgøre af Synsmændene, at indbringe for Domstolene. I saa Fald gives der vedkommende Part en passende Frist, inden hvis Udløb han vil have at paatale Sagen, hvorhos Forretningen som Følge heraf udsættes, indtil endelig Dom er falden, medmindre den Paagældende undlader betimelig at paatale og forfølge Sagen, i hvilket Tilfælde Hegnssagen fremmes paa sædvanlig Maade, som om hans Paastand ved Domstolene var bleven underkendt. Dog bliver der i saa Fald i Kendelsen at tage et udtrykkeligt Forbehold om, at det skal staa ham frit for, naar han senere maatte vinde sin Sag for Domstolene, at forlange Hegnssagen paany tagen under Behandling paa sin Bekostning.

§ 18. Hvad enten Sagen afgøres ved Forlig eller Kendelse, maa den trufne Afgørelse i hvert af de nedenfor nævnte Tilfælde indeholde Oplysning om de for sammes vedkommende fremhævede Punkter: 1. Naar nyt Hegn skal rejses: om Hegnets Højde og øvrige Beskaffenhed, samt af hvem og inden Udløbet af hvilken Frist det foreskrevne Arbejde skal udføres, og hvorledes der bliver at forholde med Hegnets fremtidige Vedligeholdelse. For saa vidt Hegnets Rejsning overtages af den ene af Lodsejerne mod Godtgørelse af den anden Lodsejer, bliver denne Godtgørelses Beløb ligeledes at fastsætte tilligemed Betalingstiden; 2. Naar et ældre Hegn skal forandres eller ombyttes med et nyt: om de under Nr. 1 ommeldte Punkter, samt hvorledes der skal forholdes med det ældre Hegns Forandring eller Borttagelse, hvem der skal iværksætte det herhenhørende Arbejde, og hvorhvidt der herfor skal gives nogen Godtgørelse af Naboen og i bekræftende Fald bemeldte Godtgørelses Størrelse og Betalingstid; 3. Naar et brøstfældigt Hegn skal udbedres: om hvorledes, af hvem og inden Udløbet af hvilken Frist det foreskrevne Arbejde skal udføres.

§ 19. Der tilkommer Formanden for Udstedelsen af en Indkaldelse 32 Sk. og for selve Synsforretningen, hvad enten Sagen afgøres ved Forlig eller ikke, ham og hver af Synsmændene 64 Sk. for en halv Dags Arbejde, beregnet til 6 Timer, eller Arbejde i kortere Tid og 1 Rd. for en hel Dags Arbejde. For denne Betaling have de at

befordre sig til Stedet, for saa vidt dette ligger indenfor Grænserne af den Kommune, for hvilke de ere ansatte, hvorimod de i andet Fald ere berettigede til fri Befordring frem og tilbage, naar Aastedet ligger $^1/_2$ Mil fra deres Bopæl.

Synsmændene have i Kendelsen at træffe Bestemmelse om Udredelsen af denne Betaling, som i Almindelighed vil være at paalægge den, Kendelsen gaar imod. Afgøres Sagen ved Forlig, skal dette indeholde Bestemmelse om, hvorledes Betalingen bliver at udrede. Henvises Sagen til Landvæsenskommissionen, blive de med den foregaaende Forligsprøve forbundne Omkostninger at udrede af Rekvirenten, som dog, naar han derefter i Henhold til § 20 indbringer Sagen for en Landvæsenskommission, kan forlange, at de betragtes som en Del af de med denne forbundne Omkostninger. I ethvert Tilfælde maa det fornødne derom indføres i Protokollen.

For de i denne Lov omhandlede Tilsigelser og Forkyndelser tilstaas, for saa vidt samme foretages af de ordinære Stævningsmænd disse til lige Deling en Betaling af 16 Sk. for enhver, hvem en Indkaldelse eller Kendelse forkyndes.

§ 20. Enhver af Parterne staar det frit for inden 3 Uger efter Kendelsens Forkyndelse, eller efter at Sagen er henvist til Landvæsenskommissionskendelse i Henhold til § 16, 1ste Stykke, at indbringe samme for en Landvæsenskommission, ligesom den ved Kendelse af Landvæsenskommissionen trufne Afgørelse, for saa vidt Sagen ikke indskrænker sig til Anke over Vedligeholdelsesmangler, igen vil kunne indbringes for en Overlandvæsenskommission. De Punkter, som i Medfør af § 17 maatte være afgjorte af Synsmændene som Voldgiftsmænd, ere selvfølgelig undtagne fra Landvæsens- saa vel som Overlandvæsenskommissionens yderligere Prøvelse og Afgørelse. Med Hensyn til Sagernes Indankning for og Behandling ved Landvæsenskommissionerne og Overlandvæsenskommissionerne bliver at forholde efter de herom givne Regler i Lov 30te December 1858 om Landvæsenskommissioners og Overlandvæsenskommissioners Sammensætning og Forretningsgang m. m.

§ 21. Naar der for Hegnsynsmændene af rette ved-

kommende føres Klage over, at den, som det efter Forlig eller Kendelse i Henhold til de foregaaende Regler paahviler at udføre noget Hegnsarbejde, ikke har efterkommet sin Forpligtelse i denne Henseende ved Udløbet af den dertil indrømmede Frist, afgøre Hegnsynsmændene uden Appel, om Klagen er begrundet. Med Hensyn til Parternes Indkaldelse til denne Forretning, hvem der skal afholde den, hvorledes Afgørelsen træffes, samt med Hensyn til Betalingen for den, forholdes efter de ovenstaaende Forskrifter. Findes Klagen begrundet, foranstalter Formanden det manglende Arbejde udført for vedkommendes Regning. For at møde ved Arbejdets Aflevering til den paagældende Part tilkommer der ham Betaling efter § 19. Udgifterne ved disse Forretninger udredes af den af Parterne, hvem Afgørelsen er gaaet imod.

I Mangel af Betaling paa Anfordring af de til Arbejdets Udførelse medgaaede Omkostninger har Formanden hos Amtmanden at begære disse inddrevne ved Udpantning. Amtmanden har da at foranstalte det fornødne i Overensstemmelse med Anordningerne.

Samtlige øvrige Udgifter, som flyde af Anvendelsen af denne Lov, saasom Betaling for udførte Arbejder, Erstatninger eller Omkostninger ved Sagernes Behandling o. s. v., kunne ogsaa inddrives ved Udpantning efter lignende fra rette vedkommende fremkommen Begæring, for saa vidt ikke Eksekution kan finde Sted efter Loven om Landvæsenskommissioner m. v. af 30. December 1858 § 25.

§ 22. Af Synsmændenes Protokol er Hegnsynsformanden forpligtet til at meddele enhver, som begærer det, Udskrifter mod en Betaling af 24. Sk. for Arket, hvilken Betaling ogsaa bliver at erlægge, naar Udskriften ikke fylder et Ark. Udskriften skal være færdig senest 8 Dage, efter at den er bestilt og Betalingen for den deponeret hos Formanden.

Foreninger, som uden Synsmændenes Mellemkomst indgaas om Hegns Beskaffenhed, Vedligeholdelse, nyt Hegns Rejsning eller Ombytning af ældre Hegn med nyt Hegn, kunne, naar de indeholde de fornødne Forskrifter om de for det foreliggende Tilfælde i § 18 fremhævede Punkter, af begge Parter forlanges tilført ovenmeldte Proto-

kol ved fornævnte Formands Foranstaltning, og erholde da samme Virkning som et for Synsmændene indgaaet Forlig. Herfor bliver at erlægge en paa foranførte Maade beregnet Betaling for Arket foruden særskilt Betaling for Udskrifter af det Tilførte.

§ 23. Til samtlige Indkaldelser, Protokoller, Udskrifter og øvrige Dokumenter, der bruges i de heromhandlede Sager, kan benyttes ustemplet Papir.

§ 24. De Forretninger, som i Henhold til Forordn. 29de Oktober 1794 §§ 31, 37 og 39 samt Forordn. 8de September 1812 § 5 og 24. September 1813 § 5 paahvile de efter Forordn. 29. Oktober 1794 § 17 beskikkede Hegnsynsmænd, blive for Fremtiden at udføre af 2de af Retten for 3 Aar ad Gangen dertil for hver Kommune eller, efter Byraadets eller Sogneraadets Beslutning, for mindre Dele af en Kommune udnævnte Mænd, som edfæstes og forsynes med en af vedkommende Retsbetjent autoriseret Protokol, hvori deres Forretninger indføres, og hvoraf paa Begæring meddeles Udskrifter mod en Betaling af 24 Sk. for Arket, hvilken Betaling ogsaa bliver at erlægge, naar Udskriften ikke fylder et Ark. Udskriften skal være færdig senest 3 Dage, efter at den er bestilt og Betalingen for den deponeret hos den ældste af Vurderingsmændene. For selve Udførelsen af Forretningen tillægges der hver af Mændene en Betaling af 48 Sk. for hver halve Dag, beregnet til 6 Timer, eller Arbejde i kortere Tid. De saaledes udmeldte Mænd skulle være pligtige til ogsaa at udføre saadanne Forretninger i nærliggende Kommuner, naar de i de der til lignende Forretninger udmeldte Mænds lovlige Forfald hertil rekvireres.

V. Lovens Ikrafttræden, Ophævelse af ældre Lovbestemmelser.

§ 25. Denne Lov, som ingen Anvendelse finder paa København og Færøerne, træder i Kraft den 1ste April 1869, og bliver Udnævnelsen af de i denne Lov ommeldte Hegnsynsmænd at foretage saa betids, at den overalt kan være iværksat og Approbation herpaa meddelt ved Lovens Ikrafttræden. Frederiksberg, Frederiksværk, Løgstør, Mar-

stal, Nørresundby og Silkeborg Kommuner betragtes med Hensyn til Bestemmelserne i denne Lov indtil videre som Sognekommuner. Til det nævnte Tidspunkt ophæves foruden de tidligere i denne Lov fremhævede efternævnte ældre Lovbestemmelser: Forordn. 13. December 1793 § 91, Forordn. 29. Oktober 1794 §§ 1—21 inkl., 23 og 25—29 inkl., samt Pl. 13. September 1806 angaaende nogle nøjere Bestemmelser om Gærdesynsmændene.

Lov om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr.

§ 1. Naar Tvistigheder opstaa mellem Parterne i Køb eller Bytte af levende Kvæg, Heste, Svin, Faar eller saadanne Husdyrs levende Afkom, skal ethvert Spørgsmaal om Handelens Tilbagegang i Anledning af Mangler ved det afhændede og om Erstatning eller Afslag i Købe- eller Byttesummen i Anledning af saadanne Mangler høre under Voldgiftsmænds Afgørelse efter de i det følgende indeholdte nærmere Regler, medmindre Parterne ved Handelens Afslutning have taget Forbehold om, at Tvistigheder, der maatte opstaa af Handelen, skulle afgøres ad almindelig Retsvej. Under Køb er indbefattet saavel Handel mellem Mand og Mand som Køb paa Auktion og auktionslignende Vilkaar.

§ 2. For hver Retskreds beskikkes fra fem til syv i Retskredsen boende uberygtede og kyndige Mænd, som dertil ere villige, til som Voldgiftsmænd at afgøre de i § 1 omhandlede Tvistigheder. Af Voldgiftsmændene beskikkes en til Formand og en til som Næstformand at træde i hans Sted i Tilfælde af Forfald. Med Justitsministerens Samtykke kan Antallet af Voldgiftsmænd for en Retskreds fastsættes enten højere eller lavere. Beskikkelsen sker i København og paa Frederiksberg af Kommunalbestyrelsen, i Købstæderne af Byraadet; paa Landet indstille Sogneraadene 1 Mand fra hver Kommune, og blandt disse beskikker Amtsraadet det ovenfor nævnte Antal. Beskikkelsen gælder for fem Aar ad Gangen, i Tilfælde af Afgang før Tidens Udløb dog for den tilbageværende Del af den afgaaedes Tjenestetid. Sager, som ere indbragte for Voldgiftsmænd i deres Tjenestetid, kunne uanset dennes Udløb tilendebringes af dem.

Den, der første Gang beskikkes, afgiver til vedkommende kommunale Myndighed skriftlig Forsikring, hvorved

han paa Tro og Love forpligter sig til at udføre sit Hverv efter Samvittighed og bedste Skøn.

Beskikkelsen bekendtgøres ved den beskikkende Myndigheds Foranstaltning i de mest udbredte stedlige Blade.

Den Voldgiftsmand, der bliver umyndiggjort, kommer ud af Raadighed over sit Bo eller ved Dom findes skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, ophører at beklæde Stillingen som saadan.

§ 3. Sagen hører, naar ikke anderledes er bestemt ved Aftale mellem Parterne, under Paakendelse af Voldgiftsmændene i den Retskreds, hvor Sælgeren havde sin Bopæl ved Handelens Afslutning.

Er det Byttehandel, da afgøres Sagen af Voldgiftsmændene i den Retskreds, hvor den Part, der først fremsætter Klage, har Bopæl. Er der Tvivl om, hvilken Retskreds Sagen vil henhøre under efter denne Paragraf, kan hver af Parterne begære Justitsministerens Afgørelse paa dette Punkt.

§ 4. Den, der vil fremføre Klage angaaende Handel med Husdyr for de i denne Lov omhandlede Voldgiftsmænd, skal henvende sig skriftlig til Øvrigheden (i København Magistraten, andetsteds Politimesteren) med sin Begæring om Voldgiftsmænds Udmeldelse inden 30 Dage fra Leveringsdagen. Naar Tvisten drejer sig om Tuberkulose, Drægtighed, Salg paa Vilkaar og andre Tilfælde, hvor Forholdenes Natur medfører, at Klage ikke har kunnet indgives indenfor nævnte Tidsfrist, kan Klagen dog indgives senere. Voldgiftsmændene skulle da først afgøre, om Klagen har været holdt unødvendig længe tilbage; finder man, at dette er Tilfældet, afsiges der Kendelse gaaende ud paa, at Klagen ikke kan tages til Følge.

Saafremt den, mod hvem Klagen saaledes rejses, vil bevare sin Regres mod den, fra hvem han har erhvervet Dyret, skal han inden 8 Dage efter at have modtaget Tilsigelse til det første Møde skriftlig eller ved Stævningsmændene underrette ham om Tid og Sted for dette. Den indklagede har, dersom dette er iagttaget, Ret til at forfølge Sagen mod sin Hjemmelsmand, naar han inden 8 Dage efter, at Voldgiftskendelsen er ham forkyndt, foretager de dertil nødvendige Skridt. Er Hjemmelsmandens Opholds-

sted ham ubekendt, forlænges de i dette Stykke fastsatte Frister indtil 8 Dage efter, at det er blevet ham bekendt.

Naar en Sag skal afgøres ved Voldgift, meddeler Øvrigheden det til Voldgiftsformanden og tilstiller ham Klagen og alle foreliggende Oplysninger om Sagen samt en Meddelelse om, hvilke 2 af Retskredsens Voldgiftsmænd Øvrigheden har udmeldt til at medvirke ved Sagens Paakendelse.

Formanden giver med 3 Døgns Varsel begge Parterne fornøden Meddelse om, paa hvilken Tid og Sted de skulle møde. Om fornødent kan Tilsigelse ske ved Stævningsmændene. Formanden leder Forhandlingerne og fører Voldgiftsbogen.

Paastaar den indklagede Part, at der foreligger gyldig Aftale om Afgørelse ad almindelig Retsvej, skulle Voldgiftsmændene skaffe sig Oplysning herom, i hvilket Øjemed de om fornødent kunne forlange, at Paastanden herom godtgøres ved Tingsvidne eller paa anden Maade. Skønne Voldgiftsmændene, at saadan gyldig Aftale foreligger, afvise de Sagen.

Voldgiftsafgørelser træffes ved Stemmeflerhed af Formanden og de 2 andre Voldgiftsmænd i Forening. Er der ikke Flertal for nogen Afgørelse af den foreliggende Tvistighed, gør Formandens Stemme Udslaget.

Til Voldgiftsmand kan ikke udmeldes nogen, der er beslægtet med en af Parterne saa nær som Sødskendebarn eller i tilsvarende Grad besvogret med nogen af dem, eller som har personlig Interesse i Sagen; ej heller kunne Formandsforretningerne udføres af nogen, med hvem dette er Tilfældet. Opstaar der Uenighed i saa Henseende førend Voldgiftskendelsens Afsigelse, træffer Øvrigheden paa en af Parternes Forlangende bindende Afgørelse.

§ 5. Sagens Behandling indledes af Formanden med Forligsprøve, som ogsaa kan optages senere, naar Anledning dertil gives. Saafremt Forlig ikke opnaas ved Sagens Paabegyndelse, tilkaldes de to dertil udmeldte Voldgiftsmænd, for saa vidt dette ikke alt er sket.

Til det første Møde skulle Parterne give personligt Møde, medmindre de have lovligt Forfald, i hvilket Tilfælde vedkommende Part kan lade møde ved en anden fuldmyndig og uberygtet Person, der er forsynet med tilstrækkelig Fuldmagt. Den Part, som ej blot bor udenfor vedkommende

Retskreds, men tillige 25 Kilometer borte fra det Sted, hvor Retsmødet holdes, skal dog være fritagen for personlig Mødepligt. Den Part, som er mødt ved Fuldmægtig under Mødet, bliver ved Kendelsen i Sagen at ikende en Bøde til Politikassen af 4 Kr., naar han efter dertil at være opfordret af Modparten ikke oplyser at have været berettiget dertil.

Udebliver Klageren uden lovligt Forfald fra Mødet, afvises Sagen, og kunne Voldgiftsmændene da efter den mødende indklagedes Paastand ved Kendelse tillægge denne en passende Godtgørelse hos Klageren for det forgæves Møde. Udebliver den indklagede uden lovligt Forfald, lægges Klagerens Fremstilling til Grund ved Tvistens Afgørelse. Udeblive begge Parter, hæves Sagen. Godtgør den udeblevne Part inden 8 Dage, at hans Udeblivelse fra det berammede Møde har været begrundet i lovligt Forfald, kan han forlange Sagens Behandling genoptagen, som om han ikke var udebleven.

Parterne ere berettigede til at indgive skriftlige Fremstillinger af Sagens Omstændigheder til Voldgiftsmændene. Parterne ere forpligtede til at meddele Voldgiftsmændene enhver Oplysning Sagen vedrørende, der af disse forlanges, og at overlevere dem samtlige til Sagen hørende Dokumenter. Tilsidesættelse af denne Forpligtelse medfører, at Modpartens Angivelser paa det paagældende Punkt lægges til Grund ved Sagens Afgørelse. Vidneførsel til Brug ved Voldgiftsafgørelsen kan ske inden Retten, og Vidnesagen kan foretages gæsteretsvis.

Voldgiftsmændene ere under det samme Ansvar, som paahviler Embedsmænd efter den almindelige Straffelovgivning for uberettiget Aabenbaring af Embedshemmeligheder, forpligtede til ikke at meddele uvedkommende Underretning om, hvad de i Medfør af deres Hverv erfare om de paagældende Forhold udover, hvad der indeholdes i den af dem afsagte Kendelse.

Forlig og Kendelser indføres i en af den udmeldende Myndighed autoriseret Voldgiftsbog; i denne underskrives Forlig af Parterne og Formanden, og Kendelser underskrives af Voldgiftsmændene. Voldgiftsbøgerne, af hvilke der for hver Retskreds paa vedkommende kommunale Kasses Bekostning efter Fornødenhed anskaffes en eller flere, opbevares hos Formanden. Af indgaaet Forlig eller afsagt Ken-

delse meddeler Formanden straks hver af Parterne en bekræftet Udskrift paa ustemplet Papir.

Kendelsen skal indeholde Afgørelse af, hvem af Parterne det paahviler at afholde de med Voldgiften forbundne Omkostninger og med hvilke Beløb.

For Udførelsen af de skriftlige Arbejder og den indledende Forligsprøve tilkommer der Formanden 10 Kr. foruden mulig Befordringsgodtgørelse, som beregnes med 15 Øre pr. løbende Kilometer eller anden Klasses Jernbanebillet. For hvert af de følgende Møder tilkommer der Formanden og hver af de tilkaldte Voldgiftsmænd Befordringsgodtgørelse, beregnet som foranført, samt for hvert af de tre første Møder 5 Kr. i Dagpenge. Voldgiftsmændene ere, forinden de paabegynde Forretningen, berettigede til af Rekvirenten at forlange enten Sikkerhed for eller et passende Forskud til Dækning af Omkostningerne ved Voldgiftssagen, for hvilke Omkostninger derhos haves Udpantningsret hos den Part, som det ved Kendelse paalægges at udrede disse.

§ 6. Sagens Udfald kan ikke gøres afgængig af Parts Ed.

Kendelse bør som Regel afsiges inden 6 Ugers Forløb fra den Dag, da Voldgiftsmændene ere udmeldte. Men ere Spørgsmaal Sagen vedrørende indbragte til det veterinære Sundhedsraads Betænkning, eller er det af anden Grund ugørligt at tilvejebringe de nødvendige Oplysninger saa betimeligt, at fornævnte Frist kan overholdes, kan Formanden inden Fristens Udløb ved begrundet Kendelse fastsætte en Forlængelse af denne, dog ikke ud over fire Uger. Saadan Forlængelse kan gentages en Gang.

Er Kendelse ikke afsagt inden Udløbet af disse Frister, have Voldgiftsmændene intet Krav paa Salær, Dagpenge eller Befordringsgodtgørelse, ligesom de ere pligtige at tilbagebetale det mulig forud erlagte Forskud, og staar det derhos vedkommende frit for at foranstalte Sagen behandlet ved Domstolene.

§ 7. De i Medfør af denne Lov afsagte Kendelser kunne som Regel ikke paaankes. Under særlige Omstændigheder kan dog Overøvrigheden tillade, at en efter denne Lovs Ikrafttræden paakendt Tvistighed indbringes til fornyet Foretagelse for en staaende Voldgiftsdomstol, der i dette Øjemed oprettes i hver Overøvrighedskreds. Saadan Tilladelse

skal gives, saafremt Overøvrigheden skønner, at der i Handler om de samme Husdyr er afsagt modstridende Kendelser.

Denne Voldgiftsdomstol, hvis Medlemmer for 5 Aar ad Gangen beskikkes af Amtmanden (i København Overpræsidenten), bestaar af en retskyndig Formand, der skal opfylde Betingelserne for at kunne beskikkes til fast Dommer i en ordinær Ret, og 4 sagkyndige Medlemmer. I hver enkelt Sags Paakendelse deltage Formanden og 2 sagkyndige Medlemmer. Reglerne i § 2, 2det—4de Stykke, finde tilsvarende Anvendelse paa Medlemmerne af Voldgiftsdomstolen.

§ 8. Andragender om en Kendelses Prøvelse ved den i forrige Paragraf omhandlede Voldgiftsdomstol indgives skriftlig til vedkommende Overøvrighed i Løbet af 14 Dage fra Kendelsens Afsigelse og maa være ledsaget af en Udskrift af den afsagte Kendelse samt Sagens Dokumenter, der i dette Øjemed skulle udlaanes Parten.

Saafremt Paaanke finder Sted, tilstiller Overøvrigheden Formanden for den i § 7 nævnte Voldgiftsdomstol Andragendet og de øvrige foreliggende Oplysninger samt meddeler ham, hvilke to af de sagkyndige Medlemmer den har udmeldt til at medvirke ved Sagens Paakendelse.

For Sagens Behandling ved Voldgiftsdomstolen finde Reglerne i § 4, 4de—7de Stykke, § 5 og § 6 tilsvarende Anvendelse; dog kan ny Forligsprøve undlades, men der tilkommer desuagtet Formanden 10 Kr. for det første Møde. Parterne ere ikke bundne ved Proceduren for Voldgiftsmændene; nye Oplysninger og Anbringender kunne fremføres.

§ 9. De i Medfør af denne Lov indgaaede Forlig og afsagte Kendelser kunne, for saa vidt de gaa ud paa, at en Part i Anledning af Mangler ved det afhændede skal medvirke til Handelens Tilbagegang eller i øvrigt tilbagelevere noget, som han i Kraft af Handelen har modtaget, eller yde Erstatning, efter at være forkyndte efter Reglerne for Dommens Forkyndelse tvangsfuldbyrdes paa samme Maade som endelige Domme, for de af den i § 7 ommeldte Voldgiftsdomstol afsagte Kendelsers Vedkommende dog først, naar 5 Dage fra Forkyndelsen ere forløbne, og for andre Kendelsers Vedkommende først, naar tre Uger fra Forkyndelsen ere forløbne, og Rekvisitus ikke kan forevise Attest fra vedkommende Overøvrighed for, at et Andragende om

fornyet Foretagelse for den i § 7 nævnte Voldgiftsdomstol er taget til Følge.

Fuldbyrdelseskraften tabes ved Udløbet af seks Maaneder fra Afsigelsen af Kendelsen eller Forligets Forfaldstid, og begge have da Retsvirkning som en Dom, hvis Fuldbyrdelseskraft er forældet.

§ 10. Det en Dommer efter almindelig borgerlig Straffelovs §§ 120 og 123 for Bestikkelighed eller forsætlig Uretfærdighed paahvilende Ansvar skal ogsaa paahvile Voldgiftsmænd efter nærværende Lov, dog saaledes, at Straffene kunne nedsættes under de dér nævnte Mindstemaal. En Kendelse eller et Forlig, der er tilvejebragt paa forbryderisk Maade, er ugyldigt, og det Forhold, som Kendelsen eller Forliget angik, kan søges afgjort ad almindelig Retsvej.

§ 11. Denne Lov, der med de fornødne Lempelser ved kongelig Anordning kan udvides til at gælde for Færøerne, træder i Kraft tre Maaneder efter dens Indrykkelse i Lovtidende og gælder, indtil den er bleven underkastet en Revision af Lovgivningsmagten, dog ikke udover 5 Aar. Indtil Lovens Ikrafttræden forbliver Lov om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr af 19. April 1907 gældende.

Lov om Bogføring m. v.

§ 1. Enhver, Enkeltmand eller Selskab, der driver Handel, Vekselerer- eller Bankvirksomhed, Kommissionshandel, Forlagsvirksomhed, Forsikringsvirksomhed, Mæglervirksomhed, Apotek, Beværtning, Haandværk, Fabrikvirksomhed, Entreprenørvirksomhed, Virksomhed med Befordring af Personer, Gods eller Meddelelser, eller som for egen Regning driver Erhverv ved Regnskabsførelse (Ind- og Udbetaling) for nogen af de ovennævnte Virksomheder, er pligtig at føre Forretningsbøger i Overensstemmelse med de i denne Lov givne Regler. Saadan Forpligtelse paahviler endvidere Sagførere, der driver Virksomhed som saadanne og andre, som erhvervsmæssigt uden offentlig Beskikkelse udføre juridiske Forretninger, samt Personer, der som Erhverv drive Teatervirksomhed eller forestaa Forlystelsesanstalter, for saa vidt den dertil meddelte Bevilling eller Tilladelse indeholder Paalæg om Forretningsbøgers Førelse. Endvidere Brugs-, Andels- og lignende Foreninger med begrænset Ansvar samt Foreninger, der ere forpligtede til at løse Næringsadkomst.

Bogføringspligten paahviler dog ikke den, som driver nogen af de Virksomheder, som omhandles i Lov om Haandværks- og Fabrikdrift samt Handel og Beværtning m. m. af 29. December 1857 §§ 16, 37, 50, 51, 52 og 53, eller som ifølge Lovgivningen har Ret til at omføre visse Varer uden Næringsadkomst, og ej heller Fragtmænd eller Skibsførere, som fører eget Skib. Ogsaa Haandværkere, der som Regel ikke beskæftige flere end 2 Medhjælpere, fritages for Bogføringspligten.

§ 2. Uanset Forretningens Størrelse eller Virksomhedens Omfang paahviler det vedkommende forretningsdrivende, jfr. § 1, 1ste Stykke, at føre en Kassebog, i hvilken samtlige ind- og udgaaende Pengebetalinger daglig indføres særskilt for hver enkelt Post, eller naar Bibøger føres med en samlet Sum for hver af disse. Indtægter, hidrørende fra kontant Salg, kunne indføres som

en enkelt Post for samtlige en Dags Salg. Endvidere skal der føres en Hovedbog og en Statusbog, i hvilken der en Gang aarlig for det sidst forløbne Regnskabsaar vil være at indføre Forretningens Status (med Angivelse af Aktiver og Passiver) saaledes som samme stiller sig efter omhyggelig Hensyntagen til de tilstedeværende Værdier og Forpligtelser. Dog kan den aarlige Status indføres i Hovedbogen, og Statusbogen i saa Fald bortfalde.

Den nævnte Indførelse af Forretningens Status skal være foretagen og Status underskreven inden 6 — for Rederier, der drive Fragtfart med Sejlskibe, 9 — Maaneder efter Udløbet af det sidst afsluttede Regnskabsaar.

Det paahviler endvidere enhver forretningsdrivende, jfr. § 1, 1ste Stykke — under fornødent Hensyn til Forretningens Omfang og Beskaffenhed — at føre et saadant Bogholderi, at deraf klart fremgaar Forretningens Gang, Kreditorer og Debitorer med Størrelsen af de paagældende Tilgodehavender, Driftsomkostninger, privat Forbrug af Penge og af Varer. Endvidere skal det af Bogføringen fremgaa, hvilke Vekselforpligtelser der er indgaaet, samt hvilke Kautions- og dermed beslægtede Forpligtelser der er paataget, som kunne have Indflydelse paa Status. Det samme gælder foretagne Pantsætninger. Ligeledes skal det af Bogføringen fremgaa, hvilke Afskrivninger der er foretaget paa de forskellige Værdier.

Føres Bøger udover Kassebogen, Hovedbogen og Statusbogen, bør fornøden Angivelse om disse findes i Statusbogen.

§ 3. Enhver i Statusbogen eller Hovedbogen indført Statusopgørelse skal underskrives af Forretningens Indehaver. Findes der flere ansvarlige Deltagere, skal Underskrift meddeles af dem alle; bestaar et Selskabs Ledelse af flere Personer skal Status underskrives af alle dem, der ifølge Selskabets Love ere ansvarlige for Forretningens daglige Drift.

§ 4. Kassebog, Hovedbog og Statusbog skulle autoriseres, medens andre Forretningsbøger paa Forlangende kunne autoriseres. Autorisationerne meddeles af Magistraten, paa Landet af Politimesteren. For Autorisationen betales et Gebyr af 1 Kr. for hver Bog. Autoriserede Bøger stemples til Takst 1 Kr. Ingen Forretningsbog kan auto-

riseres, forinden den er pagineret og gennemdragen. Ogsaa Forretningsbøger, der tidligere have været benyttede som saadanne, kunne autoriseres.

Enhver forretningsdrivende, hvis Virksomhed ikke falder ind under Bestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, kan forlange sine Forretningsbøger autoriserede.

§ 5. Det paahviler enhver, der efter denne Lov er bogføringspligtig, at opbevare alle de i Forretningen eller Virksomheden førte Bøger tilligemed Forretningsbreve, Kopibøger, Telegrammer, Regninger og andre Bilag m. v. Forretningen eller Virksomheden vedkommende, i saa langt et Tidsrum, at mulige Krav, der kunne rejses af eller rettes mod den bogføringspligtige i Anledning af vedkommende Forretningsforhold, kunne være forældede efter Lov Nr. 274 om Forældelse af visse Fordringer af 22. Decbr. 1908.

§ 6. Forordning angaaende Forpligtelsen til at føre behørige Handelsbøger af 1. Juni 1832 ophæves. Den særlige Beviskraft, som i D. L. 5—14—48, 49 og 50, jfr. nævnte Forordnings §§ 8 og 9, er tillagt ordentlig førte Handelsbøger, skal herefter tilkomme Forretningsbøger, som ere ordentlig førte og autoriserede, saaledes at den Frist, inden hvilken Fordringen skal gøres gældende, er 2 Aar.

§ 7. § 45 i Lov om Konkurs samt om nogle Forandringer i de gældende Bestemmelser om Pant og Eksekution af 25. Marts 1872 affattes herefter saaledes:

„Som handlende, henholdsvis Fabrikant eller Skibsreder, anses i denne Lov enhver, der efter Lovgivningen er forpligtet til at føre Forretningsbøger."

Denne Bestemmelse gør dog ikke nogen Forandring i den bestaaende Lovgivning med Hensyn til, hvilke Konkursboer der skal behandles ved Sø- og Handelsretten. Lovgivningens almindelige Regler om Handelsbøger skulle ogsaa gælde for Forretningsbøger autoriserede efter denne Lov.

Lov om Konkurs m. m. af 25. Marts 1872 § 148, 1ste Stykke, ophæves.

§ 262 i Almindelig borgerlig Straffelov af 10. Febr. 1866 affattes saaledes:

„Befindes det, at nogen, som er pligtig til at føre

Forretningbøger, og hvis Bo er kommet under Fallitbehandling har forvansket, bortskaffet eller tilintetgjort disse Bøger eller har ført dem paa en uredelig Maade eller i svigagtig Hensigt undladt at føre dem, straffes han med Fængsel paa Vand og Brød eller med Forbedringshusarbejde indtil 2 Aar.

Har Fallenten gjort sig skyldig i grove Uordener i Henseende til Førelsen af sine Forretningsbøger bliver han at straffe med simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder. Har han gjort sig skyldig i grove Uordener ved den ved Lov foreskrevne Opbevaring af Forretningsbøgerne eller deres Bilag, bliver han at straffe med Bøder eller simpelt Fængsel indtil 6 Maaneder."

§ 8. Intet Borgerbrev eller Næringsbevis maa udstedes til nogen, som efter denne Lov er forpligtet til at føre Forretningsbøger, forinden disse ere indleverede til Autorisation. Det paahviler vedkommende Øvrigheder ved alle forekommende Lejligheder at paase, at de bogføringspligtige ere forsynede med de foreskrevne Forretningsbøger.

Overtrædelse af Bestemmelserne i § 2, 2det Stykke, § 3 og § 4, første Punktum, straffes med Bøder fra 5 til 500 Kr.

Overtrædelse af Pligten til paa behørig Maade at føre de efter Bestemmelserne i § 2, 1ste og 3die Stykke, fornødne Bøger straffes med Bøder fra 10 til 1,000 Kr.

Sagerne behandles som offentlige Politisager. Bøderne, saavel idømte som vedtagne, tilfalde Kommunens Kasse.

§ 9. Denne Lov træder i Kraft den 1. Juli 1912, dog at Forretningsbøger, der er autoriserede inden dette Tidspunkt, fremdeles ville kunne benyttes, uanset at de ikke opfylde Bestemmelsen i nærværende Lovs § 4, 1ste Stykke 4de Punktum.

§ 10. Denne Lov gælder ikke for Færøerne, men det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning dens Bestemmelser skulle gøres anvendelige der.

Lov om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m.

samt

Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 13. Maj 1899 angaaende Indretning og Brug af mekanisk drevne Elevatorer og Hejseværker

og

Bekendtgørelse fra Justitsministeriet af 11. April 1901 om Indretning af Maskiner, der drives ved Dowson-Gas eller lignende.

I.

§ 1. Bestemmelserne i denne Lov ere anvendelige paa enhver Maskine, hvis Brug kan medføre Fare for de samme betjenende Personers Liv eller Sundhed, og som sættes i Bevægelse ved en Kraftmaskine, drevet med Damp, Gas, Vand, Vind m. v., eller ved dyrisk Kraft, anvendt i en Hestegang saavel paa selve Arbejdsmaskinerne som paa Kraftmaskinen og tillige paa Drivværket med dertil hørende Hjul og Drev, Axler, Drivremme eller Snore, elektriske Ledninger m. v., hvorved Kraften overføres til Arbejdsmaskinerne.

§ 2. a. Arbejdsmaskinerne skulle være saaledes indrettede og opstillede, og de ved dem værende løbende Dele være saaledes indhegnede eller dækkede, at de Arbejdere, der betjene dem, kun ved Uforsigtighed ere udsatte for under deres sædvanlige Syssel eller i Forbigaaende at komme i Berøring med de løbende Dele.

b. De løbende Dele af Drivværket, ved hvilket Kraften overføres fra Kraftmaskinen til Arbejdsmaskinerne, skulle, naar de ikke ere hævede mindst 6 Fod over Gulvet, være

saaledes indhegnede eller dækkede, at de Arbejdere, som færdes i Arbejdsrummet, ikke uden Uforsigtighed kunne komme i Berøring med dem. Paa liggende og staaende Aksler maa der ikke, selv om de ere anbragte mere end 6 Fod over Gulvet, findes fremstaaende Dele saasom Koblinger, Skrueringe, Skruehoveder, Søm, Kiler o. desl., uden at være dækkede paa betryggende Maade. Elektriske Ledninger skulle være tilbørlig isolerede.

I Møller skulle Opgange og Trapper være behørig dækkede fra alle løbende Dele; for ældre Møllers Vedkommende kun, forsaavidt det kan ske uden Hindring for Møllens frie Brug eller Forandring af Møllens eller Værkets Indretning.

c. Naar Kraftmaskinen er anbragt i det samme Rum, hvor Arbejderne færdes, skal den være saaledes indhegnet, at ikke andre Arbejdere end de, der passe Kraftmaskinen, kunne komme i Berøring med dens løbende Dele.

I Hestegange skulle alle Tandhjul, Drev og Lignende være dækkede, medmindre de ere hævede 6 Fod over Banen.

Enhver Fordybning, i hvilken et Svinghjul, Drivhjul eller en Remskive bevæger sig, skal, naar den ikke er beskyttet paa anden Maade, være sikkert indhegnet tæt ved Kanten.

Vandhjul og Turbiner, Vandskruer og lignende Vandmotorer og Vandløftningsredskaber skulle være forsvarligt omgjærdede, og skal der i det tilstrømmende Vand være anbragt en stærk Rist med ikke større Aabning end 3" mellem Stængerne, og er der aabent Vand mellem Risten og Drivværket, skal dette være tildækket.

Uden om Vindmøller skal der være et forsvarligt Rækværk, saa Uvedkommende kun ved Uagtsomhed kunne komme i Berøring med Vingerne.

Naar den frie Brug af Maskinerne eller Arbejdets Beskaffenhed lægger særlige Hindringer i Vejen for Gennemførelsen af de i denne Paragraf anførte Bestemmelser, kan Tilsynet tilstaa Lempelser.

§ 3. De til Færdsel benyttede Gange i de Rum, hvor Maskinerne findes, skulle ved fremtidige Anlæg have en saadan Bredde og Højde, at Arbejderne, som færdes der, kun ved Uforsigtighed ere udsatte for at komme i farlig Berøring med de løbende Dele af Maskinerne. Denne Bestemmelse finder ogsaa Anvendelse paa de alt bestaaende

Anlæg i de Tilfælde, hvor det kan ske uden Ombygning og uden større Forandring af Bygningens Indretning. Der vil dog være at give den Paagældende en efter Omstændighederne afpasset Frist til at foretage den paabudte Forandring.

Andre Mellemrum mellem Maskinerne skulle betryggende afspærres, saalænge Maskinerne ere i Gang, forsaavidt dette ikke hindrer Maskinens frie Gang, hvilket Tilsynet kan afgøre efter Samraad med Ejeren.

§ 4. Børn under 10 Aar maa kun benyttes til Arbejde ved de i denne Lov omhandlede Landbrugsmaskiner under umiddelbart og stadigt Tilsyn af en af Forældrene. Foranstaaende Bestemmelse angaar dog ikke Børns Benyttelse til at køre i en Hestegang.

Børn og unge Mennesker under 16 Aar maa ikke benyttes til selvstændigt at passe Dampkedler eller Maskiner, som ved Anordning ere betegnede som farlige, ejheller til at udføre Arbejder ved Maskiner, hvorved der udkræves særlig Forsigtighed, saasom Rensning, Smøring og Eftersyn af Axelledninger eller andre Dele af Maskineriet, medens Snore eller desl. paa omdrejende Skiver, som ere i Bevægelse, medmindre hertil benyttes særlige, dertil egnede Redskaber.

§ 5. Kraftmaskinen maa ikke sættes i Gang, førend dette er meddelt Arbejderne ved et Signal, der kan høres tydelig i alle de Arbejdsrum, hvori der findes Maskiner, som skulle sættes i Bevægelse, og førend der herpaa er givet tydeligt Svarsignal, medmindre hver enkelt Arbejdsmaskine er indrettet til at udløses af sin Forbindelse med Kraftmaskinen.

Fra ethvert Arbejdsrum, hvori der benyttes Maskiner, som bevæges af Kraftmaskinen, og hvori der ikke findes Indretninger, ved Hjælp af hvilke enhver Arbejder straks kan udløse samtlige Maskiners Forbindelse med Kraftmaskinen, skal der kunne gives Stoppesignal til denne, og drives Kraftmaskinen ved dyrisk Kraft, og Forbindelsen mellem Hestegangen og Arbejdsmaskinen ikke paa anden Maade afbrydes, skal den spændes fra, saasnart der er raabt Holdt eller givet Stoppesignal, og der maa ikke spændes for, forinden det ved Raab eller paa anden Maade er tilkendegivet, at Maskinen skal sættes i Virksomhed.

Naar Kraftmaskinen driver flere selvstændige Bedrifter,

skal Drivværket i enhver af Bedrifterne kunne standses, uafhængig af, om Kraftmaskinen vedbliver at gaa.

Rensning, Smøring og Eftersyn af Axelledninger og Maskiner under Gangen maa kun foretages, forsaavidt det kan ske uden Borttagelse af de i § 2 nævnte Beskyttelsesmidler, eller uden at Arbejdernes Klæder komme i Berøring med de løbende Dele af Maskinen. Disse Arbejder maa ikke udføres af Kvinder.

§ 6. Ethvert Arbejdsrum, hvori der er opstillet en Maskine som betjenes af Arbejdere, skal under hele Arbejdstiden være saaledes oplyst ved Dagslys eller kunstig Belysning, at alle løbende Dele af Maskinen, som under Driften kunne medføre Fare for Arbejderne, tydelig kunne iagttages. I Arbejdsrum, i hvilke der findes eller udvikler sig explosive eller let antændelige Luftarter, Dampe eller Støv, skal den kunstige Belysning ske paa betryggende Maade.

Gulvene i Arbejdsrummene i Nærheden af Maskiner og Fordybninger, i hvilke Dele af Drivværket bevæge sig, skulle enten holdes saaledes rene, at Olie og Smørelse ikke gøre dem slibrige eller bestrøs med Sand eller Lignende.

I de Bedrifter, hvori der foretages Kogning eller Smeltning i store Beholdere, skulle disse være skærmede ved Indhegninger, som værne Arbejderne mod at falde ned i Beholderne.

§ 7. Ved Anordning kan der med Hensyn til Maskiner, af hvilke der i særlig Grad er Grund til at befrygte Ulykkestilfælde eller Fare for Sundheden, gives nærmere Forskrifter for deres Indretning og Benyttelse.

Justitsministeriet kan forbyde Brugen af saadanne Arter af Mejericentrifuger, som efter Erfaring og anstillede Forsøg have vist sig i særlig Grad farlige.

§ 8. Ingen Leverandør eller Forhandler maa udlevere nogen af de i denne Lov omhandlede Maskiner, uden at de til Dækning af Maskinernes Tandhjul, Drev og L. paabudte Sikringsdele medfølge.

§ 9. Denne Lov bliver ved Justitsministeriets Foranstaltning i let læseligt Aftryk, paa Forlangende saavel af Arbejdsgiver som Arbejder, at udlevere af Tilsynet uden Betaling, og skal der i Fabrikker og fabriksmæssig drevne Værksteder findes et af Justitsministeriet udfærdiget Uddrag af de vigtigste Bestemmelser i nærværende Lov med

de dertil hørende Anordninger ophængt paa et lyst, for Arbejderne let tilgængeligt Sted.

II.

§ 10. Enhver Arbejdsvirksomhed, der i Henhold til Bestemmelserne i det foregaaende Afsnit henhører under denne Lov, er med Hensyn til Overholdelsen af Forskrifterne i det nævnte Afsnit undergiven det nedenfor nævnte Tilsyn.

§ 11. For Fabrikkers og fabrikmæssigt drevne Værksteders og Arbejdssteders Vedkommende samt for alle ved Dampkraft, Gaskraft eller Lignende drevne Maskiners Vedkommende føres Tilsynet ved aarlige Eftersyn af Fabrikinspektoraterne (§ 13). For alle andre Maskiners Vedkommende, der drives ved Vand, Vind (Møller) eller dyrisk Kraft (jfr. § 1), føres Tilsynet i Købstæderne og paa Landet af Mænd, der ere valgte af de kommunale Raad (§ 15).

Alle de i denne Lov omhandlede Maskiner skulle efterses mindst 1 Gang aarlig.

§ 12. Der ansættes 2 Fabrikinspektører, udnævnte af Kongen, som lønnes hver med 3,600 Kr., stigende hvert 5te Aar med 300 Kr., dog at Lønnen ikke kan overstige 4,800 Kr. Under dem kan ansættes indtil 12 af Justitsministeren beskikkede Assistenter, som lønnes hver med 1,600 Kr., stigende hvert 5te Aar med 150 Kr., dog at Lønnen ikke overstiger 2,200 Kr. Fordelingen af Forretningerne mellem Fabrikinspektørerne sker, forsaavidt angaar deres under Justitsministeriets Overtilsyn hørende Virksomhed, af Justitsministeren. Inspektørernes og Assistenternes Dagpenge bestemmes til henholdsvis 8 og 6 Kr. for et helt Døgn og for en enkelt Dag henholdsvis 5 og 3 Kr. Dagpenge beregnes ikke for kortere Tid end 8 Timer. De til Rejsegodtgørelse, Kontorudgifter og anden Medhjælp fornødne Beløb, fastsættes ved Finansloven.

Fabrikinspektørerne og Assistenterne maa ikke befatte sig med privat Erhverv i den Fabrikvirksomhed, hvormed de føre Tilsyn.

Forsaavidt de nuværende Arbejdsinspektører ved denne Lovs Ikrafttræden gaa over i de nye tilsvarende Stillinger

som Fabrikinspektører, beregnes Alderstillægene og Pensionsretten efter de Paagældendes Anciennitet i deres nuværende Stilling.

§ 13. Fabrikinspektørerne have ved Siden af de dem efter § 11 paahvilende Forretninger at overtage det Politimestrene ved Lov om Tilsyn med Dampkedler, paa Landjorden af 24de Marts 1875 paahvilende Tilsyn med Dampkedler, og blive de ved sidstnævnte Lov paabudne Syn og Eftersyn fremtidigt at udføre, under Fabrikinspektørernes Tilsyn og Overledelse, af de under dem ansatte Assistenter, saaledes, at der til ethvert Syn kun benyttes 1 Assistent.

Den ved nævnte Lov af 24de Marts 1875 § 16 foreskrevne Betaling af henholdsvis 20 og 12 Kr. for Syn af Dampkedler erlægges herefter til Statskassen. Forsaavidt Oversyn begæres i Medfør af ovennævnte Lovs § 11, sker det herefter kun ved 2 af Justitsministeren dertil for hvert Tilfælde udnævnte Mænd i Forbindelse med en af Fabrikinspektørerne; Betalingen for de saaledes af Justitsministeren udnævnte Mænd bestemmes til henholdsvis 30 og 18 Kr., der erlægges af Foreningens Rekvirent, saafremt Overopsynet i Hovedsagen stadfæster Synsmændenes Forretning og i modsat Fald af Statskassen (jfr. Lov 24de Marts 1875 § 18).

§ 14. Til Fabrikinspektoraterne henlægges under Indenrigsministeriets Overtilsyn de Forretninger, som ved Lov om Børns og unge Menneskers Arbejde i Fabrikker m. m. af 23de Maj 1873 paahvile Arbejdsinspektørerne.

§ 15. Tilsynsmændene udnævnes af de kommunale Raad, en for hver Kommune, hvor ikke dennes Udstrækning eller andre særlige Grunde tale for en Deling af samme i flere Kredse med hver sin Tilsynsmand. Paa samme Maade udnævnes efter det kommunale Raads Bestemmelse en eller flere Suppleanter til at udføre Hvervet i Tilfælde af, at Tilsynsmanden har Forfald.

Tilsynsmændene vælges for 3 Aar, men kunne genvælges. Ingen, der har opnaaet en Alder af 60 Aar, er pligtig at modtage Udnævnelse som Tilsynsmand; ej heller er den, som har været Tilsynsmand i 3 Aar efter hverandre, pligtig at modtage Genudnævnelse førend efter Forløbet af 3 Aar. Om iøvrigt Nogen har gyldig Grund til at fordre sig fritagen for Udnævnelse som Tilsynsmand,

afgøres af Byraadet eller Sogneraadet, hvis Kendelse herom af den Vedkommende kan paaankes henholdsvis til Justitsministeren eller Amtsraadet.

Ingen Tilsynsmand kan udføre nævnte Tilsyn, naar han enten er beslægtet eller besvogret — saa nær som Søskendebarn — med Brugeren af Maskinen, ligesaa lidt som naar han selv er interesseret.

Det kommunale Raad kan afskedige Tilsynsmændene. Dog staar det den Afskedigede frit at forelægge Sagen henholdsvis for Justitsministeriet eller Amtsraadet.

De kommunevalgte Tilsynsmænd erholde 35 Øre aarlig for hver Maskine der skal efterses; findes der 3 eller flere Maskiner ved en Bedrift, dog for disse tilsammen ikke over 1 Kr. Sognekommunen — for Bornholms Vedkommende ogsaa Købstadkommunen — afholder foreløbig disse Udgifter og faar ved Aarsregnskabets Affattelse Beløbet refunderet af Amtskommunen, der igen faar Halvdelen af disse Udgifter dækket af Statskassen. De øvrige Købstadskommuner afholde ligeledes foreløbig Udgifterne, hvoraf Halvdelen ved Aarsregnskabets Affattelse dækkes af Statskassen.

§ 16. Spørgsmaal om, hvorvidt en Arbejdsvirksomhed henhører under Fabrikker og fabrikmæssigt drevne Værksteder og Arbejdssteder, afgøres af Justitsministeren.

Opstaar der Uenighed mellem Tilsynet og Ejeren eller Brugeren af Maskinen angaaende de i denne Lov trufne Bestemmelser med tilhørende Anordninger, afgøres Sagen af Justitsministeriet, efterat Ejeren (Brugeren) har faaet Lejlighed til at udtale sig om Sagen.

Tilsynet har Adgang til enhver Del af Arbejdsstederne til enhver Tid, ved Dag og Nat, naar Nogen sammesteds er sysselsat.

§ 17. Ved ethvert Arbejdssted, der er Fabrikinspektoratets Tilsyn underlagt, skal forefindes en Protokol, hvori Tilsynet efter endt Undersøgelse anfører, hvilke Sikkerhedsforanstaltninger det i Henhold til denne Lov og de dertil knyttede Anordninger maatte have paabudt, og den Tidsfrist, inden hvilken det Paabudne skulde være udført.

§ 18. De kommunevalgte Tillidsmænd erholde udleveret en for Kommunens Regning anskaffet og af det kommunale Raad autoriseret Protokol, hvori de anføre de

Sikkerhedsforanstaltninger, der i Henhold til denne Lov og de dertil knyttede Anordninger træffes, og den Tidsfrist, inden hvilken det Paabudne skal være udført.

§ 19. Om de forefundne Overtrædelser har Tilsynet uopholdeligt at gøre Anmeldelse til vedkommende Politiøvrighed.

Enhver Læge, som behandler en ved Brugen af en Maskine tilskadekommen Person, skal uopholdeligt herom meddele Politiøvrigheden Underretning og skal efter Justitsministeriets nærmere Anordning udfylde og afgive de Schemata over de af ham behandlede Personer af den nævnte Art, der tilstilles ham.

I lige Maade skal den, som har en Maskine i Brug, straks gøre Anmeldelse til Politiet, naar der ved sammes Brug indtræffer Ulykkestilfælde, som foranledige Nogens Død eller alvorlige Legemsbeskadigelse.

III.

§ 20. Overtrædelser af denne Lov eller af de i Henhold til samme udstedte Anordninger blive, forsaavidt højere Straf ikke er forskyldt i Medfør at den øvrige Lovgivning, at anse med Bøder fra 10 til 400 Kr., dog at Bøden for saadanne Maskiners Vedkommende, der udenfor Fabrikker og fabriksmæssig drevne Værksteder og Arbejdssteder drives ved Vand, Vind eller dyrisk Kraft, kan gaa ned til 4 Kr. Sagerne behandles som offentlige Politisager. Bøderne tilfalde de Fattiges Kasse.

Kun den, der har gjort sig skyldig i Overtrædelsen, være sig Arbejdsgiveren eller hans Bestyrer, Formand eller Tilsynsførende ved hver enkelt Gren af Driften, hæfter for ethvert af samme flydende Ansvar.

§ 21. For de Staten tilhørende Maskiners Vedkommende paahviler det de Myndigheder, under hvilke Maskinerne høre, at paase, at Bestemmelser, svarende til Forskrifterne i denne Lov og de i Medfør af samme givne Anordninger, sættes i Kraft og overholdes.

Denne Lov træder i Kraft 6 Maaneder, efter at det Nummer af Lovtidenden er udkommet, hvori den er kundgjort, idet Ministeriet dog er bemyndiget til at ansætte Tilsynet eller en Del af samme fra et tidligere Tidspunkt

Forsaavidt Lovens Gennemførelse frembyder særlige Hindringer for enkelte Fabrikkers eller Arbejdsvirksomheders Vedkommende, kan dog Justitsministeriet tilstede, at enten samtlige Lovens Bestemmelser eller enkelte af disse først senere træde i Kraft med Hensyn til saadanne Fabrikker eller Arbejdsvirksomheder.

Regeringen bemyndiges til ved Kgl. Anordning at sætte Loven i Kraft paa Færøerne med de Lempelser, som ifølge disse Øers særegne Forhold maatte findes formaalstjenlige.

§ 22. Denne Lov finder ikke Anvendelse paa Maskiner i Dampfartøjer eller paa Jernbane- og Sporvejslokomotiver. Herefter alle vedkommende sig have at rette.

Bekendtgørelse

angaaende

Indretningen og Brugen af mekanisk drevne Elevatorer og Hejseværker.

I Medfør af Lov Nr. 56 af 12te April 1889 § 7 fastsættes herved følgende Bestemmelser om Indretningen og Benyttelsen af Elevatorer:

§ 1. Efterfølgende Bestemmelser gælde Elevatorer eller Hejseværker drevne ved mekanisk Kraft — Damp, Gas, Petroleum, Elektricitet, hydraulisk Tryk etc. — for saa vidt de bestaa af et Lad eller en „Stol", som bevæges mellem faste lodrette Styreskinner.

Ved særlig konstruerede Elevatorer, f. Eks. Paternosterelevatorer, afgør vedkommende Fabrikinspektorat i hvert enkelt Tilfælde, hvorvidt de ere betryggende konstruerede. Før Anbringelsen af saadanne fremsendes derfor Tegninger af dem til Fabrikinspektoratets Bedømmelse.

I. Almindelige Bestemmelser.

§ 2. Enhver Adgangsaabning til Elevatorbrønden skal være forsynet med en Dør eller Afspærring, der ikke maa være til at aabne indad, og som skal holdes lukket, naar som helst Elevatoren ikke benyttes ud for den paagældende Adgang. Denne Bestemmelse gælder dog ikke for kontinuerligt gaaende Paternosterelevatorer med tætsiddende Stole.

Ved enhver Adgangsaabning skal der paa iøjnefaldende Maade findes opslaaet: „Elevator! Forsigtig!" med Angivelse af højeste tilladte Belastning (Personantal, Godsvægt) samt:

a. ved almentilgængelige Personelevatorer, som ikke fungere automatisk eller kontinuerligt: (jfr. § 4) „Maa ikke benyttes uden Fører!" og

b. ved rene Godselevatorer: „Persontransport forbudt!" samt, hvor Afspærringen kun naar til Brysthøjde, Advarsel mod at læne sig ind i Elevatorrummet.

§ 3. Kontravægte ved Elevatorer skulle være styrede paa betryggende Maade og Rummet, i hvilket de bevæge sig, være forsvarlig indhegnet, saaledes at Ulykkestilfælde ved den op- og nedgaaende Bevægelse eller ved muligt Brud paa Bæremidlet forhindres.

II. Person-Elevatorer.

§ 4. Personelevatorer maa kun betjenes af Personer over 16 Aar, som ere fortrolige med deres Styring, ligesom det paa Forlangende af Fabriktilsynet skal godtgøres, at Elevatoren er under regelmæssig sagkyndigt Tilsyn.

Ved Person-Elevatorer, som tjene til Befordring af andre Personer end saadanne, som selv ere fortrolige med deres Styring, skal der stedse medfølge en Fører, med mindre Elevatoren fungerer kontinuerligt eller er indrettet med et paalideligt selvvirkende Styreapparat.

§ 5. Elevator-Brønden skal i hver Etage mindst i 6 Fods Højde være omgivet af Vægge eller indhegnet ved forsvarligt Gitter eller Tremmeværk. Dørene til enhver Adgangsaabning skulle være saaledes indrettede, at ikkun den Dør, ud for hvilken Stolen befinder sig, lader sig aabne, samt at Stolen ikke kan sættes i Bevægelse, naar ikke samtlige Døre ere lukkede. Denne Fordring kan dog bortfalde, naar Elevatoren ledsages af en Fører, som da er ansvarlig for Lukningen af Dørene.

§ 6. Stolen skal paa alle Sider, hvor der ikke findes Indgangsaabning, samt tillige oventil være omgivet af tætte Vægge eller Gitterværk, hvis Aabninger ikke ere over 1 Tomme; den skal være indvendig oplyst og indeholde Angivelse af det højest tilladte Personantal. For saa vidt den bevæger sig i lukket Rum, skal der fra den i en hvilken som helst Stilling kunne gives et tydeligt Nødsignal. For Indgangsaabningen skal være anbragt Døre, som ikke maa være til at aabne udad, og som skulle holdes lukkede under Farten. Dørene kunne dog bortfalde i saadanne Tilfælde, hvor deres Anbringelse vilde medføre særlige Ulemper, men Elevatorbrønden skal da paa Indgangssiden i hver Etage

være indhegnet i sin fulde Højde, ikke have noget indvendigt Fremspring og ikke befinde sig i større Afstand fra Stolen end 2 Tommer.

§ 7. Ved Elevatorer, hvis Stol bevæges direkte ved et Stempel, skal dette være i solid Forbindelse med Stolen. Hænger denne derimod i Tov eller Kæde, skal der mindst være to saadanne, af hvilke hver enkelt skal have den tidobbelte Bæreevne af Stolens Vægt med højest tilladte Belastning, ligesom enhver af dem skal være i en saadan Forbindelse med en Stoppe- eller Bremseindretning, at Stolen enten stoppes efter et Fald af ikke over 1 Fod eller gaar ned med en Hastighed, der ikke overskrider 3 Fod i Sekundet. Tillige skal der ved Elevatorer, der drives ved Spil, forefindes en Indretning („Tovslækningsapparat"), som forhindrer Ophængningsmidlet i at slappes, naar Stolen ikke følger med. Indretningen skal samtidig stoppe Spillet.

Kontravægte skulle ligeledes ophænges i mindst 2 Kæder eller Tove, hvoraf hver enkelt skal have den tidobbelte Bæreevne af Kontravægtens Vægt.

§ 8. Ved enhver Person-Elevator skal der findes to af hinanden uafhængige selvvirkende Indretninger, af hvilke hver enkelt bevirker Standsning af Stolen baade i højeste og laveste Stilling. Den ene af disse Indretninger skal tilliğe være uafhængig af Styringen fra selve Stolen.

III. Gods-Elevatorer.

§ 9. Gods-Elevatorer inde i Bygning skulle i enhver Etage være forsvarligt indhegnede mindst i 4 Fods Højde; for saa vidt Elevatorbrønden er omgivet af tætte Vægge og gaar gennem flere Etager, skal der ved enhver Adgang findes en Indretning, som uafbrudt viser Ladets (Stolens) Stilling.

Elevatorer, anbragte udvendig paa Bygninger, skulle forneden være indhegnede i 4 Fods Højde ved et Gitter eller Tremmeværk.

§ 10. Ladet skal, for saa vidt Bevægelsesrummet ikke i sin hele Udstrækning er omgivet af Vægge, være saaledes indrettet, at Godset ikke kan falde ud.

§ 11. Naar Ladets Bevægelse sker direkte ved et Stempel, skal dette være i solid Forbindelse med Ladet.

Hænger det i Tov, Kæde eller Gjord, skulle disse have den tidobbelte Bæreevne af det fuldt belastede Lads Vægt, samt være i Forbindelse med en Stoppe- eller Bremseindretning, som træder i Virksomhed ved Brud paa Bæremidlet.

Kontravægte skulle ophænges i mindst 1 Kæde eller Tov, hvis Bæreevne skal være mindst den tidobbelte af Kontravægtens Vægt.

§ 12. Elevatorerne skulle være forsynede med en selvvirkende Indretning til at stoppe Ladet ved højeste og laveste Stilling.

§ 13. Ved Elevatorer til Godstransport under Personledsagelse gælde de for Person-Elevatorer under §§ 7 og 8 givne Bestemmelser om Stolens Ophængning, Anbringelse af Tovlægningsapparat samt tvende selvvirkende Stoppeindretninger. Tillige skal Ladet være forsvarligt overdækket og saaledes indrettet, at de medfølgende Personer under Iagttagelse af almindelig Forsigtighed ikke kunne komme til Skade ved Ladets Op- og Nedgang.

§ 14. Benyttes Gods-Elevatorer tillige til Transport af andre Personer end Føreren, skulle alle de for Person-Elevatorer givne Bestemmelser være gældende.

IV.

§ 15. Ved Anlæg, som ere tagne i Brug eller ere under Bygning ved nærværende Bekendtgørelses Ikrafttræden, kunne Fabrikinspektoraterne tilstede saadanne Afvigelser fra de her givne Bestemmelser, som ikke kunne ændres uden større Forandringer af Anlægget.

§ 16. Ethvert nyt Anlæg til Personbefordring skal, forinden det maa tages i Brug, ved Forfærdigerens Foranstaltning underkastes en Besigtigelse og Undersøgelse af Fabriktilsynet for at godtgøre, hvor vidt det opfylder de i denne Bekendtgørelse givne Forskrifter.

§ 17. Det er en Selvfølge, at Elevatorer foruden de i denne Bekendtgørelse indeholdte Forskrifter yderligere maa tilfredsstille de Fordringer, som af de stedlige Bygningsmyndigheder stilles til deres Indretning i Henhold til den til enhver Tid gældende Bygningslovgivning.

Bekendtgørelse
om Indretning af Maskiner, der drives ved Dowson-Gas eller lignende.

I Medfør af § 7 i Lov af 12te April 1889 om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brugen af Maskiner m. m. fastsættes herved følgende:

Ved enhver Maskine, der drives ved Dowson-Gas eller lignende, skulle de paa Gasledningen til Maskinen anbragte, af Kautschuk eller lignende Materiale forfærdigede eller med Vægge af Kautschuk eller lignende Materiale forsynede, saakaldte Gasposer fremtidig være indesluttede i Metalkasser, der skulle holdes lufttæt lukkede og være forsynede med et Aftræk til det fri af et Lysningstværmaal, mindst det dobbelte af Gastilførselsrøret.

Hvilket herved bekendtgøres til Efterretning og Iagttagelse for alle vedkommende.

Lov om Snekastning.

Hans kgl. Majestæts Minister for offentlige Arbejder gør vitterligt:

I Medfør af den mig ved § 5 i Lov Nr. 95 af 22. April 1904 tillagte Bemyndigelse har jeg ladet Lov Nr. 68 af 9. April 1891, ændret saaledes som Lov Nr. 63 af 7. April 1899, Bekendtgørelse Nr. 87 af 27. April 1900 samt fornævnte Lov af 22. April 1904 medfører det, optrykke og bekendtgør den herved som

Lov om Snekastning.

§ 1. Det paahviler enhver Købstad- og Sognekommune at sørge for Snekastningen paa de inden for Kommunens Grænser beliggende offentlige Veje og Gangstier.

Efter Forslag fra Kommunalbestyrelsen kan Fritagelse for denne Forpligtelse dog for enkelte Bivejes Vedkommende, hvis Omstændighederne maatte tale derfor, tilstaas af Amtsraadet — for Købstædernes Vedkommende af Amtmanden. Saadan Fritagelse kan kun meddeles for højst 3 Aar ad Gangen, og skal Kommunalbestyrelsen mindst 3 Uger, forinden Sagen forelægges Amtsraadet (Amtmanden), lade udgaa Bekendtgørelse om, at paagældende Veje agtes undtagne fra Snekastning. Det bestemmes af vedkommende Kommunalbestyrelse, paa hvilke Gangstier Snekastning skal finde Sted; dens Beslutning i saa Henseende kan dog indankes for Amtsraadet (Amtmanden).

De Sognekommuner, der ved ene at overtage Snekastningen paa Landevejsstrækninger, hvor efter de hidtil gældende Regler Beboere af andre Kommuner have deltaget i Arbejdet, faa en væsentlig Forøgelse af deres Snekastningsarbejde, erholde et i Forhold til den forøgede Byrde af Amtsraadet efter Forhandling med Sogneraadet for et Tidsrum af 3 Aar ad Gangen fastsat passende aarligt Tilskud af Amtsrepartitionsfonden. Amtsraadets Bestemmelse

kan af Sogneraadet indankes til Ministerens endelige Afgørelse.

§ 2. Den Sogneraadene efter Forordningen af 27. Maj 1848 § 1 og Lov af 30. December 1858 § 1 — jfr. Lovene af 21. Juni 1867 § 9 og 6. Juli s. A. § 17 — tilkommende Ret til af Husmænd og Inderster at forlange visse Arbejdsdage præsterede til Kommunen ophæves fra den 1. December 1891 at regne.

§ 3. I Sognekommunerne bliver Snekastningen at udføre ved Naturalarbejde efter nedenanførte i §§ 4—14 indeholdte Regler.

I de Kommuner, der i Medfør af § 1, sidste Stykke, erholde Tilskud af Amtsrepartitionsfonden, skal dog Snekastningen paa de Landevejsstrækninger, som Amtsraadet efter Sogneraadets Forslag maatte bestemme, udføres for Kommunens Regning efter Licitation, ved Akkord underhaanden eller ved lejede Folk.

Efter Forslag fra Sogneraadet kan Amtsraadet for 3 Aar ad Gangen bestemme, at Snekastningen skal udføres som anført for Kommunens Regning paa saadanne Vejstrækninger, som efter de stedlige Forhold hensigtsmæssigst besørges kastede paa denne Maade, samt paa Gangstier.

§ 4. Sogneraadet træffer Bestemmelse om, hvorvidt Kommunen skal udgøre en eller flere Arbejdskredse, samt i fornødent Fald hvorledes Inddelingen skal ske, og paa hvilke Vejstrækninger og Gangstier hver Kreds skal forrette Snekastning. Den saaledes trufne Bestemmelse fremlægges til offentligt Eftersyn i 8 Dage efter forudgaaet Bekendtgørelse derom paa den paa ethvert Sted brugelige Maade. I Bekendtgørelsen skulle tillige de, der maatte finde Anledning til Besværing, opfordres til at indsende deres Klager skriftlig til Sogneraadet i Løbet af andre 8 Dage.

Tages en Klage til Følge, skal den trufne Forandring efter forudgaaende Bekendtgørelse henlægges til almindeligt Eftersyn i 8 Dage. Fremkalder den trufne Forandring en ny Klage, indsendes Sagen med Sogneraadets Erklæring til Amtsraadets Afgørelse. Ligeledes kunne Klager, der ikke tages til Følge af Sogneraadet, indankes til Amtsraadets endelige Afgørelse.

Under Iagttagelse af den foranførte Fremgangsmaade

kan der foretages Forandringer i de givne Bestemmelser, hvis Sogneraadet senere maatte finde dette ønskeligt.

§ 5. Snekastningsbyrden fordeles paa Ejerne eller Brugerne af de i Sognekommunen liggende faste Ejendomme enten i Forhold til den Værdi, hvortil disse ere ansatte til Betaling af Ejendomsskyld til Kommunen (Skyldværdi) eller til de paagældendes Folkehold. Ved Paaligning af Snekastningsydelsen stilles 6,000 Kr. Skyldværdi lige med 1 Mands Folkehold. Under Folkehold medregnes foruden mandligt Tyende ogsaa andre faste mandlige Medhjælpere, der deltage i Arbejdet lige med dette, samt Svende og Lærlinge over 18 Aar. Folkeholdet lægges kun til Grund for Ansættelse, naar den efter samme beregnede Snekastningsydelse overskrider den Ydelse, der kan paalignes efter Skyldværdi.

Nærmere Regler gives i et af Amtsraadet efter Forhandling med Sogneraadene for større eller mindre Distrikter i Amtsraadskredsen affattet Regulativ, ved hvis Udarbejdelse det bliver at iagttage, at der lignes samme Snekastningsydelse paa hver 6,000 Kr. Skyldværdi eller dertil svarende Folkehold. Indkommer der fra et Distrikt Klage til Amtsraadet over Affattelse af Regulativet, og Amtsraadet intet Hensyn tager til Klagen, kan Sagen indankes til Ministerens Afgørelse.

§ 6. Har særskilt Vurdering til Ejendomsskyld af en Del af en samlet Landejendom, der er overladt andre i Fæste, Forpagtning eller lignende, ikke fundet Sted, foretages den til Anvendelse af Regelen i § 5 nødvendige Fordeling mellem Ejer og Bruger ved Skøn af Sogneraadet under Paaanke til Amtsraadet.

Bliver det, fordi en Ejendom ligger i flere Kommuner, nødvendigt at foretage en Fordeling af den i § 5 ommeldte Skyldværdi, sker denne Fordeling overenssteimmende med de i § 23, 3die Stykke i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 om Ændringer i og Tillæg til de nu gældende Regler om den kommunale Beskatning samt om Statstilskud til Kommunerne fastsatte Regler. Lægges Folkeholdet til Grund, sker Fordelingen i Forhold til den paa hver i de enkelte Kommuner beliggende Del af Ejendommen faldende Værdi.

§ 7. Naar Ejeren eller Brugeren af en i en Kommune beliggende Skovstrækning ikke bor i Kommunen, kan han

ved Anmeldelse for Sogneraadet inden Aarets 15. Oktober fra den derpaa følgende 1. December at regne forlange sig fritagen for at stille Mandskab in natura mod at erlægge en af Amtsraadet for et Tidsrum af 3 Aar for hver Kommune overensstemmende med Egnens gangbare Pris paa Daglejerarbejde fastsat Betaling for hver Mand, han efter Tilsigelse skulde have stillet. For denne Betaling, der fastsættes efter halve — 4 Timer og derunder — og hele Dage, lejes Mandskab ved Sogneraadets Foranstaltning.

For saa vidt en Ejendoms Beboelsesbygninger henstaa ubeboede i Tidsrummet fra 1. November til 31. Marts, uden at der i denne Tid dersteds holdes Bedrift, skal Snekastningsforpligtelsen kunne forlanges afgjort med Penge som forommeldt. Samme Ret tilkommer vedkommende i de i §§ 5 og 6 ommeldte Tilfælde, for saa vidt angaar Forpligtelsen til at præstere Snekastning i en anden Kommune end den hvori paagældende Ejendoms Beboelse er beliggende.

Hvis den, der saaledes er berettiget til at afgøre sin Snekastningsforpligtelse med Penge, ønsker at afgøre den in natura, skal han for Sogneraadet opgive en i den paagældende Arbejdskreds bosat Mand, til hvem Tilsigelse kan rettes.

Det efter foranstaaende skyldige Pengevederlag forfalder til Betaling hvert Aars 1. Maj for den forløbne Vinter, og kan, om fornødent, inddrives paa samme Maade som Kommuneskatterne.

§ 8. Det overlades til Sogneraadet at bestemme, om alle eller nogle af de i Kommunen liggende faste Ejendomme, der ere vurderede til Ejendomsskyld til Staten, men i Henhold til § 24 i Lov Nr. 85 af 15. Maj 1903 ikke ere inddragne under Paaligning af Ejendomsskyld til Kommunen, helt eller delvis skulle yde Snekastning. I saa Tilfælde sker Ansættelse efter Folkehold.

Skolelærere medtages ikke ved Ansættelse til Snekastning som Brugere af deres Embedsbolig med Tilliggende.

For saa vidt Ejere eller Brugere af de i Kommunen beliggende Steder ikke kunne ansættes til Snekastning efter Reglerne i § 5, kan der afkræves dem en Snekastningsdag hver Vinter.

Mænd, der ere over 60 Aar eller saa svagelige, at de ikke uden Fare for deres Helbred personlig kunne deltage

i Snekastningsarbejdet, samt Kvinder fritages for den Forpligtelse til Snekastning, der ellers vilde paahvile dem ifølge denne Paragrafs 3. Stykke, naar de efter Sogneraadets Skøn mangle Evne til at leje en Mand i deres Sted til at udføre Arbejdet.

§ 9. Inden hvert Aars 1. Oktober bliver der af Sogneraadet at forfatte en Fortegnelse — gældende for Aaret fra den 1. December — over de snekastningspligtige i hver Kreds, med Angivelse af, hvor mange Dage enhver skal yde i Omgangen, hvilken Fortegnelse efter forudgaaet offentlig Bekendtgørelse fremlægges i Kredsen til almindeligt Eftersyn i Dagene fra den 1. til den 7. Oktober. Indsigelse imod Ansættelsen skal, for saa vidt den gaar ud paa at paaanke den lige over for Klageren gjorte Anvendelse af de i Henhold til Lovens § 5 regulativmæssig fastsatte Regler for at komme i Betragtning, indgives inden den 15. Oktober til Sogneraadet, der, for saa vidt samme ikke finder Klagen begrundet, skal indstille Sagen til Amtsraadet, som i disse Tilfælde har den endelige Afgørelse.

Saa længe Klagen ikke er endelig afgjort, er Klageren pligtig at give Møde efter Tilsigelse paa Grundlag af den skete Ansættelse.

§ 10. For hver Arbejdskreds bliver det af Sogneraadet med Amtsraadets Approbation at bestemme, efter hvilke Regler det forhaandenværende Mandskab skal fordeles i Omgangen.

Naar der ikke paa anden Maade kan tilvejebringes tilstrækkeligt Arbejdsmandskab til at skaffe Vejene farbare, kan Sogneraadet tilsige enhver af de paa Fortegnelsen opførte Personer uden for Omgangen til at forrette Snekastningsarbejdet mod Betaling af Kommunekassen efter den i § 7 ommeldte Takst.

Ingen kan tilsiges til at præstere mere end 1 Dag for Betaling uden for Omgangen, forinden hele Mandskabet paa denne Maade har været tilsagt. Fritagelse for Forpligtelsen tilkommer enhver, der staar i Postvæsenets samt en Jernbanes faste Tjeneste.

§ 11. I hver Arbejdskreds bliver af Sogneraadet under Stadfæstelse af Amtsraadet at beskikke een eller, hvis Omstændighederne kræve det, flere Snefogder. Pligtig til at modtage Beskikkelse er enhver i Arbejdskredsen bosat

snekastningspligtig Mand i en Alder mellem 25 og 60 Aar, dog med Undtagelse af Tyende samt af dem, der staa i fast Tjenesteforhold til Staten eller Kommunen eller af særlige Grunde fritages af Ministeren.

Beskikkelsen gælder for 3 Aar, og kan enhver efter denne Tids Forløb forlange Fritagelse for saa lang Tid som den, i hvilken han har været beskikket.

Naar saadant af Amtsraadet eller Sogneraadet skønnes ønskeligt, kan der efter foranførte Regler ligeledes beskikkes Snefogder til Ledelse af Snekastningen paa de Veje og Stier, hvor Naturalarbejde ikke anvendes.

For ydet Arbejde erholde Snefogderne hel eller delvis Fritagelse for den dem ifølge Snekastningsregulativet paahvilende Snekastningspligt. Saafremt Antallet af de Dage, hvori Snefogderne fungere som saadanne, overstiger Antallet af de dem ifølge Regulativet paahvilende Snekastningsdage, erholde de Betaling for disse Dage overensstemmende med de i § 7 fastsatte Regler.

Med Amtsraadets Samtykke kan Sogneraadet for Kommunekassens Regning tilstaa Snefogderne lønnet Medhjælp til at besørge Tilsigelser til Snekastning. Tilstaas saadan ikke, kan Sogneraadet bemyndige Snefogderne til at paalægge snekastningspligtige at besørge Tilsigelser, og bliver i saa Tilfælde den Arbejdsydelse, disse udrede i dette Øjemed, at afkorte dem i deres regulativmæssige Snekastningspligt. Ingen kan dog paalægges at forrette Tilsigelser i flere Dage end de ham ifølge Regulativet paahvilende Snekastningsdage.

§ 12. Snefogdens Pligt er overensstemmende med de ham af Sogneraadet givne Forskrifter at undersøge, naar Snekastning er nødvendig i Kredsen, at besørge de snekastningspligtige tilsagte i et saadant Antal, som han hver Gang skønner nødvendigt, at ordne og lede Arbejdet samt vaage over, at det udføres forsvarligt og uden unødvendigt Ophold.

Ved Tilsigelsen opgives Mødetiden og Mødestedet. Arbejdstiden er, om fornødent, fra Solens Opgang til dens Nedgang, dog at der tilstaas passende Hviletid til Maaltidene efter Egnens Skik og Brug.

§ 13. Den, der ikke efterkommer Tilsigelsen eller sender en uarbejdsdygtig Person, ifalder en Bøde fra 1 til

5 Kr. for hver udebleven eller uarbejdsdygtig Person, hvorhos han vil have at erstatte Kommunen de Udgifter, den i denne Anledning maatte have haft til Tilvejebringelse af lejet Mandskab.

Den, der forlader Arbejdet i urette Tid, eller under dettes Udførelse gør sig skyldig i grov Forsømmelse eller Drukkenskab, straffes med Bøder fra 1 til 5 Kr.

§ 14. For Pligtforsømmelse anses Snefogderne med Bøder fra 2 til 40 Kr.

§ 15. I Købstæderne, til hvilke ved Anvendelsen af denne Lovs Bestemmelser skal henregnes Frederiksberg, Frederiksværk og Marstal, bliver den Kommunen paahvilende Snekastning at udføre enten for Kommunekassens Regning efter afholdt Licitation, Akkord underhaanden eller ved lejede Folk, eller helt eller delvis som Naturalarbejde. I sidste Tilfælde blive de fornødne Bestemmelser herom at optage i en af Kommunalbestyrelsen udfærdiget og af Ministeriet stadfæstet Vedtægt, som ligeledes kan omfatte Ordningen af Snerydningen paa Gaderne. Efter Kommunalbestyrelsens Begæring kan der efter de i det foregaaende indeholdte Regler af Amtmanden beskikkes Snefogder til i Henhold til Vedtægten at forestaa Ledelsen af alt, vedrørende Snekastningen.

Overtrædelse af Vedtægten straffes med Bøder paa indtil 40 Kr.

§ 16. Sager, der anlægges i Henhold til denne Lovs §§ 13 og 14 eller for Overtrædelse af den i § 15 ommeldte Vedtægt, bliver at behandle som offentlige Politisager. Bøderne tilfalde de fattiges Kasse for det paagældende Sogn.

§ 17. Snekastningen skal finde Sted hurtigst muligt og saaledes, at Landevejene og de offentlige Veje, der tjene som Postruter eller til Forbindelse med Jernbanen, først kastes. I fornødent Fald skal der, saa snart Snefald har gjort en Vejs Retning ukendelig, drages Omsorg for, at denne for Kommunens Regning betegnes med iøjnefaldende Mærker.

Snekastningen skal udføres tilbørlig, og maa Sporene kastes til den Bredde, som efter forudgaaet Forhandling med Sogneraadene fastsættes af Amtsraadet.

Naar en Vej paa Grund af Tøvejr, stærk Færdsel eller

deslige bliver hullet og ujævn, skal Islaget paa saadanne Steder ophugges til Bunden.

Under Snekastningsarbejdet henhøre ogsaa de Arbejder, der ere nødvendige for under indtrædende Tøvejr at skaffe Snevandet Afløb fra Vejen.

§ 18. Har Snefaldet paa en Vej været saa stærkt, at Vejen først efter længere Tids Arbejde kan blive farbar, skal vedkommende Kommunalbestyrelse, hvor det er muligt, lade afsætte og, saa længe Forholdene gøre det nødvendigt, vedligeholde en midlertidig Vej over de tilstødende Marker, der da bliver at betegne ved iøjnefaldende Mærker. Hvor Forholdene udkræve det, er Amtsraadet berettiget til at paabyde, at midlertidige Veje udlægges allerede i November Maaned.

Den Skade, der ved midlertidige Veje paaføres den paagældende Mark, erstattes Lodsejeren. Denne Erstatning saavel som Omkostningerne ved Anbringelse af Broer paa midlertidige Veje eller ved Tværgrøfters Forsyning med Drænrør eller deslige, samt ved Aabning eller Lukning af Hegn, betales for Landevejenes Vedkommende af Amtsrepartitionsfonden, for Bivejenes Vedkommende af Kommunen. I Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes Erstatningen af de ifølge Lov om Mark- og Vejfred af 25. Marts 1872 § 13 udmeldte Mænd. Udgifterne i Anledning af Taksationen udredes paa samme Maade som Erstatningen.

Politiet kan, hvor saadant paa Grund af udlagte midlertidige Veje eller andre særlige Forhold anses nødvendigt, forlange, at der af vedkommende Kommune afgives Mandskab til Vagthold.

Amtsraadet kan bestemme, at de ved saadanne Vagthold foranledigede Udgifter helt eller delvis refunderes af Amtsrepartitionsfonden.

Naar Postvæsenet igennem Politiet forlanger Mandskab medgivet til Postens Ledsagelse, betales eller refunderes de dertil medgaaede Udgifter af Postvæsenet.

§ 19. Er der ikke Bro over et Vandløb, der skærer en Vej, paa hvilken Snekastning skal finde Sted, bliver Vandløbet at opise til mindst 3 Alens Bredde, for saa vidt der ikke kan køres over Isen. Det bliver derhos, om for-

nødent, med iøjnefaldende Mærker at betegne, hvor Færdselen skal gaa.

§ 20. Politiet (Politimestrene og Sognefogderne) har at føre Tilsyn med, at alt Snekastningen vedrørende, navnlig paa Postruterne, tilbørlig udføres. De kunne i fornødent Fald lade Arbejdet udføre for den forsømmelige Kommunes Regning. Overtilsynet med Snekastningen føres af Amtmændene.

§ 21. De i det foregaaende for Landkommunerne givne Regler finde ogsaa Anvendelse paa de med Hensyn til Fattig- og Skolevæsen under en Købstad hørende Landdistrikter.

Efter denne Lov, der ikke gælder for København eller for Færøerne, blive Snekastningen at ordne fra den 1. December 1904.

Paa Grønvald-Fynbos Forlag, Vammen, Viborg,
er udkommet:

Guds Gerning i vort Folk.

En Folkebog til Opbyggelse og Oplysning.

Skrevet af Mænd og Kvinder i den danske Folkekirkes Tjeneste.

Redigeret af
JOHANNES LOFT.

Pris indbundet: **3 Kr. 35 Øre,** hæftet: **2 Kr.**

Saa rigt som nu har Guds Ords Kilder aldrig sprudlet i Danmark. Denne Bog bringer Bud derom, siger Besked derom, viser Billeder derfra. Den yder et righoldigt Vidnesbyrd om den Arbejdskraft og den Række af Opgaver, som den danske Folkekirke raader over og staar overfor; den fortæller om vor Kirkes Virkekraft og Vovemod. *Det er den arbejdende Folkekirke, Bogen skildrer.*
Men samtidig med, at Bogen bringer et righoldigt

Overblik over den mangesidige Udfoldelse af Guds Riges Arbejde,

som Menigheden i det tyvende Aarhundrede bør kende og glæde sig over, er det en Bog

til Andagt og Opbyggelse.

Hver Artikel er delt i to Afsnit. I det ene er der til en af vore Søndagstekster givet en *opbyggelig* Udlægning,

som belyser Arbejdets Udspring i Guds Ord, i det andet en *oplysende* Skildring af Arbejdet, isprængt med typiske Træk.

Bogen er paa 354 *meget store* Sider. Papir, Tryk og Indbinding er den allerbedste. Illustrationerne fremtræder fine og klare. Det er en Bog, der paa Grund af sit lødige Indhold, sin noble, elegante Udstyrelse og overkommelige Pris vil finde Indgang i Hjemmene og ogsaa blive anvendt som Gavebog for unge og gamle.

Den vil vække de unges Interesse, være de gamle til Opbyggelse og Andagt og blive læst i Hjemmenes stille Timer.

Af hosstaaende Indholdsfortegnelse vil man se, i hvilke Hænder de enkelte Skildringer har været betroede; Forfatterne er hver for sig kvalificerede paa Deres Omraade.

Indholdsfortegnelse
til „Guds Gerning i vort Folk".

Johannes Loft: Til Læseren.
Fr. Helms: Søndagsgudstjenesten.
Vagn Møller: Højskolen.
H. P. Aastrup: Blandt Fanger.
Alb. Schack: Hjemmets Arbejde.
Hermann Koch: De gamle.
Johannes Loft: Religionsundervisning.
T. Løgstrup: Mission blandt Hedningerne.
Joh. Vibe-Petersen: Børnegudstjeneste.
Oluf Olesen: Brudevielse.
H. H. Brandt: Soldatermissionen.
A. V. Storm: Sømandsmissionen.
Asschenfeldt-Hansen: Traktatmissionen.
C. J. Holt: Indre Mission.
Olfert Ricard: Arbejdet blandt den studerende Ungdom.
H. Ostenfeld: Præstens Besøg hos syge.
V. Helweg-Larsen: Vore Bilande.
Fritz Weltzer: Kirken paa Vagt.
Alfred Th. Jørgensen: Menighedspleje.
Chr. Seidelin: Københavns Kirkesag.
Olfert Ricard: Præstens Tjeneste ved Alterbordet.
Johs. Gøtzsche: Konfirmation.
F. Friis-Berg: Menighedens Medarbejde i Bønnen.
L. Tolderlund-Hansen: Mission blandt Muhamedanere.
M. F. Høfler: Præsten i Samtale.
Christen Møller: Præstens Tjeneste ved Døbefonten.
Vald. Andersen: Gaardmission og Gademøder.
Fr. Schepelern: Kvindehjælpen i Aarhus.
C. V. Prytz: Det trykte Ord.
F. Munk: Israelsmissionen.
Inger Gautier: Magdalenesagen.
Johs. Jørgensen: Blandt døvstumme.
N. Dalhoff: Diakonissens Gerning.
Paul Oldenburg: Blandt hjemløse Mænd.
Immanuel Bang og *Henriette Knuth:* K. F. U. K.
Oluf Olesen: Begravelse.
Ejlert Mortensen: Lægemissionærens Gerning.
T. Biering: K. F. U. M.
Ludvig Valentiner: F. D. F.
Carl Christensen: Blaa Kors.
Ludvig Beck: Børnehjem.
Charles Nielsen: Arbejde blandt Fabrikarbejdersker.
Kortfattede Oplysninger.

Da „Guds Gerning i vort Folk" udkom (i 1913), blev den særdeles rosende omtalt i hele Pressen. Her kan kun aftrykkes nogle faa Udtalelser:

Pastor *Chr. Hansen,* Ring, skriver om Bogen:

Et Fugleperspektiv over vor trods alle Brist flittigt arbejdende Folkekirke, en frisk og varm Hilsen fra Menighedslivets og Menighedsarbejdets Mangfoldighed af Virksomheder, et Indblik i de Personligheder og Sind, som for Tiden bærer Arbejdets Byrder, alt samlet om Kirkeaarets vante Søndagstekster, der paa en Gang danner Udgangspunktet og Rammen for alt, hvad denne Bog har at bringe. Det er en frisk og opmuntrende Opsang, der klinger én i Møde fra denne lige saa originalt anlagte som velskrevne Bogs Blade. Den er en Bog fuld af Opmuntring og Glæde, og den vækker Energi og Sympati i sin Læser. Det er altid et sikkert Kendetegn paa en god Bog. Et andet Kendetegn paa en Bogs Værdi er dette, at man vil vende tilbage til den atter og atter. At det vil blive Tilfældet med denne Bog, er utvivlsomt. Fuld af praktisk Førstehaandsviden fortæller den om alt det, der bygger Danmark op indefra. Det er først og fremmest en Bog for Hjemmene. En Søndagsbog, velegnet til Oplæsning, naar Familien Søndag vil samle Slægt og Venner sammen med Husets Folk om Tanker og Opgaver, som er fælles for alle, der vil arbejde med paa vort Folks Rejsning. En underholdende Bog, fordi det levende Liv, Hverdagens Heltedaad, er det, som kalder paa os alle og interesserer os alle.

En uundværlig Haandbog for de mange Lægfolk, der enten som Medlemmer af Menighedsraad, som Ungdomsledere eller Ledere af Foredragsforeninger har Brug for Kundskabsforraad, der rækker ud over det allernærmeste Behov. For Kirkens Modstandere en haard Nød at knække, fordi den er en Gendrivelse af den gamle Paastand, at dansk Kristendom væsentlig er en Kristendom i Ord og Tanker. En Livets Apologi, som det vil være praktisk at række søgende og spørgende Sjæle, som af en eller anden Grund endnu ikke har faaet Føling med den levende og arbejdende Menighed. En Bog fuldt af Tilskyndelse for unge Kristne, som endnu ikke har fundet deres Naade-

gave eller lært at bruge den. Derfor en fortrinlig Gave for ældre Kristne til unge. Her vil de unge se, at Menigheden allerede er i fuld Gang med at løse de sociale, moralske og religiøse Opgaver, om hvis Vanskeligheder det er saa let at diskutere, men hvis Sejre saa ofte forbigaas i Stilhed. Her peges der paa nye Opgaver og nye Livsbaner, og her faar man et levende Indtryk af, at i Guds Rige er der aldrig Arbejdsløshed. — Køb derfor Bogen, forær den til Sognebiblioteket, til Børnenes Lærer. Lad den faa Plads i Borgestue og Dagligstue, i Lægens Venteværelse, paa Missionshotellernes Dagligstueborde og paa Højskolernes og Undomsforeningernes Boghylder. Den vil stifte Gavn og Glæde, hvor den naar hen. Mange Fordomme vil den fjerne, den er et Vaarbud om det Danmark, der kommer, elsket frem og baaret af Guds Børns ofrende og bedende Hjærter. Megen sund og nyttig Oplysning vil den skænke enhver, som ikke har haft Lejlighed til at se, hvor vidunderlig rig den danske Kirke for Øjeblikket er paa Arbejdskraft og Arbejdsvilje. Jeg kender ikke Oplagets Størrelse, men jeg er forvisset om, at saavel Forfatter som Forlægger vil faa Glæde af deres lykkeligt gennemførte Beretning om „Guds Gerning i vort Folk".

Venstres Generalkorrespondent skriver:

Forfatternavnene er tilstrækkelig Borgen for Arbejdets Lødighed, og Bogens Plan taler for sig selv. Den er baade som Helhed og i det enkelte baaret af inderlig Glæde over den Livskraft, der just i vor Tid føles som en forjættende Strøm i alt kirkeligt Arbejde. Bogen er da ikke blot en Hjælp for alle, der selv praktisk tager Del i et af de Arbejder; den vil være lige saa værdifuld for enhver, der har vor Folkekirke kær og glæder sig over dens Trivsel. Den er i bedste Forstand det, den har tilstræbt at blive: en Folkebog til Opbyggelse og Oplysning.

Provst *F. T.* skriver i „Viborg Stifts Folkeblad":

. . . . Den Idé at give i en Prædikensamling ikke blot Opbyggelse, men Oplysning om det praktiske Arbejde i Folkekirken, er baade original og fortræffelig og bør lønnes med Menighedens udelte Paaskønnelse.

Paa Grønvald-Fynbos Forlag, Vammen, Viborg,
er udkommet:

Berømte Mænd.

En Bog for den unge Slægt.

Skrevet af danske Skolemænd.

Bogen er paa 288 store Sider og indeholder nedennævnte 12 Afhandlinger skrevet af Mænd, hvis Navne har en god Klang indenfor den danske Skoleverden.

Prisen er: **95 Øre** hæftet i smukt Omslag, **130 Øre** indbunden i stift Bind med Shirtingsryg, **150 Øre** indb. i Helshirtingspragtbind.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

R Hansen: Kristoffer Kolombus.
J. P. Espersen („Alfred Lind"): David Livingstone.
J. P. Espersen („Alfred Lind"): General Gordon.
N. S. Gjerløff: William Gladstone.
Pedersen-Sejerbo: Abraham Lincoln.
S. N. Mouritsen: Booker T. Washington.
Ludvig N. Hedelund: James Watt.
Ludvig N. Hedelund: Georg Stephenson.
Jørg. Jørgensen: Edison.
N. Madsen-Vorgod: Enrico Mylius Dalgas.
Carl Jørgensen: Fridtjof Nansen.
N. Madsen-Vorgod: Niels R. Finsen.

En Bog om berømte Mænd bør kunne vinde stor Udbredelse. Opfindere, Opdagere og store Statsmænd har maaske betydet mere for Menneskeheden end Konger og Hærførere, idet de i det lange Løb i højere Grad end

disse har sat deres Stempel paa det daglige Livs Forhold og Former. —

En Bog som den paatænkte, kan naturligvis ikke blive en Bog om *alle* berømte Mænd. Valget maa faa Tilfældighedens Præg, men det har været mit Formaal at vælge Omtale af dem, som har betydet mest for Menneskeheden, og hvis Liv har haft noget af Eventyret over sig, idet de gennem Fattigdom og Misundelse, Nederlag og Fordomme har kæmpet sig frem til Sejr.

Jeg har fortrinsvis valgt Mænd, om hvem det kan siges, at de var „gode Mænd", idet jeg mener, at det i en Tid som vor, hvor Tankerne optages af Krigssensation og Beretninger, som virker oprivende og hidsende paa Sindet, kan have sin store Betydning for vor — især Ungdommens — sunde Udvikling, at Sindet fyldes med noget værdifuldt, og ingen Læsning kan, efter min Mening, være mere paa sin Plads, end livlige Skildringer af Haandens og Aandens Stormænd, hvis daadrige Liv burde staa for al Ungdom som lysende Idealer, der bør stræbes efter at naas paa Højde med.

Den Ungdom, der sætter sig store Maal, naar altid et Stykke frem.

I Tillid til, at Bogen vil blive solgt i mange Tusinde Eksemplarer og finde Købere blandt unge og gamle, rige og mindre bemidlede, er Prisen sat overordentlig lav.

Indholdsfortegnelse.

	Side
Lov om Valg til Rigsdagen (med Folketingsvalgkredsene)	3
Lov om kommunale Valg (med Oversigt over Lovens Paragraffer)	45
Lov om Indkomst- og Formueskat til Staten	67
Lov om en overordentlig Indkomstskat til Staten	101
Lov om Regler for den kommunale Beskatning samt om Statstilskud til Kommunerne	104
Lov om Ejendomsskyld	123
Lov om Beværtning og Gæstgiveri samt om Handel med stærke Drikke	134
Lov om Lønning for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m.	155
Lov om Behandling af forbryderiske og forsømte Børn og unge Personer (Værgeraadsloven)	166
Lov om anerkendte Sygekasser. Stadfæstet 10. Maj 1915	182
Lov om Understøttelse til Børn og Enker	204
Lov om Hjælpekasser	208
Lov om Menighedsraad	215
Lov om Oprettelse af Husmandsbrug	230
Lov om private Veje	243
Lov om Hegn	250
Lov om Voldgift i Tvistigheder angaaende Handel med Husdyr	263
Lov om Bogføring	270
Lov om Foranstaltninger til Forebyggelse af Ulykkestilfælde ved Brug af Maskiner m. m. samt Bekendtgørelser fra Justitsministeriet angaaende Indretning og Brug af mekanisk drevne Elevatorer og Hejseværker og om Indretning af Maskiner, der drives ved Dowson-Gas eller lignende	274
Lov om Snekastning	288

Akt.
Central-
trykkeriet,
Vejen.